SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto pöytäkirja 05.10.2021

Pöytäkirjan kansilehti 1

15 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 3

16 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta 4

17 § Selostukset ja tiedoksi merkittävät asiat 5

18 § Rakennuslupahakemus: Kiinteistö Oy Kisälli c/o Bama Fresh Cuts Oy, elintarviketuotantolaitoksen rakentaminen, Piispankylä, LP-092-2020-08019 6

- LP-092-2020-08019 päätös 7

- LP-092-2020-08019 esittelymateriaali 11

19 § Rakennuslupahakemus: Asunto Oy Vantaan Lammaslammentie c/o Varte Oy, seitsemänkahdeksankerroksisen asuinkerrostalon rakentaminen ja liikerakennuksen purkaminen, Hämeenkylä, LP-092-2021-00892 23

- LP-092-2021-00892 päätös 24

- LP-092-2021-00892 esittelymateriaali 28

20 § Lausunto Helsingin hallinto-oikeuden uhkasakon asettamista koskevassa asiassa 55

- Liite: valitus / Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Kiinteistö Oy Koivikkohovin valituksesta koskien Vantaan kaupungin rakennuslupajaoston päätöstä 11.5.2021 52 § / Uhkasakon asettaminen, epäsiisti kiinteistö 92-421-1-216 58

- Liite: valokuvat / Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Kiinteistö Oy Koivikkohovin valituksesta koskien Vantaan kaupungin rakennuslupajaoston päätöstä 11.5.2021 52 § / Uhkasakon asettaminen, epäsiisti kiinteistö 92-421-1-216 61

- Ote: Rakennuslupajaosto 11.05.2021 § 52 Uhkasakon asettaminen, epäsiisti kiinteistö 92-421-1-216. Lähetetty saantitodistuksella 14.5.2021 64

21 § Ympäristölupahakemus / Harjanti Oy, siirrettävä kivenmurskaamo, Vanha Porvoontie 252, 01380 Vantaa 73

- Liite: Sijaintikartta / Harjanti Oy, siirrettävä kivenmurskaamo, Vanha Porvoontie 252, 01380 Vantaa 94

22 § Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi 95

- Esavin päätös, Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupahakemus ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma Finavia Ilmailulaitos 98

23 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston toimi- ja päätösvallan siirto ympäristöterveydenhuollon asioissa 244

Muutoksenhakuohje 1. Valitus rakennus- ja toimenpidelupaa koskevasta päätöksestä 249

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 251

Muutoksenhakuohje 4. Oikaisuvaatimus 252

Muutoksenhakuohje 9. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristönsuojelulain nojalla tehdystä päätöksestä 254

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston pöytäkirja

Aika 5.10.2021 klo 17.00 – 18.25
Paikka Rakennusvalvonta, Kielotie 20 C, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	**Varajäsenet**	Läsnä
Eklund Tarja, puheenjohtaja	x	Friman Milla	
Nevala Jukka, varapuheenjohtaja	x	Erkkilä Minna	
Sieviläinen Marianne	x (etäyhteydellä)	Iivarinen Oskari	
Isberg Jeppe	x (etäyhteydellä) klo.17.12–18.25 §:t 17-23	Pesonen Petrus	
Rautavaara Maija	x (etäyhteydellä)	Manninen Aleksi	
Kaupunginhallituksen edustaja			
Norrena Vaula	x (etäyhteydellä)	Seppänen Tia	

Muut osallistujat	Läsnä
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja	x
Rautalahti Katariina, ympäristöjohtaja	x (etäyhteydellä)
Levanto Risto, rakennusvalvontapäällikkö.	x
Rekonen Ilkka, lupapäällikkö	x
Hietanen Tommi, rakennuslakimies	x (etäyhteydellä)
Hiltunen Kirsi, 1. kaupungineläinlääkäri	x (etäyhteydellä) klo.17.00-17.22 §:t 15-17
Rantataro Maarit, johtava ympäristötarkastaja	x (etäyhteydellä)
Teerikangas Jenny, ympäristötarkastaja	x (etäyhteydellä) klo.17.00-17.20 §:t 15-17
Saurén Hanni, lupasihteeri, rakennuslupajaoston sihteeri	x
Pasanen Eija, lautakunnan sihteeri	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Eklund Tarja

Pöytäkirjanpitäjä Hanni Saurén

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 7.10.2021 Vantaan rakennusvalvonta, Kielotie 20 C, 01300 Vantaa

Sieviläinen Marianne Nevala Jukka

Pykälät 15 – 17, 23
Pykälät 18 - 22, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka	8.10.2021, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

15 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 15

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:
Asiaan 5 (§ 19) jaettiin korjattu esitys.

Päätös:
Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

16 § **Pöytäkirjan tarkastajien valinta**

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 16

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Sieviläinen Marianne (Rautavaara Maija) ja Isberg Jeppe (Nevala Jukka). Pöytäkirja tarkastetaan 7.10.2021, klo 12.00 mennessä.

Päätös:
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sieviläinen Marianne ja Nevala Jukka. Pöytäkirja tarkastetaan 7.10.2021, klo 12.00 mennessä.

17 § **Selostukset ja tiedoksi merkittävät asiat**

1. Rakennuslakimies Tommi Hietanen selostaa päätöksen **Apulaisoikeuskanslerin päätös 20.9.2021 OKV/646/20/2020 Valvontavelvollisuus rakennushankkeessa.** Liitteenä.

2. Ympäristötarkastaja Jenny Teerikangas selostaa asian 7, Ympäristölupahakemus / Harjanti Oy, siirrettävä kivenmurskaamo, Vanha Porvoontie 252, 01380 Vantaa.

3. 1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen selostaa asian 9, Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston toimi- ja päätösvallan siirto ympäristöterveydenhuollon asioissa

Viranhaltijoiden tekemät lupapäätökset ovat nähtävissä Lupapisteen julkipanolistalla osoitteessa https://julkipano.lupapiste.fi/vantaa . Lisätietoja antaa Hanni Saurén p. 040 725 4238.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 17

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Merkitään tiedoksi saadut selostukset ja tiedoksi merkittävät asiat.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja tiedoksi merkittävät asiat.

18 § **Rakennuslupahakemus: Kiinteistö Oy Kisälli c/o Bama Fresh Cuts Oy, elintarviketuotantolaitoksen rakentaminen, Piispankylä, LP-092-2020-08019**

380/10.03.00.03/2021

RL/TT/LP-092-2020-08019

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Päätös liitteenä.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteenä:
Päätös
Esittelymateriaali

Lupatunnus	LP-092-2020-08019
Kiinteistötunnus	92-21-128-8
Kiinteistön osoite	Kisällintie 11b
Pinta-ala	1.4682 ha
Kaavatilanne	Asemakaava
Kaavan käyttötarkoitus	TT = Teollisuusrakennusten korttelilaue.
Hankkeeseen ryhtyvä	Kiinteistö Oy Kisälli c/o Bama Fresh Cuts Oy Kisällintie 11b, 01730 Vantaa

Toimenpide

Elintarviketuotantolaitoksen rakentaminen.
Samalla haetaan oikeutta perustellusta syystä aloittaa rakennustyöt vakuutta vastaan perustusten osalta ennen luvan lainvoimaisuutta.

Lisäselvitykset

Kiinteistölle rakennetaan kaksikerroksinen uudisrakennus. Haetaan oikeutta aloittaa rakennustyöt vakuutta vastaan perustus- ja pihaviemäri- ja vesijohtöiden osalta ennen luvan lainvoimaisuutta: Jotta maamassoja pystyttäisiin täysipainoisesti hyödyntämään tontin sisällä, tulee kaivuu- ja täyttötyöt ajoittaa mahdollisimman pitkälle suotuisaan vuodenaikaan.

Kaupunkikuva-arkkitehti on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon.

Rakennuspaikka sijaitsee Kisällintien varrella olevien tonttien takana. Kulkuyhteys tontille toteutuu perustetun rasitteen mukaisesti rakennettavan kulkutien kautta. Rakennus sijoitetaan tontille siten, että tarvittava raskaanliikenteen piha-alue sijaitsee lähempänä Kisällintietä, laajennus mahdollisuus säilytetään kiinteistön pohjoispuolelle ja pelastustien ympäriajo mahdollisuus säilyy mahdollisena laajennuksen jälkeen. Kiinteistöä ympäröivien rakennusten julkisivut ovat pääsääntöisesti pelti-eriste-pelti elementtirakentamista. Julkisivuissa tulee yhtenä värinä käyttää valkoista ja ulkovarastojen näkösuojaksi on rakennettava tai istutettava riittävän korkea aita. Tontti aidataan rajalla h=2000 lankaverkkoaidalla. Liikennöitävät- ja pysäköintialueet asfaltoidaan. Asfaltoimattomat alueet päällystetään murskeella.

Rakennuksen esteettömyys on järjestetty siten, että LE-autopaikka sijoitetaan pääsisäänkäynnin viereen. Pihatasosta päästään suoraan sisään maantasolla ja kevythissillä kerroksiin. Ensimmäiseen kerrokseen on varattu LE-WC, pukutilat, taukotilat ja työpaikkatilat mahdolliselle LE-työntekijälle. Toiseen kerrokseen toteutetaan yksi WC LE-mitoituksella.

Elintarviketuotantolaitos käsittelee ja pakkaa kasviksia, vihanneksia ja hedelmiä Toimintaan liittyy myös varastointia. Kaikki elintarviketuotantoon liittyvät tavaran vastaanotto-, prosessi- ja valmiin tuotteen tilat ovat jäähdytettyjä 3-5 °C. Jäähdytys toteutetaan hiilidioksidijärjestelmällä.

Rakennus on betonielementtirunkoinen. Julkisivut ovat pinnoitettua metallilevyä ja vesikatto vaalea bitumikermi. Rakennus on omaava kaksikerroksinen ja harjakorkeus on 10 200 mm maan pinnasta. Paloluokka on P1. Kaksikerroksinen toimisto ja sosiaalitilaosa eriytetään tuotanto ja varastotiloista EI120 käyttötapaosastoinnilla. Ulkokuoren ääneneristys lentoliikennemelua vastaan työhuoneiden osalta on oltava vähintään 35 dB.

Rakennusoikeuden käyttö: Tontin tehokkuusluku on 0,6 ja tontin pinta-ala on 14682 m2. Sallittu rakennusoikeus on 8809 kem2. Käytetty rakennusoikeus on 6078 kem2. Käyttämättä oleva kerrosala on 2731 kem2. Käytetty bruttoala 6140 brm2.

Kaavan autopaikkavaatimus on 1 autopaikka/100 kem2 joka on 61 autopaikkaa. Toteutetaan 65 autopaikkaa joista yksi on LE-paikka. Autopaikat hajasijoitetaan tontille. Polkupyörille varataan 10 paikkaa pääsisäänkäynnin viereen.

Laaditaan rasitesopimus 92-21-128-8; 92-21-128-6 ja 92-21-128-5 välillä seuraavasti: Kiinteistö 92-21-128-8 saa pysyvän oikeuden sijoittaa vesi, viemäri, puhelin, sähkö, kaasu yms. johdot ja kulkuyhteyden kiinteistön 92-21-128-6 kautta; Kiinteistö 92-21-128-5 saa pysyvät oikeudet kulkuyhteyteen pelastusteinä kiinteistöjen 92-21-128-6 ja 92-21-128-8 kautta. Kiinteistölle 92-21-128-5 on osoitettu pelastutie 92-21-128-8 kautta. Kaikki maanrakennustyöt pyritään hoitamaan hankkeen alkuvaiheessa jolloin minimoidaan mahdolliset haitat

	pelastustien toiminnalle.	
Hankkeen vaativuus	Vaativa	
Rakennusoikeus	e = 0,6	
Suunnittelun vaativuus	Pääsuunnittelija	Vaativa
	Rakennussuunnittelija	Vaativa
	LVI-suunnittelija	Vaativa
	RAK-rakennesuunnittelija	Vaativa
	Palotekninen suunnittelija	Vaativa
	Pohjarakenteiden suunnittelija	Vaativa
	Rakennesuunnitelmien ulkopuolinen tarkastaja	Vaativa
	Kosteudenhallintakoordinaattori	Vaativa
	Rakennusfysikaalinen suunnittelija	Vaativa
Ilmoitetut suunnittelijat	Pääsuunnittelija	Stephen Kalevi Kemppainen, rakennusarkkitehti
	Rakennussuunnittelija	Stephen Kalevi Kemppainen, rakennusarkkitehti
	LVI-suunnittelija	Petra Orvokki Isaksson, diplomi-insinööri
	RAK-rakennesuunnittelija	Toni-Markus Paasi, rakennusinsinööri
	Palotekninen suunnittelija	Sami Juhani Matias Hämäläinen, rakennusmestari
	Pohjarakenteiden suunnittelija	Tapio Antero Ranta-aho, diplomi-insinööri
	Rakennesuunnitelmien ulkopuolinen tarkastaja	Jouni Sakari Sorvoja, Ins YAMK
	Kosteudenhallintakoordinaattori	Joonas Oskari Kukkola, insinööri
	Rakennusfysikaalinen suunnittelija	Pauli Tapani Oksman, diplomi-insinööri
Kerrosala	6078 m^2	
Rakennusoikeudellinen kerrosala	6078 m^2	
Kokonaisala	6140 m^2	
Tilavuus	44200 m^3	
Paloluokka	P1	
VSS-luokka	S1	
Autopaikat	**RAK 1: Elintarviketuotantolaitos – 103957651L**	
	Autopaikat yhteensä	65
Poikkeamiset	Poiketaan paloturvallisuusasetuksesta:	
	Rakennuksen ulkoseinien pelti-eriste-pelti elementit täyttävät B-s1, d0 pintaluokkavaatimuksen. Suunnitelmissa esitetään käytettäväksi Kingspan QuadCore elementit jonka eristeen fenolihartsieristeen eristävän osa, eli vaahdon tai ytimen luokka on C-s1,d0. Tämä poikkeaa perusvaatimuksesta B-s1, d0. Paloteknisen suunnittelijan laatimassa asiantuntijalausunnossa todetaan, että tuotteen palo-ominaisuudet on osoitettu täyttävän P1 rakennukselle Maankäyttö- ja rakennuslaissa asetetut olennaiset tekniset vaatimukset sekä Ympäristöministeriön asetus rakennuksen paloturvallisuudesta täyden mittakaavan polttokokeen perusteella.	

Lausunnot

Kadunsuunnittelu, 1.9.2021, Puollettu
Kaupunkikuva-arkkitehti, 26.8.2021, Puollettu
YHT Lausunnot Kiinteistöt ja asuminen, 9.9.2021, Ei huomautettavaa
Liikennesuunnittelu, 31.8.2021, Ehdollinen
Pelastuslaitos/ Mikko Hämäläinen, 26.8.2021, Ehdollinen
Vantaan Energia, 2.9.2021, Puollettu
Vesihuolto, 8.9.2021, Lausunto
Viheralueet, 31.8.2021, Puollettu
Kaupunkimittaus sijainti, pysyvä rak.tunnus, purkaminen, 30.8.2021, Ei huomautettavaa
Ympäristökeskus, 3.9.2021, Puollettu
Vesihuolto, 23.9.2021, Puollettu

Naapurien kuuleminen

Viranomainen on kuullut naapureita 16.09.2021, naapureilla ei ole huomautettavaa hankkeesta.

Liitteet

Asemapiirros 1 kpl

Julkisivupiirustus	4 kpl
Leikkauspiirustus	2 kpl
Muu pääpiirustus	8 kpl
Pohjapiirustus	3 kpl
Valtakirja	2 kpl

Päätösehdotus

Myönnetään rakennuslupa sekä rakennustöiden aloittamislupa vakuutta vastaan perustusten osalta ennen luvan lainvoimaisuutta.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Myönnetty

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Vaaditut työnjohtajat

Vastaava työnjohtaja
Vesi- ja viemärityönjohtaja
Ilmanvaihtotyönjohtaja

Vaaditut katselmukset

Aloituskokous
Sijaintikatselmus
Pohjakatselmus
Rakennekatselmus
Paikan merkitseminen
Vesi- ja viemärikatselmus
Ilmanvaihtokatselmus
Erityismenettely
Loppukatselmus

Vaaditut erityissuunnitelmat

Ilmanvaihtosuunnitelmat
Rakennesuunnitelmat
Vesi- ja viemärisuunnitelmat
Pohjarakennesuunnitelmat

Lupaehto

Ennen rakennustyön aloittamista on järjestettävä aloituskokous. Kokouksesta sovitaan rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörin kanssa.

Mikäli rakennustyöt aloitetaan ennen luvan lainvoimaisuutta, on vakuus toimitettava rakennusvalvontaan ennen aloituskokousta.

Ennen rakennustöihin ryhtymistä rakennuttajan on oltava yhteydessä Vantaan Energia Oy:öön ja Vantaan Energia sähköverkot Oy:öön.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa on perustettava tarvittavat rasitteet.

Ennen käyttöönottoa Lupapisteeseen on tallennettava hankkeen tietomalli, ifc-tiedostona.

Katualue on katselmoitava ennen aloituskokousta. Katualuekatselmus tilataan lupien ja valvonnan palveluyksiköstä, osoitteesta lupavalvonta@vantaa.fi.

Erityismenettely: Hankkeen pohjarakenteiden toteutuksen laatusuunnitelman sisällön arviointiin sekä sen toteutuksen valvontaan ja todentamiseen on asetettava pätevä asiantuntija. Asiantuntijan lausunto laatusuunnitelman sisällöstä on esitettävä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen aloituskokousta (Ympäristöministeriön asetus pohjarakenteista (465/2014) 11 §, MRL 150 b §).

Erityismenettely: Hankkeen kantavien rakenteiden toteutuksen laatusuunnitelman sisällön arviointiin sekä sen toteutumisen valvontaan ja todentamiseen on asetettava pätevä asiantuntija. Asiantuntijan lausunto laatusuunnitelman sisällöstä on esitettävä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen aloituskokousta (Ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista (477/2014) 9 §, MRL 150 b §).

Erityismenettely: Erityismenettelyn toimenpiteenä hankkeesta on tehtävä MRL 150 c §

	mukainen ulkopuolinen tarkastus kantavien ja jäykistävien rakenteiden rakennesuunnitelmien osalta. Lausunnon ensimmäinen osio koskien perustuksia ja stabiliteettia on esitettävä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen aloituskokousta. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee esittää selvitys lausunnonantajan pätevyydestä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen tarkastustyön aloittamista. Lupapisteeseen on tallennettu lausunnonantajien hanketta koskevat lausunnot ja ohjeet, joissa esitettyjen vaatimusten täyttymisestä huolehtii rakennushankkeeseen ryhtyvä asiantuntijoineen.
Vakuus	105 600€
	5.10.2021
Käsittelijä	Lupa-arkkitehti Timo Tamminen Vantaan kaupunki rakennusvalvonta
Päätöksen julkipanopäivä	6.10.2021
Päätöksen antopäivä	7.10.2021
Oikaisuvaatimus jätettävä	viimeistään 8.11.2021
Päätös lainvoimainen	9.11.2021
Päätöksen voimassaolo	Rakennustyöt on aloitettava viimeistään 9.11.2024 ja saatettava loppuun 9.11.2026 mennessä. Lupa raukeaa, mikäli voimassaoloaikaa ei erityisestä syystä pidennetä.

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

DESIGN TEAM DT
Arkkitehtitoimisto Design Team Oy

LP-092-2020-08019 SIJAINTIKARTTA RAJA aineisto 05.10.2021

Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki t p.09-407 040 f.09-448 560 toimisto@designteam.fi

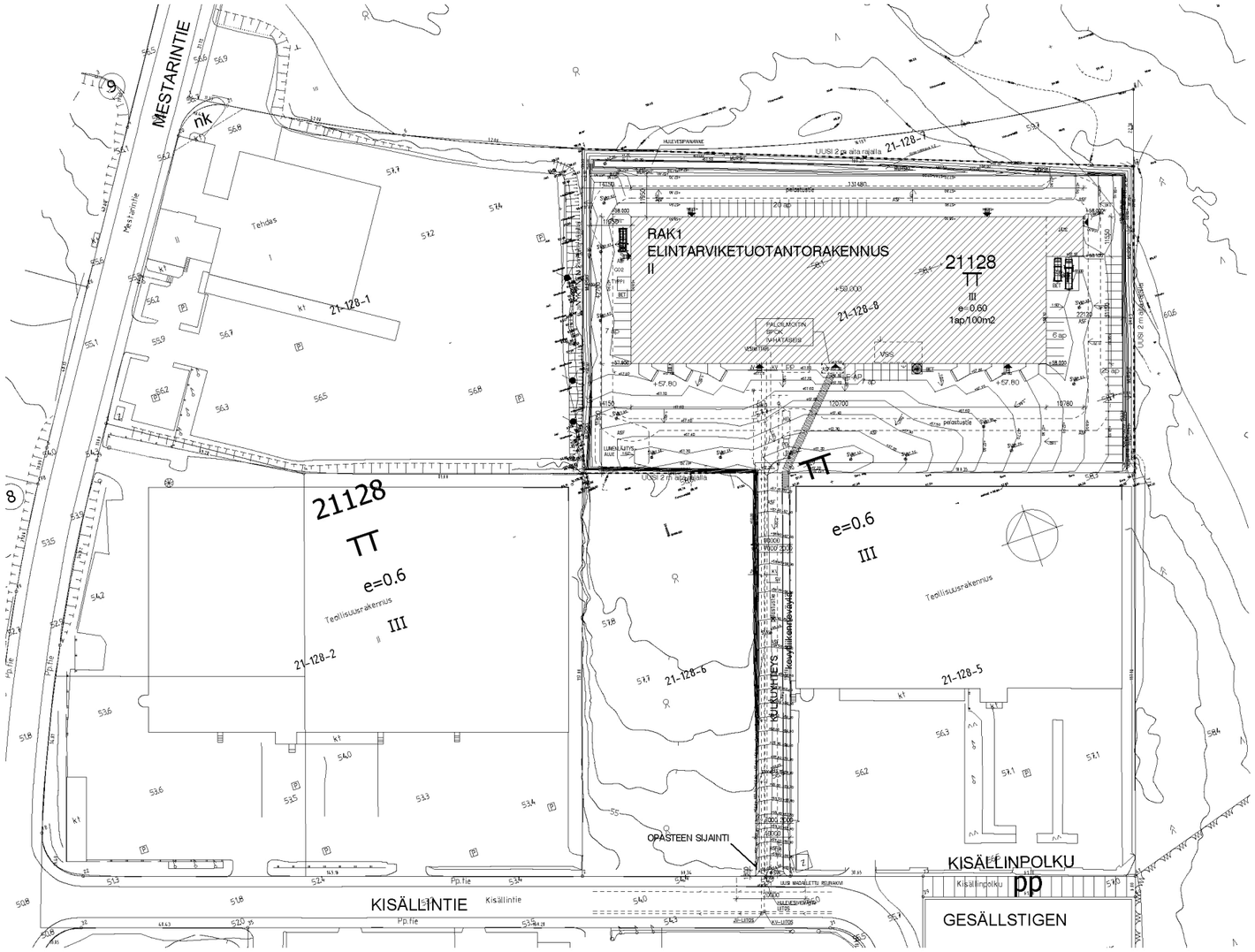

Kaava-alueen nro/kiinteistön nro Planområdets nummer/fastighetens nummer	Päiväys Datum	Pohjakartan/tiedoston numero Baskartans/datafilens nummer
211200	13.01.1999	69/47, 69/47

Vantaan kaupunki 21. kaupunginosa, Piispankylä	Vanda stad Stadsdel 21, Biskopsböle
PIISPANKYLÄN YRITYSALUE Asemakaava Osa korttelia 21128	**BISKOPSBÖLE FÖRETAGSOMRÅDE** Stadsplan Del av kvarteret 21128
1:2000	1:2000

Kv. 21.06.1999

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	STADSPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
3 metriä sen kaava-alueen vilkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.	Linje 3 meter utanför det planområde som fastställelsen gäller.
Teollisuusrakennusten korttelialue.	Kvartersområde för industribyggnader.
21 PIISP 21128	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns. Kaupunginosan numero. Stadsdelsnummer. Kaupunginosan nimi. Stadsdelens namn. Korttelin numero. Kvartersnummer.
III	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
e=0.6	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan	Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.
	AUTOPAIKAT Autopaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot 2 autopaikkaa/asunto Teollisuus 1 autopaikka/100k-m2	BILPLATSER Minimantalet bilplatser: Bostäder 2 bilplatser/bostad Industri 1 bilplats/100m2-v
	HUOLTOASUNNOT Tontille saa rakentaa kiinteistön huollon vaimaista valtaosaa varten.	BOSTÄDER FÖR SERVICEPERSONAL På tomten får byggas för fastighetens skötsel nödvändig vårdig bostad
	MELUSUOJAUS Asuinhuoneiden ulkokorem äänenvoimakkuus ympäristömelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 35 dB.	BULLERSKYDD Ljudisolering i bostadsrummens yttre skal mot flygbullerbuller skall vara minst 30 dB och motsvarande värde i arbetsrum skall vara minst 35 dB.
	JULKISIVUT, YHTENÄINEN RAKENNUSTAPA Julkisivuissa tulee yhtenä värinä käytää valkoista.	FASADER, ENHETLIGT BYGGNADSSÄTT Vit bör användas som ett av fasadernas färg.
	AITAUS, ISTUTUKSET, OLESKELUTILAT Ulkoaseltaan, näkösuojasi on rakennettava tai istuttava riittävän korkea aita.	INHÄGNAD, PLANTERINGAR, VISTELSEPLATSER Mot utrymningen bör byggas eller planteras tillräckligt högt staket som skydd mot insyn.

Kaupunkisuunnitteluyksikkö	Stadsplaneringen
Julkaisuoikeus Pohjakartta täyttää kaavoituksen mittausasetuksen 40§:ssä vaatimukset.	Mätningsavdelningen Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 40§:88 kräver.
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.06.1999 ja vahvistettu tällä päätöksellä. Ympäristöministeriön päätös (Nro 30/SOI/99/01.06.1999)	Godkänd av stadsfullmäktige 21.06.1999 och har med detta beslut fastställts.

LAAJUUSTIEDOT:

TONTIN PINTA-ALA 14 682 m²
RAKENNUSOIKEUS 14 682 m² X 0.6 = 8 809 m²

KERROSALALASKELMA
1. KERROS 5219 kem² 2. KERROS 859 kem²
YHTEENSÄ 6 078 kem²

Rakennusoikeutta jää käyttämättä 2731 kem²

BRUTTOALALASKELMA
1. KERROS 5219 brm² 2. KERROS 921 brm²
YHTEENSNSÄ 6 140 brm²

TILAVUUS 44 200 m³

AUTOPAIKKALASKELMA

KAAVAN VAATIMUS 1AP/100m²
6078 kem² x 0.01 = 60.78 AP =61 AP

TOTEUTETAAN 65 AP JOSTA 1 LE-AP

VÄESTÖNSUOJALASKELMA

Varsinaisen suojatilan pinta-alan laskentaperusteena käytetään 1% rakennuksen kerrosalasta.

VSS-S1

Suojatilan tarve 6078 m² x 0,01 = 60,78 m² (84 henk.)

RAKENNETAAN:
varsinainen suojatila 63,1 m² (84 henk.)
iv-laitteet (2 x IVL-1 A9) 3,0 m²
sukuloetta 2,5 m²
väliseinät, pilarit ja
alle 2m syvät tilat 3,1 m²
suojattua tilaa yhteensä 71,7 m²

Normaalajan käyttö sosiaatilat

PALOTEKNISET PERUSTIEDOT

Rakennuksen paloluokka P1
Kerrosluku 2
Palovaarallisuusluokka 1
Rakennuksen korkeus on 10 m

Palokuormaryhmät P1-paloluokassa:
Työpaikkatilat alle 600 MJ/m2
Tekniset tilat alle 600 MJ/m2
Tuotantotilat 600-1200 MJ/ m2
Varastotilat yli 1200 MJ/ m2

Suojaustaso 2 (paloilmoitin)

Savunpoisto:
Kohteen tuotanto- ja varastotiloissa savunpoisto toteutetaan koneellisesti, mitoitus 2% pinta-alasta.
Toimistotiloissa savunpoisto toteutetaan painovoimaisesti.

Rakennus varustetaan
- koneellisella ilmanvaihdolla.
- Rakennuksen tilat varustetaan vaatimukset täyttävällä poistumisvalaistuksella ja poistumisreittivalaistuksella.

Kantavien rakenteiden paloluokasto:
Työpaikkatilat R 60
Varasto- ja tuotantotilat R120
Tekniset tilat R 60
Uloskäytävien portaat ja tasot R 30

Tasokoordinaatisto:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä:
N2000

KOHTEEN/TILA	TONTTI/Rtu	RAKENNUSLUVAN TUNNUS
21 PIISPANKYLÄ 21128	8	
RAKENNUSOSAPIIRUS	PIIRUSTUKSET	JUKS/ko
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	1/8
RAKENNUSHISTEN NIMI JA OSOITE	PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ	MITTAKAAVA
KIINTEISTÖ OY KISÄLLI BAMA FRESH CUTS OY Kisällintie 11b 01730 VANTAA	ASEMAPIIRUSTUS	1:500
DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Stephen Kemppainen, arkkitehti	PÄIVÄYS 04.06.2021	PIIRUSTUSNRO ARK DT299 −01−01
	SUUNN. SK	
	TYÖ No	PIIRUSNRO

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

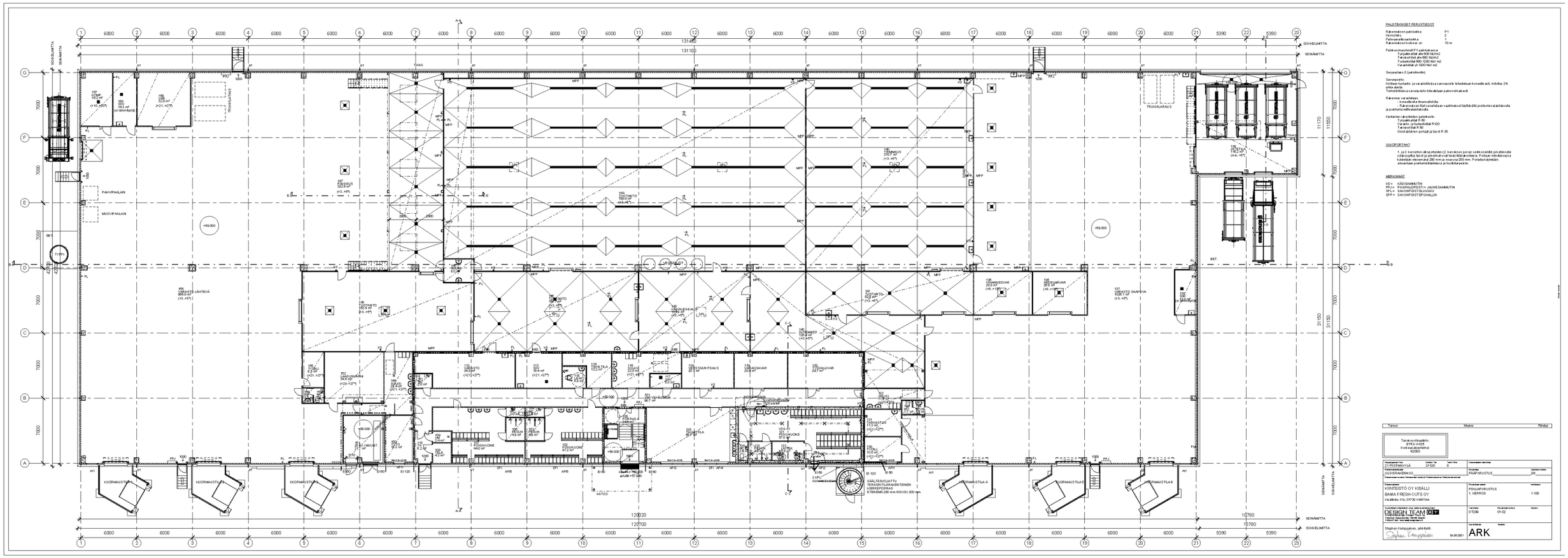

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

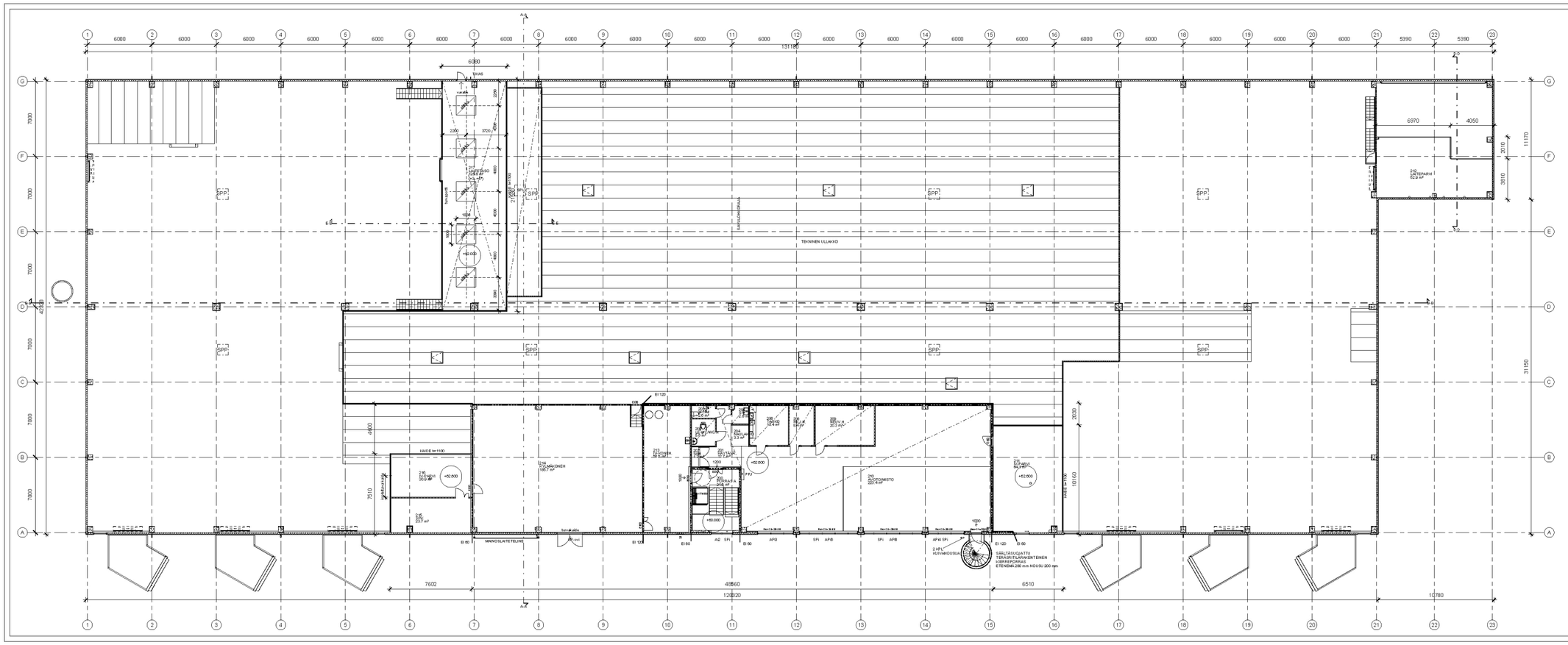

PALOTEKNISET PERUSTIEDOT

Rakennuksen paloluokka	P1
Hormihalko	2
Palonarastelevyluokka	2
Rakennuksen korkeus vn.	10 m

Palokuormaylinitat P1 palokuormalle
- Työpaikat ylitat alle 600 MJ/m2
- Tarkastettiin alle 800 MJ/m2
- Tarkastettiin alle 1000 MJ/ m2
- Varastoitiin yli 1000 MJ/ m2

Suojaetäisyydet (2 palokatkoa)

Savunpoisto:
Hallitun tuloilma- ja varautuvilla ei savunpoisto tehdastaan koneella eikä, mitoitus 2% pinta alasta
Tuloilmalaitteita savunpoisto tehdastaan julkisivuelementeiltä

Rakennus varustetaan
- koneellisella ilmanvaihdolla
- koneellisella savunpoistolla, joka toteutetaan vaatimukset täyttävällä poistumisvalaistuksella ja poistumisvalaistuksella

Kantavien rakenteiden palonkesto:
- Työpaikat ei EI 60
- Varasto- ja tekniset tilat EI120
- Tiloja ei tilat EI 90
- Uloskäytävien portaat ja tasot R 30

ULKOPORTAAT

1. ja 2. kerroksen ulkoportaiden (2. kerroksen porras vaikeuksilla jakaitäkoilla määräsäätiö tasot ja askelmat ovat tarjoilijaisia mitoja. Portaan mitoituksessa käytetään otsamittaa 290 mm ja nousua 200 mm. Portaiden lähtöön ainoastaan poistumistilanteissa ja huoltotarpeisiin.

MERKINNÄT

HS = HÄGISAMMUTIN
PP,J = PISARAJOITSTI + JAKHESAMMUTIN
SPS = SAVUNPOISTOLUUKKU
SPP = SAVUNPOISTOPYÖRÄLLÄ

Tarkastettu	Muutos	Päiväys
Tat de vord hyväksytty: ERKI-VAGE Kirkkonummi 2020-2 N2500		

Kerrosala/Rakennusala: 21100	Kerros: 9	Tilavuus:	Hankkeen vaihe/laji:
Rakennuksen osa: UUDISRAKENNUS			Piirustus: PÄÄPIIRUSTUS
Rakennuksen osoite / Fastighetsbeteckning:			Mittakaava: 1:100
Rakennuspaikka: KIINTEISTÖ OY KISÄLLI, RAMA FRESH CUTS OY Kisällintie 11b, 01730 VANTAA			Piirustuksen sisältö: POHJAPIIRUSTUS 2. KERROS
Suunnittelijan yhteystiedot: Vilja Vahvaselkä DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki Puhelin: 040 - 5444 660		Tarkastaja: 07.09	Piirustuksen numero: 01-03
Stephan Kamppainen, arkkitehti Stephan Kamppainen	04.06.2021		Versio: ARK

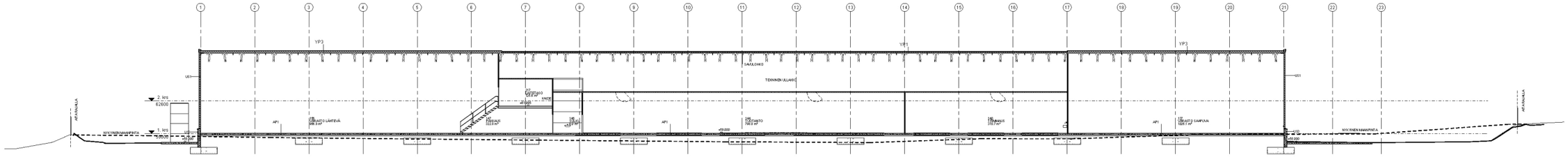

LEIKKAUS B-B

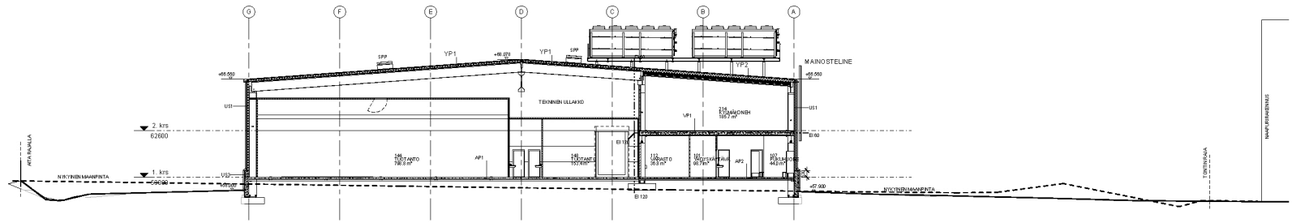

LEIKKAUS A-A

RAKENNE TYYPIT

AP1
Pintakäsittely
Betonivalimo tartuttavuudasta 150 mm.
Muovikalvo 0.2 mm.
Urastamerkitys 100 mm:boko alapohja/x50 mm muna-aluesta 1m kanta
Teräsverkko ja rakoitteitu sorakerros, 1 300 mm
Uraimo - 0.15 Vetmk/K

AP2
Pintakäsittely
Betonivalimo tartuttavuudasta 100 mm.
Muovikalvo 0.2 mm.
Urastamerkitys 100 mm:boko alapohja/x50 mm muna-aluesta 1m kanta
Teräsverkko ja sitoutuvattu sorakerros, - 350 mm
Uraimo - 0.15 Vetmk/K

AP2 / US1
Pintakäsittely
Betonivalimo tartuttavuudasta 200 mm.
Urastamerkitys 100 mm:boko alapohja/x40 mm muna-aluesta 1m kanta
Tiivistetty täyttökerros 20 mm.
Tiivistetty sorakerros, - 300 mm
Uraimo - 0.15 Vetmk/K

YP 1
Muottivalmiste, sirotepinta
Lämpöeristeenä 50 mm.
Pilhuvarsiontas 120 mm
Hiurunuoto
Kantava STT-laatasto 600 mm
Uraimo - 0.14 Vetmk/K

YP 2 Taimisto
Muottivalmiste, sirotepinta
Lämpöeristeenä 50 mm.
Pilhuvarsiontas 200 mm
Hiurunuoto
Kantava STT-laatasto 320 mm
Uraimo - 0.09 Vetmk/K

YP 2 Jäähdytyselimet sisätemistä
Muottivalmiste, sirotepinta
Lämpöeristeenä 50 mm.
Pilhuvarsiontas 200 mm
Hiurunuoto
Kantava STT-laatasto 600 mm
Uraimo - 0.09 Vetmk/K

VP 1 Taimisto
Pintarakenteet
Pintavalu 60 mm.
Ontelolaatta 320 mm

US 1
Palo-ulotuvuus-pelti -elementti 150 mm.
Betonivalu 60 mm. Sisäpuolen elementit mukaan
Tuotantotila + mineraalivilla 150 mm.
Kipsilevyä 2 x 13mm.
Uraimo - 0.09 Vetmk/K
Rw+Ctr 42+4 dB

US 2
Palo-ulotuvuus-pelti -elementti 150 mm.
US 2: Sokkel, Betonin betonisandwich-elementti
Betonilaatuluokan 50 mm.
Tuotantotila + mineraalivilla
Betonilaatuluokan 150 mm.
Uraimo - 0.20 Vetmk/K

Tilaaja	Merkki	Päiväys
Tarkkuuskoordinaatisto: ETRS-GK25 Korkeusjärjestelmä: N2000		
Arkkitehtuurityö: 21 PESÄPUISTA	Työnro: 21120	Suunnittelu vaihe:
Työnimike: LUOKKAUSKUVIO		Mittakaava: PÄÄPIIRUSTUS A4
Kohdetiedot: KIINTEISTÖ OY KISÄLLI ELIMÄ FRESH CUTS OY Kisällintie 11b, 01720 VANTAA		Piirustuksen nimi: LEIKKAUSPIIRUSTUS LEIKKAUS A-A LEIKKAUS B-B
Suunnittelijan tiedot: DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki puh. 09-407 040		Mittakaava: 1:100 1:100
Tarkastanut: Stephan Kempainen, arkkitehti	Työnro: 07266	Piirustuksen nro: 05-05 Versio:
		Suunnittelija: ARK

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

JULKISIVUMATERIAALIT:

1 BETONI, SILÄVALETTU, BETONINHARMAA
2 PINNOITETTU PELTI, VALKOINEN, RR22
3 MAALATTU METALLI, VALKOINEN, RR26
4 MAALATTU METALLI, LINNEN RR05
5 PINNOITETTU PROFIILIPELTI, LINNEN, RR05
6 MAALATTU TERÄSVERKKO, VAALEAN HARMEA, RR06
7 BETONIHIOPAKIVET, HARMAA
8 KIRVAK LASI
9 KUMIKÄSITTY TERÄS
10 MAALATTU METALLI, VALKOINEN
11 MAALATTU METALLI, VALKOINEN, SYÖSTÖRUA
12 PINNOITETTU PELTI, LINNEN RR05
13 MAALATTU TERÄSVERKKO, VAALEAN HARMEA, RR06
14 BETONI, SILÄVALU, MAALATTU VAALEAN HARMEA, RR06

JULKISIVUISSA ESITETTYJEN MAHDOLLISTEPAIKKOJEN SUOSTEAMA ETEEN-VALAISEVAT LIIKEMERKINNÖITELOT
JA ETEEN-VALAISEVAT RYCHKUMAHAKSELIAITTEKSTIT. VÄRIT LIIKEMERKINNÄMUKAAN.
MITAT JULKISIVUPIIRUSTUKSIENMUKAAN.

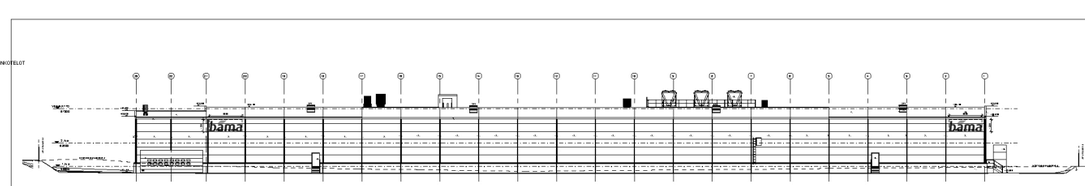

UUDISRAKENNUS JULKISIVU POHJOISEEN

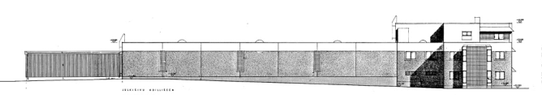

KIINTEISTÖN 92-21-128-1 JULKISIVU POHJOISEENEEN

MESTARINTIE

Tasokoordinaatisto:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä:
N2000

Kiinteistötunnus: 21 PESPANKTILA	Versio/ Ver.No: 21128	Mittakaava/ Scale: 9	
Kiinteistön osoite/ Address: PESPANKTILA		Piirustus/ Drawing: PIIRUSTUS	Kuvan koko/ Paper size
Rakennuspaikka / Premises / Fastighet / Fastighetsnr / Fastighetsadress			
Rakennuttaja: KIINTEISTÖ OY KISÄLLI BAMA FRESH CUTS OY Isäntäntie 19, 01720 VANTAA		Rakennuskohde: KAUPUNKIKOKOJULKISIVURIRUSTUS JULKISIVU POHJOISEEN	Mittakaava: 1:200
Suunnittelijat / Projekterande / Designers: DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Hesperiankatu 7, 00260 Helsinki Puh. 09-407 040		Työnumero: 07.20	Piirustusnumero: 02.09
Stephen Hemppainen, arkkitehti 14.09.2021		Tiedosto: ARK	

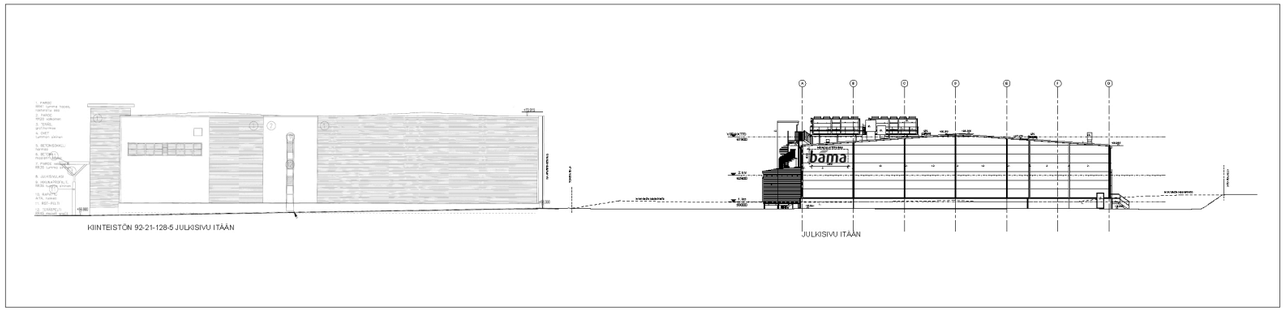

JULKISIVUMATERIAALIT:

1 BETONI, SILEÄVALETTU, BETONINHARMAA
2 PINNOITETTU FELTI, VALKOINEN RR20
3 PINNOITETTU PROFIILIFELTI, VIHREÄ, RR36
4 MAALATTU METALLI, SININEN RR35
5 PINNOITETTU PROFIILIFELTI, SININEN, RR35
6 PINNOITETTU METALLISÄLE, VIHREÄN VIHREÄ, RR36
7 BITUMIKOPAISTE, VIHREÄN HARMAA
8 KRYASI LASI
9 MAALATTU TERÄS, TERÄS
10 MAALATTU METALLI, VALKOINEN
11 PINNOITETTU FELTI, VALKOINEN, SYÖSYTORVI
12 PINNOITETTU FELTI, SININEN RR35
13 MAALATTU TERÄSVERKKO, VIHREÄN VIHREÄ, RR36

JULKISIVUISSA ESITETYILLE MAINOSLAITEPAIKOILLE SUORITETAAN ERIKSEEN VALAISEVAT LIIKEMERKKIHOTELOT JA ETUEN VALAISEVAT RITOKRUUNAMAINOSLAITTEIKSITTI. VARIT LIIKEMERKIN MUKAAN.
MITAT JULKISIVUPIIRUSTUKSIEN MUKAAN

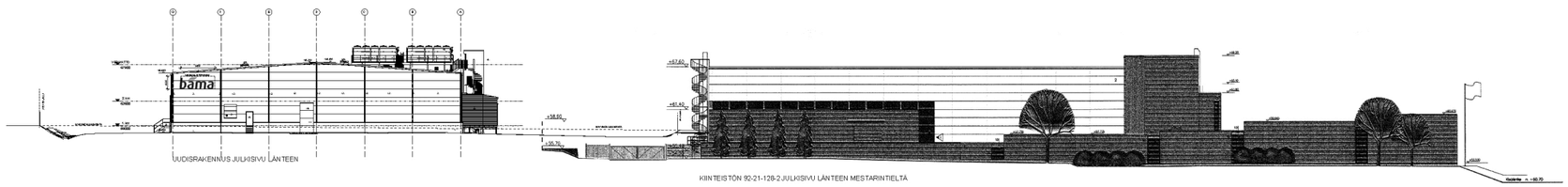

JULKISIVUMATERIAALIT JA VÄRIT:

1 Betoni, luonnonharmaa
2 PVD-pinnoitettu Parsc-elementti, väri RR20 valkoinen
3 Rouhepintainen urbetu betoni, väri ruskea
4 Lasi
5 PVD-pinnoitettu Parsc-elementti, väri RR41 tumma hopea
6 Maalatut teräsosat väri RAL 9011 Graphite black
7 Kiyntäraläkkä, väri RAL 9007 Grey aluminium
8 Sinkityt teräsosat
9 PVD-pinnoitettu, teräspomuleyy, väri RR20 valkoinen

SOKKELIN VESIPELTI: väri seinän mukaan

BETONI- JA TERÄSAITOJEN SEKÄ ATAAN LIITT. RAKENNOIDEN MATERIAALIT JA VÄRIT:

1 Betoni, luonnonharmaa
3 Rouhepintainen urbetu betoni, väri ruskea
10 Parsc Smooth 600-E, väri RR41 tumma hopea
11 Teräsrakenteiset Muriot:
- runsoraksinna maalattua teräsiä, väri RAL 9011 Graphite Black
12 Ikkunoiden lasitus:
- turvavalkä kahvola lamineitu lasi, esim. lasi 3+3 mm, kalvo IGA95 opaali
- tai hiomwä akryyli
13 Ikkunoiden umpiosa:
- pvd-pinnoitteetu ohut teräsrakuteey, väri RR23 tumma harmaa
14 Maalattu teräsiäkkä, väri RAL 9011 Graphite black

Betoni- ja Parsc-elementtien alkuperi teräksiset tuiupikant maalattaan sävyyn RAL 7024 Graphite grey.

VERKKO- JA SÄLEVERKKOADAT:

- toinin pohjois- ja itäsivulle valaomallinen sinkitty verkkoaita, h = 2000mm
- Mestaritien ja Käsälärtien puolella säleverkkoaita, esim LINI 1PURAIT:
  - säleverkon ja kolpoon väri tumma harmaa RAL7024 Graphite Grey
  - aidan korkeus 2000 mm
  - aidassa 8m levyiä liukuporti, 2kpl Käsälärtien puolella, 1kpl Mestaritien puolella, väri tumma harmaa RAL 7024 Graphite Grey

Tarkkuusvaatimusluokka: ETRS-GVG2
Korkeusjärjestelmä: N2000

Suunnitelman nro	Vaihe/Luku	Versio/Muutos	Vaihtoehdon nimi tai kuvaus
21 PITSPANKYLÄ	21128	0	
Rakennuspaikka		Rakennus	Julkisivu numero
UUDISRAKENNUS		PÄÄPIIRUSTUS	
Rakennuksen nimi, osoite tai kiinteistötunnus ja rakennuspaikan osoite			
Rakennuttaja		Piirustuksen sisältö	Mittakaava
KIINTEISTÖ OY KISÄLLI		KAUPUNKIKUVA JULKISIVUPIIRUSTUS	
BAMA FRESH CUTS OY		JULKISIVU ITÄÄN	1:100
Hämäläntie 115, 01730 VANTAA		JULKISIVU LÄNTEEN	1:100
Suunnittelutoimisto		Työnumero	Piirustuksen numero
DESIGN TEAM DT		01/20	02-07
Arkkitehtitoimisto Design Team Oy			
Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki			
Stephen Kemppainen, arkkitehti		Tarkastanut	Tarkastus
14.09.2021			ARK

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

JULKISIVU ETELÄÄN

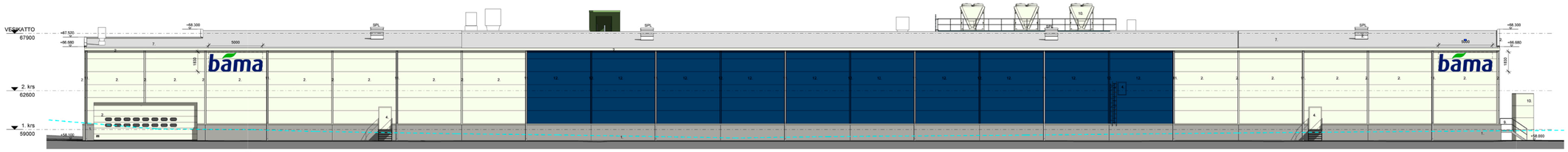

JULKISIVU POHJOISEEN

JULKISIVUMATERIAALIT:

1 BETONI, SILÄVALETTU, BETONINHARMAA
2 PINNOITETTU PELTI, VALKOINEN, RR20
3 PINNOITETTU PELTI, VAALEAN VIHREÄ, RR36
4 MAALATTU METALLI, SININEN RR35
5 PINNOITETTU PROFIILIPELTI, SININEN, RR35
6 PINNOITETTU METALLISÄLE, VAALEAN VIHREÄ, RR36
7 BETONIKIVIKATE, VAALEAN HIRMAA
8 KIRKAS LASI
9 KUUMASINKITTY TERÄS
10 MAALATTU METALLI, VALKOINEN
11 PINNOITETTU PELTI, VALKOINEN, SYÖSYTORVI
12 PINNOITETTU PELTI, SININEN RR35
13 MAALATTU TERÄSVERKKO, VAALEAN VIHREÄ, RR36
14 BETONI, SILÄVALU, MAALATTU VAALEAN VIHREÄ, RR36

Tunnus	Muutos	Päiväys

Asiantunnus 21 PISPANKYLÄ	Suunnitelma-/työ nro 21126	Tyyli / Rev. B	Tiedostonimi / nimiö tyyli
Vaihe LUDSIRAKENNUS			Mittakaava PÄÄPIIRUSTUSLIITE
Rakennuspaikka KIINTEISTÖ OY KISÄLLI BAMA FRESH CUTS OY Kisällintie 11b, 01730 VANTAA			Piirustuksen sisältö VÄRITETYT JULKISIVUT JULKISIVU ETELÄÄN JULKISIVU POHJOISEEN	Mittakaava 1:100 1:100
Suunnittelijat / Arkkitehti / Rak.insinööri / Vastaava työnjohtaja DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Arkkitehti / Rakennusmestari, Stephen Kemppainen Arkkitehti / Rakennusmestari, Jukka Hyvärinen			Työnumero DT299	Piirustuksen numero 02-04	Muutos
Stephen Kemppainen, arkkitehti 04.06.2021			Suunnittelusta ARK	Tarkastaja

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

JULKISIVUMATERIAALIT:

1	BETONI, SILEÄVALETTU, BETONINHARMAA
2	PINNOITETTU PELTI, VALKOINEN, RR20
3	PINNOITETTU PELTI, VAALEAN VIHREÄ, RR36
4	MAALATTU METALLI, SININEN RR35
5	PINNOITETTU PROFIILIPELTI, SININEN, RR35
6	PINNOITETTU METALLISÄLE, VAALEAN VIHREÄ, RR36
7	BITUMIHUOPAKATE, VAALEAN HARMAA
8	KIRKAS LASI
9	KUUMASINKITTY TERÄS
10	MAALATTU METALLI, VALKOINEN
11	PINNOITETTU PELTI, VALKOINEN, SYÖKSYTORVI
12	PINNOITETTU PELTI, SININEN RR35
13	MAALATTU TERÄSVERKKO, VAALEAN VIHREÄ, RR36

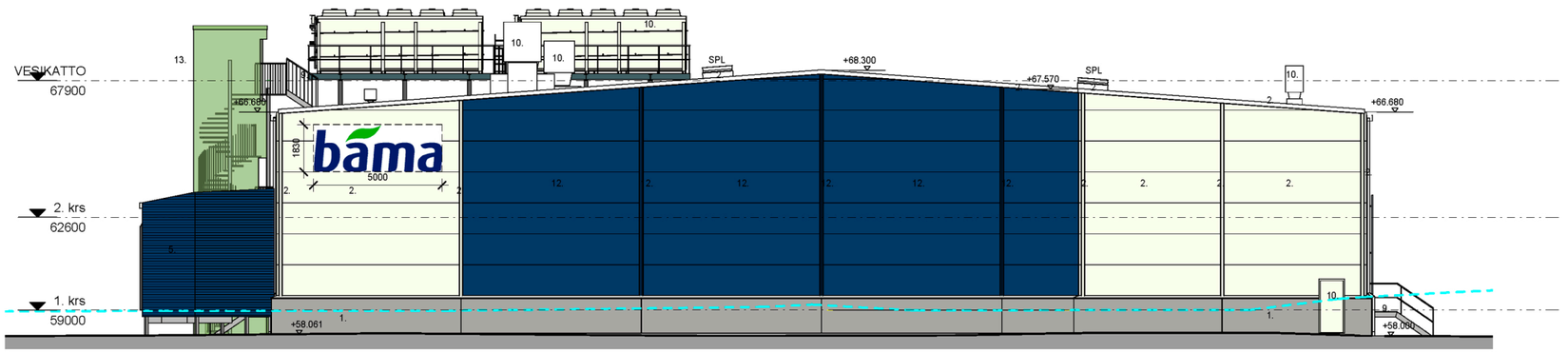

JULKISIVU ITÄÄN

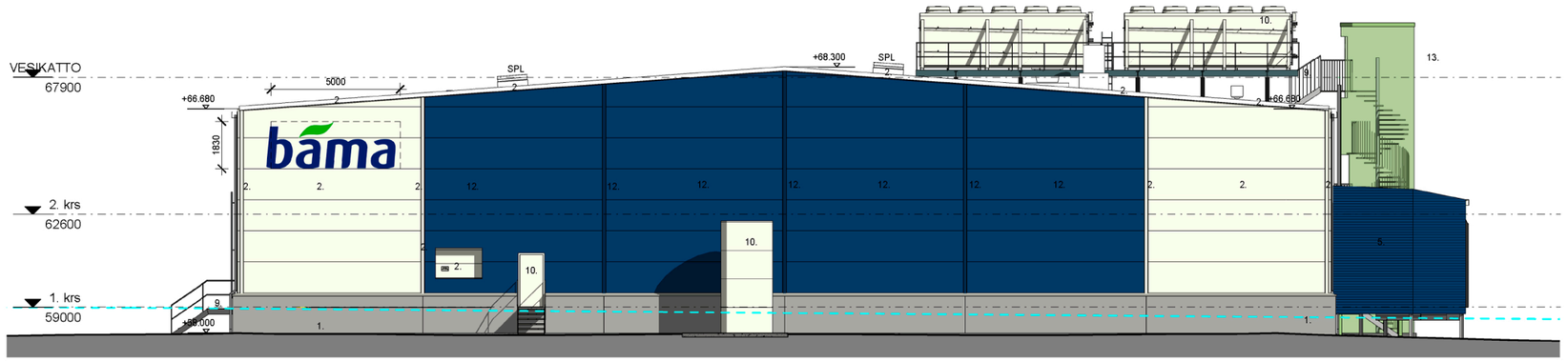

JULKISIVU LÄNTEEN

Tunnus	Muutos	Päiväys

Kaupunginosa / Kylä: 21 PIISPANKYLÄ	Kortteli / Tila: 21128	Tontti / Rno: 8
Rakennustoimenpide: UUDISRAKENNUS		
Rakennuksen numero / Rakennusten numerot / Rakennustunnus / Rakennustunnukset		
Rakennuskohde: KIINTEISTÖ OY KISÄLLI BAMA FRESH CUTS OY Kisällintie 11b, 01730 VANTAA		
Suunnittelijan yhteystiedot: yritys, osoite ja puhelinnumero DESIGN TEAM DT Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7,00260 Helsinki P.09-407 040 toimisto@designteam.fi		
Stephen Kemppainen, arkkitehti 04.06.2021		

Viranomaisten merkintöjä

Piirustustiel: PÄÄPIIRUSTUSLIITE — Jocksera numero

Piirustuksen sisältö — mittakaava

VÄRITETYT JULKISIVUT	
JULKISIVU ITÄÄN	1:100
JULKISIVU LÄNTEEN	1:100

Työnumero: DT299 — Piirustuksen tunnus: 02-05 — muutos

Suunnittelulaji: ARK — Tiedosto

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

DESIGN TEAM DT
Arkkitehtitoimisto Design Team Oy

LP-092-2020-08019 3D HAVAINNEKUVA 2 RAJA aineisto 05.10.2021

Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki p.09-407 040 f.09-448 560 toimisto@designteam.fi

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki i p.09-407 040 f.09-448 560 toimisto@designteam.fi

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

KIINTEISTÖ OY KISÄLLI

Arkkitehtitoimisto Design Team Oy Pohjoinen Hesperiankatu 7 00260 Helsinki p.09-407 040 f.09-448 560 toimisto@designteam.fi

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 18 §

19 § **Rakennuslupahakemus: Asunto Oy Vantaan Lammaslammentie c/o Varte Oy, seitsemänkahdeksankerroksisen asuinkerrostalon rakentaminen ja liikerakennuksen purkaminen, Hämeenkylä, LP-092-2021-00892**

380/10.03.00.03/2021

RL/TT/LP-092-2021-00892

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Päätös liitteenä.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteenä:
Päätös
Esittelymateriaali

Lupatunnus	LP-092-2021-00892
Kiinteistötunnus	92-12-153-6
Kiinteistön osoite	Lammaslammentie 6
Pinta-ala	0.6441 ha
Kaavatilanne	Asemakaava
Kaavan käyttötarkoitus	AK = Asuinkerrostalojen korttelialue.
Hankkeeseen ryhtyvä	As Oy Vantaan Lammaslammentie c/o Varte Oy Malmin kauppatie 8 A, 00700 Helsinki

Toimenpide

Seitsemän-kahdeksankerroksisen asuinkerrostalon rakentaminen ja liikerakennuksen purkaminen.

Lisäselvitykset

Haetaan rakennuslupaa asuinkerrostalolle ja lisäksi Lammaslammentien ja Pähkinärinteentien risteyksessä oleva liikerakennus puretaan. Tontilta kaadetaan kolme puuta. Suunnitteilla olevassa asuinkerrostalossa on 52 asuntoa, joiden keskipinta-ala on 58,9 m2. Tonttijako on vireillä. Tonttijaolla muodostuu tontti 12-153-11.

Huoneistojako:
1h+kt 32,5 m2 6 kpl
2h+kt 46,5 m2 6 kpl
2h+kt 47,0 m2 7 kpl
2h+kt 51,0 m2 7 kpl
3h+kt 64,5 m2 13 kpl
3h+kt 72,0 m2 7 kpl
4h+kt 94,0 m2 6 kpl

Kaupunkikuvaneuvottelukunnassa hanketta puollettiin ehdollisena. Suunnitelmaa on kehitetty annettujen ehtojen mukaisesti: Katujulkisivu luo vaikutelman kahden kerroksen korkuisesta jalustakerroksesta ja täyttää siten asemakaavan vaatimuksen.

Asuinkerrostaloon porrastuva, kaksi lamellia, joissa seitsemän ja kahdeksan kerrosta + IVKH ja aputiloja. Jätekeräys järjestetään korttelin yhteisin syväkeräimin. Korttelipiha on yhteinen, piha-alueita ei aidata. Tontilla on yksi S1 luokan väestönsuoja. VSS sijaitsee rakennuksen maatasokerroksessa ja se toimii normaalitilanteessa irtaimistovarastona.

Rakennus on betonielementtirakenteinen. Rakennus on paloluokkaa P1. Kohteesta on tehty erillinen palotekninen suunnitelma. Käynti vesikatolle porrashuoneesta josta ylimmälle vesikatolle talotikkailla. Rakennuksen korkeus maantasokerroksen lattiasta ylimmän kerroksen (ullakko) lattiaan lamellissa G on 24 m, ja lamellissa H: 21 m. Korkeus maantasosta räystäälle lamellissa G: on 28 m ja lamellissa H: n. 25 m. Ei kellaria. Rakennuksessa on keskitetty ilmanvaihto ja vesikiertoinen patterilämmitys. Käynti IV-konehuoneisiin porrashuoneista.Rakennus liitetään kaukolämpöverkkoon.

Korttelin pohjoisosassa (vanha tontti 5) on tehty pilaantuneen maaperän kunnostus v. 2013. Kunnostetusta maaperästä on laadittu haitta-ainetutkimus v. 2020. Pilaantuneita maa-aineksia ei ole tontilla 11.

Kokoontumistilojen henkilömäärä asetuksen 1007/2017, 21 § mukaan 2hlö/m2: kerhohuone 56 hlö, monikäyttötila 44 hlö.

Rakennusoikeuden käyttö:
Asemakaavassa on määritelty rakennuspaikalle (G) VIII rakennusoikeutta 1910 kem2.
Asemakaavassa on määritelty rakennuspaikalle (H) VII rakennusoikeutta 1650 kem2.
Kokonaiskerrosala 4868 kem2.

Pysäköinti: Korttelin pysäköinti keskitetään korttelin pohjoisosaan LPA-tontille rakennettavaan pysäköintihalliin. Väliaikaisen pysäköinnin järjestämiselle haetaan viranomaisen vaatima lupa. Pysäköintihalliin osoitetaan tonttia 11 varten asunnoille 42 autopaikkaa ja vieraspysäköintiin 2 ap. Piha-alueelle osoitetaan koko korttelia varten 4 ap lyhytaikaista pysäköintiä varten sisäänkäyntien läheisyyteen. Autopaikkalaskelma on esitetty asemapiirroksessa.

Rasitteet ja yhteisjärjestelysopimus: Kortteliin laaditaan yhteisjärjestelysopimus, koskien mm. pysäköintiä, jätehuoltoa ja piha-alueen käyttöä ja huoltoa.

Hankkeen vaativuus: Vaativa

Rakennusoikeus: 3560

Suunnittelun vaativuus

Pääsuunnittelija	Vaativa
Rakennussuunnittelija	Vaativa
Pohjarakenteiden suunnittelija	Vaativa
RAK-rakennesuunnittelija	Vaativa
LVI-suunnittelija	Vaativa
Paloturvallisuussuunnittelija	Vaativa

Ilmoitetut suunnittelijat

Pääsuunnittelija	Jari Eerik Lonka, arkkitehti
Rakennussuunnittelija	Niina-Mari Hannele Ruohola, arkkitehti
Pohjarakenteiden suunnittelija	Inari Katriina Kurki-Suonio, diplomi-insinööri
RAK-rakennesuunnittelija	Niilo Henrik Riikonen, rakennusinsinööri
LVI-suunnittelija	Tuomo Veikko Koskimaa, LVI-insinööri
Paloturvallisuussuunnittelija	Harri Erkki Ilmari Laakso, rakennusinsinööri

Kerrosala	4508 m^2
Rakennusoikeudellinen kerrosala	3564 m^2
Kokonaisala	4868 m^2
Tilavuus	15545 m^3
Paloluokka	P1
VSS-luokka	S1

Autopaikat

GH: Asuinkerrostalo – 1039608903

Autopaikat yhteensä	48

Poikkeamiset: Vähäiset poikkeamat asemakaavasta:

1) Rakennusoikeuden ylitys koko tontilla 4 m2, haetaan vähäisenä poikkeamisena
- ylitys n. 0,11% sallitusta rakennusoikeudesta
- perusteluna asuntojen kalustettavuus ja väljyys

2) Rakennusoikeuden ylitys talon H rakennusalueella, ylittyy 9m2
- kompensoidaan talon G rakennusalueella, jossa käytetty rakennusoikeus alittuu 5m2
- perusteluna perheasuntojen koko

3) Polkupyöräpaikat:
- Rakennetaan 105 PP-paikkaa; asemakaavan vaatiman 119 sijaan. Perusteluna Vantaan ohje, jonka mukaan varastotiloja voidaan toteuttaa 75-80% vaaditusta, jotta saadaan asukkaiden käyttöön monikäyttötiloja. Tällä perusteella 14 PP-paikkaa jätetään toteuttamatta. Toteutettavat PP-paikat sijoitetaan maantasokerroksen ulkoiluvälinevarastoihin.

4) Rakennuksen osa G parvekevyöhyke ylittää asemakaavaan merkityn rakennusalan 0,4m kadun puolella. Tällä ratkaisulla on saatu molempiin lamelleihin yhtä syvä parvekevyöhyke ja pykälän kohdalle kulmaparvekkeeseen päätyikkuna. Pihan huoltoajolle, sekä jätepisteen paloetäisyydet täyttävälle sijoittelulle saadaan tilaa.

Lausunnot

KKNK, 12.3.2021, Ei puollettu
KKNK, 26.3.2021, Puollettu
KKNK, 31.5.2021, Puollettu
Kadunsuunnittelu, 27.9.2021, Puollettu
Liikennesuunnittelu, 29.9.2021, Lausunto
Pelastuslaitos/ Mikko Hämäläinen, 14.9.2021, Ehdollinen
Vantaan Energia, 17.9.2021, Puollettu
Vesihuolto, 28.9.2021, Ehdollinen
Kaupunkimittaus sijainti, pysyvä rak.tunnus, purkaminen, 15.9.2021, Ei huomautettavaa
YHT Lausunnot Kiinteistöt ja asuminen, 20.9.2021, Ei huomautettavaa
Vesihuolto, 29.9.2021, Puollettu

Naapurien kuuleminen Viranomainen on kuullut naapureita 17.09.2021, naapureilla ei ole huomautettavaa hankkeesta.

Liitteet

Asemapiirros	1 kpl
Julkisivupiirustus	5 kpl
Leikkauspiirustus	3 kpl
Muu pääpiirustus	11 kpl
Pohjapiirustus	6 kpl
Valtakirja	3 kpl

Päätösehdotus Myönnetään rakennuslupa seuraavin ehdoin.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös Myönnetty

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Vaaditut työnjohtajat
Vastaava työnjohtaja
Vesi- ja viemärityönjohtaja
Ilmanvaihtotyönjohtaja

Vaaditut katselmukset
Aloituskokous
Sijaintikatselmus
Pohjakatselmus
Rakennekatselmus
Paikan merkitseminen
Vesi- ja viemärikatselmus
Ilmanvaihtokatselmus
Muu katselmus
Loppukatselmus

Vaaditut erityissuunnitelmat
Ilmanvaihtosuunnitelmat
Rakennesuunnitelmat
Vesi- ja viemärisuunnitelmat
Pohjarakennesuunnitelmat

Lupaehto

Ennen rakennustyön aloittamista on järjestettävä aloituskokous. Kokouksesta sovitaan rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörin kanssa.

Ennen rakennustöihin ryhtymistä rakennuttajan on oltava yhteydessä Vantaan Energia Oy:öön ja Vantaan Energia sähköverkot Oy:öön.

Korttelialueen yhtenäinen hulevesisuunnitelma tulee toimittaa tarkastettavaksi Vesihuollon yleissuunnitteluun sen valmistuttua.

Ennen rakennuksen käyttöönottoa on perustettava tarvittavat rasitteet.

Erityismenettely: Hankkeen pohjarakenteiden toteutuksen laatusuunnitelman sisällön arviointiin sekä sen toteutuksen valvontaan ja todentamiseen on asetettava pätevä asiantuntija. Asiantuntijan lausunto laatusuunnitelman sisällöstä on esitettävä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen aloituskokousta (Ympäristöministeriön asetus pohjarakenteista (465/2014) 11 §, MRL 150 b §).

Erityismenettely: Hankkeen kantavien rakenteiden toteutuksen laatusuunnitelman sisällön arviointiin sekä sen toteutumisen valvontaan ja todentamiseen on asetettava pätevä asiantuntija. Asiantuntijan lausunto laatusuunnitelman sisällöstä on esitettävä rakennusvalvonnan tarkastusinsinöörille ennen aloituskokousta (Ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista (477/2014) 9 §, MRL 150 b §).

Mallikatselmukset: Julkisivujen pinnat ja rakennusosat on hyväksytettävä mallein ja suunnitelmin rakennusvalvonnassa hyvissä ajoin ennen työhön ryhtymistä (mallikatselmus). Hyväksynnät edellytetään julkisivupintojen, esimerkiksi tiilipintojen ja niiden saumauksen, elementtisaumojen, rappauspintojen, parvekeseinän, maantasokerroksen ovien, ikkunoiden,

tehostevärien ja ilmanvaihtoelimien osalta.

Ennen käyttöönottoa Lupapisteeseen on tallennettava hankkeen tietomalli, ifc-tiedostona.

Katualue on katselmoitava ennen aloituskokousta. Katualuekatselmus tilataan lupien ja valvonnan palveluyksiköstä, osoitteesta lupavalvonta@vantaa.fi.

Purettavat rakennukset/rakennus tulee ilmoittaa osoitteeseen, kun ne on purettu. Osoite on mio_sijainti@vantaa.fi (muista alaviiva).
-Lupatunnus ja osoite tulee olla mainittuna sähköpostissa.

Lupapisteeseen on tallennettu lausunnonantajien hanketta koskevat lausunnot ja ohjeet, joissa esitettyjen vaatimusten täyttymisestä huolehtii rakennushankkeeseen ryhtyvä asiantuntijoineen.

Rakennusta ei saa ottaa käyttöön ennen kuin tontti on merkitty kiinteistörekisteriin.

5.10.2021

Käsittelijä	Lupa-arkkitehti Timo Tamminen Vantaan kaupunki rakennusvalvonta
Päätöksen julkipanopäivä	6.10.2021
Päätöksen antopäivä	7.10.2021
Oikaisuvaatimus jätettävä	viimeistään 8.11.2021
Päätös lainvoimainen	9.11.2021
Päätöksen voimassaolo	Rakennustyöt on aloitettava viimeistään 9.11.2024 ja saatettava loppuun 9.11.2026 mennessä. Lupa raukeaa, mikäli voimassaoloaikaa ei erityisestä syystä pidennetä.

PÄHKINÄRINNE

HÄMEENKYLÄ 12, KORTTELI 12153
OSOITE: LAMMASLAMMENTIE 8

Tontilla on purettava liikerakennus.

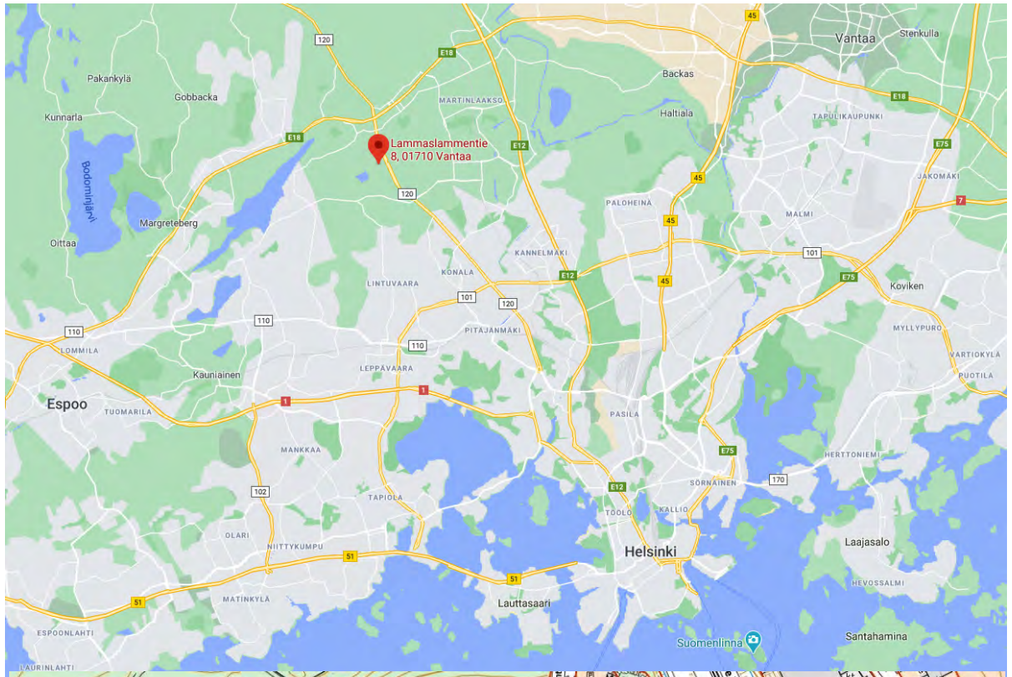

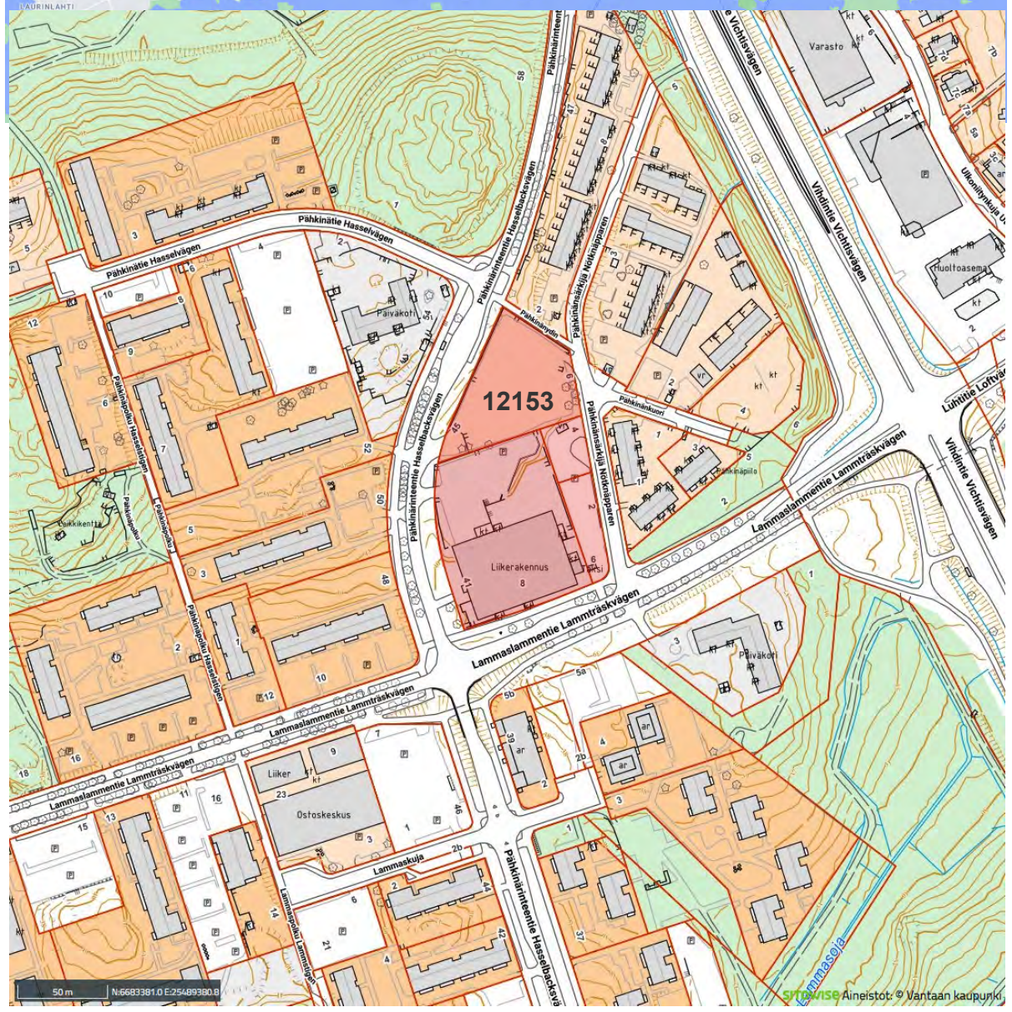

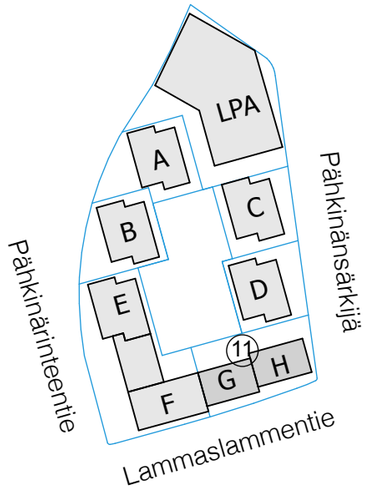

LPA
AUTOTALO

12 HÄMEENKYLÄ

Päivänsäteentie
Pähkinänydin
Pähkinänsärkijä
Pähkinäniniteentie
Lammaslammentie
TA-NOSTOPAIKKA
KAUPUNKIVILJELY
KÄYTTÖNURMI
LEIKKI
OLESKELU
KUNTOILU
SYVÄKERÄYSASTIAT
LUMITILA
TALO A
TALO B
TALO C
TALO E
TALO F
TALO G
TALO H
AK
AP
PP
PPT
LPT
KETOKATTO
muuntamo
nuorikko
ruutuladonta
noppakiveys
tax
LR

0 1 2 3 4 5 10 20 m

KASVILLISUUDEN MAANPEITTOKERROS

SlPer Difo Gesa	SEKAISTUTUS PERENNAT perennalajit istutetaan vuorotellen 5-10 kpl ryhmissä/kasvilaji kasviluettelossa merkityllä istutusvälillä
SlPen SpjaGP SpjaLP	SEKAISTUTUS PENSAAT pensaslajit istutetaan vuorotellen 5-10 kpl ryhmissä/kasvilaji kasviluettelossa merkityllä istutusvälillä

ISTUTETTAVA KASVILLISUUS

Tunnus	Nimi	Kokoluokka	Ist.et.(m)	Kpl
Lehtipuut				
PrceRh	Prunus cerasus 'Rhexii', schalininkirsikka	125-150		7
Prma	Prunus maackii, tuohituomi	100-150		3
Prma	Prunus maackii, tuohituomi	150-200		2
PrpaC	Prunus padus 'Colorata', purppuratuomi	100-150		4
PrpaC	Prunus padus 'Colorata', purppuratuomi	150-200		1
Prpe	Prunus pensylvanica, pivikirsikka	150-200		4
Quro	Quercus robur, tammi	10-12		2
SothFa	Sorbus x thuringiaca 'Fastigiata', kartiotaatanpihlaja	4-6		11
			Lehtipuut, yhteensä	34
Havupuut				
Piom	Picea omorika, serbiankuusi	150-200		2
Piom	Picea omorika, serbiankuusi	200-250		1
Pisy	Pinus sylvestris, mänty	200-250		6
			Havupuut, yhteensä	9
Lehtipensaat				
Dise	Diervilla sessilifolia, rusovuohenkuusama	20-40	0.80x0.80	288
HyarGr	Hydrangea arborescens 'Grandiflora', pallohortensia	40-60		4
HypaMu	Hydrangea paniculata 'Mustila' FinE, mustilanhortensia	40-60		7
HypaPr	Hydrangea paniculata 'Praecox' FinE, kuutamohortensia	40-60		24
RialSc	Ribes alpinum 'Schmidt', taikinamarja 'Schmidt'	30-50		25
Rigl	Ribes glandulosum, pikkuherukka	20-40	0.80x0.80	101
Spbet	Spiraea betulifolia, koivuangervo	30-50	0.80x0.80	31
SpGr	Spiraea 'Grefsheim', norjanangervo	40-60		33
SpjaGP	Spiraea japonica 'Golden Princess', keltajapaninangervo	30-50	0.70x0.70	45
SpjaLP	Spiraea japonica 'Little Princess', keijuangervo	30-50	0.70x0.70	45
Sptr	Spiraea trilobata, siperianvirpiangervo	30-50		20
StinCr	Stephanandra incisa 'Crispa', seppelvarpu	20-40	0.80x0.80	88
ViopRo	Viburnum opulus 'Roseum', lumipalloheisi 'Roseum'	60-80		12
			Lehtipensaat, yhteensä	723
Havupensaat				
Mide	Microbiota decussata, tuivio	10- 15	1.00X1.00	20
Pipum	Pinus pumila, pensassembra	30-40		12
TameHi	Taxus x media 'Hicksii', kartiomarjakuusi	60-80		7
			Havupensaat, yhteensä	39
Perennat				
Aqvu	Aquilegia vulgaris, lehtoakileija		0.40x0.40	21
Difo	Dicentra formosa, kesäpikkusydän		0.40x0.40	328
Door	Doronicum orientale, kevätvuohenjuuri		0.30x0.30	88
Ecpu	Echinacea purpurea, kaunopunahattu		0.50x0.50	18
Eupo	Euphorbia polychroma, kultatyräkki		0.40x0.40	298
GeJo	Geranium 'Johnson's Blue', loistokurjenpolvi		0.40x0.40	6
GemaIn	Geranium macrorrhizum, tuoksukurjenpolvi		0.40x0.40	307
Gesa	Geranium sanguineum, verikurjenpolvi		0.40x0.40	227
Hegr	Hemerocallis graminea 'Jaakko', siropäivänliija		0.40x0.40	75
Heli	Hemerocallis lilio-asphodelus, keltapäivänliija		0.40x0.40	58
Hocl	Hosta clausa, rönsykuunliija		0.40x0.40	116
HoFoA	Hosta 'Fortunei Aureomarginata', keltareunakuunliija		0.40x0.40	149
HounMe	Hosta undulata 'Mediovariegata', kirjokuunliija		0.40x0.40	265
Irsi	Iris sibirica, siperiankurjenmiekka		0.50x0.50	65
LideDe	Ligularia dentata 'Desdemona', punalehtinen kallionauhus		0.40x0.40	42
Lita	Ligularia tangutica, huiskunauhus		0.50x0.50	57
Lipr	Ligularia przewalskii, valtikkanauhus		0.50x0.50	87
Omve	Omphalodes verna, kevätkaihonkukka		0.30x0.30	842
Pate	Pachysandra terminalis, varjoyrttö		0.30x0.30	581
Ticor	Tiarella cordifolia, rönsytiarella		0.30x0.30	275
Vimi	Vinca minor, pikkutalvio		0.30x0.30	180
Wate	Waldsteinia ternata, rönsyansiikka		0.35x0.35	325
			Perennat, yhteensä	4248
Köynnökset				
Pain	Parthenocissus inserta, säleikkövilliviini			50
			Köynnökset, yhteensä	50
Hyötykasvit				
MadoBe	Malus domestica 'Bergius', omenapuu			1
MadoHu	Malus domestica 'Huvitus', omenapuu			2
MadoMa	Malus domestica 'Maikki', omenapuu			1
MadoPi	Malus domestica 'Pirja', omenapuu			1
			Hyötykasvit, yhteensä	5
Koristeheinät, sarat ja saniaiset				
CaacKa	Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster', koristekastikka 'Karl Foerster'	0.50X0.50		45
Cabr	Calamagrostis brachytricha, timanttikastikka	0.50X0.50		67
Mast	Matteuccia struthiopteris, kotkansiipi	0.50X0.50		43
MocaMo	Molinia caerulea 'Moorhexe', siniheinä	0.30x0.30		174
			Koristeheinät, sarat ja saniaiset, yhteensä	329

PENSAAT JA PERENNAT YHTEENSÄ 1124 m2
SUURET PENSAAT YHTEENSÄ 66 kpl
KÖYNNÖKSET YHTEENSÄ 50 kpl
SUURET PUUT yli 10 m YHTEENSÄ 15 kpl
PIENET PUUT YHTEENSÄ 28 kpl

KALUSTE- JA VARUSTELUETTELO

Tunnus	Varuste	Väri	Lisätieto	Kpl/jm
KALUSTEET JA VARUSTEET				
K 1	Penkki selkänojallinen	Metallosat musta RAL9005,	Puuha Group T700006 puuosat kyllästetty, kiinteä perustus	6
K 2	Penkki selkänojaton	Metallosat musta RAL9005,	Puuha Group T700005 puuosat kyllästetty, kiinteä perustus	5
K 3	Pöytä	Metallosat musta RAL9005,	Puuha Group T70004 puuosat kyllästetty, kiinteä perustus	2
K 4	Roska-astia	Roska-astia + pylväs	Puuha Group 028031 Elegance 30L + 028681 + 070292 kiinnikkeillä + upotettava betonijalusta lukitusrenkaalla, harmaa RAL7024	4
K 5	Lipputanko	12 m, sis lipun + betoniperustus	Puuha Group 000104-12 + 000104B	1
K 6	Polkupyöräteline runkolukittava	Sinkitty, betonointi	Puuha Group T72094-0S	7
K 7	Syväkeräysastia	Komposiitti yönmusta	MolokDomino 5 m3	21
LEIKKIVÄLINEET				
L 1	Keinu 2:lle		Harmaa-sininen, Puuha Group T210001 ketjut 2,2 m, maa-ankkurit	1
L 2	Keinuistuin		Ketjut 2,2 m Puuha Group T20133 kumilautaistuin	1
L 3	Keinuistuin		Ketjut 2,2 m Puuha Group T20035 turvaistuin	1
L 4	Kipeilyteline		Harmaa-sininen, Puuha Group T230006 maa-ankkurit	1
L 5	Hiekkalaatikko		Teräskiinnikkeet Puuha Group T240009K	1
L 6	Liukumäki		Harmaa-sininen, Puuha Group T220003 maa-ankkurit	1
L 7	Kuntoiluväline	Musta RAL9005,	Puuha Group SW001 Street Workout betonointi	1

PIIRUSTUSMERKINNÄT

- POISTETTAVA PUU
- NURMIKKO
- ISTUTETTAVA LEHTIPUU
- ISTUTETTAVA LEHTIPUU/ ISO PENSAS
- ISTUTETTAVA HAVUPUU/-PENSAS
- ISTUTETTAVA YHTENÄINEN PENSASALUE
- YKSITTÄINEN LEHTIPENSAS
- YKSITTÄISIÄ PERENNAISTUTUKSIA
- ISTUTETTAVA KÖYNNÖSKASVI
- ASFALTTI
  - AB 11/100
- BETONIKIVEYS
  - Rudus Kartanolaatta 278x278x80 Punamusta
  - Kartanonoppa138x138x80 Hiekanruskea
  - kiveysalueiden rajaus punertava graniittinoppa, lohkottu 100x100, ruutuladonta
- NOPPAKIVEYS
  - vakionoppa 100x100x100
  - punertava lohkopintainen graniitti
  - ruutuladonta, saumaus Grepur basaltti
- RUOHOKIVEYS
  - Rudus Golf-kivi 140x140x80, harmaa
  - rakojen täyttö kasvualustaseoksella, johon on sekoitettu nurmikonsiemenen
- KIVITUHKA
  - KaM d0-6, harmaa 50 mm kerros
- TURVAPÄÄLLYSTE
  - turvasora St 2-8 mm, 400 mm kerros
- TEKONURMI
  - tikunvaimennus tarvittaessa max. putoamiskorkeuden mukaisesti
  - Saltex Active tai vastaava, ruohonvihreä
- KESTOPUU
  - ruskea A 48x148 höyläpintainen, rako 5 mm
- SEINÄVIERIKIVEYS SINGELI /KENTTÄKIVI
  - singeli d16-32
  - kenttäkivi d100-150
- VIHERKATTO (KETOKATTO)
- PP/ AP — POLKUPYÖRIEN / AUTOJEN PYSÄKÖINTI
- PYLVÄSVALAISIN h 4,5 m
  - sähkösuunnitelman mukaisesti
- VIHERPAINANNE, POHJAN KORKEUS
- NYKYINEN POISTUVA MAANPINNAN KORKEUS
- SUUNNITELTU VALMIIN PINNAN KORKEUS
- UUSI HULEVESIKAIVO, RITILÄKANNEN KORKEUS
- UPOTETTAVA BETONIREUNAKIVI
  - Rudus Rotwalli 1000x300x170, musta
- PINTAVESIEN VALUMASUUNTA
  - kaltevuudet esitetty pinnantasaussuunnitelmassa
- PINNANTASAUSSUUNNITELMAN MUKAINEN MAANPINNAN KALTEVUUS %

TASOKOORDINAATISTO ETSR-GK 25
KORKEUSJÄRJESTELMÄ N2000

KOHA	KORTTELITILA	TONTTINRO
12 HÄMEENKYLÄ	153	11

RAKENNUSTOIMENPIDE: UUDISRAKENNUS
RAKENNUSHANKKEEN NIMI JA OSOITE: AS OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE
LAMMASLAMMENTIE 6
01710 VANTAA

VIRANOMAISTEN ARKISTOINTIMERKINTÖJÄ VARTEN

PIIRUSTUSLAJI: PIHASUUNNITELMA
JUOKS.NO
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ: PÄÄLLYSTEET, RAKENTEET ALUEVARUSTEET KASVILLISUUS
MITTAKAAVAT: 1:200

harju-soini MAISEMASUUNNITTELU
p. 0403 754845
p. 040 1230515
www.harjusoini.fi
Kumpulantie 3 00520 HELSINKI

SUUNNITTELIJA	TYÖ No	PIIR No	MUUTOS
MAS	021-002-V	021-002-V.100	

PÄIVÄYS	YHTEYSHENKILÖ JA ALLEKIRJOITUS	PIIR.TIEDOSTO
27.9.2021	SOILI HARJU-SOINI	021-002-V-100.DWG

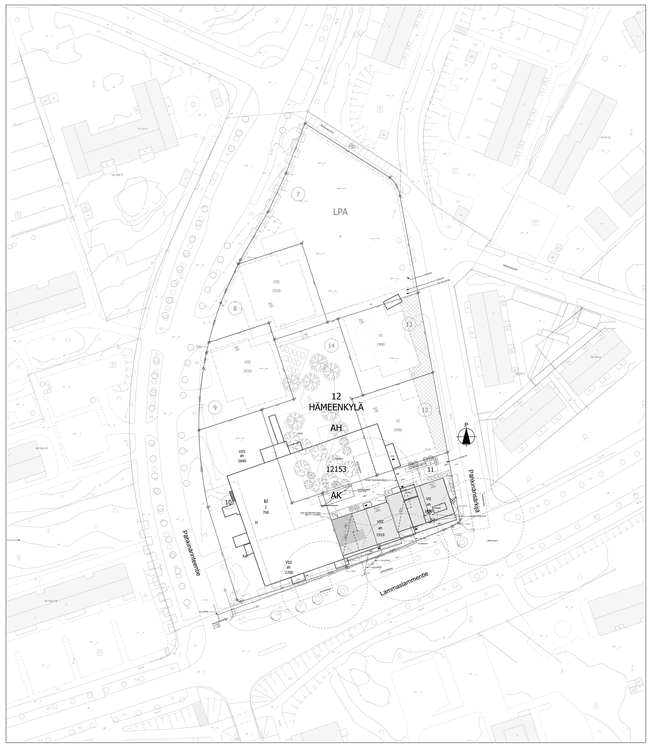

ASEMAPIIRUSTUS, 1: 500

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan kuppaasto 05.10.2021 / 19 §

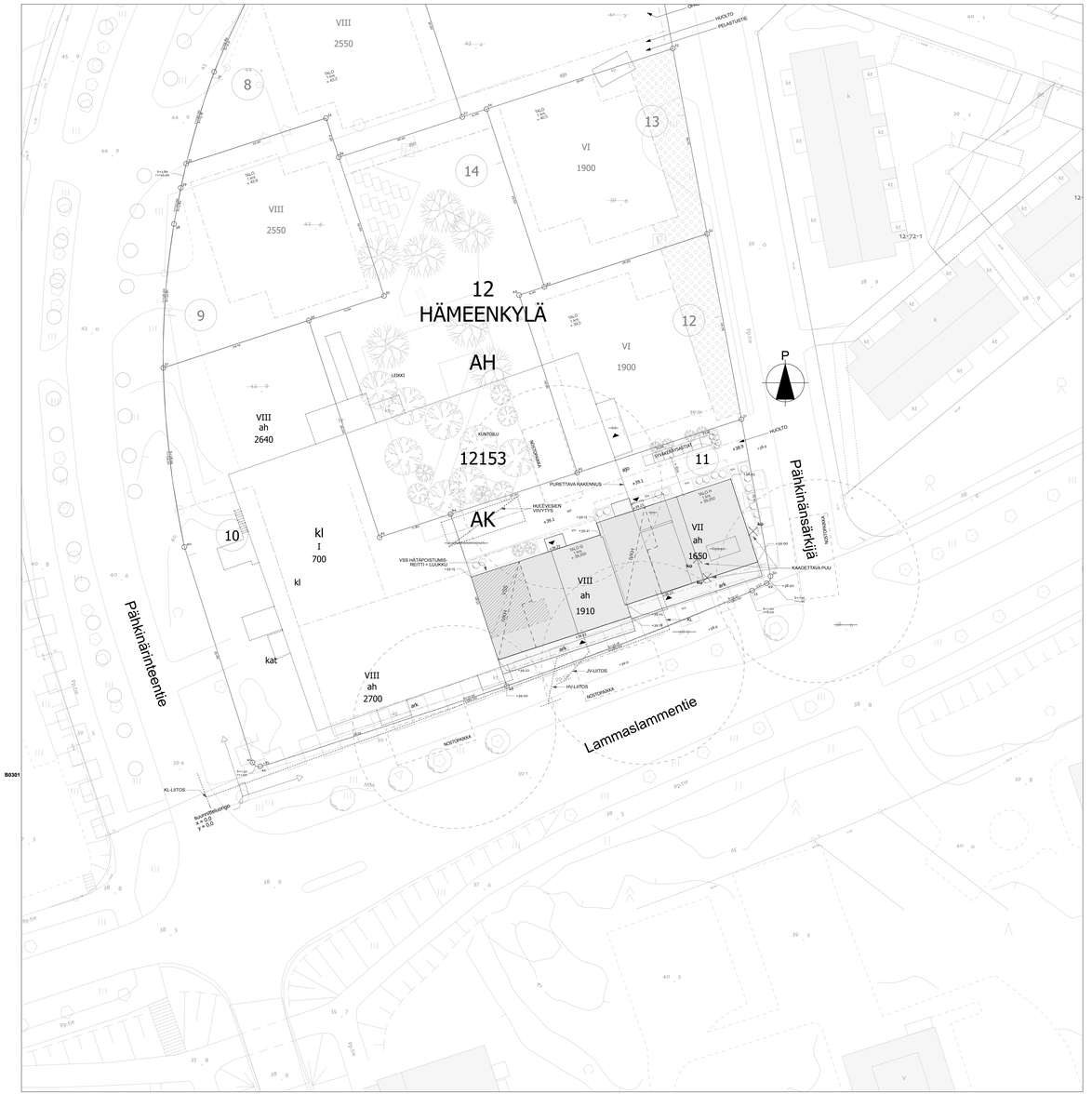

ASEMAPIIRUSTUS, 1: 200

B0301

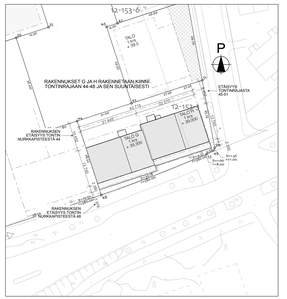

SIJOITUS TONTILLE, 1: 500

ASEMAKAAVAMERKINNÖISTÄ JA -MÄÄRÄYKSISTÄ:

AK

Asuinrakennuksen korttelialue.

Tilavuus
Asuinkerrosala saa olla enintään 3 kerrosta, mansardikatto ja ullakkokäytössä voidaan käyttää rakennetta jos vinoreita.

Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva
Uudisrakennusten tulee sopeutua Päähkänrinteen kaupunkikuvalliseen yleisilmeeseen alueella.

Julkisivujen tulee muodoltaan Päähkänrinteen olemassa olevaa rakennuskantaa ja materiaaleiltaan ja yleisilmeeltaan perinteistä modernin arkkitehtuurin kanssa.

Korkein rakennukset ja niiden katutie rakyvät julkisivut tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisina ja korkeatasoisina. Julkisivujen tulee olla ilmeeltään ja materiaaleiltaan laadukkaat ja elementtiosaamista saa näkyä.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut talotekniset laitteet tulee sovittaa kunkkeisiin osaksi rakennusten arkkitehtuuria ja julkisivuja.

Rakennusten on rajoituttava Lammaslammentien varrella tontin rakennusalan rajalle, rakennelmien on käytettävä rakennusalan koko julkisivua ja rakennusten tulee liittyä toisiinsa yhtenäisellä julkisivuseinällä.

Tontin rajalle sijoitettua pohjimuuri voidaan korvata rakennuksen julkisivuseinällä tai rakennelmalla joka osaltaan tasaitumista.

Rakennusoikeus
Asuntoa, yhteis-, varasto-, vikeilitivuoja ja tekniköä tilaa saa rakentaa enintään osoitetun rakennusalan ulkopuolelle. Tilat tulee rakentaa pääosin kivijalkakerrokseen. Kivijalkakerroksen tulee olla vähintään 3,0 metriä korkea. Ne ulkopuolelle kerroksen sijoittamisen sallitaan yhteydessä tulee sitoutua ulko-olevalla. Pihalle saa rakentaa enintään 15 m² yhtäjaksoin olevia yhteistilojen rakennusoikeudet ja sellitä muut lisärakennusoikeudet eivät mitoita auto- tai polkupyöräpaikkoja tai viereisissapaikkoja.

Tontilla 12153/10 rakennusoikeutta riippumatta tulee olla 725 k-m² tilaltaa. Tilat tulee sijoittaa rakennuksen kivijalkakerrokseen Lammaslammentien ja Päähkänsäkkijän puolelle ja niiden kerrosalaluvuksen tulee olla vähintään 5 m.

Tontilla 12153/11 tulee sijoittaa asukas- ja yhteistilaa vähintään 100 k-m² rakennusoikeutta Lammaslammentien varrelle. Asukas- ja yhteistilan (ah) saa käyttää palvelu-, myymälä-, toimisto- ja työtiloja varten.

Pysäkoitusteiden 15 k-m² yhtäsuuri osan saa rakentaa rakennusalan ulkopuolelle. Tällöin tulee olla rakennusoikeuden tulee esitettävä, että tontti tulee sitoutumaan tällaisella tavalla.

Julkisivut ja kivijalkatasanne
Katualueen puolella julkisivun tulee olla pääosin puralitta tai muuten hyvälaatuista ja kestävää materiaalia. Pihapuolelaut voivat olla vaalean rapparalla. Julkisivujen lehtoderaineä tulee olla puolatka ja tai kiniskä.

Katualueen puolella kivijalkaan tulee muodostaa avoin ja aktiivinen julkisivu. Kivijalkaan tulee sijoittaa tilat, jotka kirjoittakoimmin vaikuttamaan tulee olla kantenkerroksen korkeuden ja sinne käytettävien materiaalien ja yksityiskohtien tulee olla kestäviä ja kohtuullisessa

Kulmahuoneistojen ja kulmagrahvekkeiden tulee avautua kahteen suuntaan.

Liike- ja yhteiskäyttöön tiloihin tulee olla suora sisäänkäynti kadulta. Tilojen tulee olla kadun puolella suuria ikkunoita. Yhteiskäyttöön tiloihin tulee olla kulkuyhteys myös pihan puolelta.

Rakennusten sisäänkäynnistä tulee toimistaa kahteen tai useampaan suuntaan. Sisäänkäynnit tulee olla yhteys- ikä kokoisiin tiloihin sopivia.

Lammaslammentien katualueen puolelelen parvekkeiden tulee olla sisäänmenevän parvekkeen rakenteissa ja muodoltaa pääasiallisten julkisivuosamaisten kanssa yhtenäisiä. Parvekkeiden tulee olla kokonaan tai lähes kokonaan lukitusta lasia.

Parvekkeet ja ulokkeet saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle enintään 1,5 metriä. Parvekkeiden, ulokkeiden, sisäänvetojen ja parvekelasien alle jäävän vapaan kulkukorkeuden tulee olla vähintään 4,2 metriä.

Asuntojen ääneneristävyyden $D_{nT,w}$ tulee ja $L'_{nT,w}$ tulee olla vähintään 55 dB. Parvekkeiden on oltava lasitettuja.

Katot
Liikehuoneiston katon tulee olla vihreältä ja sisältä voi olla oleskelutilaa.

Ulkoalueet
Korkein yhteisjulkisilla on laadtaava yhtenäinen kaupunkikuvallisesti ja ympäristöön sopeutuvat ulkoalueet, mitä, huleveisjärjestelmät ja ulkoalueet tulee järjestää koko korttelin 12153 yhteisenä. Tontilen viikeä rajoja ei saa aidata.

Korkeyhtehen suunnitelmasta tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monipuolisena ja viihtyisänä oleskelualueena. Istutusten valinnassa huomioidn suunnitelmassa kaikissa mitä, ja hänauksia, pensaita, perennoja ja nurmikkoa sekä monnuoksia. Pihan osat, jotka ei käytetä vähäisimmässä kulkukerta, tekin- tai oleskelualueina tai hyötymaata ja pihaterassa hallitusti eteenpäin.

Rakennuksissa varten on laadittava koko korttelin 12153 kohtainen huleveisjärjestelmä sekä Vantaan Veden- laskuun tulevaudu.

Korttelin on varattava riittävät tilat jätteiden lajittelun ,jätehuolto tulee toteuttaa korttelitasoisesti.

Jätteiden tulee toteuttaa korttelitasoisesti.

Jätteiden tulee toteuttaa korttelitasoisesti.

Jätteiden

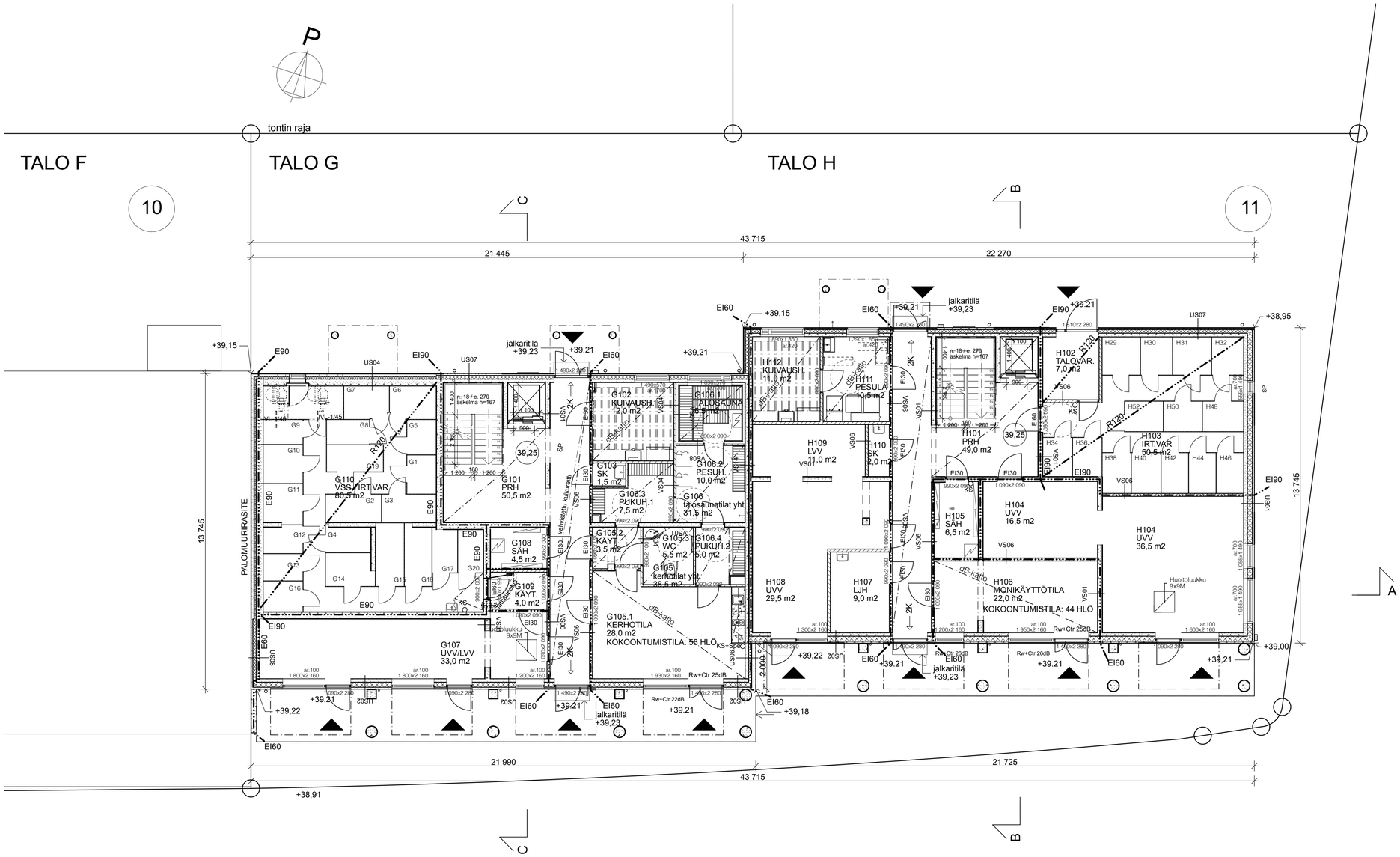

PALOTURVALLISUUS
RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS
KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS
PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA
RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K-osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	2/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	POHJA, 1. KERROS	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0301	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	MLe NRu	

TALO G

TALO H

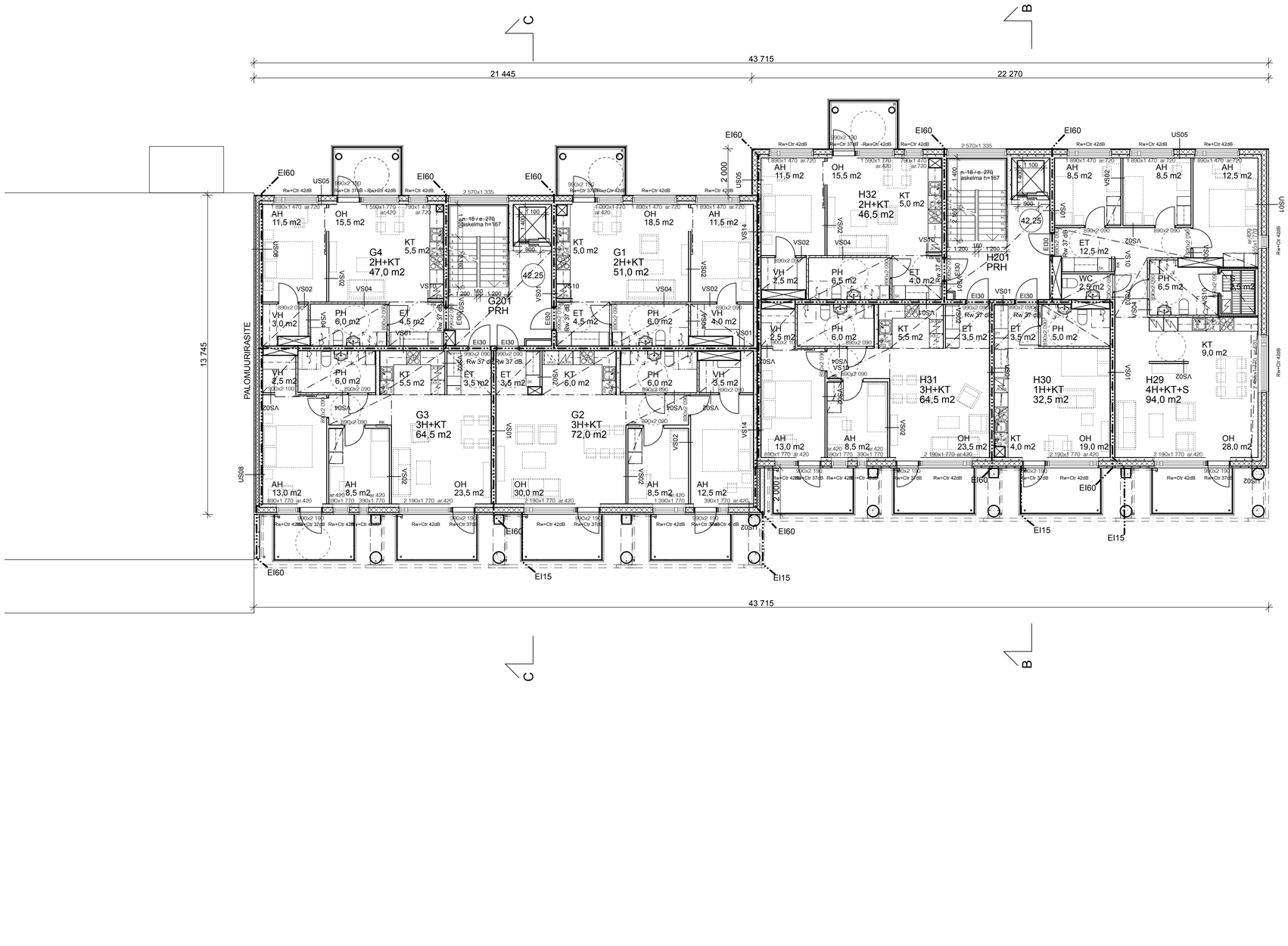

PALOTURVALLISUUS

RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS

KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS

PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS

ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA

RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K-osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	3/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	POHJA, 2. KERROS	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0302	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	MLe NRu	

TALO G

TALO H

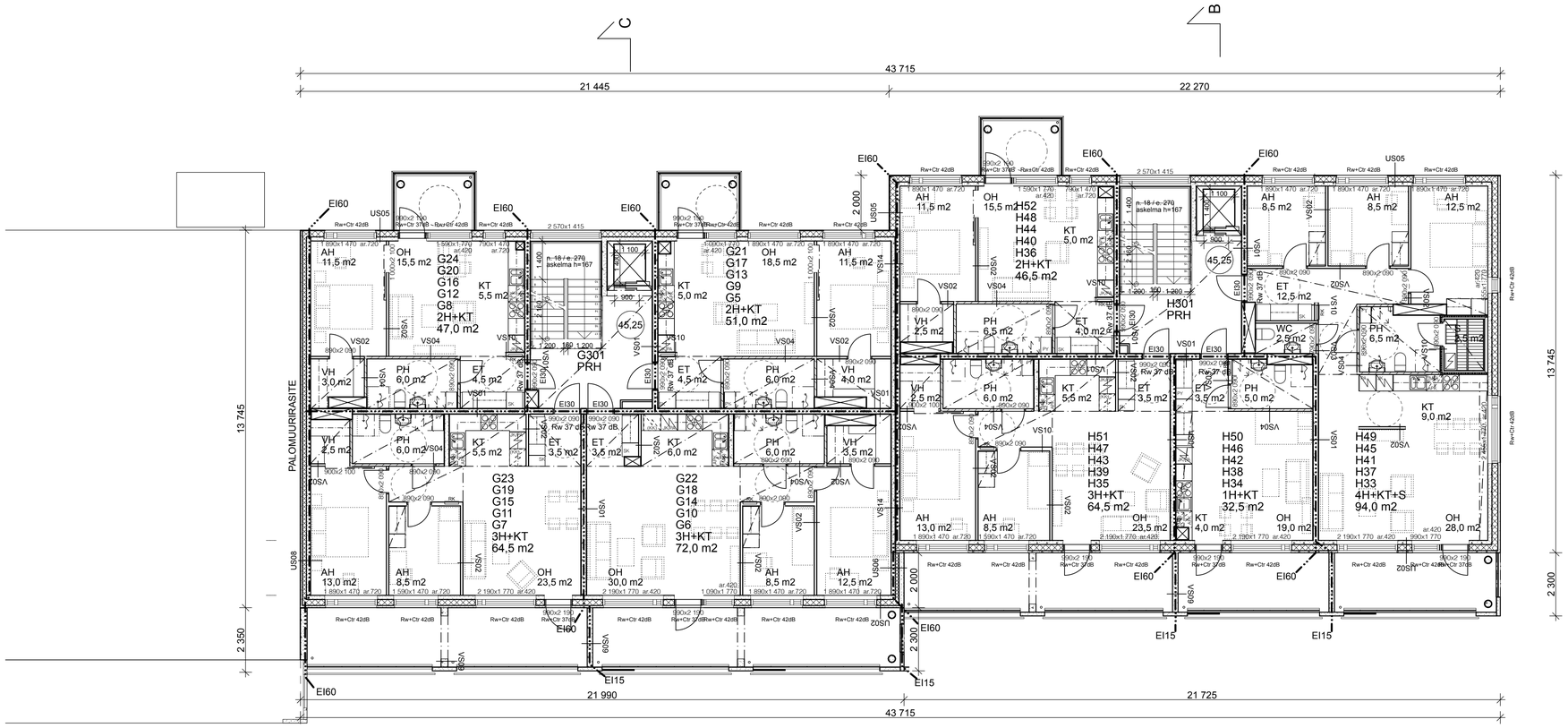

PALOTURVALLISUUS

RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS

KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS

PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS

ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA

RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	4/13
Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	POHJA, 3.-7. KERROS	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0303	

Suunnittelija ja allekirjoitus: Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA
Piir.& tark.: MLe NRu
Tiedosto:

TALO G

TALO H

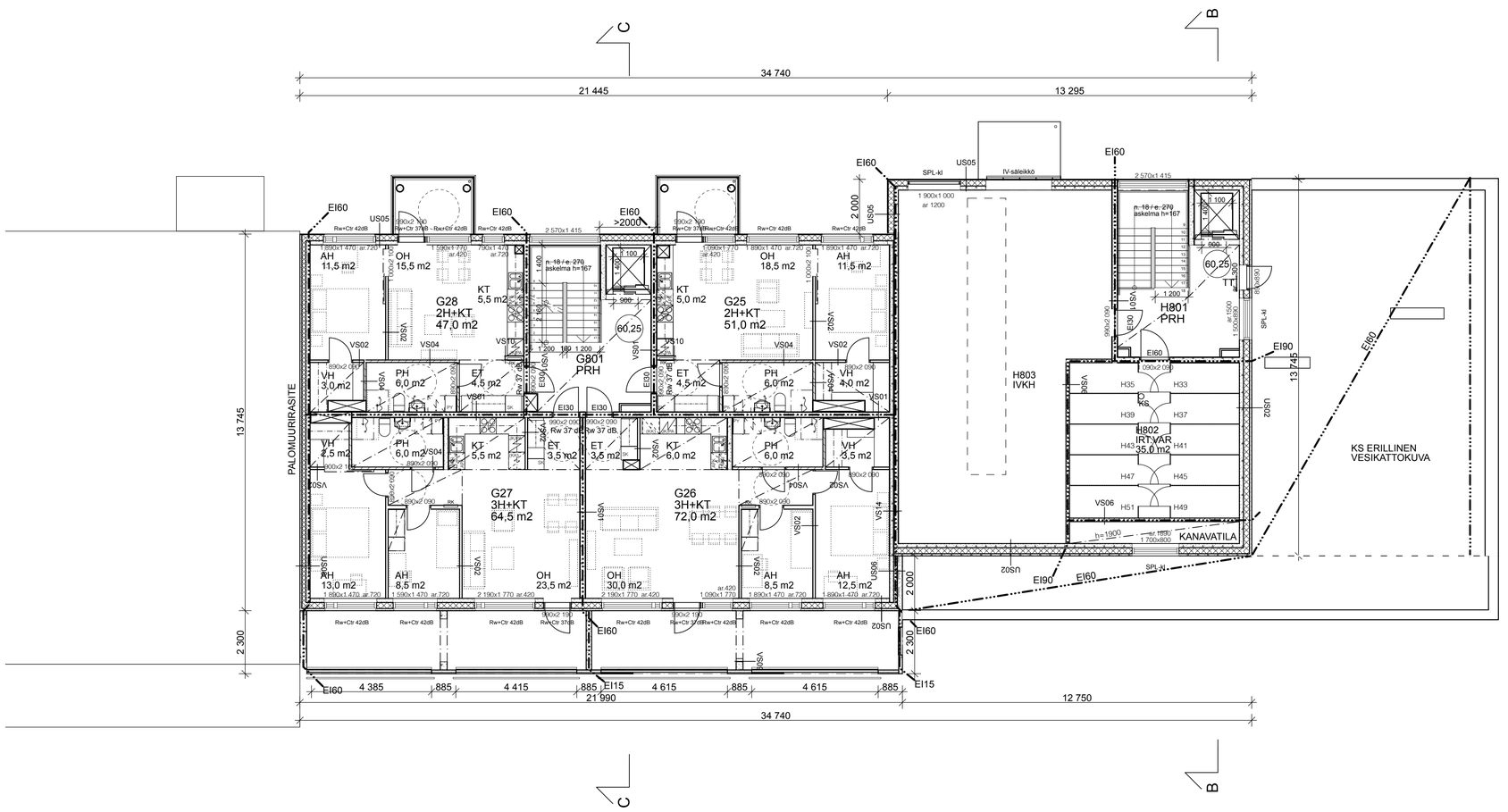

PALOTURVALLISUUS

RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS

KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS

PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS

ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA

RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	5/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	POHJA, 8. KERROS JA H-TALO IVKH	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0304	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	MLe NRu	

TALO G

TALO H

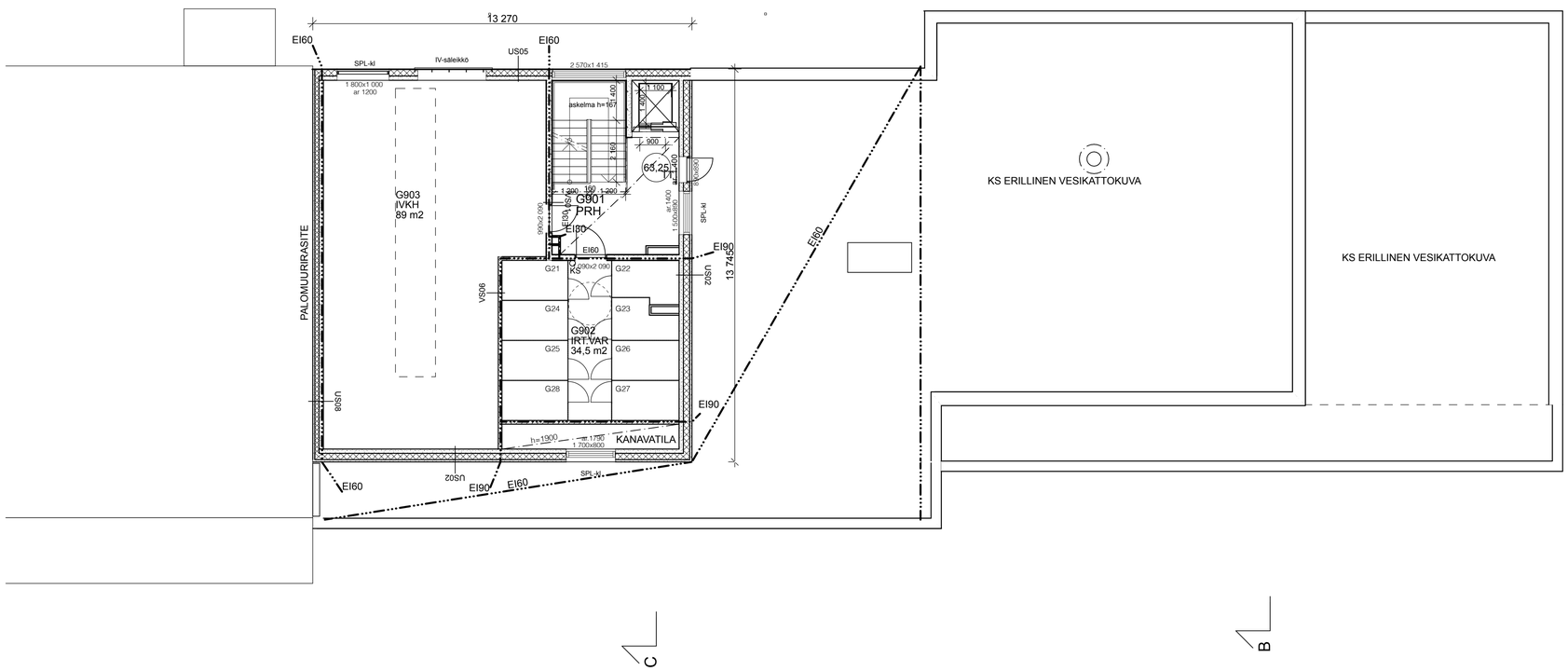

PALOTURVALLISUUS

RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS

KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS

PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS

ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA

RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	6/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	POHJA, G-TALO IVKH	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0305	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	MLe NRu	

TALO G

TALO H

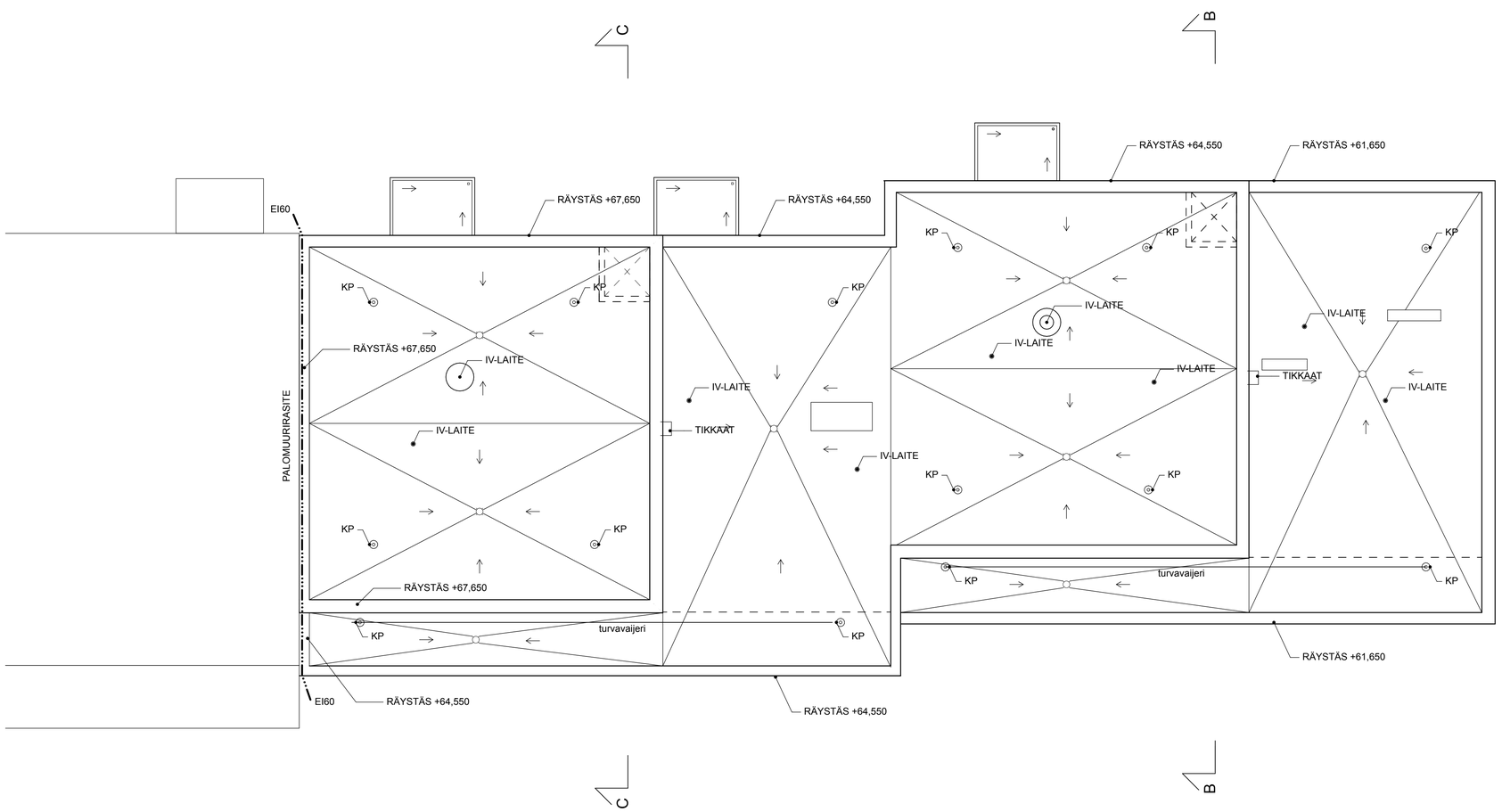

PALOTURVALLISUUS

RAKENNUS KUULUU PALOLUOKKAAN P1
VARATIET PARVEKKEIDEN KAUTTA, PELASTAMINEN NOSTOAUTOILLA.
RAKENNUKSESSA ON PAINOVOIMAINEN SAVUNPOISTO.
ASUNNOT VARUSTETAAN SÄHKÖVERKKOON KYTKETYILLÄ PALOVAROITTIMILLA.
RAKENNUKSESTA ON TEHTY ERILLINEN PALOTEKNINEN SUUNNITELMA.

TERVEELLISYYS

KAIKISSA ASUINHUONEISSA ON AVATTAVA TUULETUSIKKUNA, JOKA VARUSTETAAN AVAUTUMISRAJOITTIMELLA.

KÄYTTÖTURVALLISUUS

PORTAAT:
- PORRASHUONEEN PORTAIDEN LEVEYS ≥1200mm,
- NOUSUT ≤180mm, ETENEMÄT ≥270mm
- PORTAIDEN KAITEET: JOS PUTOAMISKORKEUS ON ≤6m KAIDE ≥1000 JOS PUTOAMISKORKEUS ≥6m KAIDE h≥1200mm

LASIRAKENTEET:
- KUN LASIRAKETEEN ALAREUNA ON ≤700mm, KÄYTETÄÄN TURVALASIA
- KUN LASIRAKENTEESSA ON TÖRMÄYSVAARA, KÄYTETÄÄN HAVAITSEMISTA HELPOTTAVAA MERKINTÄÄ

PÄÄSY VESIKATOLLE
- VESIKATOLLE PÄÄSY ULLAKKOKERROKSEN SEINÄLUUKUSTA, YLIMMÄLLE VESIKATOLLE PÄÄSY SEINÄTIKKAILLA

VESIKATON VARUSTEET:
- VESIKATTO VARUSTETAAN KATTOPOLLAREILLA

ESTEETTÖMYYS

ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET 10M, VAPAA KULKUAUKKO ≥ 850mm, PARVEKEOVET 10M
ASUNTOJEN VÄLIOVISSA VAPAA KULKUAUKKO ≥800mm, LUKUUNOTTAMATTA ERILLISIÄ WC-TILOJA
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE ASUNNOISSA ⌀1300mm
PYÖRÄTUOLIN KÄÄNTÖSÄDE YLEISISSÄ TILOISSA ⌀1500mm
OVIEN KYNNYKSET MAX. 20mm

MELUNTORJUNTA JA ÄÄNIOLOSUHTEET
ASUNTOJEN KERROSTASO-OVET EI30, RW 37 dB
IKKUNOIDEN JA IKKUNAOVIEN ÄÄNENERISTÄVYYS AKUSTISEN LAUSUNNON MUKAAN

LVI-TEKNIIKKA

RAKENNUKSISSA ON KONEELLINEN KESKITETTY KONEELLINEN ILMANVAIHTO JA LÄMMÖNTALTEENOTTO.

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	7/13

Rakennuspaikan nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	VESIKATTO	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0306	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	MLe NRu	

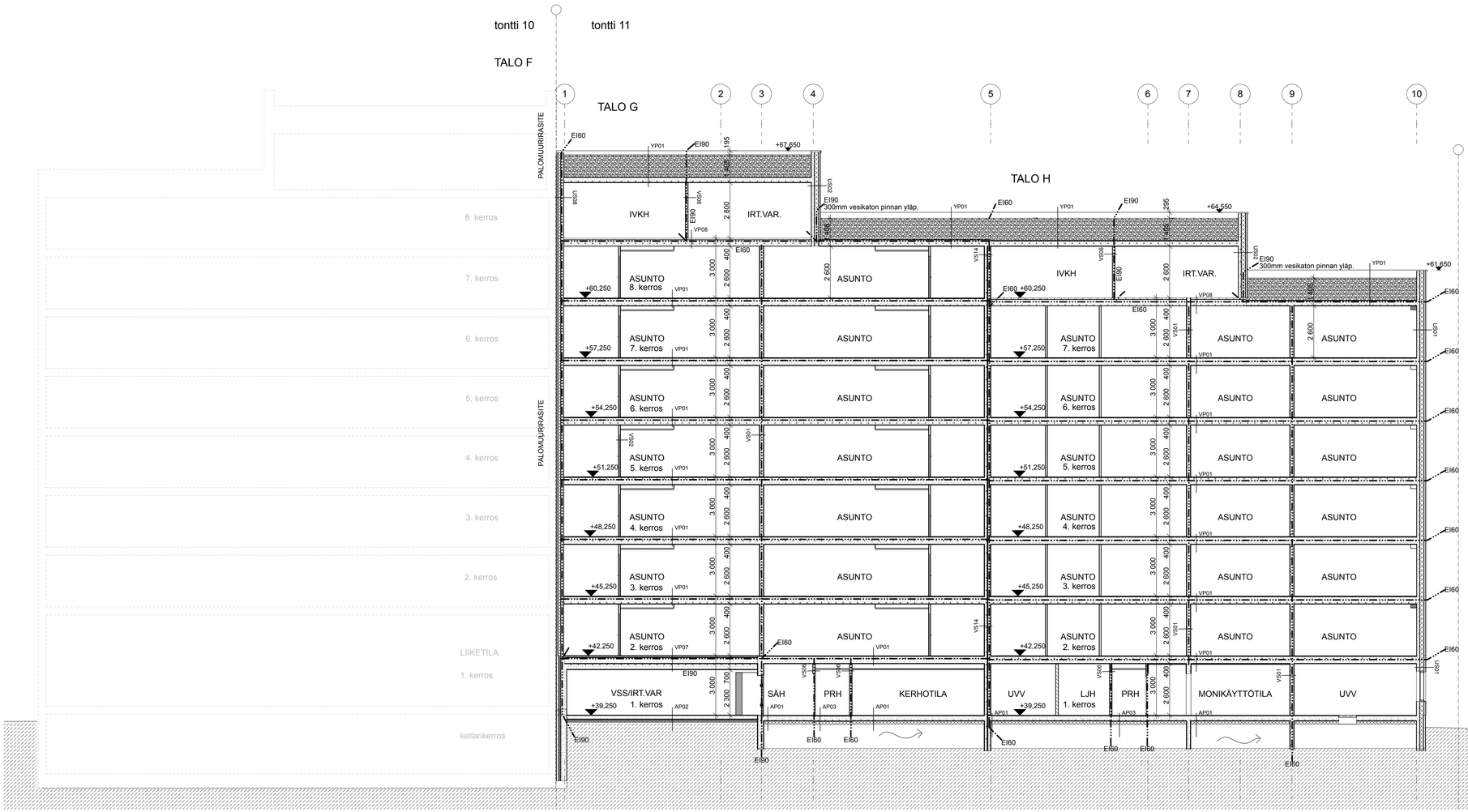

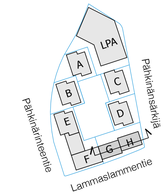

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys Tunnus Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	8/13

Rakennuspaikan nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	LEIKKAUS A-A	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09 4242 500
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suunn.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0401	

Suunnittelija ja allekirjoitus
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA

Piir.& tark.
NRu

Tiedosto

TALO H

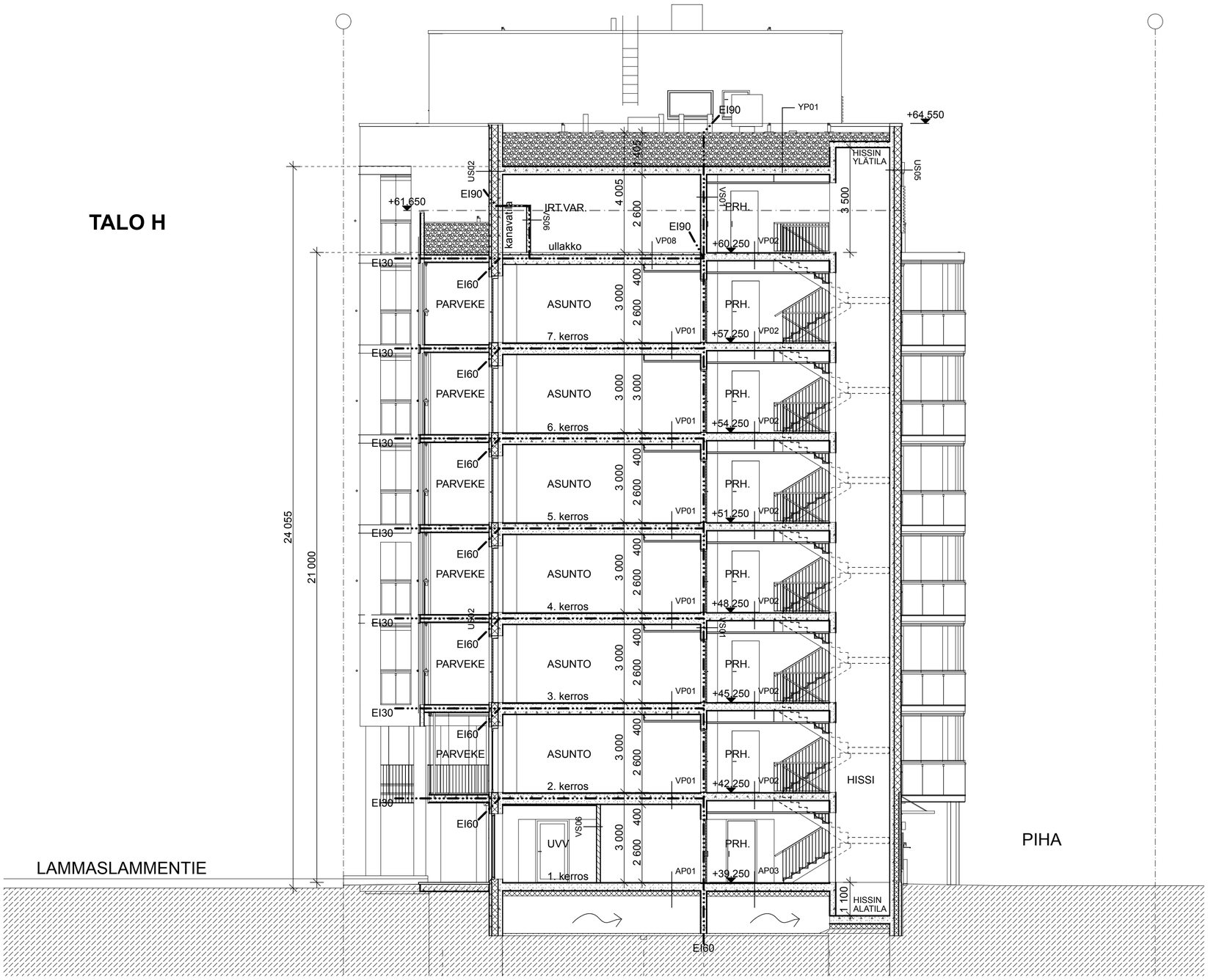

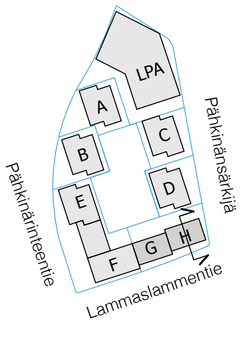

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	9/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	LEIKKAUS B-B, TALO H:n KOHDALLA	1:100

L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0402	

Suunnittelija ja allekirjoitus: Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA

Piir.& tark.	Tiedosto
NRu	

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

TALO G

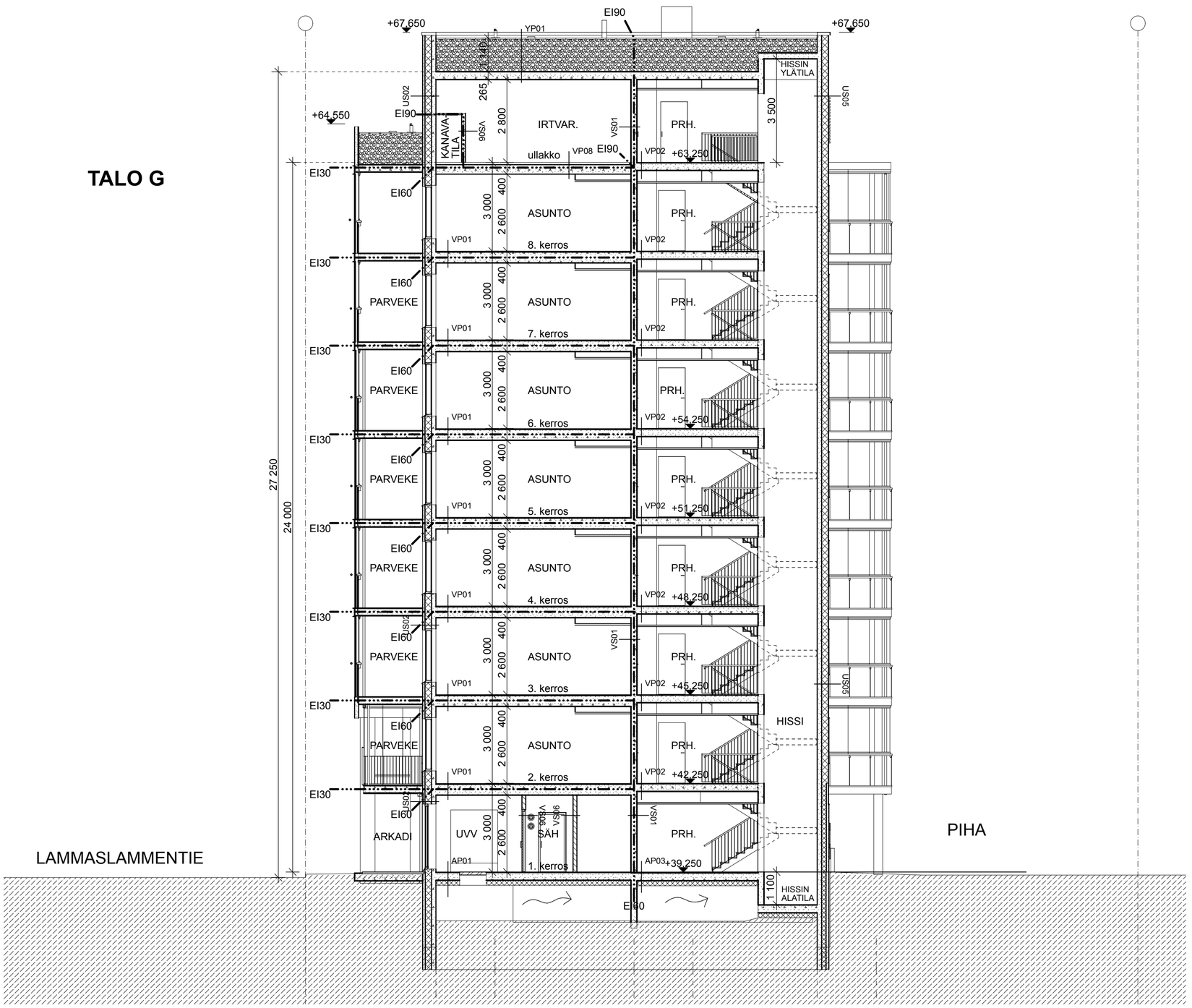

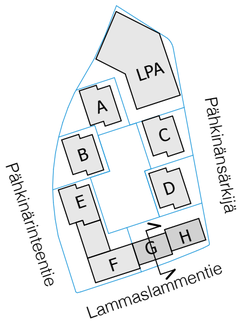

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	10/13

Rakennuskohteen nimi ja osoite	Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	LEIKKAUS C-C, TALO G:n KOHDALLA	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	**ARK**	**B0403**	

Suunnittelija ja allekirjoitus	Piir.& tark.	Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA	NRu	

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a	tiililaattapintainen elementti, ruukunpunainen
1b	tiililaattapintainen elementti, punainen
2a	uritettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines
2b	uritettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a	villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b	villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a	villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b	villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a	uritettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b	uritettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c	uritettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d	betoni, värjätty värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e	betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a	lasi, kuvioraita, punainen "kirsikka" RAL 3002
6b	lasi, kuvioraita, sininen "juolukka" RAL 5011
6c	lasi, kirkas
6d	lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e	lasi, punainen "kirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f	lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a	pelti, punaruskea, tilen sävyyn
7b	pelti, punaruskea tumma, tilen sävyyn
7c	peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a	kuitusementtilevy, punainen "kirsikka" RAL 3002
8b	kuitusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c	kuitusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a	metalli/betoni, maalattu punainen "kirsikka RAL 3002
9b	metalli/betoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10	valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kivaines, hienopesty
11	betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkopuitteet ja niihin liittyvät pellitykset harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

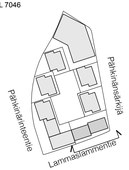

TAITE: TONTIN 12072-1 JULKISIVU KÄÄNNETTU KADUN SUUNTAISEKSI

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

10/13

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K-cod	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	
Rakennuksen numero (RAKTUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset			
XXXX			
Rakennustoimenpide		Piirustuslaji	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS		PÄÄPIIRUSTUS	
Rakennuspaikan/rakennuksen ja osoite		Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA		KATUJULKISIVU ETELÄÄN	1:100

		Päiväys	Työ n:o	Suunnos	Piir. n:o / Versio
arkkitehdit	L Arkkitehdit Oy Kalevankatu 6 FI-00100 HELSINKI puh. 09 4242 540 info@l-ark.fi www.l-ark.fi	12.05.2021	1515	ARK	B0501
Suunnittelija ja allekirjoitus		Piir.& tark.	Tiedosto		
		NRu			

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a tiililaattapintainen elementti, ruskunpunainen
1b tiililaattapintainen elementti, punainen
2a urtettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kivianes
2b urtettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a urtettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b urtettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c urtettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d betoni, värjätty, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a lasi, kuviorakla, punainen "hirsikka" RAL 3002
6b lasi, kuviorakla, sininen "juolukka" RAL 5011
6c lasi, kirkas
6d lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e lasi, punainen "hirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a pelti, punaruskea, tilien sävyyn
7b pelti, punaruskea tumma, tilien sävyyn
7c peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a kultusementtilevy, punainen "hirsikka" RAL 3002
8b kultusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c kultusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a metallibetoni, maalattu punainen "hirsikka RAL 3002
9b metallibetoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10 valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kivianes, hienopesty
11 betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkopuitteet ja niihin liittyvät peilitykset harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutoskäskyn	Tunnus	Muutos tai täydennys

Kylä	Korttelin/Osa	Tontin/Rno	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennusluvan hakemus 2021/21 / Ansökan om bygglov

XXXX

Rakennuspaikka	Piirustuksen	Arkkit. mitt.
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	11/13
Rakennusoikeutta käytetään	Piirustuksen nimi(ä)	Mittakaava
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	JULKISIVU ITÄÄN	1:100

Arkkitehdit Oy	Päiväys	Työ nro	Arkist. viite	Piir. nro	Version
Kalevankatu 6 00100 HELSINKI puh. 09 4767 520	12.05.2021	1515	ARK	**B0502**	

Suunnittelussa ja piirtämisessä: Piir. & tark.: NiNu Hyväksytty:

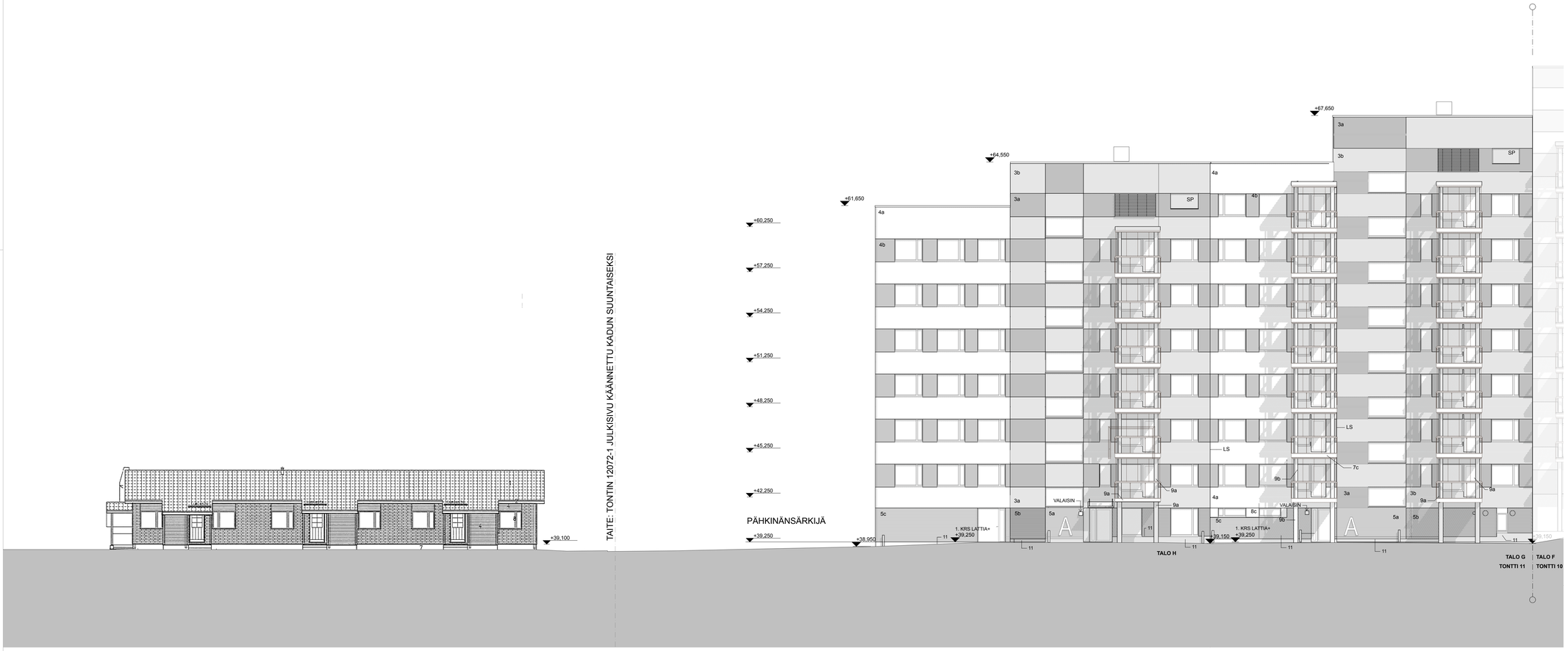

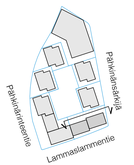

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a tiililaattapintainen elementti, ruukunpunainen
1b tiililaattapintainen elementti, punainen
2a uritettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines
2b uritettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a uritettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b uritettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c uritettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d betoni, värjätty värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a lasi, kuvioraita, punainen "kirsikka" RAL 3002
6b lasi, kuvioraita, sininen "juolukka" RAL 5011
6c lasi, kirkas
6d lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e lasi, punainen "kirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a pelti, punaruskea, tilen sävyyn
7b pelti, punaruskea tumma, tilen sävyyn
7c peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a kuitusementtilevy, punainen "kirsikka" RAL 3002
8b kuitusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c kuitusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a metalli/betoni, maalattu punainen "kirsikka RAL 3002
9b metalli/betoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10 valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines, hienopesty
11 betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkopuitteet ja niihin liittyvät pellitykset harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K-kun	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	
Rakennuksen numero (RATU) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset			
XXXX			
Rakentamistoimenpide		Piirustuksen sisältö	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS		PÄÄPIIRUSTUS	13/13
Rakennuspaikan nimi ja osoite		Piirustuksen sisältö	Mittakaava
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA		JULKISIVU POHJOISEEN	1:100

arkkitehdit
L. Arkkitehdit Oy
Kyösvuorikatu 8
FI-00100 HELSINKI
puh. 09 4242 500
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suunnitelija	Piir. n:o	Versio
12.05.2021	1515	ARK	B0503	

Suunnittelija ja allekirjoitus: NRu
Pvä & tark.
Tiedosto

PÄHKINÄNSÄRKIJÄ

TAITE: TONTIN 12072-1 JULKISIVU KÄÄNNETTU KADUN SUUNTAISEKSI

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a	tiililaattapintainen elementti, ruukunpunainen
1b	tiililaattapintainen elementti, punainen
2a	uritettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines
2b	uritettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a	villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b	villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a	villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b	villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a	uritettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b	uritettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c	uritettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d	betoni, värjätty värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e	betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a	lasi, kuvioraita, punainen "kirsikka" RAL 3002
6b	lasi, kuvioraita, sininen "juolukka" RAL 5011
6c	lasi, kirkas
6d	lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e	lasi, punainen "kirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f	lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a	pelti, punaruskea, tilen sävyyn
7b	pelti, punaruskea tumma, tilen sävyyn
7c	peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a	kuitusementtilevy, punainen "kirsikka" RAL 3002
8b	kuitusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c	kuitusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a	metalli/betoni, maalattu punainen "kirsikka RAL 3002
9b	metalli/betoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10	valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kivaines, hienopesty
11	betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkopuitteet ja niihin liittyvät pellitykset harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

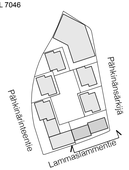

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

10/13

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K-kort.	Kortteli/Tila	Kortt/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	
Rakennuksen numero (RATU) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset			
XXXX			
Rakentamistoimenpide		Piirustuksen sisältö	Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS		PÄÄPIIRUSTUS	
Rakennuspaikan/rakennusten ja osoite		Piirustuksen sisältö	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA		KATUJULKISIVU ETELÄÄN	1:100

arkkitehdit
L. Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09 4242 500
info@l-a.fi
www.l-a.fi

Suunnittelija ja allekirjoitus	Päiväys	Työ n:o	Suunnitelu	Piir. n:o	Versio
	28.09.2021	1515	ARK	B0501	väri
	Piir.ltk.tark.	Tiedosto			
	NRu				

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a tiiliaattapintainen elementti, ruskunpunainen
1b tiiliaattapintainen elementti, punainen
2a urtettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kivianes
2b urtettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a urtettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b urtettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c urtettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d betoni, värjätty, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a lasi, kuviorakla, punainen "hirsikka" RAL 3002
6b lasi, kuviorakla, sininen "juolukka" RAL 5011
6c lasi, kirkas
6d lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e lasi, punainen "hirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a pelti, punaruskea, tilien sävyyn
7b pelti, punaruskea tumma, tilien sävyyn
7c peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a kuitusementtilevy, punainen "hirsikka" RAL 3002
8b kuitusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c kuitusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a metallibetoni, maalattu punainen "hirsikka RAL 3002
9b metallibetoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10 valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kivianes, hienopesty
11 betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkoputteet ja niihin liittyvät peltityöt harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutoskäskyn	Tunnus	Muutos tai täydennys

Kaava	Korttelin/Ga	Tontin/Rno	Vastaavuuksien merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennusluvan hakemus (RASTI) / Rakennuslupamuu / Rakennushuumutus
XXXX

Rakennushankkeen	Piirustuksen	Arkisto, hyll.
UUDISRAKENNUS	PÄÄPIIRUSTUS	11/13
Rakennuspaikan osoite ja osoite	Piirustuksen nimi(ä)	Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA	JULKISIVU ITÄÄN	1:100

Suunnittelija	Piirtäjä	Työ n:o	Arkisto-alue	Piir. n:o	Versio
orkkitehdit L. Arkkitehdit Oy Kalevankatu 4 00100 HELSINKI puh. 09 4767 520 info@ark.fi www.ark.fi		1515		ARK	B0502 väri
Suunnittelussa ja allekirjoituksia	Piirt. & tark.	Hyväksytty			
	NiNu				

JULKISIVUMATERIAALIT:

1a tiililaattapintainen elementti, ruukunpunainen
1b tiililaattapintainen elementti, punainen
2a uritettu valkobetoni, (parveketaustat), valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines
2b uritettu betoni, värjätty (parveketaustat), valkoinen NCS 0502-Y50R
3a villarappaus, karhea, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R, (pihajulkisivu)
3b villarappaus, sileä, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivu)
4a villarappaus, karhea, valkoinen NCS 0502-Y50R (pihajulkisivu)
4b villarappaus, sileä, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivu)
5a uritettu betoni, värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (pihajulkisivun maantasokerros)
5b uritettu betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (pihajulkisivun maantasokerros)
5c uritettu betoni, värjätty, harmaa NCS S4502-Y (pihajulkisivun maantasokerros)
5d betoni, värjätty värjätty, punaruskea NCS S 4020-Y50R (IVKH)
5e betoni, värjätty, punaruskea, tumma NCS S 5020-Y60R (IVKH)
6a lasi, kuvioraita, punainen "kirsikka" RAL 3002
6b lasi, kuvioraita, sininen "juolukka" RAL 5011
6c lasi, kirkas
6d lasi, valkoinen maalattu/silkkipainettu RAL 9010
6e lasi, punainen "kirsikka" maalattu/silkkipainettu RAL 3002
6f lasi, sininen "juolukka" maalattu/silkkipainettu RAL 5011
7a pelti, punaruskea, tilen sävyyn
7b pelti, punaruskea tumma, tilen sävyyn
7c peltiprofiili, valkoinen RAL 9010
8a kuitusementtilevy, punainen "kirsikka" RAL 3002
8b kuitusementtilevy, sininen "juolukka" RAL 5011
8c kuitusementtilevy, tumma harmaa RAL 7024
9a metalli/betoni, maalattu punainen "kirsikka RAL 3002
9b metalli/betoni, maalattu sininen "juolukka" RAL 5011
10 valkobetoni: valkoinen betonimassa, valkoinen kiviaines, hienopesty
11 betoni, harmaa, käsittelemätön

Puualumiini-ikkunoiden ulkopuitteet ja niihin liittyvät pellitykset harmaa RR 22 / RAL 7046
Ulko-ovet ja metalli-ikkunat Lammaslammentielle RR23 / RAL 7024

LS = liikuntasauma

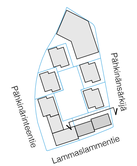

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys	Tunnus	Muutos tai täydennys

K-kort.	Kortt.id/Tila	Suunt/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	
Rakennuksen numero (RATU) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset			
XXXX			
Rakennustoimenpide		Piirustuslaji	Jaukk. n:o
UUDISRAKENNUS		PÄÄPIIRUSTUS	13/13
Rakennuspaikan nimi ja osoite		Piirustuksen sisältö	Mittakaava
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE LAMMASLAMMENTIE 6 01710 VANTAA		JULKISIVU POHJOISEEN	1:100

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09 4242 500
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Piirustuksen laatija	Päiväys	Työn nro	Suunnitelu	Piir. nro	Versio
	28.09.2021	1515	ARK	B0503	väri
Suunnittelija ja allekirjoitus	Piirt.& tark.	Tiedosto			
	NRu				

PARVEKE

PARVEKEPILARI BETONIA
MAALATTU, VALKOINEN

PARVEKE

1 000

TIILILAATTAPINTAINEN
BETONIELEMENTTI

BETONIPALKKI
MAALATTU, VALKOINEN

PARVEKE

TERASSILASI

VETOTANKO

METALLINEN PINNAKAIDE
KIRSIKKA/JUOLUKKA

1 000

NELIÖPILARI
VALKOBETONIA

PYÖREÄ PILARI
VALKOBETONIA

ARKADI

LEIKKAUS 1:20

OPAALILASI

VÄRILLINEN LASI
KIRSIKKA/JUOLUKKA

KIRKAS LASI

METALLINEN REELINKI
KIRSIKKA/JUOLUKKA

ARK LATTIA+

ELEM. SAUMAN YR
PÄÄTYJULKISIVUSSA

METALLINEN PROFIILI
VALKOINEN

TIILILAATTAPINTAINEN
BETONIELEMENTTI
PUNAINEN / PUNARUSKEA

ARK LATTIA+

ELEM. SAUMAN YR
PÄÄTYJULKISIVUSSA

RST-VETOTANKO

TERASSILASI

METALLINEN PINNAKAIDE
KIRSIKKA/JUOLUKKA

ELEM. SAUMA

RAKENNUSLEVY
HARMAA

MAALATTU BETONI
KIRSIKKA/JUOLUKKA

METALLIKARMI/PUITE
HARMAA

OVEN PUITE
KIRSIKKA/JUOLUKKA

RAKENNUSLEVY
KIRSIKKA/JUOLUKKA

ELEM. SAUMA

VESIPELTI
HARMAA

1. KRS LATTIA +

ARK LATTIA+

ELEM. SAUMAN YR
PÄÄTYJULKISIVUSSA

15
285
15
285
15

URITETTU VALKOBETONI

JULKISIVUOTE KADUN PUOLELTA, PERIAATE 1:20

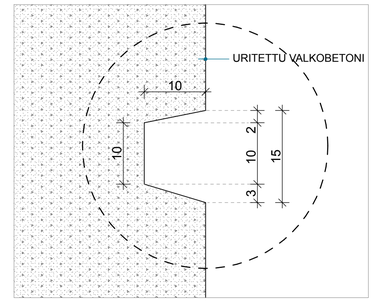

ELEMENTIN URA 2:1

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide | Piirustuslaji | Juoks. n:o
UUDISRAKENNUS

Rakennuskohteen nimi ja osoite | Piirustuksen sisältö | Mittakaavat
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE
LAMMASLAMMENTIE 6
01710 VANTAA
PARVEKEJULKISIVUOTE JA -LEIKKAUS
1:20, 1:1

arkkitehdit
L. Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
23.06.2021	1515	ARK	LIITE 4	

Suunnittelija ja allekirjoitus | Piir.& tark. | Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

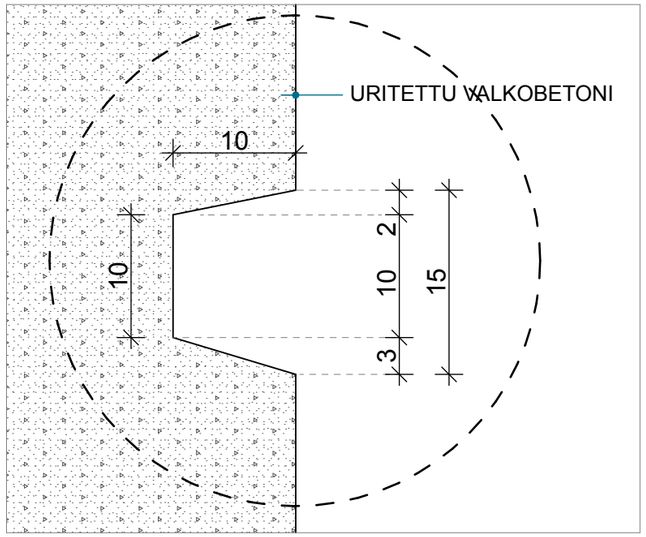

ELEMENTIN URA 2:1

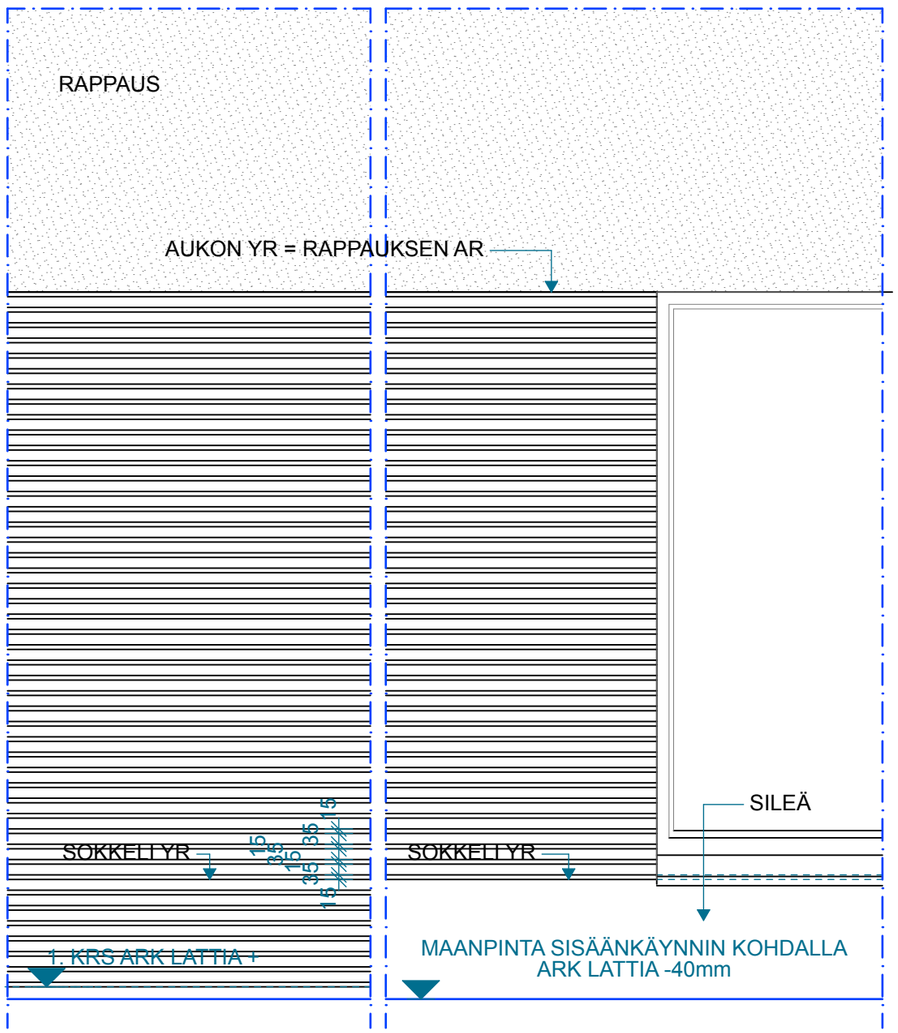

MAANTASOKERROKSEN URITUS PIHAN PUOLELLA,
JULKISIVUPOHJOISEEN

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys | Tunnus | Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12 HÄMEENKYLÄ	153	11	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide: UUDISRAKENNUS
Piirustuslaji:
Juoks. n:o:

Rakennuskohteen nimi ja osoite:
ASUNTO OY VANTAAN LAMMASLAMMENTIE
LAMMASLAMMENTIE 6
01710 VANTAA

Piirustuksen sisältö:
JULKISIVUOTE PIHAN PUOLELTA:
MAANTASOKERROKSEN URITUSPERIAATE

Mittakaavat: 1:1, 1:20

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.08.2021	1515	**ARK**	**LIITE 5**	

Suunnittelija ja allekirjoitus | Piir.& tark. | Tiedosto

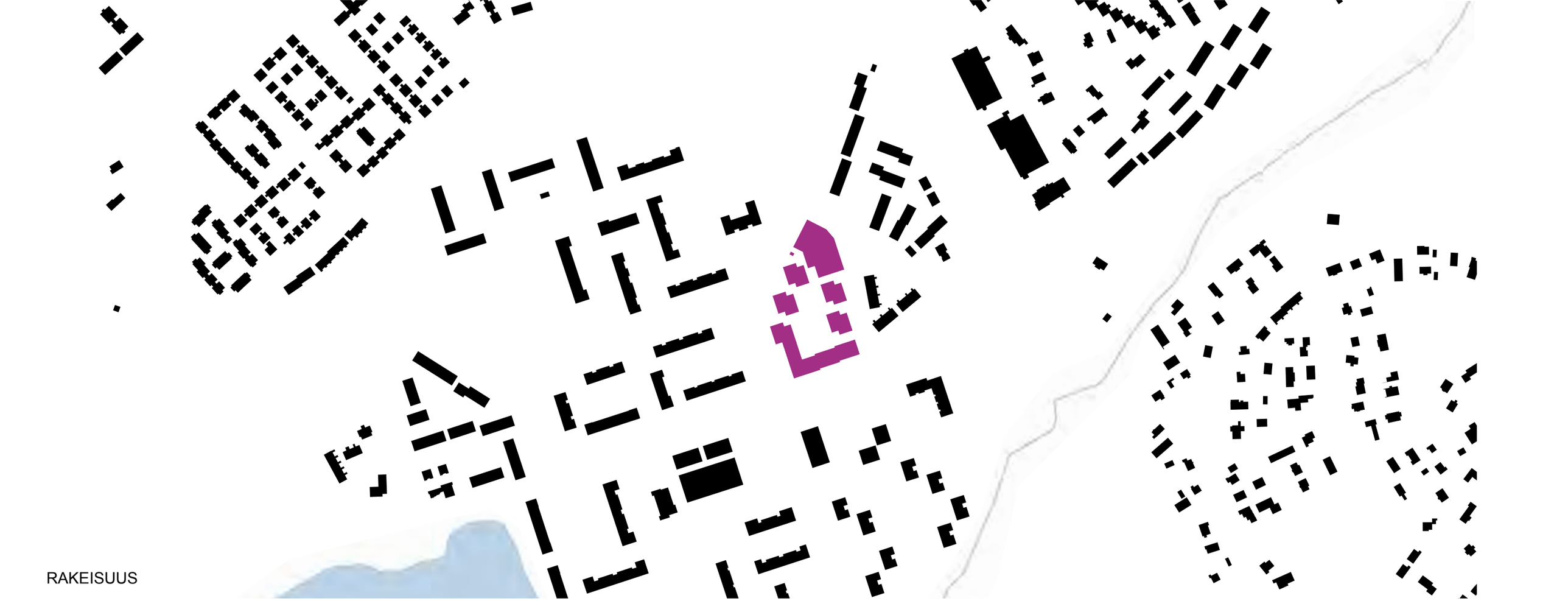

RAKEISUUS

ALUEJULKISIVU LAMMASLAMMENTIELLE

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

PÄHKINÄRINNE - VARTE - TONTTI 11

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

KATUNÄKYMÄ

30.9.2021

arkkitehdit

1515

PÄHKINÄRINNE - VARTE - TONTTI 11

LIITE: Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 05.10.2021 / 19 §

PIHANÄKYMÄ

30.9.2021

arkkitehdit

1515

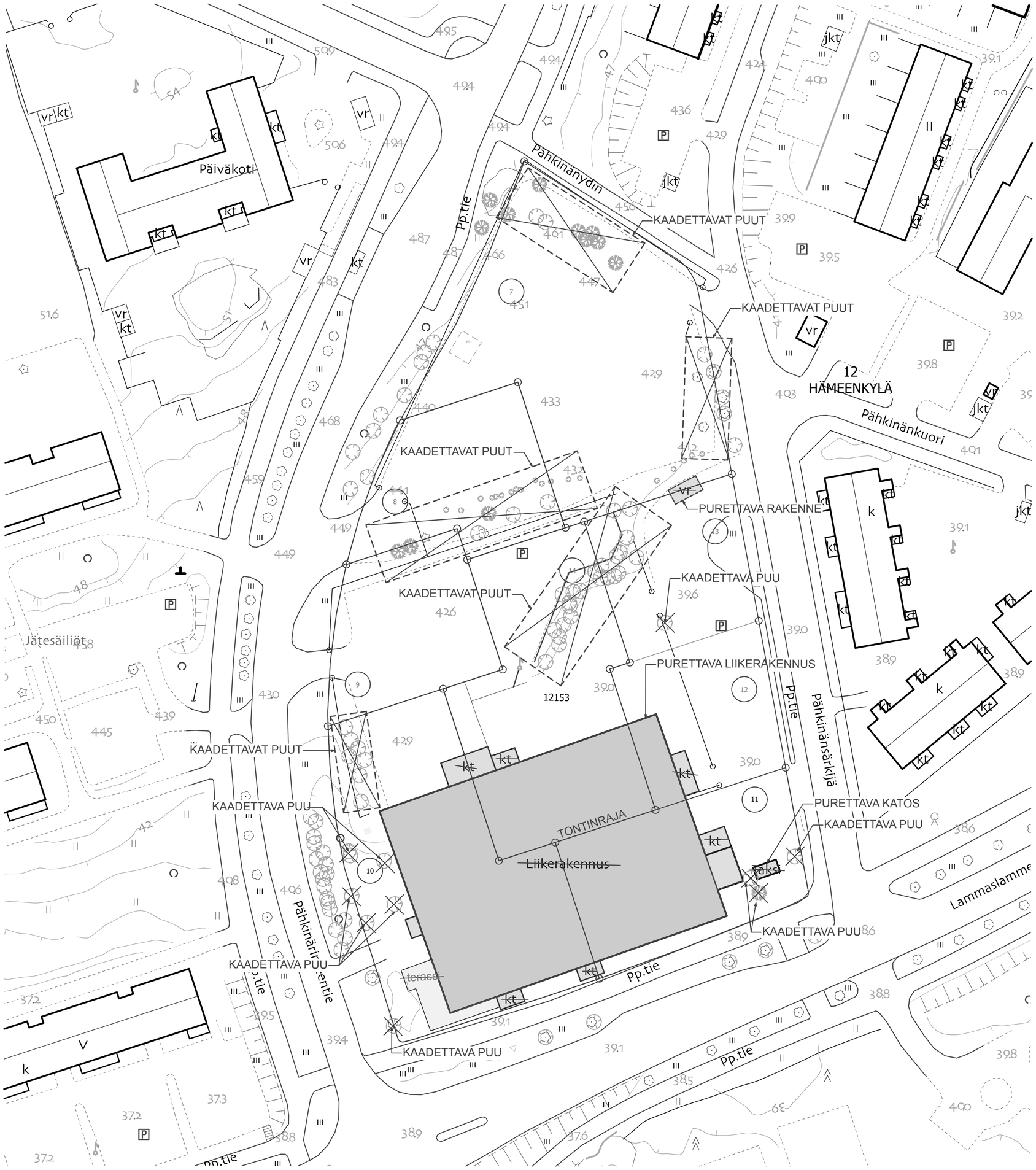

Tasokoordinaatisto / Plankoordinatsystem:
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem:
N2000

Muutospäiväys Tunnus Muutos tai täydennys

K.osa	Kortteli/Tila	Tontti/Rn:o	Viranomaisten merkintöjä
12	12153	7-14	

Rakennuksen numero (RATUT) / Rakennustunnus / Rakennustunnukset
XXXX

Rakennustoimenpide — Piirustuslaji — Juoks. n:o
RAKENNUKSEN PURKAMINEN JA PUUNKAATO

Rakennuskohteen nimi ja osoite
PÄHKINÄRINNE - VARTE - TONTIT 7-14
LAMMASLAMMENTIE
01710 VANTAA

Piirustuksen sisältö
ASEMAPIIRROS: PURKU JA PUUNKAATO

Mittakaavat
1:200

arkkitehdit
L Arkkitehdit Oy
Kalevankatu 6
FI-00100 HELSINKI
puh. 09-4242 560
info@l-ark.fi
www.l-ark.fi

Päiväys	Työ n:o	Suun.ala	Piir. n:o	Versio
12.08.2021	1515	ARK	B0202	PURKU

Suunnittelija ja allekirjoitus — Piir.& tark. — Tiedosto
Niina Ruohola, Arkkitehti SAFA

kuva 1.

kuva 2.

PÄHKINÄRINNE - VARTE - TONTTI 11

PURETTAVA RAKENNUS - VALOKUVIA 1/2

arkkitehdit 1515

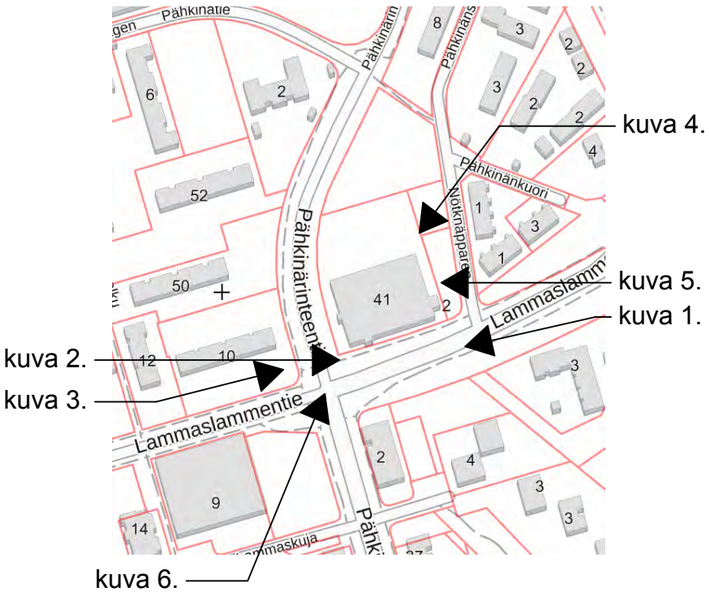

kuva 2.
kuva 3.
kuva 4.
kuva 5.
kuva 1.
kuva 6.

kuva 3.

kuva 4.

lähde: Google Maps

kuva 5.

lähde: Google Maps

kuva 6.

PÄHKINÄRINNE - VARTE - TONTTI 11

PURETTAVA RAKENNUS - VALOKUVIA 2/2

arkkitehdit 1515

20 § **Lausunto Helsingin hallinto-oikeuden uhkasakon asettamista koskevassa asiassa**

VD/3779/10.03.00.10/2021

RL/TH

Vantaan rakennusvalvonnalle on tullut kiinteistöstä 92-421-1-216 useita valituksia epäsiististä ulkovarastoinnista. Rakennusvalvonta on 22.8.2019 todennut, että kiinteistöllä 92-421-1-216 on runsaasti epäsiistiä ulkovarastointia. Kiinteistön asuinrakennuksen ympäristössä säilytetään runsaasti sekalaista tavaraa kuten muovikasseja ja -säkkejä, saaveja, romuajoneuvo, puutavaraa, rakennusmateriaalia, autonrenkaita, paperia ja pahvilaatikoita sekä muuta materiaalia. Epäsiisti ulkovarastointi turmelee Ahdetieltä näkyvää maisemaa.

Rakennusvalvonta on kehottanut kiinteistön 92-421-1-216 omistajaa 14.10.2019 päivätyllä kirjallisella kehotuksella 31.12.2019 mennessä siistimään kiinteistön ja järjestämään ulkovarastoinnin siten, että se ei turmele tieltä näkyvää maisemaa. Rakennusvalvonta on valvontakäynnillään 14.4.2021 todennut, että kiinteistöä ei ole siistitty ja epäsiisti ulkovarastointi aiheuttaa edelleen maiseman turmeltumista.

Koska Kiinteistö Oy Koivikkohovi ei ole rakennusvalvonnan kehotuksesta huolimatta siistinyt kiinteistöä eikä järjestänyt ulkovarastointia asianmukaiseksi, rakennusvalvonta on kuullut kiinteistön omistajaa Kiinteistö Oy Koivikkohovia 15.2.2021 päivätyllä kuulemiskirjeellä uhkasakon asettamiseen liittyen. Kuulemiskirjeeseen ei ole jätetty vastinetta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan rakennuslupajaosto on päätöksellään 11.05.2021 § 52 muun ohella velvoittanut Kiinteistö Oy Koivikkohovi juoksevan sakon uhalla siistimään omistamansa kiinteistön ja järjestämään ulkovarastoinnin siten, että se ei turmele tieltä näkyvää maisemaa 31.8.2021 mennessä. Uhkasakon kiinteä peruserä on 6000 euroa ja lisäerä 3 000 euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jolloin kyseistä velvoitetta ei ole noudatettu.

Kiinteistö Oy Koivikkohovi on jättänyt edellä mainitusta päätöksestä valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle. Valituksessa väitetään, että Kiinteistö Oy Koivikkohovi ei ole koskaan saanut ja vastaanottanut kehotusta 14.10.2019 eikä myöskään kuulemiskirjettä 15.2.2021, mistä syystä vastinetta ei ole voitu antaa. Valituksen mukaan kiinteistöllä on väliaikaisesti varastoitu remonttitarvikkeita räystään alla, ja viive kiinteistön kunnossapidossa on johtunut valituksen liitteenä olevassa lääkärintodistuksessa mainitusta syystä. Rakennusvalvonta ei ole myöskään yksilöinyt, mitä irtainta kehotus koskee. Valituksessa myös luetellaan kiinteistöjä, joiden siisteyteen pitää valittajan mukaan myös puuttua.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 20

Rakennusvalvontapäällikön esitys:

Päätetään antaa hallinto-oikeudelle seuraava lausunto.

Väitteet, että kehotusta ja kuulemiskirjettä ei ole toimitettu eivät pidä paikkaansa. Asiakirjojen postituksessa on käytetty vakiintuneita käytäntöjä viranomaisasiakirjojen toimittamisessa. Rakennusvalvonnan 14.10.2019 päivätty kehotus ja 15.2.2021 päivätty kuuleminen uhkasakon asettamisen johdosta, on lähetetty postitse kirjeenä. Kuntaliiton hallintopakko-ohjeistuksen mukaan

kehotuskirjeen sekä kuulemiskirjeen voi lähettää tavallisena kirjeenä. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO:2012-T-2192 todennut, että hallintolain 59 § ja 60 § ei edellytä, että asianosaiselle päävelvoitteen ja uhkasakon ja uhkasakon asettamista lähetettävä kuulemiskirje annettaisiin tiedoksi postitse saantitodistusta vastaan. Se että velvoitettu väittää, että ei ole vastaanottanut kirjeitä, ei poista velvoitettua vastuusta kiinteistön siivoamisen osalta.

Valituksessa on vedottu lääkärintodistukseen syynä kiinteistön siivoamisen viivästymiselle. Tämä ei ole peruste, jolla asetettu uhkasakko voitaisiin kumota ja kiinteistön nykyinen tilanne sallia. On huomattava myös, että kiinteistön siivoamiseen kehotuksen jälkeen on ollut aikaa lähes kaksi vuotta, joten Kiinteistö Oy Koivikkohovilla on ollut mahdollisuus järjestää kiinteistön siivoaminen muutoin kuin yhtiön vastuuhenkilön suorittamana. Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:ssä ei ole määritetty päävelvoitteesta vapauttamiseen oikeuttavia syitä.

Väitteet siitä, että irtainta, joka tulee kiinteistöltä siivota, ei ole yksilöity riittävästi, ei pidä paikkaansa. Irtain ei myöskään ole väliaikaisesti räystään alla säilöttyjä remonttitarvikkeita. Kehotuksessa, joka on valittajalle lähetetty 14.10.2019, on lueteltu omaisuus ja lisäksi sen liitteenä on valokuva, josta käy ilmi irtain, jota siistimisvelvollisuus koskee. Kiinteistöllä varastoitava ajoneuvo on katsastettu 3.2.2011 ja seuraava katsastus olisi tullut suorittaa viimeistään 29.2.2012 mennessä. Rakennusvalvonta katsoo, että kyseistä ajoneuvoa ei tosiasiallisesti käytetä tieliikenteessä ja se tulee poistaa kiinteistöltä Vantaan rakennusjärjestyksen 23 §:n 4 mom nojalla.

Valituksessa on vedottu muiden kiinteistöjen kuntoon. Muut kiinteistöt kuin uhkasakon asettamispäätöksessä, Vantaan Kaupunkisuunnittelulautakunnan rakennuslupajaosto 11.05.2021 § 52 velvoitettu kiinteistö 92-421-1-216 eivät liity nyt käsiteltävään asiaan. Rakennusvalvonta tutkii toimenpidepyyntöjen perusteella rakennetun ympäristön siisteyteen liittyviä epäkohtia resurssiensa puitteissa. Valituksessa esitetyt väitteet eivät liity valitusasian käsittelyyn

Valituksessa on väitetty myös, että asiaa hoitava viranhaltija on laiminlyönyt virkavelvollisuuksiaan tai syyllistynet rikokseen. Selvyyden vuoksi on todettava, että väitteet ovat perusteettomia. Valituksessa vedotaan myös siihen, että kiinteistön omistajaa ei ole neuvottu. Neuvontavelvollisuutta ei ole rikottu, sillä kiinteistön omistaja ei ole pyytänyt neuvoja asian hoidossa. Valvontatarkastaja on toiminut lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Vantaan rakennusvalvontataksan 1.2.2021 10 §:n mukaisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan rakennuslupajaoston päätöksen, jolla on asetettu velvoite tai/ja tuomittu jo asetetun velvoitteen uhka täytäntöön pantavaksi sekä päätöksen, jolla työt on määrätty keskeytettäväksi, osalta valvontamaksu on 320,00–7.000,00 € päätökseltä, riippuen käytetystä työmäärästä. Työmäärään on laskettu käynnit kohteessa ja asian valmistelu. Valvontamaksusta on tehty muutoksenhakuohjeen mukaisesti oikaisuvaatimus, jonka Vantaa kaupunkiympäristölautakunta käsittelee.

Edellä esitetty huomioiden rakennusvalvonta toteaa lopuksi, että Kiinteistö Oy Koivikkohovin esittämin perustein päävelvoitetta, eli kiinteistön siistimistä ja ulkovarastoinnin järjestämistä määräaikaan mennessä, ei tule kumota. Valitus tulee hylätä perusteettomana.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:
Hyväksyttiin rakennusvalvontapäällikön esitys.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:
- valitus liitteineen

Täytäntöönpano: rakennusvalvonta

ote:
Helsingin hallinto-oikeus

Muutoksenhakuohje: muutoksenhakukielto

Lisätiedot:
Tommi Hietanen, 043 8267329
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kiinteistö Oy Koivikkohovi
30.6.2021

Helsingin hallinto-oikeus

helsinki.hao@oikeus.fi

VALITUS

ASIA: Vantaan kaupungin rakennuslupajaoston päätös 11.5.2021 52 §

VAATIMUS:

Vaadin, että rakennuslupajaoston päätös 11.5.2021 52 § kumotaan ja että uhkasakko kumotaan ja että rakennusvalvontataksan 10 §:n mukainen 420 euron maksu kumotaan.

PERUSTELUT:

1. Kiint. Oy Koivikkohovi ei ole koskaan saanut ja vastaanottanut kehotusta 14.10.2019 eikä myöskään kuulemiskirjettä 15.2.2021.
Vastinetta ei ole voitu antaa, koska kehotusta ja kuulemiskirjettä ei ole saatu.
Mitään asiakirjaa ei ole oheistettu, josta ilmenisi, että Kiint. Oy Koivikkohovi olisi saanut kehotuksen ja kuulemiskirjeen.
Ari Sirkka olisi voinut ottaa henkilökohtaisesti yhteyttä kiinteistön edustajaan.
Katson, että Ari Sirkka on johtanut rakennuslupajaostoa harhaan.

2. Kiinteistöllä on remontti tarvikkeita väliaikaisesti varastoitu räystään alla, ja viive kiinteistön kunnossapidossa on johtunut liitteen 1. (salassa pidettävä) olevasta todistuksesta johtuen, jotka poistuvat, kun liitteessä 1. olevat asiat selviävät.

3. Kiinteistöllä on ajoneuvorekisterissä olevia ajoneuvoja, päinvastoin kuin mitä Ari Sirkka väittää.

4. Alueella on havaittu muitakin asioita. Ari Sirkalla on selektiivinen havaintokyky. Vantaan kaupungin omistamalla kiinteistöllä 92-421-1-1619 on yli 10 vuotta ollut iso puu- ja oksakasa aivan jalkakäytävän vieressä,

vaikka kasa on Ilolan asemakaava alueella. Kasa terävine oksineen on vaarallinen leikkiville lapsille, liite 2. Kasa on osoitus Vantaan kaupungin piittaamattomuudesta koskien ympäristön turmelemista ja lasten terveyttä ja on täten lainvastainen.
Katson, että Ari Sirkka on virkatoimissaan laiminlyönyt virkavelvollisuutensa ja että asiassa täyttyy virkatoimissa rikoslain 12.7.2002/604 40 luku 9 §:n virkarikoksen tunnusmerkistö.
Ari Sirkka on todisteellisesti liikkunut Ilolan asemakaava alueella,
joten hän olisi nähnyt vaarallisen kasan, jos olisi halunnut nähdä.

5. Toinen esimerkki Ari Sirkan selektiivisestä havaintokyvystä on kiinteistöjen 92-71-116-1 ja 92-71-116-2 tilanne, vaikka kohde on Ari Sirkan ajomatkalla Tikkurilasta kohdealueelle. Tavaraa on sijoitettu kiinteistölle n. 4 metrin päähän bussipysäkki alueesta, liite 3. Näkymä kadulta nähdään liitteestä 4. Erilaista tavaraa on ollut ja on selvästi näkyvillä 10 – 20 vuotta rumentaen ympäristöä johtuen Vantaan kaupungin piittaamattomuudesta
Ari Sirkka ei ole noudattanut yhdenvertaisuusperiaatetta, joten katson, että Ari Sirkan virkatoimissa täyttyy rikoslain 40 luvun 7 §:n ja myös rikoslain 40 luvun 9 §:n tunnusmerkistö.

6. Myöskin muualla Vantaalla esiintyy Vantaan kaupungin piittaamattomuutta omistamillaan maa-alueilla, josta on esimerkki liitteessä 5 aiheuttaen ympäristön turmeltumista ja rotta ongelman pientalo asukkaille. Vantaan kaupungin toiminta on lain vastaista.

7. Ari Sirkka on myös laiminlyönyt hallintolain 434/2003 8 §:n neuvonta velvoitteen.
Ari Sirkka ei ole yksilöinyt, mitkä tavarat on lain perusteella kielletty säilyttämästä ulkona kiinteistöllä.
 Myös tässä tapauksessa Ari Sirkan toiminta virkatehtävissä täyttää rikoslain 40 luvun 9 §:n tunnusmerkistön.

8. Maksusta 420 € ei ilmene yksilöityä perustetta maksun asettamiselle eikä rakennusvalvontataksaa ole liitetty pöytäkirjan liitteeksi asian tarkistamiseksi eikä myöskään ilmene 420 euron erää, joten maksu on perusteeton ja syntynyt täten virheellisessä järjestyksessä.

LOPUKSI:

Katson, että rakennuslupajaoston päätös 11.5.2021 52 § on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätöksen tehnyt viranomainen on toiminut lainvastaisesti ja päätös on myös muuten lainvastainen.
Ottaen huomioon edellä yllämainitut kohdat yhtäällä ja Vantaan kaupungin toiminta toisaalla, niin Vantaan kaupungin rakennuslupajaoston päätös 11.5.2021 52 § tulee kumota.

Kiinteistö Oy Koivikkohovi

Hall. Pj.

Liite 1 Todistus, salassa pidettävä
Liite 2.92-421-1-1619 kasa
Liite 3.92-71-116-1 ja 2 näkymä
Liite 4.92-71-116-1 ja 2 näkymä
Liite 5. VS artikkeli 21.6.2021
Liite 6. Saantitodistus vastaanotto
Liite 7. Päätös 11.5.2021 52 §

SISÄLLYSLUETTELO

Rakennuslupajaosto ote pöytäkirjasta 11.05.2021

Pöytäkirjanotteen kansilehti ja tiedoksiantokirje 1
Pöytäkirjan kansilehti 2
52 § Uhkasakon asettaminen, epäsiisti kiinteistö 92-421-1-216 3
Muutoksenhakuohje 3. Valitus muuta kuin rakennus-, toimenpide-, maisematyö- tai rakennuksen purkamislupaa koskevaan päätökseen 6
Oikaisuvaatimusohje: Kuntalain 134 §:n mukainen oikaisuvaatimus 7

Kiinteistö Oy Koivikkohovi
Kari Aurimaa
01390 VANTAA

Oheinen päätös tiedoksenne.

Pöytäkirjanotteen lähettää

14.5.2021

_____
lupasihteeri, Hanni Saurén

Oikaisuvaatimus/valitusaika päättyy 22.6.2021

Rakennuslupajaoston pöytäkirja

Aika 11.5.2021 klo 17.01 – 18.10
Paikka Rakennusvalvonta, Kielotie 20 C, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	**Varajäsenet**	Läsnä
Sipilä Marianne, puheenjohtaja	x (Etäyhteydellä)	Josefsson Helen	
Eklund Tarja, varapuheenjohtaja	x (Etäyhteydellä)	Uskola Nina	
Heinänen Juha-Pekka	x (Etäyhteydellä)	Lind Antti	
Laakso Sari	x (Etäyhteydellä)	Valtanen Hanna	
Merelä Mikko		Rahkala Ville	
Lyyra Markus	x (Etäyhteydellä)	Koivuniemi Petri	
Kaupunginhallituksen edustaja			
Kaukola Ulla		Pajunen Sirpa	

Muut osallistujat		Läsnä
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja		
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja		x (Etäyhteydellä)
Levanto Risto, rakennusvalvontapäällikkö.		x
Rekonen Ilkka, lupapäällikkö		x
Hietanen Tommi, rakennuslakimies		x (Etäyhteydellä)
Saurén Hanni, lupasihteeri, rakennuslupajaoston sihteeri		x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Marianne Sipilä

Pöytäkirjanpitäjä Hanni Saurén

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.5.2021 Vantaan rakennusvalvonta, Kielotie 20 C, 01300 Vantaa

Heinänen Juha-Pekka Lyyra Markus

Pykälät 40 – 43, 49, 52 ja 53
Pykälät 44 - 48, 50 ja 51 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 17.5.2021, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

52 § **Uhkasakon asettaminen, epäsiisti kiinteistö 92-421-1-216**

VD/3779/10.03.00.10/2021
RL/AS

Kiinteistö: 92-421-1-216

Asian vireilletulo

Rakennusvalvonta on käynnillään 22.8.2019 todennut, että kiinteistöllä 92-421-1-216 on runsaasti epäsiistiä ulkovarastointia. Kiinteistön asuinrakennuksen ympäristössä säilytetään runsaasti sekalaista tavaraa kuten muovikasseja ja -säkkejä, saaveja, romuajoneuvo, puutavaraa, rakennusmateriaalia, autonrenkaita, paperia ja pahvilaatikoita sekä muuta materiaalia. Epäsiisti ulkovarastointi muun muassa turmelee Ahdetieltä näkyvää maisemaa.

Rakennusvalvonta on kehottanut kiinteistön 92-421-1-216 omistajaa 14.10.2019 päivätyllä kirjallisella kehotuksella 31.12.2019 mennessä siistimään kiinteistön ja järjestämään ulkovarastoinnin siten, että se ei turmele tieltä näkyvää maisemaa.

Valvontakäynti 14.4.2021

Rakennusvalvonta on valvontakäynnillään 14.4.2021 todennut, että kiinteistöä ei ole siistitty ja epäsiisti ulkovarastointi aiheuttaa edelleen maiseman turmeltumista.

Kuuleminen

Koska Kiinteistö Oy Koivikkohovi ei ole rakennusvalvonnan kehotuksesta huolimatta siistinyt kiinteistöä eikä järjestänyt ulkovarastointia asianmukaiseksi, rakennusvalvonta on kuullut kiinteistön omistajaa Kiinteistö Oy Koivikkohovia 15.2.2021 päivätyllä kuulemiskirjeellä uhkasakon asettamiseen liittyen.

Kuulemiskirjeeseen ei ole jätetty vastinetta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan rakennuslupajaosto 11.05.2021 § 52

Rakennusvalvontapäällikön esitys:

a) Päätetään velvoittaa MRL:n 182 §:n nojalla Ilolan kaupunginosassa sijaitsevan kiinteistön 92-421-1-216 omistaja Kiinteistö Oy Koivikkohovi nyt asetettavan juoksevan sakon uhalla siistimään kiinteistö ja järjestämään ulkovarastointi siten, että se ei turmele tieltä näkyvää maisemaa 31.8.2021 mennessä. Nyt asetettavan juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on kuusituhatta (6000) euroa ja lisäerä kolmetuhatta (3 000) euroa jokaiselta

yhden kuukauden ajanjaksolta, jolloin kyseistä velvoitetta ei ole noudatettu. Sakon lisäerä lisätään maksettavaksi sakon peruserän jälkeen jokaiselta uhkasakkojaksolta, jonka kuluessa velvoitetta ei ole noudatettu. Päävelvoitetta, eli kiinteistön siistimistä ja ulkovarastoinnin järjestämistä siten, että se ei turmele tieltä näkyvää maisemaa, on noudatettava tämän päätöksen tiedoksisaannista alkaen.

b) Mikäli rakennuspaikan omistaja tai haltija luovuttaa kiinteistön tai sen osan käyttöoikeuden, tulee heidän ilmoittaa luovutuksensaajalle tästä tällä päätöksellä asetetusta velvoitteesta ja uhkasakosta luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muutoin todisteellisesti.

c) Asiasta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 186 §:n mukaista ilmoitusta poliisiviranomaiselle.

d) Kaupunkisuunnittelulautakunnan rakennuslupajaosto ilmoittaa tästä päätöksestä maanmittauslaitokselle, jotta päävelvoitetta koskeva merkintä voidaan tehdä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

e) Tästä päätöksestä peritään rakennusvalvontataksan 10 § mukainen 420 euron maksu.

Perustelut:

Maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:n mukaan varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta. Asemakaava-alueella ei aluetta lain mukaan saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan varastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asemakaavasta muuta johdu. Kiinteistö 92-421-1-216 sijaitsee Ilolan asemakaavan erillispientalojen korttelialueella (AO). Kaava ei salli häiriötä aiheuttavaa tai ympäristöä rumentavaa ulkovarastointia.

Vantaan rakennusjärjestyksen 23 §:n mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Rakennusjärjestyksen mukaan asemakaavassa pelkästään asumiseen osoitetuilla tonteilla rekisteristä poistettujen ajoneuvojen, yli kolme metriä korkeiden veneiden ja ympäristöä rumentavan tavaran ulkosäilytys on kielletty peitettynä ja ilman peitettä. Kiinteistöllä 92-421-1-216 on kyseessä on ympäristöä rumentavan tavaran ja rekisteristä poistetun ajoneuvon säilyttäminen vastoin Vantaan rakennusjärjestystä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin

13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla.

Sovelletut oikeusohjeet:

a) Maankäyttö- ja rakennuslaki 169 §, 182 §, 186 §

b) Uhkasakkolaki 6 §, 7 §, 18 § ja 19 §

c) Vantaan rakennusjärjestys 23 §

Päätös:
Hyväksyttiin rakennusvalvontapäällikön esitys.

Liitteet:
Kehotus, ulkovarastointi kiinteistöllä 92-421-1-216, 14.10.2019
Kuuleminen uhkasakon asettamiseen liittyen, epäsiisti ulkovarastointi kiinteistöllä 92-421-1-216
Muistio, valvontakäynti 14.4.2021

Tiedoksi:
Etelä-Suomen maanmittaustoimisto
PL 86
00521

Täytäntöönpano:
Rakennusvalvonta

Ote:

Saantitodistuksella
Kiinteistö Oy Koivikkohovi

Muutoksenhakuohje:
Muutoksenhakuohje 3, Helsingin hallinto-oikeus (rakennuslupajaoston uhkasakkopäätös)
Kuntalain 134 §:n mukainen oikaisuvaatimusohje (rakennusvalvontataksan mukainen maksu)

Lisätiedot:
Valvontatarkastaja Ari Sirkka, 043-8258254, ari.sirkka@vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 3. Valitus muuta kuin rakennus-, toimenpide-, maisematyö- tai rakennuksen purkamislupaa koskevaan päätökseen

Tässä kokouksessa tehtyihin **päätöksiin §:t 51 - 53** tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista sitä päivää lukuun ottamatta. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon asiakirjasta seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, saa valituskirjelmän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valituskirjelmän laatii valittajan laillinen edustaja tai asiamies tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on myös ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä tämä päätös alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä, todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmä liitteineen ja selvityksineen on toimitettava **viimeistään 30. päivänä** päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta Helsingin hallinto-oikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Yhteystiedot:
Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
asiointipalvelu https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Lähettäjän vastuulla voidaan valituskirjelmä lähettää myös postitse, sähköpostitse, asiointipalvelussa tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii saapua perille ennen valitusajan päättymistä.

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tässä valitusosoituksessa annettuja määräyksiä on noudatettava uhalla, ettei valitusta oteta tutkittavaksi, ellei saman ajan kuluessa laillista estettä näytetä.

Oikaisuvaatimusohje: Kuntalain 134 §:n mukainen oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyihin **päätöksiin §:t 52 ja 53** (päätöksissä mainituilta osin) tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunnalle.**

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- millä perustella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

Asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Kirjallinen oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Viranomaiselle saapunutta sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kaupunkisuunnittelulautakunnalle osoitteella:

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta
Vantaan kaupungin kirjaamo/Kaupunkisuunnittelulautakunta
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
Puhelinvaihteen numero: 09 839 11
Faksinumero: 09 8392 4163
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: ma–pe 8.15–16.00

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä taikka lähettää lähetin välityksellä, postitse, faksina tai sähköpostina. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen virka-ajan päättymistä.

Sähköisesti (faksina tai sähköpostina) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Sähköpostiviestin vastaanottamisesta lähetetään automaattinen kuittaus vastaanottajalle.

Pöytäkirjan liitteet ovat tilattavissa Vantaan kaupungin rakennusvalvonnasta:

Kielotie 20 C 3 krs., 01300 Vantaa
Puhelinvaihteen numero: 09 839 11
Sähköpostiosoite: kirjaamo.rakennusvalvonta@vantaa.fi
Virka-aika: ma-to klo 8.15-16.00

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

21 § Ympäristölupahakemus / Harjanti Oy, siirrettävä kivenmurskaamo, Vanha Porvoontie 252, 01380 Vantaa

VD/9155/11.01.01.00/2020

KR / JT

ASIA

Ympäristönsuojelulain 39 §:n mukainen hakemus, joka koskee kalliolouheen käsittelyä siirrettävällä murskauslaitoksella.

Hakemus sisältää ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen pyynnön toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 21

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa seuraava päätös Harjanti Oy:n siirrettävän murskaamon lupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta:

HAKIJA

Harjanti Oy
c/o CD-Yhtiöt Oy
Hitsaajankatu 22
00810 HELSINKI

LAITOS /TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Harjanti Oy
Hakkilan murskaus
Vanha Porvoontie 252, 01380 Vantaa

Vantaan kaupungin Hakkilan kaupunginosa, kiinteistö Gammelkulla 92-402-1-153.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAINEN

Hakkilan murskausalue on luvanvarainen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin, liitteen 1 ja taulukon 2 kohdan 7. e mukaan.

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momentin kohdan 6. b mukaan.

TOIMINTAA KOSKEVAT MUUT LUVAT JA SOPIMUKSET

Suunnittelualueella ei ole voimassa aiempaa ympäristölupaa. Murskaustoimintaa on tehty 28.10.2019 - 28.10.2020 meluilmoituspäätöksellä 25.10.2019 § 55.

Hakijalla on alueen käytöstä vuokrasopimus yksityisen maanomistajan kanssa.

LAITOSALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Laitoksen sijainti ja kaavoitustilanne

Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa alue on laajalla taajamatoimintojen alueella.

Alueella on voimassa kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava 2007, joka on tullut voimaan kuulutuksin 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Yleiskaavassa alueella on merkintä TT, joka tarkoittaa ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta. Alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

Yleiskaavassa 2020 (ei vielä lainvoimainen) alueella on merkintä TY, Tuotanto- ja varastotoiminnan alue. Kaavamääräyksen mukaan alue varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

Alueella ei ole asemakaavaa.

Ympäristön laatu

Ilman laatu

Pääkaupunkiseutu on ilmanlaadultaan puhtaimpia metropolialueita Euroopassa. Ilmanlaatu on pääkaupunkiseudulla yleensä melko hyvä, mutta hiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet kohoavat ajoittain haitallisen korkeiksi etenkin vilkkaasti liikennöityjen katujen ja teiden ympäristössä. Paikalliset päästöt näkyvät liikenne- ja pientaloalueilla hiukkasten lukumäärä- ja mustan hiilen mittauksissa.

Maaperän tila

Maaperän kerrosrakenteen selvittämiseksi alueelle tehtiin 7.6.2021 maaperäkairaus. Kallion pinta on alueella noin 21 metrin syvyydellä maanpinnasta. Maaperä on alueella pääasiassa hyvin vettä johtavaa hiekkaa ja soraa, mutta kairauksessa havaittiin myös heikommin vettä johtavia silttisiä ja hienoja hiekkakerroksia. Maaperän ylimmät kerrokset ovat todennäköisesti sekalaista täyttömaata.

Vesistön / pohjaveden tila

Suunnittelualue sijaitsee Valkealähteen I-luokan pohjavesialueella (pohjaveden muodostumisalue 0109201). Suunnittelualueelle asennettiin 7.6.2021 pohjaveden havaintoputki (RF1/21), josta tehtiin näytteenotto 17.6.2021. Pohjavesi on alueella noin 8 metrin syvyydellä maanpinnasta ja pohjaveden päävirtaussuunta on länteen/luoteeseen.

Valkealähteen pohjavesialueen kemiallinen tila on luokiteltu huonoksi. 17.6.2021 tehdyssä näytteenotossa pohjaveden laatu ei kaikilta osin täyttänyt talousveden laatuvaatimuksia ja -suosituksia ja myös ympäristönlaatunormien ylityksiä todettiin. Pohjaveden kemiallinen hapenkulutus oli korkea, mikä kertoo runsaasta orgaanisen aineksen määrästä. Ympäristönlaatunormin mukainen enimmäispitoisuus ylittyi kloridin ja ammoniumtypen osalta. Pohjavedessä todettiin myös vertailuarvot ylittävät suuret raudan, mangaanin ja arseenin pitoisuudet, jotka johtunevat näytteen sameudesta tai orgaanisen kuormituksen aiheuttamasta hapettomuudesta pohjavedessä, jolloin luontaisesti kiviaineksessa olevat metallit voivat liueta maa-aineksesta pohjaveteen. Pohjavedessä ei todettu öljyhiilivetyjä (C_5 – C_{40}) ja pohjavesi oli hygieeniseltä laadultaan moitteetonta.

Valkealähteen varavedenottamo sijaitsee reilun 600 metrin etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella.

Noin 100 metrin päässä toiminnan länsipuolella on kaivettu lampi. Toiminnan ja lammen välissä on metsää, sekä pintamaista rakennettu suojavalli. Keravanjoki sijaitsee lähimmillään alle 800 metrin etäisyydellä toiminnasta länteen.

Maankäyttö ja maisema

Toiminta sijaitsee teollisuus- ja logistiikkatoimintojen alueen välittömässä läheisyydessä, metsäisen alueen ympäröimänä. Alue on taajamassa harvaan asutun alueen ja logistiikka- ja teollisuushallien välissä.

Luonto- ja suojelualueet

Hakkilankaaren lohkareet sijaitsevat noin 100 metriä alueen koillispuolella ja Brunabergetin lohkare noin 250 metriä alueen luoteispuolella. Toiminta-alueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita tai muita arvokkaita luontokohteita.

Melu ja tärinä

Hyvin kumitetun ja uudehkon murskauslaitteen äänitehotaso (LWA) on 114 dB (lähtömelutaso) ja 10 metrin päässä 83 dB. Melumittauksessa (Sound Engine 28.9.2020) mitattiin murskaustoiminnan melutasoa neljässä kohteessa, joista yksi oli lähimmän häiriintyvän kohteen (asuintalo) alueella. Melumittausraportin mukaan toiminnan melutaso impulssimaisuuskorjauksellakaan ei ylitä Vna 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Toiminnasta syntyvä tärinä on vähäistä, eikä aiheuta haittaa tai häiriötä ympäristöön.

Häiriintyvät kohteet

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat reilun 300 metrin etäisyydeltä toiminnasta länteen. Yli 550 metrin etäisyydellä lännessä sijaitsee pientaloalue. Toiminta-alueen ja asuintalojen välissä on metsää ja peltoa.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Ympäristölupaa haetaan rakennustyömailta tulevan puhtaan kiviaineksen murskaukselle, maksimimäärälle 70 000 t/a. Lyhyen välivarastoinnin jälkeen alueelle tuotava kiviaines murskataan ja jalostetaan tuotteeksi. Lisäksi alueella välivarastoidaan ja käsitellään puhtaita maa-aineksia, joista valmistetaan pieniä määriä multaa.

Keskeiset tiedot toiminnasta

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Alueella murskataan ja jalostetaan ulkopuolelta tulevaa puhdasta pilaantumatonta kiviainesta. Kiviaineksen jalostusmäärä on hakemuksen mukaan keskimäärin noin 20 000 t/a, enimmillään 70 000 t/a. Alueelle tuotava kiviaines murskataan ja jalostetaan tuotteeksi. Jalostamattoman louheen välivarastointiaika on enintään noin kuukauden. Tuotevarastokasojen vaihtuvuus on myös noin kuukauden luokkaa. Louheen ja/tai jalosteen välivarastointimäärä kerrallaan on noin 5000 m^3.

Mullan valmistus ja seulonta on pienimuotoista. Puhtaita maa-aineksia välivarastoidaan ja käsitellään alle 1000 m^3 kerrallaan, alle vuoden ajan.

Prosessit

Murskauslaitos koostuu esi-, väli- ja jälkimurskaimesta, joiden lisäksi murskaustoiminnassa käytetään seuloja. Hakijalla on käytössä Kleeman, Mobicat MC110R, siirrettävä murskain. Toiminnassa voidaan käyttää myös muunlaista ja -merkkistä murskainta.

Toiminta-ajat

Murskausta suoritetaan jaksoittain tarpeen mukaan. Toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 7.00–18.00, pois lukien arkipyhät. Vuosittain murskataan keskimäärin noin 30 päivää, mutta enintään 100 päivää.

Liikenne

Aineksen kuljetukset suoritetaan raskaalla kuljetuskalustolla. Raskaan liikenteen suoritteita Vanhan Porvoontien kautta voi olla arviolta noin 0…20 suoritetta päivässä. Tavanomainen kuljetussuoritteiden määrä on arviolta neljä kuljetusta päivässä silloin, kun alueella on toimintaa.

Polttoaineet ja kemikaalit

Työmaalla toimii kausittaisesti murskauslaitteisto, yksi kaivinkone ja yksi pyöräkuormaaja. Koneet käyttävät polttoaineena dieseliä ja kevyttä polttoainetta. Murskain on dieselkäyttöinen. Öljytuotteita, polttoaineita ja kemikaaleja ei varastoida alueella.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja energiatehokkuus

Toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käytäntöjä, kuten murskaimessa esimurskaimen syöttimen kumituksia ja kuljettimet ovat kumitettuja. Toiminta-alueella ei säilytetä polttoaineita ja koneet sekä laitteet ovat uusia tai uudehkoja ja ne pidetään kunnossa, jolloin estetään myös polttoainepäästöjen syntyminen. Toiminnan hyviä tekniikoita ja käytäntöjä kehitetään jatkuvasti tarpeen mukaan.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Alueella ei synny jätevesiä tai päästöjä pinta- tai pohjavesiin.

Päästöt ilmaan

Alueella syntyy poltto- ja dieselöljyn palaessa kaasuja ja hiukkasia. Päästöt ovat vähäisiä. Polttoaineen kulutus on arviolta 0…90 litraa työpäivässä 1–2 koneella.

Taulukko 1. Alueen työkoneiden käytöstä aiheutuvat laskennalliset päästöt ilmaan tehollinen työajan ollessa 30 %.

	PM (g/d)	CO (kg/d)	NO_x (kg/d)	CO2 (kg/d)	CO2e (kg/d)
Pyöräkuormaaja ja kaivinkone	36	0,6	0,7	123	125

Toiminnassa syntyy vähäisiä pölypäästöjä. Meluvallit ja puusto sekä maaston muodot estävät pölypäästön leviämistä ympäristöön, joten päästöt jäävät pääasiassa toiminta-alueelle. Pölyhaitan ilmetessä ainesta voidaan kastella vedellä, jota joko tuodaan säiliöautolla tai otetaan alueella olevasta kaivetusta lammesta.

Melu ja tärinä

Toiminnan aiheuttama meluhäiriö on vähäistä. Toiminta on jaksottaista ja kestää alle 100 päivää vuodessa. Hakemuksen liitteenä olleen melumittauksen mukaan toiminnan aiheuttama melutaso ei impulssimaisuuskorjauksen jälkeenkään ylitä melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Melumittauksen aikana muun muassa liikenteestä peräisin olevan taustamelun todettiin vaikuttavan enemmän tuloksiin. Toiminnan melun häiritsevyyteen vaikuttavat mm. murskauslaitteiston syöttimen kumitukset ja kumiset kuljettimet, joiden avulla minimoidaan kovat kolaukset.

Alueen pintamaista tehdyt meluvallit estävät melun leviämistä ympäristöön. Meluvalleja korotetaan ja levennetään tarvittaessa.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Toiminnassa ei synny jätteitä. Taukotiloja ei ole, jolloin kotitalousjätettä vastaavaa jätteitä ei synny, vaan työntekijät vievät omat jätteensä mukanaan. Murskauslaitoksen harvoin alueella tapahtuvissa huolloissa tai korjauksissa voi syntyä vähäisiä määriä vaarallisia jätteitä, kuten trasseleita tai voiteluöljyä, jotka viedään heti pois alueelta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Päästöt maaperään

Päästöjä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen ei synny kuin korkeintaan poikkeuksellisissa tilanteissa. Murskauslaitteisto on erityisesti polttoainetankin osalta sijoitettuna bentoniittimatolla rakennetulle alustalle, joka estää vähäisten käytössä olevien öljyjen pääsyn maaperään. Alueella ei varastoida polttoaineita. Tankkaus suoritetaan säiliöautolla, jossa on 1000 litran valuma-altaallinen säiliö. Tankkaustilanteessa käytetään vielä lisäksi maaperän päälle väliaikaisesti sijoitettavaa bentoniittimattoa ja imeytysmattoa suojaamassa maaperää roiskeilta.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Toiminnalla ei ole vaikutusta luontoarvoihin, koska toiminnassa ei oteta aineksia, vaan toimitaan jo aikaisemmin tehdyllä kenttäalueella.

Vaikutus pintavesiin

Toiminnassa ei synny päästöjä pintavesiin. Alueella ei ole pinnoitettuja alueita tai sellaisen aineksen varastointia, joka aiheuttaisi tarvetta erilliselle hulevesien johtamisen ja hallinnan suunnittelulle. Sadevedet ja sulamisvedet imeytyvät alueella maaperään.

Vaikutus maaperään ja pohjaveteen

Päästöjä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen ei synny kuin korkeintaan erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, joihin varaudutaan maaperän suojauksella.

Vaikutus ilmaan

Toiminnan pienimuotoisuudesta johtuen päästöt ilmaan ovat vähäisiä.

Melun ja tärinän vaikutukset

Toiminnan aiheuttama meluhäiriö on vähäistä. Toiminnan aiheuttama melutaso ei ylitä melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua tehdään visuaalisesti paikan päällä tarkkailemalla melua, pölyä ja alueen siisteyttä.

Päästötarkkailu

Murskaustoiminnan ollessa luonteeltaan maaperä- ja pohjavesipäästöjä aiheuttamatonta toimintaa, hakija ehdottaa, että pohjavesinäytteiden ottamista ei velvoiteta. Päästötarkkailun tulisi hakijan mielestä olla tarvittaessa esimerkiksi toiminnan tuotantomuutosten tai valitusten yhteydessä tapahtuvaa tarkkailua. Hakija ei näe pohjavesiputkien asentamista tarpeelliseksi tai kohtuulliseksi ottaen huomioon, että toiminta on vuokramaalla. Pintavesien tarkkailua voidaan suorittaa tarvittaessa läheisestä kaivetusta lammesta, mutta hakija näkee tarkkailun tarpeettomana ottaen huomioon, että lammen etäisyys murskaamosta on reilu ja läheisyydessä on muuta teollisuutta sekä logistiikkatoimintaa, joiden toiminnasta voi aiheutua päästöjä.

Vaikutusten tarkkailu ja raportointi

Toiminnan ympäristövaikutuksia ja päästöjä tarkkaillaan velvoitetarkkailuna ja omavalvontana sekä reagoidaan tarkkailussa havaittuihin puutteisiin välittömästi pyrkien korjaamaan epäkohdat nopeasti. Määrättävästä velvoitetarkkailusta laaditaan vuosittain vuosiraportti viranomaisille.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Ympäristöriskit

Toiminnasta aiheutuva merkittävin ympäristöriski on öljyvahinko esimerkiksi työkone- tai laiterikkojen yhteydessä.

Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Alueella käytettävät koneet ja laitteet huolletaan säännönmukaisesti, jolla ehkäistään kone- ja laiterikkoja, joista voi aiheutua päästöjä ympäristöön. Säännönmukaiset huollot suoritetaan toisaalla ja pienet välttämättömät huollot ja korjaukset suoritetaan toiminta-alueella asianmukaisia vuotoaltaita ja imetysmattoja käyttäen. Alueella ei suoriteta toiminta-alueen ulkopuolella liikennöivien kuorma-autojen tankkausta, huoltoa tai pesua.

Toiminnassa syntyneisiin epäkohtiin tai poikkeuksellisiin tilanteisiin voidaan reagoida nopeasti, kun suoritetaan jatkuvaa velvoite- ja omavalvontatarkkailua. Kaikista poikkeuksellisista tilanteista pidetään kirjaa ja ne ilmoitetaan toimenpiteineen valvontaviranomaiselle.

Toimet onnettomuus- ja häiriötilanteiden aikana

Poikkeuksellisten maaperän pilaantumisten osalta toimitaan välittömästi poistaen pilaantunut maaperä ja toimittamalla se asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tarvittaessa pilaantuneisuuden asteesta otetaan näytteet, jolloin voidaan tarkastella tarkemmin sille soveltuvaa vastaanottopaikkaa.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Harjanti Oy hakee toiminnan aloittamislupaa ennen luvan lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n perusteella.

Aloittamislupahakemus koskee kiviaineksen murskaustoimintaa enimmäiskapasiteetilla 28 000 t/a eli noin 40 d/a. Aloittamislupahakemukseen muutoksenhaun aikana riittää siten hakemuksen enimmäiskapasiteettia pienempi kapasiteetti, jolloin mahdollinen ympäristöhäiriö vastaa meluilmoituksella käsiteltävää häiriötä.

Toiminnan jatkuminen meluilmoituspäätöksestä nähdään tärkeäksi liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta. Murskauspaikka on tarpeen, koska se helpottaa pääkaupunkiseudulla sijaitsevilta rakennustyömailta tulevien louheiden käsittelyä ja jatkohyötykäyttöä, eikä murskausta tarvitse tai edes voi tehdä jokaisen työmaan yhteydessä erikseen.

Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä puhtaan kiviaineksen murskaus ei aiheuta pysyviä ympäristövaikutuksia ja ympäristövaikutukset on selvitetty. Toimintaa on harjoitettu alueella meluilmoituspäätöksellä aikavälillä 28.10.2019-28.10.2020.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille 3.11.2020. Hakija on täydentänyt hakemusta 24.11.2020 ja 30.6.2021 (pohjavesiselvitys).

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Vantaan kaupungin internet-sivuilla 7.12.2020-13.1.2021. Naapurikiinteistöille on lähetetty 7.12.2020 tiedoksiannot.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on 8.12.2020 pyydetty lausunnot Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelulta ja terveydensuojeluviranomaiselta, sekä 9.12.2020 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Määräaikaan mennessä saapui 3 lausuntoa. Lisäksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kantaa on pyydetty uudelleen 12.8.2021 pohjavesiselvityksen johdosta.

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomaisen 22.12.2020 päivätyssä lausunnossa esitetään seuraavaa:

”Melu

Harjanti Oy:n murskaus- ja jalostustoiminnan läheisyydessä on muutama asuinrakennus. Mikäli lupa myönnetään, toiminnasta aiheuttava melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa alueen asukkaille. Melua tulee ehkäistä ja vähentää kaikessa työmaahan liittyvässä toiminnassa ja työjärjestelyissä.

Pohjavesi

Vanha Porvoontie 252 sijaistee 1-luokan pohjavesialueella. Toimija tulee velvoittaa toteuttamaan toimenpiteitä pohjaveden laadun turvaamiseksi kaikissa olosuhteissa ja lisäksi toimija tulee velvoittaa pohjaveden tarkkailuun.”

Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelun 29.1.2020 päivätyssä lausunnossa esitetään seuraavaa:

”Alueella ei ole asemakaavaa. Kiinteistö sijaitsee Voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 alue (kaupunginvaltuuston 17.12.2007, tullut voimaan 13.1.2010) alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta (TT). Alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille. Uudessa Yleiskaavassa 2020 (Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 25.1.2021) alueen merkintä on kuitenkin muutettu TY-alueeksi, ja alue varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä, kuten asukkaita häiritsevää melua, tai haittaa pohjavedelle.

Toiminta sijaitsee Valkealähteen I-luokan pohjavesialueen (0109201) pohjaveden muodostumisalueella, joka on erityisen merkittävä vedenhankinnan ja veden käyttökelpoisuuden säilyttämisen kannalta. Toiminta-alueen koneet käyttävät polttoaineena dieseliä ja kevyttä polttoainetta, myös murskain on dieselkäyttöinen, joten toimintaa koskevien pohjaveden suojelua koskevien lupamääräysten tulee olla riittävän tiukat. Myös yleiskaavan 2020 (Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 25.1.2021) pohjavesialuetta koskevassa kaavamääräyksessä todetaan, että pohjavesialueella ei ole sallittua sellainen toiminta, joka saattaa vaarantaa pohjaveden laadun ja määrän.

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa kohtuuttomasti haitata lähimpiä asuintaloja, joista lähimmät yksittäiset asuinrakennukset ovat noin 300 metrin etäisyydellä. Toiminta-alueen itäpuolella olevaa yleiskaavaan 2020 osoitettua A-aluetta tullaan kehittämään monipuolisen asumisen alueena, ja tulevaisuudessa alueen rakentuessa asukkaiden määrä toiminta-alueen läheisyydessä saattaa kasvaa merkittävästi.”

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 29.1.2021 päivätyssä lausunnossa esitetään seuraavaa:

Hakemusasiakirjat

ELY-keskus toteaa, että lupahakemuksen sisällöstä ja hakemukseen liitettävistä tiedoista säädetään Valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta 4.9.2014/713. Lupahakemuksessa on oltava lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista (3 §, 1 mom. 4) kohta). Hakemukseen on liitettävä asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti (4 §, 1 mom. 3) kohta).

Hakemusta on tältä osin täydennettävä. Asemapiirroksesta on myös käytävä ilmi hakemusselostuksessa esitetyt ja meluilmoituspäätöksessä vaaditut meluvallit sekä toiminta-alueen korkeussuhteet N2000-järjestelmässä ilmaistuna.

Pohjavedet sekä pinta- ja hulevedet.

Hakemuksessa esitetään, että alueella ei ole pinnoitettuja alueita tai sellaisen aineksen varastointia, joka aiheuttaisi tarvetta erilliselle hulevesien johtamisen ja hallinnan suunnittelulle. Sadevedet ja sulamisvedet imeytyvät alueella maaperään. Edelleen esitetään, että vähäiset polttoainevuodot tai öljyroiskeet maahan voivat olla mahdollisia, mutta ne pidättyvät kaikki maaperän pintakerrokseen, jonka alla on bentoniittimatto, joka pidättää päästöt ja estää niiden pääsyn syvemmälle maaperään ja edelleen pohjaveteen.

ELY-keskus huomauttaa, että hakemuksen tarkoittama toiminta-alue sijaitsee Valkealähteen vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (1 lk) 0109201.

ELY-keskus toteaa, että sade- ja sulamisvesien maaperään imeytymisen myötä mahdolliset haitalliset aineet ja öljyt imeytyvät samalla pohjavesimuodostumaan. ELY-keskus katsoo, että polttoaineiden maaperään pidättyminen ei ole riittävä varautuminen, sillä poikkeustilanteessa (joita hakemuksen mukaan ei pidetä todennäköisinä) voi maaperään päätyä merkittäviä määriä öljytuotteita (säiliö tai laiterikko). Lisäksi toiminta-alueen lounais-/itäpuolella on n. 0,13 ha (~ 25m x 60m) vesiallas, jossa ainakin karkeinta ainesta laskeutunee matkan varrelle niistä vesistä, jotka eivät maaperään imeydy (punainen rajaus alla olevassa kuvassa). Laskuojaa ei ole merkitty ainakaan peruskarttaan eikä myös näy ilmakuvassa, joten vedet imeytynevät altaastakin maahan, ja edelleen pohjaveteen.

Hakemuksessa pohjavesiputkien asentamista ei nähdä tarpeelliseksi ja kohtuulliseksi ottaen huomioon, että toiminta sijaitsee vuokra-alueella. Esitetään, että pintavesien tarkkailua voidaan suorittaa tarvittaessa läheisestä kaivetusta lammesta, mutta senkin tarkkailu on melko turhaa, kun otetaan huomioon, että lammen etäisyys murskaamosta on reilu ja läheisyydessä on muuta teollisuutta sekä logistiikkatoimintaa, joiden osalta voi myös tapahtua päästöjä.

ELY-keskus oudoksuu, että velvoitetarkkailua ei esitetä tehtävän, vaikka toiminta on sellaista, että se edellyttää ympäristöluvan (=ympäristövaikutuksia pidetään todennäköisenä). ELY-keskus katsoo, että pohjavesitarkkailu on erityisen perusteltua tässä tapauksessa (tärkeällä pohjavesialueella sijainnin lisäksi) varsinkin kun kiinteistö ei ole toiminnanharjoittajan omistuksessa.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksesta puuttuu Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (4.9.2014/713) 7 §:ssä edellytetyt lisätiedot pohjavesialueella, eikä hakemuksessa myöskään esitetä perusteluja, miksi tiedot eivät ole tarpeellisia lupaharkinnan kannalta. ELY-keskus katsoo, että toiminnan pohjavesivaikutuksia ei voi arvioida hakemuksessa annettujen tietojen perusteella. Vaikutusten arviointia ja mahdollista tarkkailua varten, tulee hakemusta täydentää em. asetuksen 7 §:ssä mainitulla tavalla.

> *7 § Lisätiedot pohjavesialueella*
>
> *Vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle sijoitettavaa toimintaa koskevassa hakemuksessa on oltava, jos se on lupaharkinnan kannalta tarpeellista:*
>
> *1) hydrogeologinen yleiskuvaus pohjavesialueesta;*
>
> *2) selvitys pohjaveden tilasta ja maaperän laadusta;*
>
> *3) tiedot pohjaveden pinnankorkeuksista ja virtaussuunnista;*
>
> *4) selvitys toimenpiteistä, joilla estetään päästöt maaperään ja pohjaveteen sekä muista suunnitelluista pohjaveden suojaustoimenpiteistä;*

5) selvitys kaivoista ja vedenottamoista sekä hankkeen vaikutuksista niihin;

6) selvitys vesilain (587/2011) 4 luvun 12 §:ssä tarkoitetuista suoja-alueista ja suoja-aluemääräyksistä.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Hakemuksessa esitetään, että lähimmät häiriintyvät kohteet ovat pientaloalue lounaassa noin 550 metrin etäisyydellä ja yksi asuinrakennus lännessä noin 330 metrin etäisyydellä sekä pohjoisessa noin 430 metrin etäisyydellä murskasta. Pohjois-, itä- ja eteläpuoli ovat teollisuus- ja logistiikkatoimintojen aluetta.

Melu

Hakemuksen mukaan murskainlaitteisto edustaa sijaintipaikallaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun sen syötin on kumitettu ja kuljettimet ovat kumia. Hyvin kumitetun ja uudehkon murskauslaitteen äänitehotaso (LWA) on 114 dB (lähtö melutaso) ja 10 metrin päässä 83 dB. Melumittausraportin 28.9.2020 mukaan murskaustoiminnan melutasoa mitattiin neljässä kohteessa, joista yksi oli lähimmän häiriintyvän kohteen (asuinkohde) alueella. Melumittausraportin mukaisesti mitattu toiminnan melutaso jäi riittävästi melutason ohjearvopäätöksen alle.

Hakemuksessa esitetään, että murskauslaitoksena hakemuksen laadintahetkellä on Kleeman, Mobicat MC110R, siirrettävä murskain. Toiminnassa voidaan käyttää myös muunlaista ja -merkkistä murskainta, kun siinä on ilmoitetut kumitukset ja kun toiminnan melutaso tarkistetaan tarvittaessa, jos laitteiston lähtömelutaso poikkeaa nykyisen laitoksen lähtömelutasosta.

Hakemusselostuksen mukaan meluvallit on toteutettu murskauslaitteiston välittömään läheisyyteen, jotka myös estävät melun leviämistä ympäristöön oleellisesti. Edelleen esitetään, että murskauslaitteisto sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvästä kohteesta Hakalehdonkujalla.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitetty murskauslaitos näyttää olevan perinteisesti käytettyjä murskauslaitoksia hiljaisempi. Hakemukseen ei kuitenkaan ole liitetty asemapiirrosta, josta ilmenisi ko. murskauslaitoksen sijaintia eikä em. meluvalleja (vrt. kohta ”Hakemusasiakirjat”).

ELY-keskus toteaa lisäksi, että hakemuksen liitteenä ollut meluselvitys ei ole tehty ohjeiden mukaisesti. ELY-keskus katsoo, että jatkossa mittauksia tulee tehdä ohjeen mukaisesti (Ohje 1:1995 Ympäristömelun mittaaminen, YM). Melupäästön mittaamiseen on myös omat standardinsa, joita ELY-keskuksen käsityksen mukaan tässä ei ole noudatettu, jolloin tulokset voidaan katsoa olevan suuntaa antavia. ELY-keskus epäilee lisäksi käytetyn laskentamallin soveltuvuutta ympäristömelun laskemiseen, mutta mallin mukaan suuruusluokka voidaan katsoa olevan suuntaa antavaa ja mahdollisesti edustavan oikeaa tasoa.

ELY-keskus muistuttaa, että mikäli hakemuksessa esitetään ja selvitykset perustuvat 114 dB laitteeseen, hakija sitoutuu täten myös käyttämään ko. tai hiljaisempaa laitetta. Mikäli näin ei tapahdu, hakijan tulee tehdä uusi meluselvitys, joka sitten perustuu yleisesti käytettävään laitteistoon.

Lopuksi ELY-keskus muistuttaa, että melutaso pitää osoittaa luotettavasti, mihin nyt hakemuksessa esitetty mittaus ja raportti eivät riitä.

Pöly

Hakemuksen mukaan toiminnassa syntyvä pölypäästö on hyvin vähäistä ja ottaen huomioon lähimmän häiriintyvän kohteen etäisyys toiminnasta, pölypäästö jäänee kokonaan toiminta-alueelle. Lisäksi meluvallit ja puusto sekä maaston muodot estävät myös pölypäästön leviämistä ympäristöön. Pölypäästöä ilmetessä ainesta voidaan kastella vedellä (säiliöautolla tai alueella olevasta kaivetusta lammesta).

ELY-keskus huomauttaa, että pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa taikka muita pohjavedelle haitallisia aineita.

Kaavoitus

Vantaan yleiskaavan 2020 osalta hakemuksessa esitetään, että kiven murskaus ei käytännössä aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä ja toiminta on vuokramaalla, jolla ei nykyisellään ole muuta käyttöarvoa ja jossa vuokranantajan kanssa sovitaan toiminnan poistumisesta, mikäli alueelle olisi tulossa muuta käyttöä.

ELY-keskus toteaa, että alueella ei ole voimassa asemakaavaa. Yleiskaavatilanteen osalta ELY-keskus toteaa, että alueella on tällä hetkellä voimassa kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava 2007, joka on tullut voimaan kuulutuksin 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Yleiskaavassa hakemuksen tarkoittama toiminta-alue sijoittuu ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alueelle (TT). Alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.1.2021 Vantaan yleiskaavan 2020. Yleiskaavassa hakemuksen tarkoittama toiminta-alue sijoittuu korttelialueelle, joka kaavamääräyksen mukaan varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä (TY). Lisäksi toiminta-aluetta sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle pohjavesialueelle (pv). Kaavamääräyksen mukaan on kyse pohjavesialueesta, joka on erityisen merkittävä vedenhankinnan ja veden käyttökelpoisuuden säilyttämisen kannalta. Alueella ei ole sallittua sellainen toiminta, joka saattaa vaarantaa pohjeveden laadun ja määrän. Jatkosuunnittelun tulee perustua riittäviin maaperä- ja pohjavesiselvityksiin.

Toiminta-alueen länsipuolella oleva alue varataan yleiskaavassa monipuoliseen asumiseen (A) ja länsi-luoteispuolella oleva alue lähivirkistysalueeksi (VL). Kyseinen A-aluevaraus sijoittuu reilut 100 m toiminta-alueesta.

ELY-keskus toteaa, että ympäristönsuojelulain (27.6.2014/527) 12 §:ssä säädetään toiminnan sijoittamisesta oikeusvaikutteinen kaavan alueella.

> *12 § Oikeusvaikutteinen kaava toiminnan sijoittamisessa*
>
> *Luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.*

ELY-keskus esittää, että kaavatilanteen vuoksi tulisi hakemuksesta myös pyytää Vantaan kaavoitustoimen kannanottoa, liittyen YSL 12 §:ssä säädettyyn. Kantaa tulisi ottaa myös yleiskaavassa osoitetun A-alueen osalta.

Kuljetus ja tieyhteys

Hakemuksessa esitetään, että ainesten kuljetukset suoritetaan raskaalla kuljetuskalustolla Vanhan Porvoontien kautta arviolta noin 0…20 suoritetta päivässä. Kuitenkin toiminnan ollessa jaksottaista ja vähäistä, suoritteiden määrä on arviolta neljä suoritetta päivässä normaalina aikana.

ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole huomautettavaa Harjanti Oy:n ympäristölupahakemukseen. Kiinteistölle 92-402-1-153 kuljetaan kunnan katuverkon kautta. Lähin yleinen tie on Koivukylänväylä (mt 1375).

Aloittamislupa ja lupa-aika

Hakemuksen mukaan aloittamislupaa puoltaa, että puhtaan kiviaineksen murskaus ei aiheuta pysyviä ympäristövaikutuksia ja ympäristövaikutukset on selvitetty. Toiminnan aloittamislupaa puoltaa myös murskauksesta annettu meluilmoituspäätös.

ELY-keskus toteaa, että nyt esitettyjen asiakirjojen perusteella aloituslupaa ei pidä myöntää ennen kuin tässä lausunnossa mainitut asiat on otettu huomioon. ELY-keskuksen käsityksen mukaan lupaa ei myöskään tulisi myöntää toistaiseksi voimassa olevaksi, vaan määräajaksi. Lupaharkinnassa tulee erityisesti huomioida alueen kaavatilanne ja että toiminta sijoittuu vuokra-alueelle.

ELY-keskus muistuttaa, että toiminta alueella ja tarkkailun tulee olla sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi varmuus siitä, ettei hanke aiheuta ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista eikä pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Toiminta sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (1 lk).

Lupapäätös pyydetään toimittamaan tiedoksi ELY-keskukselle.”

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kannanotto 24.8.2021 Harjanti Oy:n teettämän pohjavesiselvityksen johdosta:

”Selvityksessä on esitetty kairaushavainnot ja vedenlaatu havaintopisteessä. Lisäksi pohjaveden virtaussuunta on todettu olevan länteen/luoteeseen.

Selvitys ei sisällä kaikkia asetuksessa mainittuja kohtia, mm. arvio vaikutuksista, suunnitellut pohjaveden suojaustoimenpiteet ja esitys tarkkailusta puuttuvat.

Ottaen huomioon toiminnan sijoittuminen 1 luokan pohjavesialueelle, katsomme, että pohjavesitarkkailua tulee edellyttää havaintoputkesta RF1/21.

Murskauslaitoksen, työkoneiden ja polttoaineiden säilytyksen asianmukaisesta pohjaveden suojauksesta tulee kuitenkin huolehtia.”

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia saapui määräaikaan mennessä 2 kpl.

Muistutuksissa otettiin esille muun muassa seuraavia asioita:

Molemmat muistuttajat ovat huolissaan murskaustoiminnan aiheuttamasta pölystä ja sen haittavaikutuksista ihmisille, ympäristölle ja alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsevalle mansikkatilalle. Muistuttajat huomauttavat, ettei meluilmoituspäätöksen mukaisesta toiminnasta ollut tiedotettu kiinteistön Rusokallionpolku 7 asukkaita. Muistuttaja B ilmaisi huolensa toiminnan sijainnista pohjavesialueella, sillä lähialueen asukkailla on käytössä talousvesikaivoja. Muistuttajan B mielestä toiminta-aikoja tulisi rajoittaa. Muistuttaja B huomauttaa lisäksi, että alueella säilytetään maa-ainesten lisäksi betoni- ja tiilijätteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Harjanti Oy:tä on kuultu 1.2.2021 ja uudelleen 30.8.2021 Uudenmaan ELY-keskuksen pohjavesiselvityksestä antaman kannanoton johdosta.

Harjanti Oy on jättänyt 15.2.2021 hakemuksesta tehtyihin lausuntoon, muistutuksiin ja mielipiteisiin seuraavan vastineen:

”Kaupunkisuunnittelun lausunto

Kaupunkisuunnittelun lausuntoon ei ole huomautettavaa. Murskain on uudehko ja hyväkuntoinen sekä siten riskit vähäisiä. Toiminta on suunniteltu hakemuksen mukaiseksi toiminnan volyymin ollessa suhteellisen pientä. Pohjaveden suojaus on otettu huomioon hakemuksessa esitetyllä tavalla, kuten käyttämällä maassa bentoniittimattoa. Liitteenä on täydennys bentoniittimaton käytöstä.

ELY-keskuksen lausunto

Liitteenä on täydennys, johon on tehty tarkempi asemapiirros meluvalleineen ja tukitoiminta-alueineen. Valkealähteen pohjavesialueen perustiedot hakemuksessa on esitetty. YSA 7 §:n mukaan, jos se on lupaharkinnan kannalta tarpeellista, tulee esittää tarkentavia tietoja pohjavesialueesta. Todellisuudessa pohjavesialueella ja sen läpi kulkee jatkuvasti raskasta liikennettä, jolla on suurempi riski pohjaveteen. Toiminta-alue sijaitsee teollisuus- ja varastoalueella, jossa on muuta toimintaa polttoaineineen, jotka eivät tarvitse ympäristölupaa. Ympäristölupahakemuksen toiminta on vähäistä, kun kiviaineksen enimmäisjalostusmääräksi haetaan 70 000 t/a. Toiminnan vähäisyys ja pieni volyymi uudehkon ja hyväkuntoisen laitteiston suojauksineen lisäksi on osasyynä siihen, että pohjaveden tarkkailua ei ole hakemuksessa vielä esitetty. Tarkkailuun voidaan silti ryhtyä, mikäli viranomainen näkee sen tarpeelliseksi.

ELY-keskuksen lausuntoon vastataan lisäksi, että pohjaveden tarkkailua voidaan lausunnon perusteella suorittaa alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta ja alueen lammesta. Tai vaihtoehtoisesti osallistua yleisen tahon, tms. jo järjestämään ja suorittamaan pohjaveden tarkkailuun, jota alueella on jo olemassa. Näytteet otetaan siten kerran vuodessa ja niistä analysoidaan ainakin lämpötila, pH, happi, sähkönjohtavuus ja öljyhiilivedyt/mineraaliöljyt sekä pinta voidaan mitata pohjavesiputkesta.

Edelleen vastataan ELY-keskuksen lausuntoon, että alueen kaavoitustilanne on huomioitu ja että toistaiseksi voimassa olevaakin ympäristölupaa voidaan tarkistaa ja muuttaa tai toiminta lopettaa, mikäli alueen tuleva kaavoitus muodostaisi voimassa olevan luvan mukaiselle toiminnalle esteen. Kaavoituksen mahdollisen muuttumisen ei pitäisi siten olla peruste määräaikaiselle luvalle. Aina olennaisissa muutoksissa ympäristölupaa tulee tarkistaa. Vastaavasti vuokrasopimus voidaan päättää, mikäli maankäytölle tulee muutoksia.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Lausuntoon vastataan, että pohjaveden tarkkailu on esitetty edellä vastauksena myös ELY-keskuksen lausunnossa edellytettyyn.

Muistutukset ja mielipiteet

Meluilmoituspäätöstä on noudatettu. Meluilmoituspäätöksen tiedottaminen oli suoritettu toimittamalla tiedote taloyhtiökohtaisesti ja omakotitalokohtaisesti. Valitettavaa, jos tiedote ei ole mennyt kaikille perille ja asiaa kehitetään. Jatkossa siihen täytyy kiinnittää erityistä huomiota.

Alueella ei varastoida erikseen öljyjä ja kemikaaleja. Yleisesti koneiden kunto on parempi, kun koneiden ennaltaehkäisevää korjausta ja huoltoa voidaan suorittaa alueella sitä vastoin, että koneet siirrettäisiin jokaisen pienen ennaltaehkäisevän huolto- tai korjaustoimen takia lavetilla toisaalle korjattavaksi. Esimerkiksi ennaltaehkäisevät huollot ja korjaukset, kuten hydrauliletkun tms. letkun tarkistus ja korjaus tai huollot ja korjaukset, joihin itsessään ei edes liity kemikaaleja, mutta jonka huoltamatta jättäminen on suurempi riski. Kaikki huollot ja korjaukset suoritetaan kuitenkin maaperä ja pohjavesi suojatulla alueella sekä lisäksi valumakaukaloita ja imeytysmattoja käyttäen, mikäli ko. huollossa tai korjauksessa on mahdollista syntyä vähäisiä vuotoja. Riskiä tai vaaraa pohjavedelle aiheuttavia toimenpiteitä alueella ei suoriteta.

Alueella ei synny hulevesiä tai päästöjä hulevesiin. Erotinlaitteistoja ei tarvita. Toimintapäivien ilmoittamiselle ei nähdä tarvetta, koska murskaustoiminta on kuitenkin vähäistä ja jää ns. muun alueen äänten varjoon, eikä aiheuta sellaista poikkeuksellista ääntä muusta verrattuna, jonka vuoksi tulisi erikseen informoida.

Muistutuksessa mainittu betoni- ja asfaltti ei liity hakijan toimintaan. Yli 500 metrin etäisyydelle ei yleensä nähdä tarvetta hiukkaspitoisuusmittauksille, koska yleisesti kivenmurskauksen pöly ei kantaudu

haitallisesti niin kauas (BAT-asiakirja kiviainestoiminnassa). Murskaimessa on pölyntorjuntajärjestelmä. Nähdään, että pölyhaittaa yli 300 metrin etäisyydelle ei synny.

On olemassa melua vaimentavia ratkaisuja, kuten syöttimen kumitus, ja näitä voidaan tutkia ja ottaa käyttöön tarpeen mukaan. Toiminnan kiviaineksen jalostuskapasiteetti on kuitenkin melko pieni, jolloin hakemuksen ja täydennyksen hyvät tekniikat ja käytännöt ovat BAT- ja BEP-periaatteen mukaisia.

Lopuksi

Pyydetään, että ympäristölupa voidaan myöntää hakemuksen mukaisena ja mahdollisesti täydentämällä pohjavesitarkkailua lupamääräyksiin, kuten edellä on esitetty."

Harjanti Oy on jättänyt 17.9.2021 ELY-keskuksen pohjavesiselvityksestä antamaan kannanottoon seuraavan vastineen:

"Arvio vaikutuksista

Ympäristölupahakemuksen luvut 7 ja 8 ovat sisältäneet arvion vaikutuksista sekä toimet vaikutusten vähentämiseksi. Poikkeuksellisista tilanteista on todettu:

> *Vähäiset polttoainevuodot tai öljyroiskeet maahan voivat olla mahdollisia, mutta ne pidättyvät kaikki maaperän pintakerrokseen, jonka alla on bentoniittimatto, joka pidättää päästöt ja estää niiden pääsyn syvemmälle maaperään ja edelleen pohjaveteen. Lisäksi tankkaustilanteissa käytetään vielä maaperän bentoniittimattosuojauksen lisäksi vielä irrallisia tankkauskaukaloa ja/tai imeytysmattoa roiskeiden varalta.*

Pohjavesiselvityksen (Ramboll) mukaan pohjaveden päävirtaussuunta on alueella länteen/ luoteeseen ja että pohjaveden laatu on huonohkoa mahdollisesti korkean orgaanisen kuormituksen vuoksi. Päävirtaussuunnassa ei ole tiedossa erityisen herkkiä kohteita.

Toiminta on suunniteltu siten, että pohjavesi ja maaperä suojataan hyvin. Lupahakemuksen mukaisessa toiminnassa pohjaveden suojaus on erittäin hyvällä tasolla, verrattuna muihin alueella oleviin toimintoihin.

Arvioidaan siten, että havaittavaa ja olennaista vaikutusta alueen pohjaveteen haettavalla ympäristölupahakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole. Pohjaveden laatuun tai määrään toiminta ei vaikuta.

Suunnitellut pohjaveden suojaustoimenpiteet

Hakemusasiakirjoissa on suunniteltu suojaustoimenpiteiksi bentoniittimatto ja tankkaus- sekä huoltotilanteisiin valumakaukaloita sekä imeytysaineita. Lisäksi ennakoivat huollot ja korjaukset ovat pohjaveden suojaustoimenpiteitä. Näillä toimenpiteillä voidaan tehokkaasti estää pohjaveden pilaantuminen. Lisäksi alueella ei varastoida polttoaineita tai kemikaaleja.

Esitys tarkkailusta

Vastineen mukaan on todettu, että pohjaveden tarkkailua voidaan suorittaa alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta ja alueen lammesta. Tarkkailusuunnitelmaksi esitetään siten, että pohjavesiputkesta RF1/21 ja läheisestä lammesta otetaan laatunäytteet kerran vuodessa. Lisäksi pohjavesiputkesta voidaan mitata pohjaveden pinta kahdesti vuodessa. Näytteistä analysoidaan lämpötila, pH, happi, sähkönjohtavuus, COD_{Mn} ja öljyhiilivedyt/mineraaliöljyt."

RATKAISU

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto myöntää ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan Harjanti Oy:lle seuraavin lupamääräyksin.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Lupahakemuksen johdosta annetuissa lausunnoissa ja muistutuksissa esiin tuodut seikat ja esitetyt vaatimukset on huomioitu lupamääräyksissä siltä osin kuin se ympäristönsuojelulainsäädännön mukaan on mahdollista.

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen on antamassaan lausunnossaan esittänyt, että toiminnasta aiheuttava melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa alueen asukkaille ja että toiminnanharjoittaja tulee velvoittaa toimenpiteisiin pohjaveden laadun turvaamiseksi ja pohjaveden tarkkailuun. Lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 4–6 maaperän ja pohjaveden suojelusta sekä lupamääräyksissä 13–14 meluntorjunnasta.

Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelu edellyttää lausunnossaan, että toimintaa koskevien pohjaveden suojelua koskevien lupamääräysten tulee olla riittävän tiukat ja että toiminnasta aiheutuva melu ei saa kohtuuttomasti haitata lähimpiä asuintaloja. Lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 4–6 maaperän ja pohjaveden suojelusta sekä lupamääräyksissä 13–14 meluntorjunnasta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa vaadittiin hakemuksen täydentämistä asemapiirroksella sekä asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 7 §:ssä edellytetyillä lisätiedoilla pohjavesialueella. Hakija on toimittanut asemapiirroksen 15.2.2021 vastineensa yhteydessä ja pohjavesiselvityksen 30.6.2021. Kannanotossaan pohjavesiselvityksestä ELY-keskus vaatii, että murskauslaitoksen, työkoneiden ja polttoaineiden säilytyksen asianmukaisesta pohjaveden suojauksesta tulee huolehtia. Lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 4–6 maaperän ja pohjaveden suojelusta. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että pohjavesitarkkailua tulee edellyttää havaintoputkesta RF1/21. Lausunto on huomioitu lupamääräyksessä 17 pohjaveden laadun tarkkailusta. Toiminnan melutasosta ELY-keskus muistuttaa, että melutaso pitää osoittaa luotettavasti, mihin nyt hakemuksessa esitetty mittaus ja raportti eivät riitä. Lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 18 melumittauksesta ja 20 mittausten suorittamisesta standardien mukaisesti. Pölyntorjunnasta ELY-keskus huomauttaa, että pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa taikka muita pohjavedelle haitallisia aineita. Lausunto on otettu huomioon lupamääräyksessä 8 pölyntorjunnasta. Alueen kaavoituksesta ELY-keskus esittää, että hakemuksesta tulisi pyytää Vantaan kaavoitustoimen kannanottoa. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelulta 8.12.2020. Lopuksi ELY-keskus toteaa, ettei aloituslupaa pidä myöntää ennen kuin lausunnossa mainitut asiat on otettu huomioon. ELY-keskuksen käsityksen mukaan lupaa ei myöskään tulisi myöntää toistaiseksi voimassa olevaksi, vaan määräajaksi. ELY-keskuksen lausunnossa mainitut asiat on otettu lupapäätöksen valmistelussa huomioon ja lupa myönnetty määräaikaisena.

Lupamääräykset

Toiminta (YSL 52 §)

1. Laitoksella saa hakemuksen mukaisesti vastaanottaa, välivarastoida ja murskata rakennustyömailta tulevaa puhdasta kiviainesta enintään 70 000 tonnia vuodessa.

Alueelle ei saa ottaa vastaan kiviainesta sellaisilta alueilta, joita on käytetty ampumaratana, huoltoasema-, korjaamo- tai pesulatoimintaan, romun tai jätteiden käsittelyyn tai teolliseen toimintaan tai muuhun vastaavaan toimintaan.

2. Kiviaineksen vastaanottoa, murskausta, kuormaamista ja kuljetuksia saa suorittaa arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–18.00, pois lukien arkipyhät.

3. Toiminta on järjestettävä siten, että toiminnasta ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pohja- ja pintavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Päästöt vesiin ja maaperään (YSL 16 §, 17 §, 52 §)

4. Polttoaineiden, öljyn ja muiden nestemäisten kemikaalien pääsy maaperään ja sitä kautta pohjaveteen tulee estää. Murskauslaitteisto, polttoaineiden ja muiden kemikaalien tankkauspaikka sekä alueella mahdollisesti säilytettävät työkoneet tulee sijoittaa siten, että maaperä niiden alla on suojattu bentoniittimatolla tai vastaavalla nestettä läpäisemättömällä kalvolla.

5. Polttoaineita ja muita pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai vaarallisia jätteitä ei saa varastoida alueella.

6. Ajoneuvojen pesua sekä niiden ja työkoneiden sellaista huoltoa, josta voi aiheutua päästöjä ympäristöön, ei saa tehdä toiminta-alueella. Poikkeuksena murskauskalustolle paikan päällä tehtävät välttämättömät huoltotoimenpiteet, joiden aikana öljyn ja muiden vaarallisten aineiden päästöt maaperään tulee ehkäistä käyttämällä imeytyskaukaloa tai -mattoja.

Päästöt ilmaan (YSL 52 §, NaapL 17 §)

7. Murskaamo tulee varustaa riittävän tehokkaalla kastelujärjestelmällä, jossa vettä sumutetaan ainakin murskaimen ylä- ja alapuolelle ja jokaisen kuljettimen purkukohtaan. Murskausyksiköihin on asennettava riittävän tehokkaat pölynerottimet pölypitoisen ilman suodattamiseksi. Pölynerottimien pölyä ei saa tyhjentää murskeen joukkoon. Pölyntorjuntajärjestelmän on oltava kokonaisuudessaan käytössä aina, kun murskaustyötä tehdään.

8. Työmaalla on raskaan liikenteen ajoväylät ja siirrettävä maa-aines pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä tarvittaessa vedellä kastelemalla. Suolan ja/tai pohjavedelle haitallisten kemikaalien käyttö pölyntorjunnassa on kielletty. Myös työmaan välittömässä vaikutuspiirissä olevat katualueet on pidettävä mahdollisimman puhtaina työmaalta kulkeutuvasta maa-aineksesta pölyhaittojen estämiseksi. Työmaan vaikutuspiirissä oleva katualue on tarvittaessa puhdistettava sinne kulkeutuneista maa-aineksista.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen (YSL 52 §, 58 §, JL 8 §, 12 §, 13 §, 17 §, 31 §, 120 §, 121 §, JA 8 §, 24 §, 25 §)

9. Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pohja- ja pintavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai terveydelle.

10. Toiminnassa on noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Toiminta on järjestettävä siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on lajiteltava syntypaikallaan ja ohjattava uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on toimitettava loppukäsiteltäväksi asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

11. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan tai laitokseen hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi. Jätettä siirrettäessä ja luovutettaessa on jätteen haltijan laadittava vaarallisesta jätteestä siirtoasiakirja.

12. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti merkityissä astioissa. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan. Vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen tai aineeseen. Nestemäiset vaaralliset jätteet ja muut ympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet on varastoitava suljetuissa asianmukaisissa astioissa katetussa tilassa, jossa on tiivis alusta ja reunallinen suojarakenne. Vaaralliset jätteet on toimitettava viipymättä asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Melu ja tärinä (YSL 52 §, NaapL 17 §)

13. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää päivällä (klo 7.00–22.00) A-painotettua ekvivalenttimelutasoa 55 dB (L_{Aeq} 7–22) pysyvään asumiseen käytettävien kiinteistöjen piha-alueilla.

14. Murskauslaitteiston ympärille tulee hakemuksen mukaisesti rakentaa pintamaista tai murskeesta meluvalli vähentämään melun kantautumista lähimmän asutuksen suuntaan. Meluvallin tulee olla korkeampi kuin murskaimen syöttökorkeus. Meluvallin tulee olla käytössä koko murskauksen ajan.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet (YSL 7 §, 15 §, 16 §, 17 §, 52 §, 134 §)

15. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Polttoaine- tai öljyvuodoista tulee ilmoittaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle ja Vantaan ympäristökeskukselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Toiminnan lopettaminen (YSL 52 §, 94 §, 139 §, 170 §, JA 13 §)

16. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta tai muista toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai luvan noudattamiseen.

Toiminnan lopettamiseen liittyvä yksityiskohtainen suunnitelma alueen maisemoinnista sekä vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta, on toimitettava hyväksyttäväksi Vantaan ympäristökeskukseen vähintään 3 kuukautta ennen toiminnan lopettamista.

Muut toimet, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja (YSL 7 §, 16 §, 17 §, 52 §, 58 §, 59 §, 61 §, 170 §, JL 141 §, NaapL 17 §)

16. Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seurantaa ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito. Henkilön nimi ja yhteystiedot on toimitettava Vantaan ympäristökeskukseen ennen toiminnan aloittamista. Mikäli vastuuhenkilön nimi ja/tai yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava viipymättä Vantaan ympäristökeskukseen tiedoksi.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset (YSL 62 §, 65 §, 209 §, JL 118 §, 120 §, 121 §)

17. Pohjaveden laatua on tarkkailtava kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, pohjavesiputkesta RF1/21. Pohjavesinäytteistä on analysoitava sameus, pH, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti, happi, mineraaliöljyt jakeittain (C_5 – C_{40}), raskasmetallit, kokonaistyppi, ammoniumtyppi. Lisäksi pohjaveden pinnankorkeus on mitattava näytteenoton yhteydessä.

Analyysitulokset on toimitettava kuukauden kuluessa Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen. Tarkkailutulosten perusteella Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen voi muuttaa tarkkailua.

18. Toiminnasta aiheutuva melutaso on tarvittaessa mitattava lähimmissä häiriintyvissä kohteissa louheen murskauksen ollessa käynnissä. Mittaukset on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla. Mittaukset on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti. Mittaussuunnitelma on lähetettävä hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen viimeistään yhtä kuukautta ennen mittausten suorittamista.

19. Murskaustoiminnasta aiheutuvien hiukkaspäästöjen (hengitettävät hiukkaset PM_{10}) vaikutuksia lähialueen ilmanlaatuun on tarvittaessa selvitettävä kertaluonteisesti mittaamalla. Pitoisuusmittaus on tehtävä standardin ISO 10473:2000 mukaisella tai muulla sitä vastaavalla mittausmenetelmällä. Mittausjakson pituuden tulee olla riittävä, jotta pitoisuusmittauksen tuloksia voidaan verrata

ilmanlaadusta annettuun valtioneuvoston asetukseen (79/2017). Mittauspisteen on sijaittava sellaisessa paikassa, että saatu mittaustulos kuvaa toiminnan vaikutusta lähialueen asutukselle. Mittaussuunnitelma on lähetettävä hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen viimeistään yhtä kuukautta ennen mittauksen suorittamista.

20. Mittaukset ja näytteiden otto sekä analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Näytteenottajalla on oltava tehtävän edellyttämä riittävä pätevyys. Tulosten raportoinnissa on esitettävä käytetyt menetelmät ja niiden mittausepävarmuus sekä arvio tulosten edustavuudesta.

21. Toiminnanharjoittajan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi muun muassa seuraavat murskauslaitosta, teräsponttien käsittelyä sekä maa-ainesten vastaanottoa ja käsittelyä koskevat tiedot:

- alueelle tuotavan kiviaineksen määrä (t/a)
- murskatun kiviaineksen määrä (t/a)
- kalenterivuoden lopussa alueella varastoitavana olevan louheen laatu ja määrä (t/a)
- murskauslaitoksen käyntiajat ja ajankohdat
- seulontapäivien määrä
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- mahdolliset häiriö- ja poikkeustilanteet

Raporttiin on liitettävä pohjaveden tarkkailutulokset, tiedot murskauslaitoksella muodostuneista, varastoiduista sekä hyötykäyttöön ja kaatopaikalle toimitetuista jätteistä ja tiedot vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä ja varastoinnista sekä edelleen toimittamisesta.

22. Murskauslaitoksen toiminnasta sekä maiden vastaanotosta ja käsittelystä on pidettävä kirjaa. Käyttöpäiväkirjaan on kirjattava edellä esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot, suoritetut huoltotoimenpiteet, ympäristönsuojelun kannalta merkittävät tapahtumat ja toimenpiteet (häiriötilanteet, poikkeuksellisen suuret päästöt, mahdolliset vuodot sekä muut vahingot ja onnettomuudet, niiden torjunta ja ympäristövaikutukset) sekä vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset laitoksen toiminnassa. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakemuksen mukainen toiminta voidaan aloittaa haetun aloitusluvan mukaisesti enimmäiskapasiteetilla 28 000 t/a mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, koska täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija on esittänyt toiminnan aloittamiselle perustellut syyt. Hakijan on kuitenkin asetettava 5 000 €:n suuruinen vakuus ennen toiminnan aloittamista. Vakuutena hyväksytään pankin antama omavelkainen takaus. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Vakuusasiakirjat on ennen toiminnan aloittamista toimitettava Vantaan kaupungin kirjaamoon. (YSL 200 §).

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset

Uudenmaan maakuntakaavassa alueelle on osoitettu merkintä laaja taajamatoimintojen alue. Vantaan yleiskaavassa vuodelta 2007 alueelle on osoitettu merkintä TT, ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alue.

Suunnitellusta toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta kiviaineksen vastaanotto ja käsittely täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitun laiselle toiminnalle asetetut vaatimukset.

Lupamääräysten perustelut

Kiviaineksen vastaanotto- ja käsittelymäärä on annettu hakijan lupahakemuksessa esittämän mukaiseksi. Kieltämällä louheen vastaanotto mahdollisesti haitta-aineita sisältäviltä alueilta varmistetaan vastaanotetun ja käsitellyn kiviaineksen puhtaus. (Määräys 1)

Hakemuksessa esitettyjä toiminta-aikoja ei ole katsottu tarpeelliseksi rajata, sillä niitä voidaan pitää riittävinä meluhaitan torjumiseksi sekä riittävän lepo- ja virkistysajan turvaamiseksi lähialueella asuville. (Määräys 2)

Toiminnasta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. (Määräys 3)

Murskauslaitos sijaitsee Valkealähteen I-luokan pohjavesialueella (0109201). Ympäristönsuojelulaissa on säädetty maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot. Työkoneiden huolto sekä polttoaineiden, kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastointi alueella on kielletty pohjaveden pilaantumisen estämiseksi. (määräykset 4, 5 ja 6)

Pölyä syntyy erityisesti kiviaineksen murskauksessa, kiviaineksen kuormauksessa ja työmaaliikenteestä. Lisäksi kivi- ja maa-aineskasat voivat pölytä. Määräykset pölyhaittojen ehkäisystä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Murskattavan materiaalin, varastokasojen ja ajoväylien kasteleminen vähentävät pölyn leviämistä ympäristöön. (Määräykset 7 ja 8)

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteiden asianmukainen hyödyntäminen tai käsittely asianmukaisessa vastaanottopaikassa tai laitoksessa varmistaa, että jätteestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätelain 121 §:ssä on säädetty, että jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, umpikaivolietteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan vastaanottajalle. Jäteasetuksen 24 §:ssä on säädetty siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista. (Määräykset 9, 10 ja 11)

Määräys vaarallisten jätteiden varastoinnista ja toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan viipymättä on tarpeen jätteestä ja jätehuollosta maaperälle ja pohjavedelle aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi. Nestemäisten vaarallisten jätteiden suojarakennevaatimuksilla varmistetaan, että mahdollisen vaurion sattuessa vaaralliset jätteet saadaan kerättyä talteen eikä nesteitä pääse valumaan maaperään. Vaarallisen jätteen laimentaminen tai muulla tavalla sekoittaminen saattaa vaikeuttaa jätteen hyötykäyttöä tai aiheuttaa erilaisten jätteiden reagointia keskenään. Jäteasetuksen 8 §:n mukaan vaarallisen jätteen pakkauksen on oltava tiivis ja tiiviisti uudelleen suljettava ja sen on kestettävä tavanomaisesta käytöstä, siirtämisestä ja säilytysolosuhteista aiheutuva kuormitus ja rasitus. (Määräys 12)

Toiminnasta ei saa aiheutua häiritsevää melua lähimmille häiriintyville kohteille. Ympäristöön kohdistuvaa melu- ja pölyhaittaa voidaan vähentää murskauslaitteiston ja murskekasojen sijoittamisella sekä kiviaines- ja maa-ainesvalleilla. Meluvallin tulee olla korkeampi kuin murskaimen syöttökorkeus, jotta se on riittävän korkea vähentämään tehokkaasti melun kantautumista lähiasutuksen suuntaan. (Määräykset 13 ja 14)

Onnettomuus- ja vahinkotilanteista ilmoittaminen Vantaan ympäristökeskukseen ja Keski- Uudenmaan pelastuslaitokselle on tarpeen vahingon laajuuden arvioimiseksi sekä tarvittaessa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarvittavien toimenpiteiden määrittämiseksi. (Määräys 15)

Toiminnan muutoksesta tai keskeytyksestä on ilmoitettava. Toiminnan päättyessä luvansaajaa koskevat myös lopettamisen jälkeiset ympäristönsuojeluvelvoitteet, joihin on varauduttava etukäteen. (Määräys 16)

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön, mikä edellyttää ympäristön kannalta merkityksellisten päästöjen suunnitelmallista tarkkailua. Mikäli tarkkailutulosten perusteella on syytä epäillä, että toiminnasta aiheutuu päästöjä pohjaveteen, voi valvontaviranomainen määrätä lisätarkkailua. (Määräys 17)

Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 13 §:n mukaisesti ympäristöluvassa tulee asettaa määräyksiä melun ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien tarkkailusta, kun lähin asutus sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä toiminnasta. Lupamääräyksissä 18 ja 19 on annettu velvoite tarvittaessa tarkkailla melutasoa ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia. Toiminnan laajuus ja sijainti huomioon ottaen, valvontaviranomainen voi harkinnan mukaan määrätä tarkkailua tehtäväksi. (Määräyksen 18 ja 19)

Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Tulosten luotettavuuden arviointiin vaikuttavat näytteenottajan tai mittaajan pätevyys, käytetyt menetelmät, mittausepävarmuus ja tulosten arvioijan ammattitaito. (Määräys 20)

Valvontaviranomaisella on oikeus saada säädösten ja määräysten valvontaa ja tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. (Määräykset 21 ja 22)

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

YSL 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista. Hakija ei ole valtio tai sen laitos, kunta eikä kuntayhtymä, joten vakuus vaaditaan. Vakuutena hyväksytään pankin antama omavelkainen takaus.

LUVAN VOIMASSAOLO

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 31.10.2031 saakka (noin 10 vuotta antopäivästä).

Ympäristönsuojelulain 87 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämistä koskeva päätös voidaan määrätä olemaan voimassa määräajan, jos siihen on toiminnan erityisiin ominaisuuksiin, siinä käytetyn tekniikan tai käytettyjen menetelmien uutuuteen tai toiminnan haitallisten vaikutusten arvioinnin vaikeuteen liittyvä painava syy.

Lupa on myönnetty määräaikaisena, jotta luvan myöntämisen edellytysten täyttymistä voidaan mahdollisessa jatkohakemuksessa tarkastella uudelleen 10 vuoden kuluttua. Kyseessä on 1-luokan pohjavesialue ja ympäristön maankäyttö on muuttumassa. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.1.2021 Vantaan yleiskaavan 2020. Toiminta-alueen länsipuolella oleva alue varataan yleiskaavassa monipuoliseen asumiseen (A). Kyseinen A-aluevaraus sijaitsee vain reilun 100 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta. Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelun mukaan A-aluetta tullaan kehittämään monipuolisen asumisen alueena, ja tulevaisuudessa alueen rakentuessa asukkaiden määrä toiminta-alueen läheisyydessä saattaa kasvaa merkittävästi. Uudenmaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan lupaa ei tulisi myöntää toistaiseksi voimassa olevaksi, vaan määräajaksi, kaavatilanteeseen ja alueen kehittämiseen perustuen.

Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 29 §)

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (314/2017)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, muutos 90/2000)
Hallintolaki (434/2003)

YMPÄRISTÖLUPAMAKSU

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 18.4.2016 § 10.

Ympäristölupamaksutaksan mukainen murskaamon ympäristölupamaksu on 4200 €. Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on **4200 €**.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan 13.10.2021.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus Vaasan hallinto-oikeudelle on liitteenä.

Päätös:

Päätettiin antaa ympäristöjohtajan esityksen mukainen päätös Harjanti Oy:n siirrettävän murskaamon lupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liite Sijaintikartta

Täytäntöönpano: Ote hakijalle

Tiedoksi:

Uudenmaan ELY-keskus
Vantaan kaupunki
- terveydensuojeluviranomainen
- kaupunkisuunnittelu

Ilmoitus päätöksestä:
- muistutuksen tehneille
- tiedoksiannon saaneille

Päätöskuulutus Vantaan kaupungin internetsivuilla

Ympäristölupamaksun periminen:
Harjanti Oy
Y-tunnus 0903661-6
c/o CD-Yhtiöt Oy
Hitsaajankatu 22
00810 HELSINKI

Muutoksenhakuohje: 9. valitus Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristönsuojelulain mukaisesta päätöksestä

Lisätiedot:
Ympäristötarkastaja Jenny Teerikangas, p. 043 825 7349, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Liite: Sijaintikartta Harjanti Oy Vanha Porvoontie 252

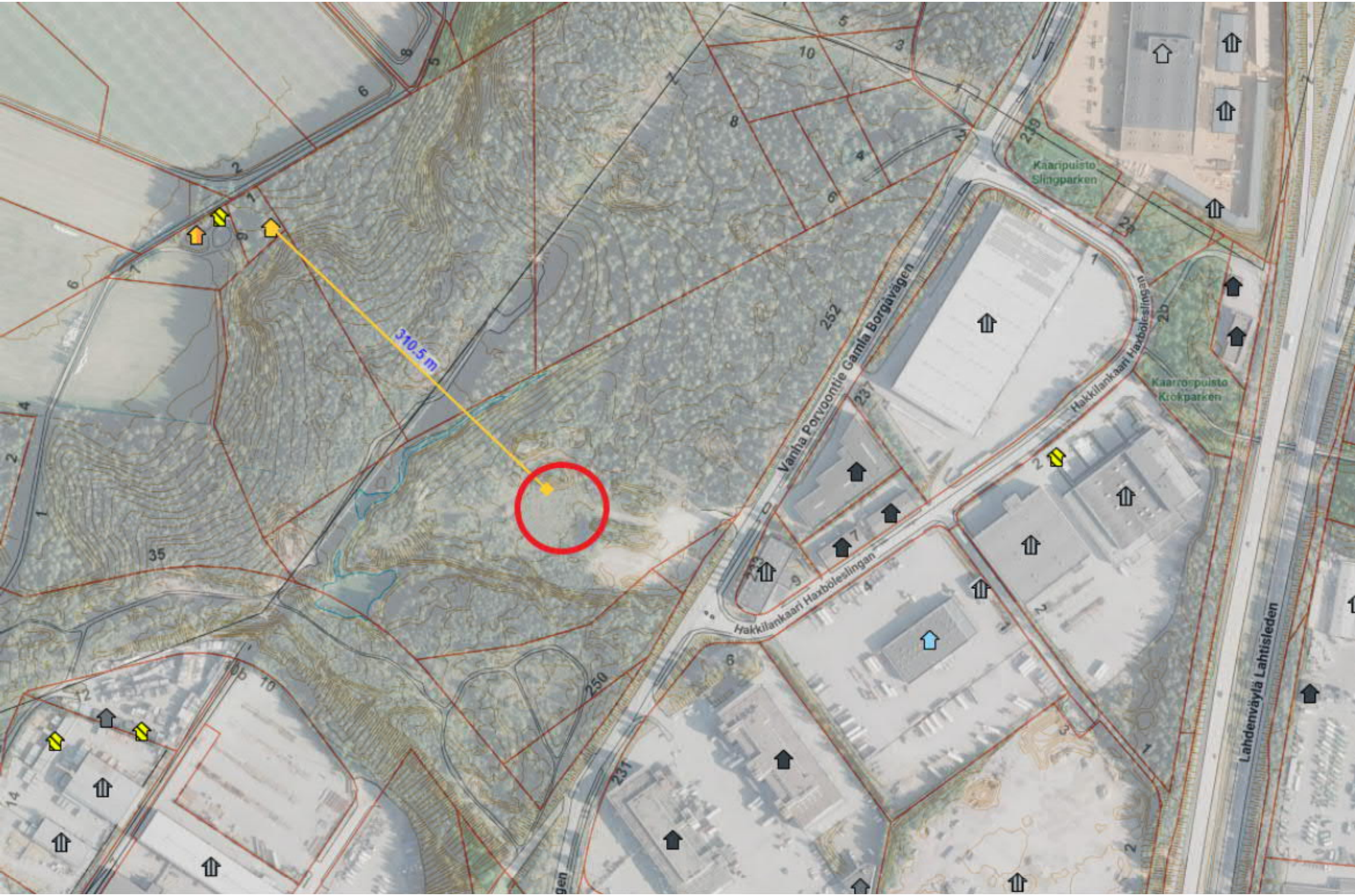

22 § Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi

YM/3286/11.01.01.00/2008

KR/MRA/ES

Asia
Valitus ympäristölupa-asiassa. Valitusaika päättyy 8.10.2021. Asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Asian taustaa
Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 1.9.2021 tehnyt päätöksen Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristönluvan muuttamiseksi (ESAVI/22998/2018, nro 250/2021). Aloitteen ympäristöluvan muuttamiseksi on tehnyt Uudenmaan ELY-keskus 19.11.2018.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen on täydentänyt aloitteesta antamaansa lausuntoa 22.6.2020 ja todennut, että Hanskallion tutka-aseman toiminnan kytkeytyessä olennaisesti lentoaseman toimintaan, on ympäristölupaa täydennettävä tutka-aseman toiminnalla. Uudenmaan ELY-keskus on vastineessaan 24.6.2020 yhtynyt Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen esittämään vaatimukseen.

Aluehallintovirasto ei kuitenkaan ole ottanut tutka-asemaa osaksi ympäristöluvan muuttamista koskevaa päätöstään. Aluehallintovirasto on todennut perusteluinaan, että tutka-asema ei muodosta teknistä ja toiminnallista yhteyttä lentokenttään, koska tutka mm. sijaitsee yli 2 km päässä lentoasemasta. Lisäksi aluehallintovirasto katsoo, että tutkan ympäristövaikutukset ovat erilaiset, kuin lentokentän, ja että vaatimus huomioida tutkan aiheuttama melu esitettiin liian myöhäisessä vaiheessa prosessia.

Toimivalta
Vantaan kaupungin kaupunginvaltuuston 10.5.2021 hyväksymän ja 1.8.2021 voimaan tulleen hallintosäännön 10 luvun 3 §:n mukaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toimii ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 22

Ympäristöjohtajan esitys:
Päätetään tehdä seuraava valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston Helsinki-Vantaan ympäristöluvan muuttamista koskevasta päätöksestä.

Vaatimukset
Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen vaatii, että asia palautetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi Hanskallion tutka-aseman melun osalta. Aluehallintovirasto ei ole päätöksessään käsitellyt asiaa.

Perustelut
Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen on lausuntonsa täydennyksessä 22.6.2020 esittänyt, että lentoaseman luoteispuolella sijaitseva Hanskallion tutka-asema otettaisiin huomioon käsittelyn yhteydessä, koska tutka-aseman toiminta kytkeytyy olennaisesti lentoaseman toimintaan. Myös lentoaseman valvontaviranomaisena toimiva Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastineessaan Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoon katsoo, että lentoliikennettä palvelevat tutkat kuuluvat olennaisena osana lentoaseman toimintaan. Helsinki-Vantaan lentoaseman

läheisyydessä sijaitsevien tutka-asemien aiheuttamat meluhaitat ja muut mahdolliset haitat tai riskit ympäristöön on tämän vuoksi selvitettävä ja käsiteltävä lentoaseman ympäristölupamääräysten tarkistamisen yhteydessä.

Ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentin kohdan 3 mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla tarkoitetaan laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista. Säännöksen esitöiden mukaan (HE 214/2013 vp) 5 §:n 1 momentin kohdan 3 määritelmällä pannaan täytäntöön teollisuuspäästödirektiivin 3 artiklan 3 kohdan laitoksen määritelmä. Direktiivin mukaan laitoksella tarkoitetaan toimintaa, joka mahdollisesti vaikuttaa päästöihin ja pilaantumiseen. Laitoksen määrittely on tuottanut hallinto- ja oikeuskäytännössä ongelmia. Laitoksen toimintaan luetaan kuuluvaksi siihen kiinteästi liittyvät toiminnat eikä tarkastelu rajaudu pelkästään esimerkiksi luvanvaraisen toiminnan määritelmän mukaiseen toimintaan, vaan toimintaan kuuluvat myös erilaiset laitoksen osa- ja aputoiminnat, kuten esimerkiksi energiantuotantoyksiköt, polttoaineiden jakelupisteet, varastot ja lastaustoiminnat. Osa- ja aputoiminnoilta edellytetään kuitenkin kohtuullista läheisyyttä. Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan se, mikä luetaan kohtuulliseksi läheisyydeksi, olisi kuitenkin riippuvainen toiminnan luonteesta. Tässä tapauksessa tutkaa ei Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen käsityksen mukaan olisi Hanskalliolla ylipäätään, jollei olisi myös lentokenttätoimintaa, joten tutkan maantieteellisen sijoittumisen lentokenttään nähden tulisi arvioinnissa olla toissijaista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto perustelee tutka-aseman huomioimatta jättämistä mm. seuraavasti: ”Tutka-aseman ympäristövaikutusten voi arvioida olevan luonteeltaan erityyppisiä kuin lentoaseman ympäristövaikutusten ja kummankin toiminnon ympäristövaikutuksia tulisi tällöin joka tapauksessa tarkastella ja rajoittaa toisistaan erillisinä toimintoina”. Näin asiaa perustellessaan aluehallintovirasto antaa ymmärtää, että tutka-aseman mahdollista meluhaitta-asiaa käsittelevä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi rajoittaa tutka-aseman toimintaa esimerkiksi ajallisesti tai sijaintinsa puolesta ilman, että se vaikuttaisi lentoaseman toimintaan. Mikäli haitan johdosta kuitenkin jouduttaisiin hallintopakkotoimenpiteisiin, esimerkiksi YSL 180 §:n mukaiseen määräykseen pilaantumisen ehkäisemiseksi, puuttuisi Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen tosiasiallisesti lentokentän toimintaan. Tutkalla ja lentokentällä on näin ollen sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että ne pitäisi käsitellä yhdessä. Niin ikään, jos Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoisi, että tutka-asema edellyttää ympäristölupaa naapuruussuhdelain perusteella, lupa-asian ratkaisisi valtion ympäristölupaviranomainen.

Hanskallion tutka-aseman melua on, kuten Finaviakin vastineessaan kertoo, selvitetty vuosina 2007 ja uudelleen vuonna 2017. Melumittausten mukaan melutaso jää alle ohjearvojen, ja tähän johtopäätökseen Vantaan ympäristönsuojeluviranomainenkin on enimmälti tyytynyt asiaa selvittäessään. Kuitenkin tutka-aseman lähellä, Katriinantiellä, on asutusta, jossa tutkan aiheuttama melu koetaan haitallisena, vaikka ohjearvot alittuisivatkin. Melusta on valitettu vuosien varrella, erityisesti jälleen 2020–2021 aikana, Vantaan ympäristökeskukseen toistuvasti.

Finavia on vastineessaan huomauttanut, että tutka-asema on ollut olemassa jo nykyisen luvan myöntämisen ajankohtana eikä sen ole katsottu kuuluvan lupaharkinnan piiriin. Toisaalta Uudenmaan ELY-keskus on vastineessaan tuonut esille, että Helsinki-Vantaan lentoaseman voimassa olevan ympäristöluvan lupaharkinnassa ei ole tunnistettu kaikkia lentoaseman toiminnasta aiheutuvia päästöjä ympäristöön, kun mm. lentoaseman läheisyydessä sijaitsevien tutka-asemien toiminnasta aiheutuvia haittoja ei ole selvitetty. Voimassa olevasta ympäristöluvasta puuttuvat näin ollen lupamääräykset tutka-asemien toiminnasta aiheutuvien haittojen estämiseksi. Luvan tarkistamisen tarkoituksena on myös puuttua

niihin seikkoihin, jotka aiemmin ovat mahdollisesti jääneet huomiomatta. Asia ei ole ollut aiemmin mukana ympäristölupaprosessissa eikä huomioitu vuoden 2011 päätöksessä.

Aluehallintovirasto toteaa päätöksensä perusteluissa, että hakemusasiassa ratkaisun lähtökohtana on hakemus (tässä tapauksessa aloite), sen johdosta pyydetyt selvitykset ja vastineet sekä asiassa toimitettu kuuleminen, eikä pelkästään tällä perusteella tutka-aseman lisääminen tässä ratkaisussa käsiteltäväksi vasta kuulemisvaiheen lopussa esiin nostettuna ole mahdollinen. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa tähän kohtaan, että aluehallintoviraston olisi pitänyt erikseen vielä kuulla vähintäänkin tutkaa hallinnoivaa ANS Finland Oy:tä, koska asia tuotiin lausunnossa esille.

Päätös:
Päätettiin tehdä ympäristöjohtajan esityksen mukainen valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston Helsinki-Vantaan ympäristöluvan muuttamista koskevasta päätöksestä.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:
- Valituksenalainen päätös (ESAVI/22998/2018, nro 250/2021)

Täytäntöönpano: Ote ja valituksenalainen päätös Vaasan hallinto-oikeudelle (vaasa.hao@oikeus.fi)

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
ympäristötarkastaja Eeva Somerkoski, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi, p. 040 768 0359

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 1.9.2021
Dn:o YM/3286/11.01.01.00/2008

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvat

PÄÄTÖS

Nro 250/2021
Dnro ESAVI/22998/2018

1.9.2021

ASIA

Aloite Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi, Vantaa

HAKIJA

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki

TOIMINTA

Aloite koskee Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE
PL 1, 13035 AVI
puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

ASIA 1
HAKIJA 1
TOIMINTA 1
VIREILLETULOTIEDOT 5
Aloitteen vireilletulo 5
Aloitteen peruste 5
Toiminnan luvanvaraisuus 5
Toimivaltainen lupaviranomainen 5
ASIAN TAUSTATIEDOT 5
Sijainti 5
Kaavoitus 5
Päätökset ja sopimukset 6
Voimassa oleva ympäristölupa 6
Muut asiaan liittyvät päätökset 7
ASIAN KUVAUS 8
Uudenmaan ELY-keskuksen aloite Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi 8
Aloite 8
Aloitteen täydennys 10
Aluehallintoviraston selvityspyyntö 12
Finavian 27.6.2019 vastine 12
Finavian 31.12.2019 vastine 13
Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät perusteet ympäristöluvan muuttamiseksi 14
Lentokonemelua koskevat toimivaltarajaukset 15
Vastine lentokonemelusta esitettyyn 15
Vastine yöajan määrittelystä esitettyyn 20
Vastine raportoinnista esitettyyn 21
Vastine lupamääräyksiä koskevien yksilöityjen vaatimusten johdosta 22
Vastineen johtopäätökset 34
Finavian 31.12.2019 selvitys aluehallintoviraston selvityspyyntöön liittyen 35
Lentokonemelua koskevat selvitykset 35
Suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä 43
Selvitykset lupamääräyksiä koskevien yksilöityjen vaatimusten perusteella 45
ASIAN KÄSITTELY 48
Täydennykset, selvityspyyntö ja luvanhaltijan vastaukset 48
Tiedottaminen 48
Lausunnot 48
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 48
Liikenne- ja viestintäviraston lausunto 55
Vantaan kaupungin lausunto 57
Helsingin kaupungin lausunto 58
Järvenpään kaupungin lausunto 59
Tuusulan kunnan lausunto 59
Vantaan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto 60
Helsingin kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto 64
Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 64

Espoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto 67
Tuusulan, Nurmijärven, Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto 67
Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto 68
Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 68
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä lausunto 68
Muistutukset ja mielipiteet 68
Mielipide 1 69
Muistutus 1 70
Vastineet lausunnoista, muistutuksesta ja mielipiteestä 71
Uudenmaan ELY-keskuksen vastine 71
Finavian 15.9.2020 vastine 72
Uudenmaan ELY-keskuksen vastine Finavian vastineessa esitettyyn 103
Neuvottelut 103
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU 103
Ympäristöluvan muuttaminen 103
Lupamääräykset 104
Päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään 104
Haju 105
Pinta- ja pohjavesitarkkailu 105
Melun tarkkailu 106
RATKAISUN PERUSTELUT 108
Yleiset perustelut 108
Finavia Oyj:n vaatimus luvan muuttamistarvetta koskevasta erillisestä päätöksestä 110
Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara 111
Tutka-asemaa koskeva vaatimus 116
Aluehallintoviraston toimivalta 117
Lupamääräysten yksilöidyt perustelut 120
Päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään 120
Haju 124
Pinta- ja pohjavesitarkkailu 125
Melun tarkkailu 126
VASTAUS ELY-KESKUKSEN ALOITTEESSA ESITETTYIHIN YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN 129
VASTAUS MUISSA LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN 140
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VOIMASSAOLO 141
Päätöksen täytäntöönpano 141
Päätöksen voimassaolo 141
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen 141
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET 141
KÄSITTELYMAKSU 141
TIEDOTTAMINEN 142
Päätös 142
Päätöksestä tiedottaminen 142
MUUTOKSENHAKU 142

LIITE 143
ASIAN KÄSITTELIJÄT 143

VIREILLETULOTIEDOT

Aloitteen vireilletulo

Aloite on tullut vireille aluehallintovirastossa 19.11.2018.

Aloitteen peruste

Aloite on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohtien 5 d) ja 12 b) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 5 c) ja 12 b) kohdan perusteella.

ASIAN TAUSTATIEDOT

Sijainti

Helsinki-Vantaan lentoasema sijaitsee pääosin Vantaan kaupungin alueella Seutulassa noin 20 kilometriä Helsingin keskustasta pohjoiseen. Lentoaseman pohjoisosa ulottuu Tuusulan kunnan alueelle.

Kaavoitus

Uudellamaalla on voimassa useita maakuntakaavoja (kokonaiskaavat ja vaihekaavoja). Helsinki-Vantaan lentoaseman alue sijoittuu ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistaman Uudenmaan maakuntakaavan (kokonaiskaava) alueelle. Uudenmaan maakuntakaavassa on lme-1 (lentomelualue 1) ja lme-2 (lentomelualue 2) merkinnöillä osoitettu Helsinki-Vantaan lentoaseman melualueet, joilla melutaso on L_{DEN} 55–60 dBA (lme-1) tai yli L_{DEN} 60 dBA (lme-2). Itse lentoaseman alue on merkitty liikennealueeksi.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.1.2021 kaupungille uuden yleiskaavan ”yleiskaava 2020”. Kaava ei kuitenkaan ole lainvoimainen, joten Vantaan kaupunginalueella yleiskaavoista on edelleen voimassa yleiskaava 2007. Yleiskaavoissa on esitetty Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomeluvyöhykkeet 1–3. Helsinki-Vantaan lentoaseman tarvitsemat maa-alueet sisältäen terminaali- ja varikkoalueet sekä kiitotiet on merkitty lentoliikenteen alueeksi (LL).

Tuusulan kunnan puolella, Helsinki-Vantaa lentoaseman pohjoispuolella sijaitsevalle Focus-alueelle on laadittu oikeusvaikutteinen osayleiskaava (voimaan 5.4.2017). Alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi 100 000 krs-m^2 seudullisen vähittäiskaupan keskus sekä työpaikka- ja logistiikka-alueita. Alueen maankäyttö kytkeytyy Vantaan Aviapolis-kokonaisuuteen.

Lentoasema-alueen kaakkoispuolelle Vantaalle on valmisteilla Aviapolis-kaavarunko, jolla ohjataan alueen asemakaavoitusta ja hankkeita. Suunnittelualueena on Vantaan Veromiehen kaupunginosa. Aluetta on tarkoitus kehittää nykyisestä työpaikka-alueesta nykyistä monipuolisemmaksi kaupunginosaksi liikennevirtojen solmukohtaan. Kaavarungon alueella on jo laadittu, laitettu vireille tai suunnitellaan useita asemakaavahankkeita. Kaavarunkoluonnos on asetettu nähtäville 24.8.2015 ja sen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lentoasema-alueella ovat voimassa Vantaan kaupunginvaltuuston 14.8.1978 hyväksymä ja sisäasiainministeriön 5.3.1981 vahvistama asemakaava Lentokenttä 1 ja kaupunginvaltuuston 19.5.2008 hyväksymä Lavangon asemakaava (kaava-alue 340400). Kaava-alueet kattavat lentoasema-alueen ulkopuolisiakin alueita mm. tulevalta Aviapolis-alueelta (Lentoasema 1).

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 4.8.2011 myöntämä ympäristölupa (Nro 49/2011/1, Dnro ESAVI/75/04.08/2010).

Vaasan hallinto-oikeuden 5.9.2013 antama päätös (Nro 13/0230/1, Dnro 00403/12/5129), jolla hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä 3., 8., 10., 11., 12., 32., 34.2 ja 36. sekä lisännyt uudet lupamääräykset 7.1 ja 30.A.

Korkeimman hallinto-oikeuden 21.1.2015 antama päätös (taltionumero 94), jolla hallinto-oikeus on viran puolesta kumonnut lupamääräykset 3.2–3.4 ja muuttanut lupamääräyksiä 3. ja 3.5. Lisäksi hallinto-oikeus on valitusten johdosta muuttanut lupamääräyksiä 6., 7.1, 8., 12., 15. ja 32. sekä kumonnut Vaasan hallinto-oikeuden lisäämän lupamääräyksen 30.A.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 30.11.2015 antama päätös (Nro 291/2015/1, Dnro ESAVI/3665/2015) koskien uuden huoltokoekäyttöpaikan melunhallintajärjestelyä. Päätöksellä aluehallintovirasto on muuttanut ympäristöluvan lupamääräyksiä 6. ja 37. sekä lisännyt lupaan uudet lupamääräykset 6.A, 37.1 ja 39.1.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 5.1.2016 antama päätös (Nro 1/2016/1, Dnro ESAVI/7967/2015) koskien ympäristöluvan lupamääräysten 7.1 ja 10.

määräaikojen pidentämistä. Päätöksellä aluehallintovirasto on muuttanut ympäristöluvan lupamääräyksiä 7.1 ja 10.

Vaasan hallinto-oikeuden 18.10.2016 antama päätös (Nro 16/0223/2, Dnro 00205/16/5129), jolla hallinto-oikeus on hylännyt päätöstä Nro 1/2016/1 koskevan valituksen

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 7.6.2016 antama päätös (Nro 156/2016/1, Dnro ESAVI/12120/2014) koskien lupamääräyksen 12. mukaista selvitystä Kylmäojan länsihaaran kunnostustarpeesta. Päätöksellä aluehallintovirasto on lisännyt ympäristölupaan uudet lupamääräykset 12.1, 12.2, 12.3 ja 31.1.

Vaasan hallinto-oikeuden 28.6.2018 antama päätös (Nro 18/0173/2, Dnro 00970/16/5129), jolla hallinto-oikeus on hylännyt päätöstä Nro 156/2016/1 koskevan valituksen

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 2.8.2017 antama päätös (Nro 155/2017/1, Dnro ESAVI/1981/2016) koskien selvitystä laskupurojen kunnostuksesta. Päätöksellä aluehallintovirasto on lisännyt ympäristölupaan uuden lupamääräyksen 12.4.

Vaasan hallinto-oikeuden 28.6.2018 antama päätös (Nro 18/0175/2, Dnro 01174/17/5129), jolla hallinto-oikeus on hylännyt päätöstä Nro 155/2017/1 koskevan valituksen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 11.6.2019 antama päätös (Nro 225/2019, Dnro ESAVI/2533/2018) koskien lupamääräyksen 8. mukaista selvitystä propyleeniglykolin talteenoton tehostamisesta. Päätöksellä aluehallintovirasto on lisännyt ympäristölupaan uudet lupamääräykset 8.A ja 30.B.

Vaasan hallinto-oikeuden 4.12.2020 antama päätös (Nro 20/0173/3, Dnro 00877/19/5129), jolla hallinto-oikeus on hylännyt päätöstä Nro 225/2019 koskevan valituksen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 27.1.2020 antama päätös (Nro 6/2020, Dnro ESAVI/18162/2018) koskien lupamääräyksen 3.5 mukaista selvitystä. Päätöksessä on määrätty selvitykseen liittyvästä kirjanpidosta ja raportoinnista valvontaviranomaisille.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 1.4.2021 antama päätös (Nro 91/2021, Dnro ESAVI/13877/2019) koskien ympäristöluvan lupamääräyksen muuttamista. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 4.

Muut asiaan liittyvät päätökset

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin 21.10.2015 antama päätös (Dnro TRAFI/8440/05.00.11.01/2012), koskien meluun liittyviä toimintarajoituksia Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös nro 16/1319/3, 2.12.2016 koskien Trafin päätöksestä tehtyjä valituksia.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös taltionumero 29, 5.1.2018 koskien Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä tehtyjä valituksia ja jolla korkein hallinto-oikeus palautti asian Helsingin hallinto-oikeudelle.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös nro 18/0379/5, 18.6.2018.

ASIAN KUVAUS

Uudenmaan ELY-keskuksen aloite Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi

Aloite

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus) on toimittanut aluehallintovirastoon 19.11.2018 saapuneen aloitteen Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi. Aloitteessa esitetään mm. seuraavaa:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 4.8.2011 myöntänyt ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan (Nro 49/2011/1) Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnalle. Ympäristölupapäätöksessä on määrätty, että luvan saajan tuli tehdä hakemus toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle lupamääräysten tarkistamiseksi 31.12.2017 mennessä. Korkein hallinto-oikeus muutti määräaikaa 21.1.2015 antamallaan päätöksellä siten, että tarkistamishakemus tuli tehdä 31.12.2018 mennessä.

Lupamääräysten tarkistamishakemusvelvoite raukesi ympäristönsuojelulakiin tehtyjen muutosten myötä. Ympäristönsuojelulaki (527/2014) tuli voimaan 1.9.2014 ja sen muutos (423/2015) 1.5.2015. Lain voimaantulosäännösten mukaan valvontaviranomaisen tulee säännöllisessä valvonnassaan arvioida ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen ympäristöluvan muuttamisen tarve.

Aluehallintovirasto on päätöksessään Nro 49/2011/1 katsonut, että hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi noin 7 vuoden kuluttua päätöksen antamisesta on tarpeen, jotta luvassa määrättyjen uusien velvoitteiden vaikutusta haittojen vähentämiseksi voidaan arvioida riittävän nopeasti. Lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien ennusteiden epävarmuus edellyttää myös lupamääräysten tarkistamista riittävän nopeasti.

Uudenmaan ELY-keskus viittaa aloitteessaan aluehallintoviraston edellä mainittuun näkemykseen ja katsoo, että lentoaseman ympäristöluvan lupamääräykset tulee kokonaisuudessaan saattaa ajan tasalle, niiden riittävyys on harkittava uudelleen ja tarkistettava ympäristönsuojelulain 89 § 2 mom. kohdan 1 perusteella. Ainakin seuraavien lupamääräysten 2.1., 3.1., 4., 5., 5.1., 5.2., 6., 6A, 8., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10., 12., 12.1. - 12.4., 14., 21.,

23., 24., 26., 27., 28., 30., 32., 33., 34., 34.1., 34.3., 34.4., 34.6., 35., 36., 38., 39. ja 39.1. ajantasaisuutta, riittävyyttä tai tarpeellisuutta olisi harkittava. Myös muut lupamääräykset olisi tarkistettava tarpeellisin osin.

Voimassa oleva ympäristölupa on velvoittanut Finavia Oyj:n seuraamaan lentoaseman toimintoja ja päästöjä liittyen mm. meluun sekä pinta- ja pohjavesiin siten, että toiminnasta on nyt käytettävissä lukuisia mittaus- ja seurantatietoja sekä laajoja selvityksiä. Ympäristöpäästöjen vähentämismahdollisuuksia voidaan näin ollen arvioida aikaisempaa luotettavammin.

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan uudessa ympäristölupaharkinnassa olisi tärkeää tunnistaa lentomelutilanteeseen vaikuttavat seikat, kuten esimerkiksi lentoonlähtö- ja laskeutumismenetelmät (lentoturvallisuus huomioiden), kiitoteiden käyttötavat (lentoturvallisuus huomioiden), taloudelliset ohjauskeinot (melumaksut) ja QC-järjestelmään sidottujen lähtö- ja tulovuorojen jakaminen. Lentomelua koskevien seikkojen tunnistamiseksi ja tavoitteiden asettamiseksi olisi tehtävä yhteistyötä laajasti eri osapuolien kesken. Yhteistyötahoja voisivat olla ESAVIn ja Finavia Oyj:n lisäksi Trafi (nyk. Traficom), ANS-Finland Oy ja kentällä operoivien lentoyhtiöiden edustaja sekä Uudenmaan ELY-keskus. Lisäksi tavoitteiden määrittelyssä olisi kuultava myös VNA 401/2016 perusteella asetettua Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinnan yhteistyöryhmää. Tällöin ympäristölupamääräyksissä annettavien raja- tai tavoitearvojen harkinnassa olisi mahdollista hyödyntää edellä mainitussa yhteistyössä saatuja tuloksia.

Pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämiseksi Helsinki-Vantaan lentoasemalla on tehty ympäristöluvan velvoittamia suunnitelmia ja selvityksiä, joiden tulokset olisivat käytettävissä uudessa ympäristölupaharkinnassa kuormituksen edelleen vähentämiseksi. Lisäksi Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään 5.9.2013 mm. määrännyt seuraavaan hakemukseen liitettäväksi suunnitelman kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan seuraavassa ympäristölupaharkinnassa on otettava huomioon tämän suunnitelman tulokset samoin, kuin pyrkimys kaikkien kiitoteiden 1, 2 ja 3 pinta- ja pohjavesikuormituksen jatkuvaan vähentämiseen. Yksityiskohtana mainittakoon, että kiitotie 3:n pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämiseksi tulisi kiinnittää huomiota pengerlouhosaltaiden toiminnan tehostamiseen, mitä varten olisi laadittava mm. toimenpidesuunnitelma.

Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota myös siihen, että voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä on käytetty useita ”yöaikoja”, mm. klo 22 – klo 7 ja klo 23.00 – klo 06.00. Kansallisesti yöajalla tarkoitetaan klo 22 – klo 7, tätä käytetään mm. L_{DEN}:n laskennassa. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvyyden ja yksiselitteisyyden vuoksi pitäisi ympäristöluvassa käyttää yhtä yöaikamääritelmää, klo 22 – klo 7, ja muut tästä poikkeavat yöajat olisi kulloinkin perusteltava.

Aloitteen täydennys

Uudenmaan ELY-keskus on asiassa käydyn yhteydenpidon perusteella täydentänyt (8.3.2019) aloitettaan seuraavasti:

Aluehallintoviraston ympäristölupapäätös Nro 49/2011/1 on aikanaan rakennettu selvitysten varaan siten, että ympäristöluvan lupamääräykset tarkistetaan noin 7 vuoden kuluttua päätöksen antamisesta. Toiminnan aiheuttamien haittojen vähentämiseksi määrättyjen velvoitteiden vaikutusta voitaisiin tällöin arvioida riittävän nopeasti. Päätöksessä on useita kertaluonteisia selvitysvelvoitteita. Tarkoituksena on ollut seuraavan lupahakemuksen käsittelyssä 7 vuoden kuluttua arvioida selvityksistä saadut tulokset ja tehdyt johtopäätelmät ja niiden perusteella harkita lupamääräykset päästöjen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Vaasan hallinto-oikeus 5.9.2013 ja korkein hallinto-oikeus 21.1.2015 ovat myös katsoneet, että pilaantumisen selvittämiseksi on tehtävä lisäselvityksiä, jotka on liitettävä seuraavaan lupahakemukseen seuraavasti:

– Selvitys lentoliikenteen kehittymisestä alkuyön klo 22.00–00.30 ja varhaisaamun 05.30–07.00 tunteina tunneittain ja kiitoteittäin. Selvityksen tulee kattaa tilanne vuosilta 2007–2017 ja arvio ainakin tilanteesta vuosina 2020 ja 2025.
– Suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä.

Korkein hallinto-oikeus toteaa 21.1.2015 antamansa päätöksen kappaleessa 5.3.5.7 mm., että ”kyseessä olevassa ympäristöluvassa on annettu lukuisia selvitysten ja suunnitelmien laatimista koskevia velvoitteita. Kysymys on siten ympäristöluvasta, jossa asetetut lupamääräykset selvästi vaativat tarkistamista.”

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. päästöistä, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupapäätöksestä puuttuvat ympäristöpäästöjen seuranta- ja tarkkailumääräykset esim. lentomelun haittavaikutusten vähentämisestä asukkaille haitallisimpina alkuyön ja varhaisaamun aikoina, purkuojien kunnon varmistamisesta, toiminnan hajuvaikutuksista, kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä sekä selvilläolomääräykset maaperän ja pohjaveden tilasta. Näitä on päätöksessä määrätty selvittämään, mutta määräyksiä, miten toimitaan selvitysten jälkeen, ei ole ympäristöluvassa.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä määrätyt selvitykset sekä Vaasan hallinto-oikeuden antamat

ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistamat määräykset lisäselvitysten laatimiseksi ovat tarpeelliset pilaantumisen selvittämiseksi ja lupamääräysten harkintaa varten.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että lentoaseman ympäristölupapäätöksessä on oltava määräykset lentoasematoiminnan ympäristöpäästöjen jatkuvasta seurannasta ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä. Tehtyjen lukuisten selvitysten perusteella ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti vuonna 2011 arvioidusta (ympäristönsuojelulain 89 § 2 mom. kohta 1.). Ympäristölupapäätöstä vuonna 2011 annettaessa ei ole ollut käytettävissä päätöksessä määrättyjen selvitysten tuloksia eikä ympäristön pilaantumista ole näin ollen pystytty ottamaan riittävästi huomioon lupamääräyksissä mm. lentomelun, purkuojien, hajun, kiitoteiden pinta- ja pohja-vesikuormituksen osalta eikä maaperän ja pohjaveden tilan osalta. Tehdyt selvitykset osoittavat, että nämä määräykset on tarpeellista ympäristölupapäätöksessä antaa.

Aluehallintovirasto on päätöksessään Nro 49/2011/1 lisäksi katsonut, että lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien ennusteiden epävarmuus myös edellyttää lupamääräysten tarkistamista riittävän nopeasti. Lupaharkinta vuonna 2011 on ratkaisun perustelujen mukaan perustunut lentomelun osalta lupahakemuksessa esitettyyn toiminnan laajuuteen ja esitettyyn arvioon toiminnan laajenemisesta vuoteen 2025 mennessä. Ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 on esitetty ko. arvio lentomelualueen laajenemisesta: ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmä”.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta myös lentomelualueen osalta (ympäristönsuojelulain 89 § 2 mom. kohta 1.), sillä vuodesta 2013 lähtien toteutunut 55 dB (L_{DEN}) -lentomelualue on luvanmyöntämisvaiheessa arvioitua ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmän” melualuetta oleellisesti laajempi sekä lounaan että koillisen suunnissa ulottuen nykyisin molemmissa suunnissa luvanmyöntämisvaiheessa olemassa olleille tiheästi asutuille asuinalueille. Melualueen laajeneminen kiitoteiden jatkeiden suunnissa tarkoittaa myös melutilanteen pahenemista luvanmyöntämisvaiheen lentomelualueella olemassa olleilla asuinalueilla melutason voimistumisen vuoksi. (Vuonna 2012 ei laadittu toteutumakarttaa lentomelualueesta ja vuoden 2018 lentomelualueen toteutuma ei ole ollut käytettävissä. ”Verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmän” 55 dB (L_{DEN}) lentomelualue sekä edellä mainittujen vuosien toteutuneet 55 dB (L_{DEN}) -lentomelualueet on laskettu käyttäen samaa laskentamenetelmää ja ovat keskenään vertailukelpoiset.)

Lupamääräyksessä 15. määrätään lentoaseman paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuus tutkittavaksi ja maaperän puhdistustarve arvioitavaksi paloharjoitustoiminnan lopettamisen yhteydessä. EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve toimenpiteineen tulee kuitenkin mahdollisesti tehtäväksi jo ennen paloharjoitustoiminnan lopettamista alueella. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että määräys on päivitettävä vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä (ympäristönsuojelulain 89 § 2 mom. kohta 5).

Täydennyksen liitteenä on esitetty yksityiskohtaisemmat tiedot ympäristöluvan ja lupamääräysten päivitystarpeesta.

Aluehallintoviraston selvityspyyntö

Ympäristönsuojelulain 89 § 3 momentin mukaan, jos luvan muuttaminen tulee vireille 2 momentissa tarkoitetun tahon aloitteesta, lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista kuultava toiminnanharjoittajaa ja esitettävä tälle tarvittaessa yksilöity pyyntö toimittaa luvan muuttamisen perusteen ja tarpeen arvioimiseksi tarpeelliset selvitykset.

Edellä mainitun perusteella aluehallintovirasto on 23.4.2019 toimittanut Finavia Oyj:lle yksityiskohtaisesti yksilöidyn selvityspyynnön, jossa aluehallintovirasto on pyytänyt Finavia Oyj:ltä vastinetta, omaa esitystä ja selvityksiä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteen johdosta.

Finavian 27.6.2019 vastine

Vastauksena aluehallintoviraston selvityspyyntöön Finavia Oyj on 27.6.2019 toimittanut vastineen, jossa esitetään muun ohella seuraavaa.

Finavia Oyj on vaatinut vastineessaan ensisijaisesti Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristöluvan muuttamista koskevan aloitteen hylkäämistä perusteettomana. Toissijaisesti, mikäli Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoisi aloitteen johdosta tekemässään päätöksessä, että ympäristönsuojelulain (YSL) 89 §:n 2 momentin edellytykset täyttyvät ja ympäristöluvan tarkistaminen on täten tarpeen, Finavia Oyj hakee määräaikaa vuoden 2021 loppuun asti laatia toiminnanharjoittajan ympäristölupahakemus lupamääräysten tarkistamisesta.

Finavia Oyj (Finavia) on vastineessaan katsonut, että ennen laajojen selvitysten vaatimista tai asian kuuluttamista asiassa tulisi ensin antaa päätös luvan muuttamisen tarpeesta.

Uudenmaan ELY-keskus on aloitteessaan viitannut YSL 89 §:n 2 momentin 1 kohtaan luvan muuttamisen tarpeen perustana. Finavia toteaa vastineenaan, että toiminnan ympäristövaikutukset eivät ole muuttuneet aiemmasta, eikä toiminnan aiheuttama pilaantuminen tai sen vaara poikkea olennaisesti lupaharkinnan yhteydessä arvioidusta. Finavian mukaan kyse ei ole myöskään mistään muusta 2 momentin mukaisesta muuttamisedellytyksestä, eli parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä, ulkopuolisten olosuhteiden tai lainsäädännön muuttumisesta, joiden johdosta ympäristölupaa tulisi nyt muuttaa. Täten ympäristöllistä eikä juridista perustetta luvan muuttamiselle YSL 89 §:n nojalla ei Finavian mukaan ole.

Vastineen liitteenä on toimitettu ne aluehallintoviraston pyytämät, alla luetellut selvitykset, jotka Finavia on pyynnön ajankohtaan mennessä laatinut ympäristöluvassa määrätyllä tavalla.

Vastineen liitteet:

1. Helsinki-Vantaan lentoaseman hulevesien hallinnan yleissuunnitelma, SITO Oy, 22.12.2016,
2. Tarkennettu suunnitelma pinnoitteiden kunnon säännöllisestä tarkistamisesta, Finavia Oyj, 31.1.2017,
3. Pengeraltaiden toimivuuden ja puhdistustehon selvitys, Vahanen Environment Oy, 16.1.2018,
4. Hajun määrittäminen kenttähavainnoilla Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä laskuojien varsilla, VTT Expert Services Oy, 15.10.2012,
5. Hajun määrittäminen kenttähavainnoilla Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä laskuojien varsilla, VTT Expert Services Oy, 29.9.2017,
6. Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristövuosiraportti 2018, Finavia Oyj, 28.2.2019,
7. Lentokonemelukatsaus huhti–kesäkuu 2018, Finavia Oyj, 7.8.2018
8. Lentokonemelukatsaus heinä–syyskuu 2018, Finavia Oyj, 2.11.2018,
9. Lentokonemelukatsaus loka–joulukuu 2018, Finavia Oyj, 5.2.2019
10. Lentokonemelukatsaus tammi–maaliskuu 2018, Finavia Oyj, 9.5.2019
11. Helsinki-Vantaan lentoaseman jatkuvatoimisen reittienseurannan ja melumittaustulosten raportointisuunnitelma, Finavia Oyj, 31.7.2012
12. Finavia Oyj:n mittaussuunnitelma – Määräaikaismittaukset Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristössä vuosina 2018 ja 2019, 31.1.2018
13. Mittausraportti – Määräaikaismittaus Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristössä vuonna 2018, Finavia Oyj, 19.6.2019
14. Mittausraportti – Helsinki-Vantaan lentoaseman ilma-alusten huolto- koekäyttöpaikan melumittaukset, Finavia Oyj, 13.11.2017
15. 1.Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokoneiden huoltokoekäyttöpaikan päivitetty meluselvitys, lähete 4.4.2019
15. 2. Noise study for ground run-up enclosure (GRE) and additional alternative run-up site at Helsinki Airport, Muller-BBM GmbH, 27.2.2019

Finavian 31.12.2019 vastine

Finavia Oyj:n 31.12.2019 saapuneessa vastineessa on esitetty erikseen selvityksiä aluehallintoviraston selvityspyyntöön liittyen sekä lisäksi vastattu yksityiskohtaisesti Uudenmaan ELY-keskuksen esityksiin ja vaatimuksiin. Tämän otsikon alle on koottu Finavian vastine ELY-keskuksen aloitteessa esitettyyn. Aluehallintoviraston pyynnöstä esitetyt selvitykset on esitetty jäljempänä otsikon ”Finavian 31.12.2019 selvitys aluehallintoviraston selvityspyyntöön liittyen” alla.

Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät perusteet ympäristöluvan muuttamiseksi

Vastineessaan 31.12.2019 Finavia katsoo, että Uudenmaan ELY-keskus on virheellisesti esittänyt ympäristöluvan muuttamisen perusteeksi sen, että ympäristölupapäätöksessä nro 49/2011/1 on määrätty lupamääräysten tarkistamisesta 7 vuoden kuluttua päätöksen antamisesta. Finavia huomauttaa, että lupamääräysten tarkistamismenettely poistettiin ympäristönsuojelulaista, kun lain 71 § kumottiin ympäristönsuojelulain muutoksella vuonna 2015. Lakimuutoksen jälkeen luvan tarkistamisen tarve arvioidaan YSL 89 §:n mukaisesti.

Uudenmaan ELY-keskus viittaa aloitteessaan myös YSL 89 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtiin luvan muuttamisen tarpeen perustana. Niiden mukaan luvan muuttamisperusteena on toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaaran poikkeaminen olennaisesti ennalta arvioidusta sekä toiminnasta aiheutuva ympäristönsuojelulaissa kielletty seuraus. Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että erityisesti tehtyjen lukuisten selvitysten perusteella ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti aiemmin arvioidusta. Lisäksi ELY-keskus katsoo lentomelualueen osalta, että pilaantuminen poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, sillä vuodesta 2013 lähtien toteutunut 55 dB (L_{den}) -lentomelualue on luvanmyöntämisvaiheessa arvioitua ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmän” melualuetta oleellisesti laajempi sekä lounaan että koillisen suunnissa ulottuen nykyisin molemmissa suunnissa luvanmyöntämisvaiheessa olemassa olleille tiheästi asutuille asuinalueille.

Finavia toteaa, ettei aloitteessa ole YSL 89 §:n 2 momentin 1 kohdan osalta esitetty, miten pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa ennalta arvioidusta. Lentomelualueen väitetyn laajentumisen on vastaavasti automaattisesti katsottu aiheuttavan YSL 89 §:n 2 mom. 2 kohdassa kielletyn seurauksen. Finavia katsoo, ettei Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteessa ole esitetty perusteita sille, miten ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti vuonna 2011 arvioidusta tai aiheuttaa YSL:ssa kielletyn seurauksen.

Finavian näkemys on, että toiminnan ympäristövaikutukset eivät ole muuttuneet aiemmasta, eikä toiminnan aiheuttama pilaantuminen tai sen vaara poikkea olennaisesti lupaharkinnan yhteydessä arvioidusta eikä toiminta myöskään aiheuta YSL:ssa kiellettyä seurausta, eli ympäristön pilaantumista. Kyse ei Finavian mukaan ole myöskään mistään muusta YSL 89 §:n 2 momentin mukaisesta muuttamisedellytyksestä, eli parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä, ulkopuolisten olosuhteiden tai lainsäädännön muuttumisesta, joiden johdosta ympäristölupaa tulisi nyt muuttaa. Finavia katsoo, että ympäristöllistä tai juridista perustetta luvan muuttamiselle YSL 89 §:n nojalla ei ole.

Finavian näkemyksen mukaan aloitteessa on kyse ennemminkin luvan ajantasaistamisesta, mutta ei YSL 89 §:n mukaisista perusteista. Finavia on samaa mieltä siitä, että ympäristölupa sisältää joitain ajan myötä tarpeettomaksi käyneitä määräyksiä ja mm. raportoinnista tarpeettoman yksityiskohtaisia määräyksiä. Uudenmaan ELY-keskuksen viittaama

ympäristöluvan ajan tasalle saattaminen tai tarkistaminen ajan kulumisen johdosta ei kuitenkaan ole lainmukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lentokonemelua koskevat toimivaltarajaukset

Finavia haluaa huomauttaa, että lentoliikenteen meluun liittyvissä asioissa on useita toimivaltaisia viranomaisia, jonka johdosta toimivaltakysymykset tulee huomioida annettaessa toimintaa koskevia määräyksiä. Aluehallintovirasto toimii YSL 21 §:ssä tarkoitettuna valtion ympäristölupaviranomaisena siten kuin aluehallintovirastoista annetussa laissa (896/2009) on säädetty.

Ilmailulain 864/2014 mukainen toimivaltainen viranomainen Helsinki-Vantaan lentoaseman melumääräysten osalta on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, joka asettaa lentoasemalle meluntorjuntatavoitteen. Lisäksi Traficom myös arvioi melunhallinta-asetuksen EU 598/2014 mukaisten toimintarajoitusten tarpeellisuutta sekä päättää niiden asettamisesta.

Finavian mukaan toimivallanjako on vahvistettu myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä KHO 2015:12, jonka mukaisesti nykyisen melunhallinta-asetuksen mukaiset toimintarajoitukset kuuluvat yksinomaan Traficomin toimivaltaan.

Finavia muistuttaa, ettei aluehallintovirasto voi sisällyttää lentoaseman ympäristölupaan sellaisia ehtoja ja lentokonemelua koskevia määräyksiä, joiden EU asetuksen 598/2014, ilmailulain ja KHO:n päätöksen 2015:12 voidaan katsoa mitenkään rajoittavan lentokoneiden pääsyä lentoasemalle. Tällaiset määräykset ovat ilmailulain perusteella yksinomaan Traficomin ratkaistavaksi kuuluvia, melunhallinta-asetuksen tasapainoisen lähestymistavan mukaisia toimintarajoituksia.

Vastine lentokonemelusta esitettyyn

Lupaharkinta vuonna 2011 ja lupapäätöksen nro 49/2011/1 liite 2

ELY-keskus toteaa aloitteen täydennyksessä, että ympäristölupapäätöksessä Nro 49/2011/1 on katsottu, että lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien ennusteiden epävarmuus edellyttää lupamääräysten tarkistamista riittävän nopeasti. Lupaharkinta vuonna 2011 on ratkaisun perustelujen mukaan perustunut lentomelun osalta lupahakemuksessa esitettyyn toiminnan laajuuteen ja esitettyyn arvioon toiminnan laajenemisesta vuoteen 2025 mennessä. Ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 on esitetty arvio lentomelualueen laajenemisesta eli ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmä”.

Finavia toteaa, että Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupaa on haettu ja ympäristölupaharkinta on perustunut hakemuksessa esitettyyn toiminnan laajuuteen ja esitettyyn arvioon toiminnan laajenemisesta vuoteen 2025 mennessä. Toiminnan arvioitua laajuutta vuonna 2025 on kuvattu ympäristölupahakemuksessa ja päätöksessä.

Ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 esitettyä verhokäyrää ei tule suoraan tulkita arvioksi lentokonemelualueen laajenemisesta. Melun leviäminen riippuu lukuisista eri tekijöistä, joista johtuen myös lentokonemelualueen koko ja muoto vaihtelee vuosittain. Eri tekijät vaikuttavat melualueisiin eri suuntaisesti. Esimerkiksi konekaluston kehittyminen vähämeluisampiin konetyyppeihin vaikuttaa näiden operaatiomääräosuuden kasvaessa merkittävästi melualueita pienentävästi, samalla kun jotkin muut tekijät saattavat vaikuttaa melun leviämistä lisäten.

Vaasan hallinto-oikeuden Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupaa koskevassa päätöksessä todetun mukaisesti ympäristöluvassa on asetettu määräyksiä, joiden tarkoituksena on lentoaseman toiminnasta aiheutuvan melun ja sen haittavaikutusten hallinta ja vähentäminen siten, että melualueet eivät olennaisesti laajene nykyisestä ja aiemmin ennustetuista. Liitekartta osoittaa epävarmuudet huomioon ottaen kuitenkin sen alueen, jolla on todennäköistä, että laskennan lähtötietojen toteutuessa verhokäyräalueiden kuvaamat melutasot ylittyvät.

Ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 on esitetty ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmä”, joka kuvaa melutilannetta siinä oletettujen lähtötietojen toteutuessa. Esimerkiksi konekalusto ei tällä hetkellä ole vielä uusiutunut tasolle, joka ennustetilanteelle on oletettu. Toisaalta lentoaseman operaatiomäärät ovat tällä hetkellä merkittävästi pienemmät kuin lupaa haettaessa arvioitiin vuodelle 2025. Vuonna 2018 lentoasemalla oli 194 000 operaatiota, kun vuoden 2025 ennusteessa lentoasemalla oletettiin olevan 334 000 operaatiota. Siten toiminta ei laajuudeltaan poikkea lupaa haettaessa oletetusta, eikä lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien lupaa myönnettäessä tunnistetun ennusteiden epävarmuuden siten voida katsoa olevan YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lentomelualueiden laajeneminen

ELY-keskus katsoo, että ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta (YSL 89 § 2 mom. kohta 1.) lentomelualueen osalta, sillä vuodesta 2013 lähtien toteutunut 55 dB (L_{den}) -lentomelualue on luvanmyöntämisvaiheessa arvioitua ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmä” melualuetta olennaisesti laajempi sekä lounaan että koillisen suunnissa ulottuen nykyisin molemmissa suunnissa luvanmyöntämisvaiheessa olemassa olleille tiheästi asutuille asuinalueille. Melualueen laajeneminen kiitoteiden jatkeiden suunnissa tarkoittaa myös melutilanteen pahenemista luvanmyöntämisvaiheen lentomelualueella olemassa olleilla asuinalueilla melutason voimistumisen vuoksi.

Finavia toteaa, että vastineen (31.12.2019) liitteenä 1 olevassa selvityksessä osoitetun mukaisesti lentoaseman toiminnasta aiheutuvan melun leviäminen ei ole muuttunut siten, että kyseessä olisi olennainen muutos. Mainittu selvitys on referoitu tässä päätöksessä jäljempänä kohdassa ’Selvitys lentoliikenteen kehittymisestä ja lentokonemelun leviämisalueista vuosittain’.

Finavia toteaa, että melualueen koko ja muoto vaihtelee vuosittain useasta eri tekijästä johtuen. Merkittävin yksittäinen vaikuttava tekijä on toteutunut kiitoteiden käyttö, johon vaikuttavat monen muun tekijän ohella esimerkiksi vallinneet tuuliolosuhteet ja kiitoteiden käytettävyyteen vaikuttaneet remontit. Vuosittain toteutuvaa melun leviämistä ei tulisi lainkaan verrata ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyihin melualueisiin, koska siinä kuvatut alueet kuvaavat ennustetilannetta, jossa oletetut lähtötiedot eivät kaikilta osin vastaa tällä hetkellä toteutuvaa tilannetta.

Ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyn L_{den} 55 dB alueen pinta-ala on 103 km^2. Vuosina 2011–2018 aikana vuositasolla toteutuneen L_{den} 55 dB alueen pinta-ala on vaihdellut välillä 62–72 km^2 siten, että pienin pinta-ala toteutui vuonna 2013 ja suurin pinta-ala vuonna 2015. Näistä pinta-aloista vuosittain 1–8 km^2 osuus on sijoittunut siten, että vuosittainen toteuma-alue on ollut ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyn verhokäyrän ulkopuolella. Samalla keskimäärin yli 40 km^2 alueella verhokäyrästä toteutunut melutaso on ollut pienempi kuin 55 dB.

Alueet, joilla vuosittainen toteuma on ylittänyt ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyn verhokäyrän ovat vuosien 2011–2018 aikana vastanneet 1–8 % osuutta koko verhokäyrän pinta-alasta. Nämä alueet sijaitsevat kahden laskeutumisiin käytettävän kiitotien suuntaisilla jatkeilla. Koska lähestymisissä lentokoneiden on hakeuduttava kiitotien suuntaiselle linjalle jo kaukana lentoasemasta, näillä kiitotien suuntaisilla linjoilla lentokoneita on havaittavissa riippumatta siitä, sijoittuuko alue melualueen sisä- tai ulkopuolelle. Toiminnasta aiheutuvan melutason gradientti (melutason muutos maantieteellisen etäisyyden suhteen) on kiitotien suunnassa hyvin loiva, jolloin laskennallisen melualueen reunan vuosittaisen toteuman siirtymät voivat vaikuttaa karttatarkastelussa huomattaviltakin ilman, että alueen melutilanteessa olisi tapahtunut aistein havaittavaa muutosta.

L_{den} 55 dB laskennallinen melu on vuosina 2011–2018 vaihtelevalla tavalla ulottunut ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyn verhokäyrän ulkopuolelle. Laskennallisesti näillä alueilla melutaso olisi verhokäyräkartalla ollut tapauksesta riippuen noin 53–54 dB. Erotus vastaa suuruusluokaltaan tyypillistä lentokonemelun laskennalliseen arviointiin sovellettavaa epävarmuusolettamaa.

Samalla lentoaseman vuoden 2018 operaatiomäärä oli 0,58 kertainen ympäristöluvassa arvioituun ennustetilanteeseen nähden.

Siten ei voida katsoa, että melun leviäminen poikkeaisi olennaisesti ennalta arvioidusta, eikä kyseessä Finavian näkemyksen mukaan ole YSL 89 § 2 mom. kohta 1 mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Referenssimelutilanne

ELY-keskuksen aloitteen täydennyksessä on esitetty, että vuosittaista lentokonemelutilannetta olisi verrattava sellaiseen melutilanteeseen, joka aiheutuisi tilanteessa, jos ei lentoreittejä eikä kiitoteitä valittaessa tarvitsisi

ottaa huomioon asutusta tai suojelualueita tai mitään melua vähentäviä lentomenetelmiä yms. eli toteutunutta lentokonemelutilannetta olisi vuosittain verrattava sellaiseen tilanteeseen, joka olisi taloudellisesti lentoliikenteelle ja lentoasemalle kannattavin.

Finavia on Liikenteen turvallisuusviraston edellyttämänä laatinut vuonna 2014 arvion eri melunhallintakeinojen vaikutuksesta. Tarkastelussa arvioitiin eri melunhallintakeinojen vaikutus vuodelle 2025 tehdyn ennusteen melualueisiin. Vaikutukset on arvioitu laskemalla melualueet käyttämällä vuoden 2025 ennusteen lähtötietoja ja poistamalla yksittäisen melunhallintakeinon vaikutus. Tarkastelu on esitetty vastineen (31.12.2019) liitteenä 2.

Tarkastelussa on erikseen arvioitu seuraavien melunhallintakeinojen vaikutus melualueisiin:

1. kiitoteiden ensisijainen käyttö
2. lentoonlähtöreittien optimointi
3. laskeutumisten vektorointi RWY15
4. lentoonlähtöreittien melurajoitukset
5. laskeutumisten melunhallinnan kehittäminen

Tehdyn tarkastelun perusteella on mahdollista arvioida ELY-keskuksen esittämän mukaisesti lähtötilannetta, jossa yhtä tai useampaa jo käytössä olevaa melunhallintatoimenpidettä ei sovellettaisi. Näin saadaan parempi vertailukohta tilanteelle, joka lentoaseman liikenteen toiminnasta voisi aiheutua ilman aktiivista melunhallintaa.

Sen sijaan ELY-keskuksen esittämä vuosittainen tarkastelu on hypoteettinen, koska melunhallintatoimenpiteet ovat osa monitahoista toiminnallista kokonaisuutta. Vuosittainen toteumaselvitys koskee toteutunutta tilannetta ja melun leviämisen laskennallista arviointia. Erilaisten spekulatiivisten vaihtoehtoskenaarioiden laskentaa jo toteutunutta tilannetta muunnellen ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Tällaisen laskennan lopputulokset perustuisivat pelkästään olettamuksiin ja lopputuloksista saatavat johtopäätökset riippuisivat täysin tehdyistä oletuksista.

Yöaikaisen melun vähentäminen ja toiminnan jatkuva tehostaminen

ELY-keskuksen aloitteessa ja sen täydennyksessä on vaadittu, että luvan muuttamisasiassa käsitellään melun vähentämistä asukkaille haitallisimpina yöaikoina ja ympäristölupaan sisällytetään lupamääräyksiä toiminnan jatkuvasta tehostamisesta. ELY-keskus on myös esittänyt lentomelua koskevien seikkojen tunnistamista ja tavoitteiden asettamista useiden yhteistyötahojen kesken ja katsonut em. seikkojen pohjalta tarpeelliseksi harkita lentomelua koskevien raja- tai tavoitearvojen asettamista ympäristöluvassa.

Finavia on ympäristölupahakemuksessaan tuonut esiin yöajalle ajoittuvien lentojen logistisen merkityksen lentoliikenteelle. Myöhäisillan saapuva liikenne on pääasiassa Euroopasta saapuvaa liikennettä. Näiden lentojen

aikataulut rakentuvat sen varaan, että järkevät lentoyhteydet lähtevät Euroopan eri kohteista vasta työpäivän jälkeen. Huomioiden tyypillinen lentoaika näistä kohteista ja lisäksi aikaero, nämä lennot käytännössä saapuvat väistämättä vasta klo 22 jälkeen. Erityisesti kotimaan jatkoyhteydet edellyttävät vielä lentoonlähtöjä näiden saapuvien lentojen jälkeen. Vastaavasti aamun ensimmäiset laskeutumiset ovat pääasiassa kotimaasta ja lähialueilta. Näiden lentojen on käytännössä ajoituttava ennen kello seitsemää, jotta yhteydet aamun ensimmäisille Eurooppaan suuntautuville lennoille toteutuisivat.

Nykyiseen ympäristölupaan sisältyy useita lupamääräyksiä, jotka edellyttävät asuinalueita mahdollisimman tehokkaasti huomioivaa melunhallintaa. Ympäristöluvassa on jo annettu myös erityisesti yöaikaista toimintaa koskevia määräyksiä. Siten lupamääräysten voidaan jo katsoa kattavan myös ELY-keskuksen vaatimukset melun vähentämisestä asukkaille haitallisimpina yöaikoina ja toiminnan jatkuvaa tehostamista edellyttävistä lupamääräyksistä. Lentoaseman melunhallinta on pitkäjänteisesti ja huolellisesti kehitetty kokonaisuus, jonka puitteissa sovelletaan useita melun leviämiseen vaikuttavia melunhallintakeinoja.

Siten asiassa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joita olisi pidettävä YSL 89 § 2 mom. mukaisena perusteena luvan muuttamiselle.

ELY-keskus on myös esittänyt lentomelua koskevien seikkojen tunnistamista ja tavoitteiden asettamista yhteistyössä eri tahojen kesken, mainiten erityisesti VNA 401/2016 perusteella asetetun Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinnan yhteistyöryhmän. Edelleen ELY-keskus on esittänyt tässä yhteydessä harkittavaksi melua koskevien raja- tai tavoitearvojen asettamista ympäristöluvassa. Tältä osin Finavia toteaa, että VNA 401/2016 ja ilmailulain perusteella asetetun yhteistyöryhmän toiminnassa ja toisaalta ympäristölupaprosessissa on kyse eri lainsäädäntöjen mukaisista menettelyistä. Ympäristönsuojelulaki määrittää lähtökohdat toiminnan harjoittamiselle, kun taas ilmailulain nojalla toimivaltainen viranomainen voi tasapainoisen lähestymistavan periaatteita noudattaen asettaa toiminnalle laajuudeltaan ja yksityiskohdiltaan tarkoituksenmukaiset lentoliikenteen toimintarajoitukset. Näitä eri lainsäädäntöihin perustuvia prosesseja, viranomaisten toimivaltoja tai niiden asiakirjoja ei tule sekoittaa keskenään. Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisussaan KHO 2015:12 vahvistanut, että ympäristölupaan ei tule sisällyttää Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvia määräyksiä.

ELY-keskus ei myöskään ole aloitteessaan tuonut esiin seikkoja, joiden perusteella asiassa olisi kyse YSL 89 § 2 mom. mukaisesta perusteesta luvan muuttamiselle.

Toimenpidesuunnitelma yöaikaisen lentomelun vähentämisen tehostamiselle

Aluehallintovirasto on pyytänyt luvanhaltijaa esittämään toimenpidesuunnitelman yöaikaisen lentomelun vähentämisen tehostamisesta tarvittaessa. Toimenpidesuunnitelmassa tulee esittää arvio mm. ELY-keskuksen

aloitteessa esitettyjen keinojen tehokkuudesta ja eri keinojen käyttöönoton tarkoituksenmukaisuusjärjestyksestä. ELY-keskus on aloitteessaan esittänyt seuraavat lentomelutilanteeseen vaikuttavat seikat/keinot:

– lentoonlähtö- ja laskeutumismenetelmät (lentoturvallisuus huomioiden),
– kiitoteiden käyttötavat (lentoturvallisuus huomioiden),
– taloudelliset ohjauskeinot (melumaksut), ja
– QC-järjestelmään sidottujen lähtö- ja tulovuorojen jakaminen.

Finavia on ympäristöluvan lupamääräysten 5, 5.1 ja 5.2 perusteella laatinut melunhallintasuunnitelman, joka on päivitetty 30.9.2013, 10.2.2017 ja 21.12.2018 (31.12.2019 vastineen liite 3), sekä vuonna 2013 erikseen selvitykset lähestymisten melunhallinnasta ja lentokoneiden lähestymisten melunhallinnan kehittämisestä eri vuorokauden aikoina. Näissä dokumenteissa on käsitelty kattavasti käytettävissä olevia keinoja myös yöaikaisen lentokonemelun vähentämiseksi tarvittaessa.

Lentoaseman melunhallinta on pitkäjänteisesti kehitetty monitahoinen kokonaisuus, jossa on jo pyritty soveltamaan käytettävissä olevia keinoja siinä määrin kuin mahdollista. ELY-keskuksen aloitteessaan esittämät keinot kuten lentoonlähtö- ja laskeutumismenetelmät, kiitoteiden käyttötavat ja taloudelliset ohjauskeinot ovat jo käytössä, jolloin näillä keinoin saavutettavissa oleva muutospotentiaali on varsin rajallinen. Näiltä osin muutosmahdollisuudet rajoittuvat jo käytössä olevien toimenpiteiden käytön kehittämiseen nykyisestä. Siten eri keinojen käytön tehokkuuden tai tarkoituksenmukaisuusjärjestyksen arviointi ei ole yksikäsitteistä. Siten myöskään erillistä, viimeisintä julkaistua melunhallintasuunnitelmaa yksityiskohtaisempaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole laadittu.

ELY-keskuksen aloitteessaan esittämän QC-järjestelmään sidottujen lähtö- ja tulovuorojen jakamisen vaikutusten arvioimiseksi olisi ensin otettava käyttöön laskennallinen lentokoneiden meluenergian summan seurantajärjestelmä. Tällainen laskennallinen meluenergian seurantajärjestelmä on tarkoituksenmukaista luoda ainoastaan kansainvälisesti ylläpidettävän ilma-aluskohtaisten sertifiointimelutietojen tietokannan pohjalta. Euroopan lentoturvallisuusvirasto EASA on Finavian käsityksen mukaan parhaillaan kehittämässä tällaista tietokantaa.

Vastine yöajan määrittelystä esitettyyn

ELY-keskuksen aloitteessa ja sen täydennyksessä on vaadittu, että ympäristölupapäätöksessä tulisi käyttää vain yhtä yöajan määritelmää (klo 22−7), kun nyt päätöksessä on käytössä vakiintuneen klo 7−22 lisäksi ainakin klo 23−6. Vakiintuneesta yöajasta poikkeavat ajat vaaditaan erikseen perusteltavaksi.

ELY-keskus viittaa aloitteessaan ilmeisesti valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 melutason ohjearvoista määriteltyyn yöaikaan klo 22−07 ja vaatii, että ympäristölupapäätöksessä tulisi selvyyden ja yksikäsitteisyyden

vuoksi käyttää vain yhtä yöajan määritelmää, joka olisi tämä klo 22−07. Lisäksi tästä poikkeavat ajat vaaditaan erikseen perusteltavaksi. Vaatimusta perustellaan ELY-keskuksen aloitteessa sillä, että määritelmää käytetään mm. L_{den}-laskennassa ja yöajalla kansainvälisesti tarkoitettaisiin klo 22−07 välistä aikaa.

Finavian näkemyksen mukaan ympäristöluvan eri määräyksissä ei tule lähtökohtaisesti soveltaa pelkästään yksikäsitteisyyden takia yhdenmukaisia aikarajoituksia, vaan kukin sovellettava aikaraja tulee olla kyseiseen tarpeeseen nähden täsmällisesti perusteltu. Määräyskohtaisia voimassaoloaikoja ei siten edes tulisi nähdä erilaisina yöajan määritelminä, vaan täsmällisesti tiettyyn tilanteeseen perustellusti asetettuina aikarajoina.

Finavia on ympäristölupaprosessin eri vaiheissa tuonut esiin useita lähtökohtia, joilla on perusteltu nyt lainvoimaisen ympäristöluvan määräyksissä olevia aikarajoja. Tärkein näistä koskee lentoliikennejärjestelmän perustana olevaa aikataulujen ja matkaketjujen toimivuutta. Suomen elinkeinorakenteen ja kilpailukyvyn kannalta on täysin korvaamatonta, että samanpäiväiset yhteydet Euroopasta takaisin Suomeen ja sen eri alueille voidaan tulevaisuudessakin taata. Tämä edellyttää ensimmäisiä saapuvia ja lähteviä lentoja varhain aamulla, ennen kello seitsemää. Vastaavasti Euroopan kohteista työpäivän jälkeen palaavat lennot saapuvat vasta klo 22 jälkeen ja yhteys maakuntiin edellyttää vielä lentoonlähtöjä tämän jälkeen. Näiden lentojen aikaistaminen johtaisi siihen, että suomalaisten matkustajien kannalta välttämätön paluuyhteys katkeaisi työpäivän päätyttyä.

Toisekseen Finavia toteaa, että vastoin ELY-keskuksen aloitteessaan esittämää, siinä viitatun aikavälin osalta kyseessä ei ole yöajan kansainvälinen määritelmä. Esimerkiksi ympäristömeludirektiivin 2002/49/EY liitteessä 1 on L_{den}-indikaattorin osalta määritelty oletusarvoisesti yöajaksi klo 23−07 välinen aika, jota kansallisella päätöksellä on mahdollista pidentää. Kansallisella päätöksellä on mahdollista käyttää myös tätä lyhyempää yöajan määritelmää.

Vastine raportoinnista esitettyyn

ELY-keskus vaatii aloitteen täydennyksessä, että ympäristöluvassa olisi korostettava toiminnan tarkkailusta saatujen mittaustulosten, seurantatietojen, yhteydenottojen yms. asianmukaista raportointia. Raportoinnissa olisi kiinnitettävä huomiota tulosten analysointiin ja tulkintaan sekä tulosten luotettavuuden ja edustavuuden arviointiin. Tuloksia tulisi tarkastella ja ne olisi kirjallisesti arvioitava. Tuloksista ja seurantatiedoista tehdyt perustellut johtopäätökset olisi raportoitava valvontaviranomaiselle sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset ja tiedot antavat aihetta.

Finavia toteaa, että Uudenmaan ELY-keskus on jo pyytänyt/vaatinut aloitteessa esittämiään vaatimuksia raportoinnista mm. melun neljännesvuosiraportointiin ja vaatinut vastaavaa neljännesvuosiraportointia myös pinta- ja pohjavesitarkkailun osin. Finavia on pyrkinyt muuttamaan raportointiaan ELY-keskuksen vaatimalla tavalla ja kehittää sitä edelleen. Mm. melun

neljännesvuosiraportointia uudistettiin Q3/2019 raportoinnin yhteydessä ja jo tällä hetkellä Q-raportissa raportoidaan laajemmin kuin mitä lupamääräyksissä edellytetään. Vesitarkkailun neljännesvuosiraportoinnista toimitettiin suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle 31.10.2019 ja ELY-keskus hyväksyi suunnitelman muutamin muutoksin 12.11.2019. Ensimmäinen vesitarkkailun Q-raportti syys-marraskuulta laaditaan tammikuun 2020 loppuun mennessä.

Finavian näkemyksen mukaan raportointiin liittyviä ympäristölupamääräyksiä ei ole tarpeen muuttaa ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla, koska valvovaviranomainen on jo vaatinut esittämiään muutoksia ja voi edelleen niitä vaatia.

Vastine lupamääräyksiä koskevien yksilöityjen vaatimusten johdosta

Aluehallintovirasto on pyytänyt lisäksi luvanhaltijan vastinetta ja omaa esitystä ELY-keskuksen aloitteen 8.3.2019 täydennyksen liitteessä esitettyjen lupamääräyksiä 2.1, 3.1, 5., 5.1, 5.2, 6.A, 7.1, 8. toinen kappale, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10., 12., 12.1-12.4., 14., 21., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 30., 31., 31.1, 32., 33., 34., 34.1, 34.3, 34.6, 35., 36., 38., 39., 39.1 ja 40 koskevien vaatimusten ja esitysten johdosta.

Vastine lupamääräyksestä 2.1 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että yöaika klo 23.00−06.00 olisi perusteltava tai sitten olisi yksiselitteisyyden vuoksi käytettävä yleisesti käytössä olevaa yöaikaa klo 22.00−07.00.

Finavia viittaa aluehallintoviraston antamaan ympäristölupapäätökseen ja siinä kuvattuihin lupamääräysten perusteluihin. Lupamääräysten perusteluissa todetun mukaisesti kiitoteiden käyttötapa on pysynyt pitkälti samanlaisena vuodesta 2002 kiitotien 3 käyttöönoton jälkeen. Ennakoimattoman melualueen muuttumisen estämiseksi kiitoteiden käytön ensisijaisuudesta eri vuorokauden aikoina on määrätty vastaavasti kuin aiemmin myönnetyssä sijoituslupapäätöksessä.

Määräyksessä annettu aikaväli on lupaharkinnassa katsottu tarkoituksenmukaiseksi ja perusteltu. Pelkästään aikavälien yhdenmukaisuuden tavoittelu ei ole YSL 89 § 2 mom. mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 3.1 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että olisi harkittava, onko määräys tarpeellinen ja onko määräyksen mukaista koulutuslentotoimintaa mahdollista toteuttaa Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Siviili-ilmailun lentokoulutustoiminta on lentoasemalla vähäistä, mutta koululentoja kuitenkin on vuosittain joitakin satoja lentoja. Finavia katsoo, että olosuhteet eivät ole muuttuneet siten, että Uudenmaan ELY-keskuksen

esittämä harkinta määräyksen tarpeellisuudesta olisi ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksissä 5, 5.1 ja 5.2 esitettyyn

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan määräysten 5., 5.1. ja 5.2. mukaiset asiat liittyvät kiinteästi toisiinsa, joten ne pitäisi sisällyttää yhteen melunhallintasuunnitelmaan. Suunnitelma olisi toimitettava viipymättä ympäristöluvan valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Lisäksi vuosittain suunnitelman päivitystarve olisi arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään melunhallintasuunnitelman. Lisäksi määräystä päivitettäessä on otettava huomioon, että lennonvarmistus on siirtynyt Finavia Oyj:ltä ANS Finlandille, joka aloitti toimintansa 1.4.2017.

Finavia toteaa, että ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin olisivat valvonnallisesti selkeämpiä, mutta esitetyt muutokset eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 6.A esitettyyn

ELY-keskuksen mukaan määräyksen ensimmäinen kappale on vanhentunut. Uusi huoltokoekäyttöpaikka on jo rakennettu ja otettu käyttöön 22.12.2016. Toisen kappaleen selvitys on myös jo tehty. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan, mikäli huoltokoekäyttötoiminta aiheuttaa meluhaittaa asutukselle tms., toiminnanharjoittajan on selvitettävä toiminnan melutasot ja esitettävä tarvittaessa toimenpiteet meluhaitan vähentämiseksi.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että huoltokoekäyttötoiminnan muuttuessa siten, että melutasot ympäristössä kasvavat merkittävästi, huoltokoekäyttötoiminnan aiheuttamat melutasot on selvitettävä yksityiskohtaisesti ja toiminnanharjoittajan on laadittava toimenpidesuunnitelma ja aikataulu koekäyttötoiminnan meluvaikutusten saattamisesta hyväksyttävälle tasolle. Selvitys tulee toimittaa lupaviranomaiselle lisämääräysten harkintaa varten ja tiedoksi valvontaviranomaisille.

Finavia toteaa, että huoltokoekäyttöpaikka on rakennettu ja otettu käyttöön, mutta se tai muut ELY-keskuksen aloitteessaan esittämät näkemykset eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 7.1 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että suunnitelma hulevesien käsittelystä lentoaseman alueella on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä muutetaan. Lentoasema-alueelta pois johdettavat hulevedet on käsiteltävä siten, että ne eivät aiheuta purkuojissa haittaa, kuten vedenlaadun heikkenemistä, liettymistä tai haittaa kaloille tai muulle vesieliöstölle. Hulevesien käsittelysuunnitelman päivitystarve olisi vuosittain

arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään hulevesien käsittelysuunnitelman.

ELY-keskus katsoo, että mahdollisia jatkotoimenpiteitä lupamääräyksen 7.1. mukaisessa, 31.1.2017 Uudenmaan ELY-keskukselle toimitetussa suunnitelmassa esitetyn johdosta voidaan harkita vasta sitten, kun lupamääräyksen 12.1. mukaisesta biosuodatuskokeesta on saatu lisätietoa.

Finavia toteaa, että Vaasan hallinto-oikeus määräsi laatimaan hulevesien hallinnan yleissuunnitelman, joka käytännössä on kooste lentoaseman laskupurojen kunnostustarveselvityksistä ja niissä esitetyistä toimenpiteistä. Finavia toimitti suunnitelman ELY-keskukselle vuonna 2017. ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksen 8. toisesta kappaleesta ja lupamääräyksistä 8.1, 8.2, 23. ja 24. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että lupamääräyksien 23. ja 24. mukaisten maaperän tai pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien aineiden varastointipaikkojen sijainnit on hyväksytettävä valvontaviranomaisella. Lupamääräyksen 8. toiseen kappaleeseen liittyen ELY-keskus esittää, että maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen sijaintipaikat on hyväksytettävä valvontaviranomaisella suunniteltaessa uusia jäänpoisto- tai jäänestokäsittelyalueita, kemikaalien varastopaikkoja, likaisen lumen sijoituspaikkoja tms. ennen niiden toteuttamista. Marraskuussa 2017 tapahtuneen kaliumformiaattivuodon vuoksi ELY-keskus on 1.2.2018 edellyttänyt Finavia Oyj:n toimittamaan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi kemikaalisäiliöiden varastointipaikkojen muutokset.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että määräyksen 8. toinen kappale on päivitettävä siten, että suunnitelma maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen säännönmukaisesta tarkastamisesta on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Suunnitelman päivitystarve olisi vuosittain arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään suunnitelman.

Finavia toteaa, että ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Lupamääräyksien 8.1, 23. ja 24. osalta ELY-keskus katsoo, että Finavian käyttämät periaatteet maaperän ja pohjaveden suojausrakenteista ja niiden tiiviysvaatimuksista esim. kemikaalien käsittely- ja varastointialueilla,

jätteiden varastointialueilla ja likaantuneen lumen varastointialueilla olisi toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille samoin kuin tiedot toteutuneista rakenteista.

Finavia toteaa, että ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

ELY-keskus katsoo, että lupamääräys 8.2 voidaan poistaa, koska määräyksen mukainen alue on otettu kokonaisuudessaan käyttöön. Finavia toteaa, että kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksistä 9.1 ja 9.2 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että lupamääräyksiä 9.1. ja 9.2. on tarve täydentää siten, että lentoasemalla käytettävistä kemikaaleista olisi pidettävä listaa ja tarkistettava, onko käytössä olevista kemikaaleista jokin mainittu asetuksessa 1022/2006 vesiympäristölle haitalliset ja vaaralliset aineet tai tähän asetukseen tulleissa tai tulevissa muutoksissa. Käytössä olevien kemikaalien lista olisi toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tulee muutoksia. Tieto kemikaalilistan tarkistamisesta on vuosittain esitettävä vuosiraportin yhteydessä.

Finavia toteaa, että ELY-keskus voi valvontaviranomaisena pyytää listausta käytetyistä kemikaaleista jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 10. esitettyyn

ELY-keskus toteaa, että selvitys pengeraltaiden toimivuudesta ja puhdistustehosta on 31.1.2018 toimitettu ELY-keskukselle. ELY-keskus on 3.9.2018 antanut kannanottonsa selvityksestä ja katsonut, että selvitys vastaa lupamääräyksessä 10. määrättyä selvitystä. Selvityksen johdosta on vesientarkkailua edellytetty tarkistettavan vuoden 2019 alusta lukien.

ELY-keskus katsoo, että lentoasemalla on pyrittävä kaikkien kiitoteiden 1, 2 ja 3 pinta- ja pohjavesikuormituksen jatkuvaan vähentämiseen ja että kiitotien 3 valumavesien pengerallaskäsittelyä on jatkuvasti pyrittävä kehittämään. Lisäksi pengeraltaiden toimivuus ja puhdistusteho on jatkossa määrävälein selvitettävä. Pengeraltaissa tapahtuvan vedenpuhdistustehon parantamismahdollisuuksien arvioimiseksi sekä pengeraltaiden formiaatti- ja glykolipitoisen veden kulkeutumisreittien ja vaikutusten selvittämiseksi on tarpeen laatia:

– toimenpide-ehdotus aikatauluineen ja kustannuksineen siitä, miten pengeraltaissa veden aerobista hajoamista voitaisiin tehostaa, esim. veden kierrätystä tai hapetusta lisäämällä
– arvio siitä, mihin pengeraltaiden pohjalle kerrostunut formiaatti- ja glykolipitoinen vesi päätyy ulosvirtauksen kautta ja mitkä ovat sen ympäristövaikutukset sekä onko tarvetta Mottisuon altaan tiivistämiseen.

Finavia toteaa, että ELY-keskukselle on toimitettu lupamääräyksessä edellytetty pengeraltaita koskeva selvitys. Laajassa selvityksessä oli todettu, että pengeraltaiden puhdistusteho on hyvä eikä sen perusteella ole tarpeellista suunnitella pengeraltaiden toiminnan tehostamista. ELY-keskus on hyväksynyt selvityksen ja edellyttänyt tarkkailun lisäämistä.

ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 12. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että määräys 12. on muutettava siten, että lentoasema-alueen hulevesien purkuojat on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on säännöllisesti tarkistettava. Arvio purkuojien kunnosta sekä tarvittavista ja tehdyistä kunnostustoimenpiteistä on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä purkuojien kunnostamisesta.

Finavia toteaa, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupapäätöksessä määrättiin selvittämään Kylmäojan länsihaaran kunnostustarvetta. Finavia teetti vuonna 2014 aluehallintovirastolle toimitetun selvityksen, johon liittyi yleissuunnitelmatason esitys lentoaseman hulevesien biosuodatukseen perustuvasta hallinnasta Kylmäojan valuma-alueella. Aluehallintovirasto antoi kunnostustarveselvityksen pohjalta päätöksen, jossa määrättiin toteuttamaan biosuodatuksen pilotti, seuraamaan sen toimintaa ja laatimaan suunnitelma Kylmäojaan johdettavien hulevesien käsittelystä. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyi biosuodatusalueen pilottialueen rakennussuunnitelmat. Pilottialue valmistui maaliskuussa 2019 ja sen toiminnan tarkkailu on käynnissä ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti.

Vaasan hallinto-oikeus määräsi omassa päätöksessään tekemään lentoaseman muista laskupuroista vastaavan selvityksen kuin Kylmäojasta. Selvitys toimitettiin aluehallintovirastolle vuonna 2016 ja siihen liittyi yleissuunnitelmatason esitys lentoaseman hulevesien maanalaiseen kosteikkojärjestelmään perustuvasta hallinnasta Veromiehenkylänpuron ja Kirkonkylänojan valuma-alueilla. Veromiehenkylänpuroon johdettavien hulevesien virtaamien tasaamiseksi rakennettiin tulva-altaat vuonna 2016. Kirkonkylänojaan vastaava tulva-allas valmistui elokuussa 2018. Aluehallintovirasto antoi kunnostustarveselvityksen pohjalta päätöksen, jossa selvitys toimenpide-esityksineen hyväksyttiin. Maanalaisen kosteikon pilotin

rakennussuunnitelmat valmistuivat kesällä 2019. Pilottikosteikon rakentaminen aloitettiin Veromiehenkylänpuron valuma-alueelle syksyllä 2019 ja kosteikko valmistuu kesällä 2020.

Kylmäojan kunnostus ja muiden ojien kunnostus on tehty eri viranomaispäätösten mukaisesti niissä tapauksissa, kun viranomainen on katsonut sen tarpeelliseksi. Finavia katsoo, että lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksistä 12.1–12.4 ja 14. esitettyyn

Lupamääräysten 12.1 ja 12.2. osalta ELY-keskus esittää, että määräyksissä olisi tarkistettava päivämäärät. Finavia toteaa, että se voi tarvittaessa hakea aluehallintovirastolta erikseen muutosta ELY-keskuksen viittaamiin päivämääriin. Finavia katsoo, että määräyksiä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Lupamääräyksen 12.3 osalta ELY-keskus katsoo, että kalataloudellinen kunnostustyö Kylmäojan länsihaaran uomassa on uusittava tarvittaessa kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Finavia toteaa teettäneensä Kylmäojan länsihaaran kalataloudelliset kunnostukset vuonna 2019. Kunnostuskohteita on kattavasti koko Kylmäojan länsihaarassa ja osin sen päähaarassa 13 kohteessa noin 3 kilometrin matkalla. Finavia katsoo, että jatkossa kunnostuskohteiden säännöllinen huolto on riittävä toimenpide eikä kunnostustyön uusiminen ole tarpeellista. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Lupamääräykseen 12.4 liittyen ELY-keskus katsoo, että selvitys on toimitettava myös kalatalousviranomaiselle ja toimituspäivämäärä on tarkistettava. Finavia toteaa, että se voi tarvittaessa hakea aluehallintovirastolta erikseen muutosta ELY-keskuksen viittaamiin päivämääriin. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Lupamääräyksen 14. osalta ELY-keskus esittää, että määräys on päivitettävä poistamalla päivämäärä. Finavia vastaa, että kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 21. esitettyyn

ELY-keskus katsoo tehtyjen selvitysten perusteella, että hajun esiintymistä on jatkossakin seurattava vähintään viiden vuoden välein pääpurkuojien Kylmäojan, Kirkonkylänojan ja Veromiehenkylänpuron alueilla ja tarvittaessa muidenkin purkuojien alueilla. Hajun säännöllisestä seurannasta on laadittava suunnitelma siten, että seurannat voidaan tehdä keskenään

vertailukelpoisesti. Seurantatulokset analysoituna on toimitettava kuukauden kuluessa tulosten valmistumisesta valvontaviranomaisille.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että hajuhaittaa ilmaantuessa haitan syy on selvitettävä ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Esim. Veromiehenkylänpuron hajuongelmia on pystytty vähentämään käsittelemällä purovedet vedenkäsittelylaitoksessa, joka hapettaa veden voimakkaasti ja poistaa vedestä hajun lisäksi kiintoainesta. Vedenpuhdistuslaitos on ollut toiminnassa helmikuusta 2017 lähtien. Tarvittaessa vastaavanlaisia vedenpuhdistuslaitoksia tulee ottaa käyttöön myös muissa purkuojissa.

Finavia toteaa, että kahden vuoden käyttökokemuksen perusteella todettiin, että Veromiehenkylänpuron sivuhaarassa ollut pienpuhdistamo ei ollut riittävän tehokas ja se oli toiminnaltaan epäluotettava. Puhdistamon käytöstä luovuttiin ja sivuhaaran vesi on lokakuusta 2019 alkaen johdettu jätevesiviemäriin, mikä on edelleen vähentänyt hajua Veromiehenkylänpurolla. Finavialla ei ole suunnitelmia vastaavien puhdistamojen rakentamiseksi tai valumavesien lisäjohtamiseksi jätevesiin muualla lentoaseman alueelle. ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden mukaisia selvityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksistä 25.–27. esitettyyn

Lupamääräykseen 25. liittyen ELY-keskus katsoo, että kemikaalien varasto- ja jakelualueiden kuntoselvitys on tarvittaessa uusittava valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Rakenteiden ja laitteiden säännöllisen tarkastuksen suorittamisesta on raportoitava vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Vuosiraportissa on lisäksi esitettävä arvio rakenteiden ja laitteiden kunnostustarpeista aikatauluineen.

Lupamääräykseen 26. liittyen ELY-keskus esittää, että lupamääräystä on täydennettävä siten, että ympäristönsuojelulain (527/2014) 15 §:n mukaista ennaltavarautumissuunnitelmaa on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tehdään muutoksia. Vahinkotilanteissa ympäristövaikutusten tarkkailu on käynnistettävä välittömästi valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Ennaltavarautumissuunnitelman ajantasaisuus on arvioitava ja esitettävä vuosittain vuosiraportissa.

Lupamääräykseen 27. liittyen ELY-keskus katsoo, että määräykseen on lisättävä Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Pääkaupunkiseudun Vesi Oy.

Finavia toteaa, että ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä sekä aiheelliseksi katsomaansa raportointia jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Ennaltavarautumissuunnitelmaa koskeva vaatimus sisällytettiin ympäristönsuojelulakiin (527/2014) vuoden

2014 kokonaisuudistuksessa. ELY-keskuksen vaatimus ilmoittamisesta Tuusulan kunnalle ja Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle on jo Finavian toimintatapa. Finavian mukaan lupamääräyksiä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asioista, jotka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisivat luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksistä 28., 30., 31. ja 31.1. esitettyyn

Lupamääräykseen 28. liittyen ELY-keskus katsoo, että asukkailta tulevien yhteydenottojen kirjaamista ja niihin vastaamista varten on oltava selkeä toimintatapa/suunnitelma, joka on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille. Jos tähän toimintatapaan tulee muutoksia, muutettu suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaisille. ELY-keskus katsoo, että määräyksessä on korostettava melua koskevien yhteydenottojen perusteella tehtävien johtopäätösten tekemistä ja esittämistä sekä selvityksen esittämistä niistä toimenpiteistä, joihin on yhteydenottojen perusteella ryhdytty, koska valvonnan yhteydessä joudutaan jatkuvasti puuttumaan tähän asiaa.

Finavia toteaa toimittaneensa lupamääräyksessä 28. vaaditun suunnitelman määräyksessä edellytetyllä tavalla. Yhteydenottojen kirjaamisessa ja niihin vastaamisessa on selkeä vakiintunut toimintatapa. Edelleen lupamääräys edellyttää jo nykyisellään Finaviaa laatimaan vuosiraportoinnin yhteydessä yhteenvedon melua koskevista yhteydenotoista sekä selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin yhteydenottojen perusteella on ryhdytty. Siten lupamääräys 28. jo nykyisellään toteuttaa Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteessaan vaatimat tavoitteet.

Lupamääräykseen 30. liittyen ELY-keskus katsoo, että lentoaseman käyttö- ja päästötarkkailusta pitää laatia ohjelma ja se on pidettävä ajan tasalla. Ohjelma on toimitettava valvontaviranomaiselle ja se on tarvittaessa tarkistettava valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla.

Finavia toteaa, että ELY-keskus voi valvontaviranomaisena pyytää suunnitelmia ja ohjelmia sekä aiheelliseksi katsomaansa raportointia jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella.

Lupamääräyksen 31. osalta ELY-keskus vaatii, että lupamääräys on päivitettävä seuraavaan muotoon:
”Pinta- ja pohjavesitarkkailu on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailussa on käytettävä mm. jatkuvatoimisia vedenlaatu- ja virtaamamittareita. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla tai valvontaviranomaisen aloitteesta siten, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta ja tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta. Valumavesien kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.”

Finavia katsoo, että ELY-keskus voi valvontaviranomaisena hyväksyessään tarkkailuohjelmaa edellyttää erityyppisiä tarkkailumenetelmiä ja -laitteita.

Lupamääräykseen 31.1 liittyen ELY-keskus esittää, että Helsinki-Vantaan lentoaseman valumavesien kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava. Tarkkailu voidaan toteuttaa osallistumalla Vantaanjoen yhteistarkkailuun.

Finavia on toiminut lupamääräysten 31.1. ja 12.4. mukaisesti ja kalataloudellinen tarkkailu on käynnissä lentoaseman laskupuroissa osana Vantaanjoen yhteistarkkailua.

Finavia katsoo, että lupamääräyksiä ei ole tarpeellista muuttaa. Kyse ei ole asioista, jotka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisivat luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 32. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että lentoaseman maaperän ja pohjaveden tilaa kuvaava selvitys, mukaan lukien määräyksessä 32. edellytetyt aineet, on laadittava tarvittaessa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lentoasema-alueen alle rakennetun Kehäratatunnelin rakennusvaiheessa lentoasema-alueen tunnelivesissä havaittiin glykolia ja sen hajoamistuotteita. Tämä osoittaa, että lentoaseman maa- ja kallioperässä esiintyy lentoasemalla käytettäviä kemikaaleja ja niiden hajoamistuotteita. Glykolin hajoamistuotteista ainakin asetaldehydi on karsinogeeni.

Lisäksi lentoasema-alueen maaperän ja pohjaveden tilaan vaikuttavat mm. lentoasema-alueella ja sen ympäristössä tehtävät räjäytystyöt, jotka muuttavat kallioperän rakosysteemejä ennalta arvaamattomalla tavalla sulkien olemassa olevia rakoja, laajentamalla olemassa olevia rakoja ja mahdollisesti myös muodostamalla uusia rakoja, joista kallioperään joutuneet kemikaalit voivat levitä aikaisempaa laajemmalle alueille, mm. marraskuussa 2017 tapahtuneen vahingon vuoksi kallioperään pääsi vuotamaan kaliumformiaattia 35 tonnia.

Päijänne-tunnelin ja Kehäradan rautatietunnelin sijaintien vuoksi lentoaseman maaperän ja pohjavesien tilan kokonaisvaltainen kartoittaminen haitta-aineiden suhteen määräajoin on erityisen tärkeää. Lisäksi pohjavesien virtausmallinnus on tarvittaessa uusittava valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Finavia on teettänyt lupamääräyksessä edellytetyn selvityksen maaperän ja pohjaveden glykolipitoisuudesta ELY-keskuksen hyväksymän tutkimussuunnitelman mukaisesti. ELY-keskus voi valvontaviranomaisena pyytää suunnitelmia ja ohjelmia sekä aiheelliseksi katsomaansa raportointia jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeen muuttaa. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 33. esitettyyn

ELY-keskus vaatii, että lupamääräys 33. on päivitettävä. Helsinki-Vantaan lentoaseman kenttäalueen maaliikenteen ja alle 300 metrin korkeudessa tapahtuvien lentokoneiden päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun on tarkkailtava. Tarkkailu voidaan toteuttaa osallistumalla pääkaupunkiseudun (HSY) ilmanlaadun yhteistarkkailuun.

Finavialla on jo pitkään ollut sopimus HSY:n kanssa lupamääräyksen mukaisesta ilmalaadun tarkkailusta. Viimeisin sopimus on allekirjoitettu 18.12.2018 ja se kattaa tarkkailun vuosina 2019 - 2023. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 34. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että jatkuvatoimisen lentoliikenteen melun mittausjärjestelmän ajantasaisuutta ja käyttökelpoisuutta on tarkasteltava määrävälein, esim. 10 vuoden välein, ja silloin, kun mittauslaitteisiin tai mittausmenetelmään tehdään muutoksia. Määrävälein tehtävä laadunvarmennus on tehtävä sertifioidun asiantuntijan toimesta. Kun laadunvarmennus tehdään mittauslaite- tai menetelmämuutoksen tms. vuoksi, se on tehtävä käyttäen ulkopuolista asiantuntijaa.

Finavia toteaa, että Helsinki-Vantaan lentoasemalla on käytössä lupamääräyksessä 34. edellytetty jatkuvatoiminen melun mittaus- ja lentoreittien seurantajärjestelmä. Järjestelmien luotettavuus on todennettu ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lupamääräyksen edellyttämällä tavalla. Järjestelmiin ei sen jälkeen ole toteutettu niiden luotettavuuteen vaikuttavia muutoksia.

Finavian näkemyksen mukaan sillä käytössään olevat melun mittaus- ja lentoreittien seurantajärjestelmät ovat maailman markkinajohtajan toimittamat ja edustavat yleisintä sekä edistyneintä kansainvälisesti käytössä olevaa tekniikkaa, eikä määrävälein ulkoisen asiantuntijan toimesta tehtävillä järjestelmän ajantasaisuuden tai käyttökelpoisuuden arvioinneilla olisi saavutettavissa mitään hyötyjä.

Uudenmaan ELY-keskuksen esittämissä tarkennuksissa lupamääräykseen ei ole kyse asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksestä 34.1 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että määräys sisältää vanhentunutta tekstiä ja se on päivitettävä. Lentoliikenteen aiheuttamaa melua on mitattava jatkuvatoimisesti. Mittauspaikkojen tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava säännöllisesti esim. 5–10 vuoden välein. Jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnin muuttaminen on esitettävä hyväksyttäväksi etukäteen valvontaviranomaiselle.

Finavia toteaa, että tällä hetkellä käytössä olevat jatkuvatoimiset melun mittauspaikat on sijoitettu lupamääräyksen mukaisesti. Finavia katsoo, että jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnit on valittu huolellisesti, eivätkä olosuhteet muutu lyhyellä aikavälillä siten, että mittauspaikkojen tarkoituksenmukaisuutta olisi tarpeen säännöllisesti arvioida. Nykyinenkin lupamääräys antaa toiminnanharjoittajalle tarvittaessa mahdollisuuden esittää jatkuvatoimisen mittausaseman sijainnin muuttamista valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Siten Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräykseen eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksistä 34.3 ja 34.6 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että määräykset on päivitettävä. Valvontaviranomaisen huomautuksista huolimatta jatkuvatoimisten melumittauspisteiden mittaustulokset ja reittien seurannan tulokset toimitetaan valvontaviranomaisille kommentoimattomina tai niukasti kommentoituina, minkä vuoksi raportointisuunnitelmien ajantasaisuus on tarkistettava. Melumittausten ja reittien seurannan tulosten raportointi voidaan esittää samassa raportointisuunnitelmassa.

ELY-keskus katsoo, että raportointisuunnitelmassa on korostettava tulosten analysointia ja tulkintaa sekä tulosten luotettavuuden ja edustavuuden arviointia. Tuloksia on tarkasteltava ja ne on kirjallisesti arvioitava.

Raportointisuunnitelman muuttaminen on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Päivitetty jatkuvatoimisten melumittausten ja reittien seurannan raportointisuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle aina, kun sitä on muutettu.

Finavia viittaa näiltä osin siihen, mitä edellä kohdassa ’Vastine raportoinnista esitettyyn’ on sanottu. Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 35. ja 36. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että lupamääräys 35. on päivitettävä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mittausjakson pituus pitäisi harkita aina tapauskohtaisesti siten, että lyhimmästä mittausjaksosta ei annettaisi ympäristöluvassa määräystä. Tällöin olisi mahdollista lyhyillä mittauksilla todentaa esim. yksittäisten koneiden aiheuttamia melutasoja. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että ympäristöluvassa on määrättävä toimittamaan mittaussuunnitelma mittausvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle jatkotoimenpiteiden harkintaa varten. Mittaustulokset on kirjallisesti arvioitava sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset antavat aihetta.

ELY-keskus on 21.2.2018 (Dnro UUDELY/5281/2015) joutunut antamaan Finavia Oyj:lle valituskelpoisen päätöksen liittyen lupamääräyksen 35.

noudattamiseen, koska mm. kahden vuoden mittauksia koskevia suunnitelmia ei ole toimitettu ympäristöluvassa määrätyn mukaisesti, vuosina 2016 ja 2018 mittaukset on aloitettu ennen mittaussuunnitelman toimittamista ja koska mittaustuloksia ei oltu asianmukaisesti kommentoitu eikä johtopäätöksiä oltu tehty.

Lupamääräykseen 36. liittyen ELY-keskus katsoo, että melualueiden (L_{den} 50−55 dB ja L_{den} 55–60 dB) pinta-alat ja niiden asukasmäärät on vuosittain selvitettävä. Tämän lisäksi määräykseen olisi lisättävä melualueiden koon ja asukasmäärän muutosten syiden arvioimisvelvoite. Finavia esittää oma-aloitteisesti vuosittain pinta-alat ja niiden asukasmäärät, mutta kommentointi puuttuu. Hämmennystä herättää mm. se, että poikkeustilanteissa pystytään lentämään siten, että melulle altistuvien asukkaiden määrä on pienempi kuin lennettäessä normaalitilanteessa.

Finavia katsoo, että Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 38. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että näytteiden ottajien tulee olla ko. näytteiden ottoon sertifioituja henkilöitä ja että analyysit tulee tehdä akkreditoiduilla määritysmenetelmillä tai valvontaviranomaisen kanssa sovittavilla, muilla tavoin varmistetuilla menetelmillä. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että näytteiden oton ja analysoinnin laadunvarmennus ja näytteenottajien pätevyys (ei nimitietoja) on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Finavia katsoo, että ELY-keskus voi valvontaviranomaisena hyväksyessään tarkkailuohjelmaa edellyttää erityyppisiä tarkkailumenetelmiä ja -laitteita. Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastine lupamääräyksistä 39. ja 40. esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset on tarkistettava vastaamaan muuta lupapäätöstä. Lupamääräystä 39. on lisäksi muutettava siten, että kalataloudelliset vaikutukset olisi raportoitava kalatalousviranomaisen ohjeen mukaisesti.

Finavia toteaa, että koska sen näkemyksen mukaan lupapäätöstä ei ole tarpeen muuttaa, ei myöskään lupamääräyksiä 39. ja 40. ole tarpeen muuttaa. Uudenmaan ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräykseen eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vastine lupamääräyksestä 39.1 esitettyyn

ELY-keskus katsoo, että määräys on osittain vanhentunut ja se on päivitettävä. Lisäksi määräys on aiheuttanut keskustelua tyhjäkäyntitehoilla

tehtävien koekäyttöjen raportoinnista. ELY-keskus on katsonut, että uudella huoltokoekäyttöpaikalla tyhjäkäyntiteholla tehtäviä koekäyttöjä ei tarvitse raportoida, koska niistä ei lupamääräyksen mukaan raportoida koekäyttöpaikan ulkopuolellakaan.

Finavia toteaa, että lupamääräyksen mukaisesti ELY-keskus voi muuttaa raportointia, joten kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Vastineen johtopäätökset

Finavia toteaa vastineen lopuksi, että lupamääräysten tarkistamista koskevan menettelyn poistumisen myötä laki ei tunne lupamääräysten automaattista tarkistamismenettelyä. Ympäristöluvan ajan tasalle saattaminen tai tarkistaminen ajan kulumisen johdosta eivät ole lainmukainen peruste luvan muuttamiselle. Sen sijaan ympäristöluvan muuttamisen tarvetta arvioidaan puhtaasti YSL 89 §:n 2 momentin nojalla, jonka erityisesti ELY-keskuksen viittaamien 1 ja 2 kohtien mukaan ympäristölupaa on muutettava, mikäli toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta tai toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus.

Finavia on aluehallintoviraston selvityspyynnön ja osapuolten välisessä neuvottelussa keskustellun mukaisesti toimittanut tämän vastineen liitteenä 1 selvityksen lentoliikenteen kehittymisestä ja lentokonemelun leviämisalueista vuosittain, jossa on kuvattu lentoliikenteen kehittymistä myöhäisillan klo 22.00–00.30 ja varhaisaamun klo 5.30–7.00 tunteina, sekä arvioitu lentokonemelun leviämistä kuvaavien alueiden L_{den} 55 dB ja 60 dB vuosittaisia muutoksia. Lisäksi Finavia on asiakokonaisuuksittain ja lupamääräyksittäin tässä vastineessa esittänyt selvitystä ja ottanut kantaa ELY-keskuksen esille nostamiin päivittämistä vaatimiin asioihin ja lupamääräyksiin.

Selvitysten ja vastineen johtopäätöksenä voidaan todeta, etteivät toiminnan ympäristövaikutukset ole muuttuneet aiemmasta, eikä lentokonemelun leviäminen tai muu toiminnan aiheuttama pilaantuminen tai sen vaara poikkea olennaisesti lupaharkinnan yhteydessä arvioidusta Uudenmaan ELY-keskuksen esittämällä tavalla. Toiminta ei myöskään aiheuta YSL:ssä kiellettyä seurausta, eli ympäristön pilaantumista.

Uudenmaan ELY-keskus ei aloitteessaan missään vaiheessa esitä tarkempaa selvitystä tai perusteita sille, miten ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti vuonna 2011 arvioidusta tai aiheuttaa laissa kielletyn seurauksen. Aloitteessa ei ole myöskään esitetty mitään yksilöytyä olennaista muutosta ennalta arvioituihin vaikutuksiin tai ympäristönsuojelulaissa kiellettyä seurausta, ja näin ollen asiassa on epäselvää, millä perustein lupaa nyt muutettaisiin tehdyn aloitteen johdosta.

Ottaen huomioon asiassa esitetty Finavian selvitys, Finavia toteaa, ettei perustetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiselle

tilanteessa ole olemassa ja vaatii Etelä-Suomen aluehallintovirastoa hylkäämään Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteen perusteettomana.

Finavian 31.12.2019 selvitys aluehallintoviraston selvityspyyntöön liittyen

Asiassa 30.8.2019 järjestetyn neuvottelun perusteella selvitysten täydentämiselle myönnettiin lisäaikaa 31.12.2019 saakka (aluehallintoviraston vastaus ja täydennyspyyntö 6.9.2019). Täydennyksinä toimitetuissa selvityksissä on esitetty seuraavaa.

Lentokonemelua koskevat selvitykset

Selvitys lentoliikenteen kehittymisestä ja lentokonemelun leviämisalueista vuosittain

Finavia on lentomelua koskevaan selvityspyyntöön liittyen esittänyt selvityksen lentoliikenteen kehittymisestä ja lentokonemelun leviämisalueista vuosittain (31.12.2019 selvityksen liite 1).

Selvityksen lähtötietoina on esitetty Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvassa nro 49/2011/ kuvattu toiminta liikennemäärien, lentoyhtiöiden käyttämän kaluston ja kiitoteiden käyttöperiaatteiden pohjalta.

Seuraavassa on esitetty johtopäätöksiä selvityksen mukaisesta vertailusta vuosina 2007–2018 toteutuneesta toiminnasta suhteessa ympäristöluvassa kuvattuun toimintaan.

<u>Liikennemäärät</u>

Selvityksen mukaan lentoonlähtöjen ja laskeutumisten määrä vuosina 2007–2018 päiväaikaan (klo 7–19) on pysynyt melko vakiona, mutta lähtivät kasvuun tarkastelujakson viimeisinä vuosina eli 2017 ja 2018. Päiväajan toteutuneet operaatiomäärät ovat kuitenkin selvästi ympäristöluvan liikenne-ennusteissa esitettyjä pienemmät.

Ilta-ajan (klo 19–22) lentoonlähtöjen ja laskeutumisten määrä oli tarkastelujakson loppupuolella alhaisempi kuin alussa. Ilta-ajan operaatiomäärä vastaa tasoltaan alle puolta ympäristöluvan liikenne-ennusteissa oletetusta määrästä.

Yöajan (klo 22–07) osalta lentoonlähtöjen määrä on pysytellyt tasaisena koko tarkastelujakson ja vastaa hieman yli kolmasosaa ympäristöluvan liikenne-ennusteissa oletetusta. Sen sijaan laskeutumisten määrä lisääntyi tarkastelujakson viimeisinä vuosina, keskimäärin noin 50 laskeutumisen tasolta noin 70 laskeutumiseen vuorokaudessa. Operaatiomäärä on kuitenkin edelleen selkeästi ympäristöluvan liikenne-ennusteissa oletettua määrää pienempi.

Ympäristöluvassa nro 49/2011/1 kuvatun toiminnan volyymin ennustettiin olevan vuositasolla 308 000 operaatiosta vuodessa vuonna 2020. Vuonna

2018 toteutunut operaatioiden määrä oli 194 000. Liikennemäärien kehitys on ollut ennustettua maltillisempaa.

Lentoyhtiöiden käyttämä kalusto

Lentoyhtiöiden käyttämässä kalustossa konekoko on kasvanut vuosina 2007–2018 siten, että pienempien kapearunkoisten suihkumatkustajakoneiden operaatiot ovat vähentyneet samalla kun suurempien kapearunkoisten suihkumatkustajakoneiden operaatiot ovat kasvaneet. Potkuriturbiinikoneiden operaatiomäärät ovat pysyneet varsin samalla tasolla koko tarkastelujakson.

Uutta teknologiaa edustavien konetyyppien käyttöönotto alkoi tarkastelujakson viimeisinä vuosina. A350-koneiden operaatiomäärä on kasvanut vuodesta 2015 alkaen ja vuodesta 2018 alkaen on nähty myös ensimmäisiä operaatioita A320neo- ja B737 MAX -koneilla.

Vuoden 2018 tilanteessa 50 % operaatioista lennettiin isommilla kapearunkoisilla suihkumatkustajakoneilla ja noin 15 % pienemmillä kapearunkoisilla suihkumatkustajakoneilla. Ennustetilanteessa pienempien kapearunkoisten suihkumatkustajakoneiden suhteellinen osuus oli arvioitu hieman suuremmaksi.

Edelleen vuoden 2018 tilanteessa A320neo- ja B737 MAX -koneiden osuus oli 2,6 % kaikista operaatioista. Ennustetilanteessa näiden uutta teknologiaa edustavien isompien kapearunkoisten suihkumatkustajakoneiden osuudeksi oli arvioitu noin 20 %.

Laajarunkokoneista A350-, A330- ja muiden laajarunkokoneiden osuus kaikista operaatioista on vastannut likimain ennustajatilanteelle oletettuja osuuksia. Kuten myös potkuriturbiinikoneiden operaatioiden osuus.

Kokonaisoperaatiomäärä vuonna 2018 oli kuitenkin vain 58 % ennustetilanteelle oletetusta operaatiomäärästä.

Kiitoteiden käyttöperiaatteet

Vuosittaista vaihtelua kiitoteiden käyttösuhteissa aiheuttavat muun muassa tuuliolosuhteiden muutokset ja kiitoteiden käytettävyyteen vaikuttaneet kunnossapitotyöt. Esimerkiksi koko tarkastelujakson (2007–2018) ajan vuorokausikeskiarvona lentoonlähdöistä 62 % on tehty kiitotieltä 22R. Vuosittain osuus on kuitenkin vaihdellut eri tekijöistä johtuen välillä 49–72 %. Vuositasolla yksittäisten kiitoteiden käyttösuhteet voivat vaihdella jopa yli 15 %-yksikköä pitkän aikavälin keskiarvon molemmin puolin, mikä kuvaa eri tekijöistä johtuvaa kiitoteiden käytön normaalia vaihtelua.

Verrattaessa toteutunutta tilannetta ennustetilanteessa vuodelle 2025 oletettuihin kiitoteiden käyttösuhteisiin todetaan, että erityisesti klo 22–07 kiitoteille 04L ja 22L on suhteessa ollut ennustetilanteessa oletettua enemmän laskeutumisia. Samalla toteutuneet käyttösuhteet ovat olleet oletettua

pienempiä kiitoteille 15 ja 22R. Suurin yksittäinen kiitoteiden käyttötavan kehittymiseen vaikuttanut tekijä on se, että liikennemäärät eivät ole kasvaneet siten, että kiitoteiden rinnakkaiskäyttöä olisi kapasiteettisyistä ollut tarvetta lisätä nykytasostaan ennustetilanteessa oletetulle tasolle.

Nyt vakiintunut kiitoteiden käyttötapa on nykyinen infrastruktuuri huomioiden havaittu liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden kannalta toimivimmaksi. Sillä varmistetaan myös olosuhteisiin nähden lyhimmät mahdolliset rullausmatkat, minimoiden lentotoiminnasta aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä ja polttoaineen kulutusta maassa.

Lentomelualueiden L_{den} 55 dB ja 60 dB vuosittaiset muutokset

Lentomelualueiden osalta Finavia toteaa aluksi, että vuosittain toteutuvaa melun leviämistä ei tulisi lainkaan verrata ympäristölupapäätöksen nro 49/2011/1 liitteessä 2 esitettyihin melualueisiin. Liitteessä esitetyt verhokäyrät ovat yhdistelmä ennustetilanteita, joista viimeisin on vuonna 2008 laadittu ennustetilanne. Ennustetilannetta laadittaessa on tehty useita selvityksessä kuvatun mukaisia oletuksia. Yksi näistä on oletettu konekaluston kehitys, jonka osalta muutos uuttaa teknologiaa edustavien kapearunkokoneiden käyttöönottamiseksi laajemmin on vasta käynnistynyt. Siten ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyt alueet kuvaavat täysin eri tilannetta kuin vuosittain nyt tarkasteltavan ajanjakson aikana on toteutunut. Selvityksessä on kuitenkin esitetty seuraavaan kuvaan koottuna vuosina 2011–2018 vuosittain lasketut toteutuneet L_{den} 55 dB ja 60 dB alueet käyräesityksenä ja väritettynä alueena ympäristöluvan liitteessä 2 esitetyn verhokäyrän L_{den} 55 dB ja 60 dB alueet.

Kuva. Vuosittain toteutuneet L_{den} 55 dB ja 60 dB alueet käyräesityksenä sekä ympäristöluvan liitteenä esitetyt L_{den} 55 dB ja 60 dB verhokäyrät väritettyinä alueina. Lisäksi katkoviivalla on esitetty verhokäyrälle laskettu L_{den} >50 dB alue.

Melualueet eivät muutu vaikuttavien muuttujien suhteen lineaarisesti. Eri tekijöiden muutokset vaikuttavat melualueisiin eri suuntaisesti. Esimerkiksi konekaluston kehittyminen vähämeluisampiin konetyyppeihin vaikuttaa näiden operaatiomääräosuuden kasvaessa merkittävästi melualueita pienentävästi, samalla kun jotkin muut tekijät saattavat vaikuttaa melualuetta kasvattavasti. Samalla kiitoteiden käyttötapa vaikuttaa osaltaan melualueen muotoon.

Selvityksessä todetaan, että laskennallisen melualueen kärkien alueilla nähtävää vuosittaista vaihtelua ei edellä esitetyin perustein voi pitää olennaisena muutoksena alueen melutilanteessa. Kiitotien suuntaisesta melutasojen loivasta gradientista (melutason muutos maantieteellisen etäisyyden suhteen) johtuen kiitoteiden keskilinjan suuntaisilla alueilla melukäyrän kärjen siirtymät voivat vaikuttaa karttatarkastelussa huomattaviltakin ilman, että alueen melutilanteessa olisi tapahtunut aistein havaittavaa muutosta.

Ympäristöluvan nro 49/2011/1 liitteessä 2 esitetyn L_{den} 55 dB alueen pinta-ala on 103 km^2. Tarkastelujakson 2011–2018 aikana vuositasolla toteutuneen L_{den} 55 dB alueen pinta-ala on vaihdellut välillä 62–72 km^2 siten, että pienin pinta-ala toteutui vuonna 2013 ja suurin pinta-ala vuonna 2015. Näistä pinta-aloista vuosittain 1–8 km^2 osuus on sijoittunut siten, että vuosittainen toteuma-alue on ollut verhokäyrän ulkopuolella. Samalla keskimäärin yli 40 km^2 alueen osalta verhokäyrää toteutunut melutaso on ollut pienempi kuin 55 dB.

Siten alueet, joilla vuosittainen toteuma vuosina 2011–2018 on ulottunut ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyä verhokäyrää laajemmalle alueelle ovat vastanneet 1–8 % verhokäyrän pinta-alasta. Samalla pinta-alaltaan moninkertaisella alueella melutaso on ollut alle verhokäyrän kuvaaman tason. Alueet, joilla toteuma on ulottunut verhokäyrän osoittamaa aluetta laajemmalle alueelle, sijoittuvat kiitoteiden suuntaisille linjoille. Näillä alueilla laskeutuvien lentokoneiden aiheuttamassa melutasossa ei selvityksen mukaan ole kokemuksellisesti havaittavissa olevaa eroa riippumatta siitä, sijoittuuko alue melukäyrän sisä- tai ulkopuolelle.

Melun kuvaamiseen yleisesti käytetty L_{den}-suure painottaa merkittävästi ilta- ja yöajan melutapahtumia. Painotuksen vaikutus Helsinki-Vantaan lentoaseman osalta kasvaa oleellisen merkittäväksi, koska lentoliikenteen logistiikan kannalta on välttämätöntä, että lentoonlähtöjä ja laskeutumisia on myös yöajan klo 22–07 aikana. Den-painotuksen vaikutus on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun monilla alueilla reilusti yli 5 dB.

Melualueiden muutoksia koskevana johtopäätöksenä selvityksessä todetaan, että erot tarkastelujakson aikana toteutuneiden ja ennustetilanteelle oletettujen kiitoteiden käyttösuhteiden ja konekaluston meluominaisuuksien välillä selittävät sen, että toteutuneilla tilanteilla lasketut alueet ulottuvat kahden laskeutumisiin käytetyn kiitotien keskilinjan jatkeilla hieman ympäristöluvan nro 49/2011/1 liitteessä 2 esitettyjä melualueita kauemmaksi. Melutilanne näillä alueilla ei kuitenkaan ole olennaisesti muuttunut.

Arvio tilanteesta vuosina 2020 ja 2025

Finavia oletti 31.12.2019 tilanteessa operaatiomäärien kasvun olevan lähivuosien aikana maltillista. Maltillisesta operaatiomäärän kasvusta johtuva vuosittainen muutos lentokonemelualueiden laajuuteen on pieni. Suurempi vaikutus melualueisiin on lentoyhtiöiden käyttämällä konekalustolla. Kuten edellä on todettu, vuonna 2008 laaditussa ennustetilanteessa koskien noin vuotta 2025 on oletettu, että operaatioista noin neljäsosa lennettäisiin uutta teknologiaa edustavilla konetyypeillä. Vuoden 2018 tilanteessa A320 NEO- ja B737 MAX -koneilla lennettyjen operaatioiden osuus oli noin 2,6 % kaikista operaatioista ja Airbus A350 -koneiden osuus noin 3,7 %.

Seuraavassa on esitetty karkeasti suuntaa antava (eivät perustu kattaviin mittauksiin) vertailu uutta teknologiaa edustavien konetyyppien melutasojen ja aiempaa teknologiaa edustavien konetyyppien melutasojen välillä:

- A320 NEO vs. A320
  - ero lähestymisissä: -2 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -6 dB
- B738 MAX vs. B738
  - ero lähestymisissä: -2 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -6 dB
- A359 vs. A333
  - ero lähestymisissä: -1,5 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -5 dB

Mittaustulosten perusteella nähdään, että konekaluston uudistuessa melutaso erityisesti lentoonlähdöissä alenee merkittävästi. Myös lähestymisten melutaso alenee jonkin verran. Ennustetilanteiden melutilanteen tarkempi arviointi edellyttäisi kuitenkin käytettävissä olevia tarkempia tietoja tulevaisuuden konetyypeistä ja niiden uusinta-aikataulusta, mitä Finavialla ei ollut käytettävissä.

Kiitoteiden käyttöperiaatteisiin ei ole odotettavissa merkittäviä rakenteellisia muutoksia, vaikka kiitoteiden rinnakkaiskäyttö tulee myöhemmin kehittymään liikenteen edellyttämällä tavalla. Kuten edellä on esitetty vuositasolla yksittäisten kiitoteiden käyttösuhteet voivat vaihdella jopa yli 15 %-yksikköä pitkän aikavälin keskiarvon molemmin puolin. Tämä vaihtelu vaikuttaa melualueiden suuntautumiseen ja muotoon.

Pitkällä aikavälillä konekaluston kehittyminen tulee vaikuttamaan melualueita merkittävästi pienentävällä tavalla. Lähitulevaisuudessa melualueet kuitenkin tulevat todennäköisesti ulottumaan kiitoteiden 04L ja 22L keskilinjojen jatkeilla lähestymissektoreissa hieman ympäristöluvan nro 49/2011/1 liitteessä 2 esitettyjä melualueita pidemmälle. Näillä alueilla ero verhokäyräkartalla esitettyyn melutasoon on 1–2 dB, joka vastaa suuruusluokaltaan tyypillistä lentokonemelun laskennalle oletettua tarkkuustasoa. Siten muutos ei selvityksen mukaan ole olennainen.

<u>Lentoliikenteen kehittyminen alkuyön ja varhaisaamun tunteina</u>

Klo 22 alkavalla tunnilla lentoonlähtöjen määrä on vähäinen, mutta laskeutumisten määrä suuri. Operaatioiden määrä on kuitenkin pysynyt samalla tasolla koko tarkastelujakson 2007–2017 ajan. Nämä lennot tulevat pääasiallisesti Keski- ja Pohjois-Euroopan eri kohteista.

Klo 23 alkavalla tunnilla lentoonlähtöjen määrä kasvaa edelliseen tuntiin verrattuna, mutta lukumäärä on pysynyt samalla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Pääosa näistä lentoonlähdöistä on kotimaan lentoja. Laskeutumisten määrä klo 23 alkavalla tunnilla on tarkastelujakson viimeisinä vuosina hieman lisääntynyt. Saapuvia lentoja on paitsi lähellä sijaitsevista Pohjois-Euroopan kohteista, erityisesti Etelä-Euroopan kohteista.

Klo 00 alkavalla tunnilla (klo 00:30 saakka) lentoonlähdöt ovat pääasiassa kotimaan kohteisiin. Lisäksi viime vuosina lentoonlähdöt Venäjälle ovat lisääntyneet ja muutamia yksittäisiä kaukokohteiden lähtöjä ajoittuu myös

tälle ajalle. Laskeutumisia Euroopan eri kohteista on tarkastelujakson lopulla hieman tarkastelujakson alkua enemmän.

Klo 05 alkavalla tunnilla (05:30 alkaen) sekä lentoonlähtöjen että laskeutumisten määrä on pieni koostuen yksittäisistä lennoista.

Klo 06 alkavalla tunnilla sekä lentoonlähtöjä että laskeutumisia on jo enemmän kuin edellisellä tunnilla. Lentoonlähtöjen määrä on tarkastelujakson viimeisinä vuosina ollut tarkastelujakson alun tasoa pienempi. Tämä johtuu erityisesti kotimaan kohteisiin suuntautuvien lentojen määrän vähenemisestä, koska toimintamalli on tältä osin muuttunut aiemmasta siten, että koneita yöpyy aiempaa enemmän eri verkostokentillä palatakseen varhain aamulla Helsinkiin. Samalla laskeutumisten määrä klo 06 alkavalla tunnilla on hieman kasvanut. Pääosa näistä laskeutumisista on eri kotimaan kohteista.

Yöaikaan ajoittuvaa liikennettä arvioitaessa on oleellista ottaa huomioon kyseisten tuntien liikenteen merkitys koko lentoliikenteen logistiikassa.

Lentoyhtiöiden liiketoiminta edellyttää lentokaluston tehokasta käyttöä. Vaihtomatkustajien osalta oleellista on toimivat jatkoyhteydet Euroopan eri kohteisiin sekä Aasiaan ja muihin kaukokohteisiin suuntautuvien lentojen välillä. Jos Helsinki-Vantaan lentoasemaa kotikenttänään pitävät lentoyhtiöt eivät pystyisi operoimaan riittävän tehokkaasti vähintään kahta menopaluulentoa Eurooppaan vuorokaudessa, yhtiöt eivät kykenisi toimimaan kilpailussa niiden yhtiöiden kanssa, jotka operoivat omilta kotikentiltään Suomen markkinoille.

Helsinki-Vantaan lentoasemalta kulkeva vaihtomatkustus on ratkaiseva kysyntätekijä usealle suoralle lentoreitille Helsinki-Vantaalta Eurooppaan. Suomen paikalliskysyntä ei mahdollistaisi suoria lentoyhteyksiä kaikkiin nykyisiin kohteisiin. Kansainvälinen vaihtomatkustus edellyttää, että lentoasema voi tarjota tulevalle ja lähtevälle yhteysaallolle riittävän kapasiteetin kilpailukykyisen vaihtoajan rajaamassa aikaikkunassa.

Maakuntien elinkeinoelämällä on suuri yhteystarve Helsinkiin ja ulkomaille. Monien yritysten sijoittumispäätökset perustuvat lentoliikenneyhteyksien toimivuudelle. Suomen lentoliikennestrategiassa on todettu, että yritystoiminnan menestymiselle kriittinen tekijä maan kaikissa osissa on yhteinen:

Käytössä on oltava päivittäiset edestakaiset liikenneyhteydet muualle Suomeen ja Eurooppaan. Järkevä matkaketju useista Suomen kaupungeista Eurooppaan edellyttää yhteyksiä Helsinki-Vantaalle varhain aamulla ja paluuyhteyttä takaisin myöhään illalla.

Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnassa ei siten ole kyse vain Finavian toiminnasta, vaan koko Suomen lentoliikennejärjestelmän toimivuudesta. Lentoliikenteestä ovat riippuvaisia lukuisat muut toimijat.

Kiitoteiden käyttö alkuyön ja varhaisaamun tunteina ei oleellisesti eroa muutenkin yöaikaan käytettävissä olevista kiitoteiden käyttöperiaatteista. Kiitoteiden tuntikohtaisia käyttösuhteita tarkasteltaessa todetaan, että ainoastaan varhaisaamun tunneilla kiitotien 22L käyttö laskeutumisiin on tyypillisesti ollut hieman koko yön keskimääräistä tilannetta suurempi ja kiitotien 15 käyttö koko yön keskimääräistä tilannetta pienempi. Muilta osin tunneittain toteutuneet käyttösuhteet vastaavat tyypillinen vaihteluväli huomioiden koko yöajalla keskimäärin toteutuneita käyttösuhteita. Vuositason keskimääräisiä käyttösuhteita tarkastellessa on kuitenkin otettava huomioon, että keskimääräinen käyttötilanne muodostuu vuositasolla tilanteista, joiden käytännön vaihtelu on suuri (kiitotietä ei ole käytetty lainkaan tai operaatioiden määrä on voinut olla suuri).

Lentoyhtiöiden käyttämän kaluston kehittymistä yleisellä tasolla on tarkasteltu edellä. Oletettavasti yöaikana käytettävän kaluston kehitys noudattaa pitkälti koko vuorokauden tasollakin toteutuvaa kehitystrendiä.

Finaviaa on myös pyydetty selvityksessään arvioimaan lentoliikenteen kehittymisen tilannetta alkuyön ja varhaisaamun tunteina vuosina 2020 ja 2025. Tältä osin Finavia toteaa, että sillä ei ole tiedossaan merkittäviä muutostekijöitä, jotka olennaisesti vaikuttaisivat yöliikenteen toteumaan. Aikataulukausikohtaisesti on mahdollista, että yksittäisiä lentovuoroja tulee lisää tai niitä poistuu, mutta rakenteellisia liikenteen määrään vaikuttavia muutoksia ei ole näköpiirissä.

Selvityksessä on yksityiskohtaisesti tarkasteltu lentoliikenteen kehittymistä alkuyön ja varhaisaamun tunteina vuosina 2007–2017 operaatiomäärien, lentokohteiden, kiitoteiden käytön ja käytettävän konekaluston näkökulmista. Kaikissa näistä tapahtuu vuosittaista normaalia vaihtelua. Operaatiomäärien kehitys alkuyön ja varhaisaamun tunteina riippuu osittain yleisestä operaatiomäärien kehityksestä. Osittain operaatiomääriin näillä tietyillä tunneilla vaikuttavat myös eri lentokohteiden painottuminen ja niihin logistisesti sopivat lentoajat. Konekalusto kehittynee tulevaisuudessa siten, että nykyinen kapearunkokalusto alkaa korvautua uuden sukupolven A32s neo, B737 MAX tai vastaavilla koneilla

Iltapäivän Aasiaan suuntautuvien kaukolentojen aalto on kasvanut siten, että riittävien jatkoyhteyksien varmistamiseksi on tullut myös lisää Euroopan lentoja tukemaan niitä. Nämä lennot voivat osaltaan lisätä klo 22–01 välille sijoittuvien laskeutumisten määrää. Yksi vaikuttava tekijä on myös sekä Euroopan, että Aasian pääkenttien ruuhkaisuus, mistä johtuen optimaalisimpia laskeutumis- ja lentoonlähtöaikoja ei enää ole saatavilla. Esimerkiksi myöhäisempi ajankohta Euroopan päässä saa aikaan painetta saapua vasta myöhemmin takaisin myös Helsinkiin. Keskisen Euroopan ilmatilan ruuhkaisuus saattaa myös osaltaan ohjata liikenteen rakennetta.

Johtopäätöksenä lentoliikenteen kehittymisestä alkuyön ja varhaisaamun tunteina selvityksessä todetaan, että lentoliikenteen kehittyminen myöhäisillan klo 22.00–00.30 ja varhaisaamun klo 5.30–7.00 tunteina ei poikkea ympäristöluvassa kuvatusta.

Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelma

Finavia on esittänyt lentomelua koskevaan selvityspyyntöön liittyen Helsinki-Vantaan lentoaseman 21.12.2018 päivätyn lentokonemelun hallintasuunnitelman (31.12.2019 selvityksen liite 3). Melunhallintasuunnitelma laaditaan ympäristöluvan nro 49/2011/1 lupamääräyksen 5. mukaisesti.

Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan mm. seuraavia asioita:
– toimintaympäristö,
– kiitoteiden käyttötavat,
– ilmatilan hallinta ja lentoreitit,
– lentoaseman lentoliikenne,
– maatoimintojen melu,
– lentokonemelun hallintamenetelmät,
– lähtö- ja tulomenetelmien hallintakeinot, ja
– lentokonemelutilanteen seuranta.

Suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä

Aluehallintovirasto on pyytänyt luvanhaltijaa toimittamaan Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä Nro 13/0230/1 ympäristöluvan kohtaan ”Lupamääräysten tarkistaminen” lisätyn suunnitelman kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä.

Finavia toteaa, että ympäristönsuojelulain tarkistamisvelvoitteen poistamisen myötä ympäristöluvassa asetettua velvoitetta suunnitelman laatimiseen ei ole, eikä kyseistä suunnitelmaa ole vielä laadittu.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupapäätöksessä on lukuisa määrä erilaisia pinta- ja pohjavesiä koskevia selvitysvelvoitteita, jotka ovat osin päällekkäisiä.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 12. määrättiin selvittämään Kylmäojan länsihaaran kunnostustarvetta. Finavia teetti vuonna 2014 aluehallintovirastolle toimitetun selvityksen, johon liittyi yleissuunnitelmatason esitys lentoaseman hulevesien biosuodatukseen perustuvasta hallinnasta Kylmäojan valuma-alueella. Aluehallintovirasto antoi kunnostustarveselvityksen pohjalta päätöksen, jossa määrättiin toteuttamaan biosuodatuksen pilotti, seuraamaan sen toimintaa ja laatimaan suunnitelma Kylmäojaan johdettavien hulevesien käsittelystä. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyi biosuodatusalueen pilottialueen rakennussuunnitelmat. Pilottialue valmistui maaliskuussa 2019 ja sen toiminnan tarkkailu on käynnissä ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti.

Vaasan hallinto-oikeus täydensi omassa päätöksessään määräystä koskemaan myös muita lentoaseman laskupuroja. Selvitys toimitettiin aluehallintovirastolle vuonna 2016 ja siihen liittyi yleissuunnitelmatason esitys lentoaseman hulevesien maanalaiseen kosteikkojärjestelmään perustuvasta hallinnasta Veromiehenkylänpuron ja Kirkonkylänojan valuma-alueilla.

Veromiehenkylänpuroon johdettavien hulevesien virtaamien tasaamiseksi rakennettiin tulva-altaat vuonna 2016. Kirkonkylänojaan vastaava tulva-allas valmistui elokuussa 2018. Aluehallintovirasto antoi kunnostustarveselvityksen pohjalta päätöksen, jossa selvitys toimenpide-esityksineen hyväksyttiin. Maanalaisen kosteikon pilotin rakennussuunnitelmat valmistuivat kesällä 2019. Pilottikosteikon rakentaminen aloitettiin Veromiehenkylänpuron valuma-alueelle syksyllä 2019 ja kosteikko valmistuu kesällä 2020.

Vaasan hallinto-oikeus lisäsi ympäristölupaan määräyksen 7.1. ja määräsi laatimaan hulevesien hallinnan yleissuunnitelman, joka käytännössä on kooste lentoaseman laskupurojen kunnostustarveselvityksistä ja niissä esitetyistä toimenpiteistä. Finavia toimitti suunnitelman ELY-keskukselle vuonna 2017.

Vaasan hallinto-oikeus täydensi ympäristöluvan määräystä 10 lisäämällä velvoitteen tehdä selvitys kiitotien 3 alle rakennettujen pengeraltaiden toimivuudesta ja puhdistustehosta. Pengeraltaita käytetään kiitotien 3 hulevesien viivytykseen ja puhdistukseen. Finavia toimitti selvityksen ELY-keskukselle vuonna 2018.

Lentoasemalta tulevaa vesikuormitusta on vähennetty 1980-luvulta alkaen keräämällä talteen propyleeniglykolipitoisia lentokoneiden jäänpoisto- ja jäänestoaineita. Keräysteho on vuosien mittaan kasvanut ympäristöluvassa määrätylle 80 %:n tasolle, joka on kansainvälisestikin erittäin hyvä saavutus. Keräyksen ulkopuolelle jäävästä osuudesta valtaosa päätyy hulevesien mukana laskupuroihin rakennettuihin käsittelyjärjestelmiin. Selvitys propyleeniglykolin talteenoton tehostamisesta tehtiin lupamääräyksen mukaisesti ja Finavia toimitti sen aluehallintovirastolle vuonna 2018. Aluehallintovirasto antoi selvityksestä päätöksen kesäkuussa 2019. Päätös on lainvoimainen.

Edellä esitellyt kuormitusta vähentävät uudet vesienkäsittelyjärjestelmät liittyvät mitä suurimmassa määrin luvassa tehtäväksi määrättyyn suunnitemaan kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämiseksi. Uusien hulevesien käsittelyjärjestelmien tehokkuutta ei pystytä etukäteen varmuudella arvioimaan eikä suunnitelmaa pystytä täysimääräisesti tekemään, ennen kuin järjestelmien toimintaa on tarkkailtu usean vuoden ajan.

Täten ympäristöluvan tarkistamishakemukseen määrätty suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä on mielekästä tehdä vasta vuoden 2024 jälkeen, jolloin tietoa uusien järjestelmien tehokkuudesta on olemassa ja pystytään paremmin arvioimaan, onko uusille toimenpiteille tarvetta.

Selvitykset lupamääräyksiä koskevien yksilöityjen vaatimusten perusteella

Huoltokoekäyttöpaikkaa koskeva ympäristöluvan lupamääräys 6.

Aluehallintovirasto on pyytänyt luvanhaltijaa esittämään yhteenvedon uuden huoltokoekäyttöpaikan käytöstä ja muualla kuin huoltokoekäyttöpaikalla tehdyistä tyhjäkäyntitehoa suuremmalla teholla tehdyistä koekäytöistä. Lisäksi aluehallintovirasto on pyytänyt luvanhaltijan vastinetta ja omaa esitystä ELY-keskuksen aloitteen 8.3.2019 täydennyksen liitteessä esitettyjen lupamääräystä 6. koskevien vaatimusten ja esitysten johdosta.

Aluehallintoviraston selvityspyynnössä vaadittu yhteenveto uuden huoltokoekäyttöpaikan käytöstä ja muualla kuin huoltokoekäyttöpaikalla tehdyistä tyhjäkäyntitehoa suuremmalla teholla tehdyistä koekäytöistä on esitetty tämän vastineen (31.12.2019) liitteenä 4. Yhteenveto sisältää vertailun suunnitelmassa esitettyihin määriin ja yhteenvedon liitteenä on esitetty lupamääräyksen 6. mukaiset poikkeustilanneraportit.

Liitteessä esitettyjen koekäyttöjen kokonaisaikojen perusteella voidaan katsoa, että koekäyttöjen määrät eivät poikkea olennaisesti ennalta arvioidusta, eikä kyseessä ole YSL 89 § 2 mom. mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Finavia yhtyy ELY-keskuksen aloitteen täydennyksessä esitettyihin lupamääräystä 6. koskeviin näkemyksiin koekäyttöpaikan ulkopuolella tehtävien koekäyttöjen raportoinnista. ELY-keskuksella on toimivalta muuttaa raportointivelvoitetta, mikäli koekäyttötoiminnasta aiheutuu haittaa. Lupamääräyksen muuttamiselle ei siten ole Finavian käsityksen mukaan tarvetta.

Paloharjoitusaluetta koskeva ympäristöluvan lupamääräys 15.

Aluehallintovirasto on pyytänyt luvanhaltijaa selvittämään lupamääräyksessä 15. tarkoitetun nykyisen paloharjoitusalueen ja mahdollisen uuden tai korvaavan paloharjoitusalueen tilanteen sekä esittämään mahdolliset suunnitelmat paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioimiselle. Lisäksi aluehallintovirasto pyytää luvanhaltijan vastinetta ja omaa esitystä ELY-keskuksen aloitteen 8.3.2019 täydennyksen liitteessä esitettyjen lupamääräystä 15. koskevien esitysten ja vaatimusten johdosta.

ELY-keskus toteaa kyseisessä täydennyksessään, että määräys on päivitettävä vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä (89 § 2. mom. kohta 5). Määräyksessä 15 määrätään lentoaseman paloharjoitusalueen maaperän pilaantuneisuus tutkittavaksi ja maaperän puhdistustarve arvioitavaksi paloharjoitustoiminnan lopettamisen yhteydessä. Paloharjoitusalueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve toimenpiteineen tulee kuitenkin mahdollisesti tehtäväksi jo ennen paloharjoitustoiminnan lopettamista alueella EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

ELY-keskus toteaa, että ympäristönlaatunormidirektiivin 5 artiklan velvoittamana Suomen tulee laatia selvitys eli inventaario vesiympäristölle vaarallisten aineiden asetuksen (1022/2006) liitteen 1C1 ja 1D aineiden päästöistä tai huuhtoutumisesta kullakin vesienhoitoalueella. Asetuksen uusimmassa muutoksessa (1308/2015) on tullut 12 uutta liitteen 1C1 ainetta, joiden kuormitusta vesiympäristöön SYKE selvitti uusia prioriteettiaineita koskevassa kuormitusinventaariossa 2018.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että uusista prioriteettiaineista perfluorioktaanisulfonaatin (PFOS) osalta suurimmat ympäristölaatunormit (EQS) ylittävät pitoisuudet mitattiin Vantaanjoesta. Suurimmiksi päästölähteiksi todettiin yhdyskuntien jätevedenpuhdistamot sekä paloharjoitusalueet. Uusia prioriteettiaineita koskevassa EU:n komissiolle vuonna 2018 raportoidussa alustavassa toimenpideohjelmassa (Preliminary programme of measures for FIVHA2) (SYKE) esitettiin toimenpiteiksi jätevedenpuhdistuksen kehittämistä, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamista ja lisätutkimuksia. Erikseen mainittiin Helsinki-Vantaan lentokentän paloharjoitusalue, jossa PFOS:ia sisältävien sammutusvaahtojen käyttö lopetetiin 2011. Alustavia toimenpiteitä täsmennetään edelleen 2021 valmistuvassa seuraavassa vesienhoitohoitosuunnitelmassa.

Finavia toteaa, että lentoaseman paloharjoitusalue on edelleen käytössä. Sammutusvaahtojen käyttö on lopetettu alueella jo vuonna 2007, ei vuonna 2011 kuten ELY-keskus aloitteen täydennyksessä toteaa. Alueella on tuolloin lopetettu myös polttonestepalojen harjoitukset. Vuodesta 2007 lähtien alueen toiminta on rajoittunut vain savusukellusharjoituksiin ja pienimuotoisiin sammutusharjoituksiin, joissa sammutteena käytetään vain vettä ja palavana materiaalina yleensä lastulevyä, puuta tai heinää. Harjoitukset tapahtuvat asfaltoidulla alueella ja alue asfaltoitiin uudelleen kesällä 2019. Paloharjoitusalueen toiminnasta on raportoitu ympäristöluvan mukaisesti vuosiraportoinnin yhteydessä.

Finavialla ei ole tällä hetkellä suunnitelmissa rakentaa uutta korvaavaa paloharjoitusaluetta Helsinki-Vantaan lentoaseman alueelle. Finavian linjauksen mukaisesti polttoainepaloharjoitukset on keskitetty Rovaniemen, Oulun ja Tampere-Pirkkalan lentoasemille ja Kuopion pelastusopiston harjoitusalueelle. Mutta Helsinki-Vantaan lentoasemalla on oltava käytössä alue edellisessä kappaleessa kuvattuun harjoitteluun ja nykyinen alue on siihen soveltuva.

Finavia on tarkkailut perfluorattujen yhdisteiden (PFAS-yhdisteiden) pitoisuuksia lentoaseman pinta- ja pohjavesistä vuodesta 2014 lähtien. Ensimmäiset tutkimukset suoritettiin Uudenmaan ELY-keskuksen kehotuksesta loka-joulukuussa 2014. Tulosten perusteella PFAS-yhdisteiden tarkkailu lisättiin lentoaseman glykoli-, pinta- ja pohjavesitarkkailuun ELY-keskuksen kehotuksen 11.2.2015 mukaisesti ja tarkkailua suoritetaan ELY-keskuksen 21.10.2015 antaman päätöksen mukaisesti. Valvontakokouksessa 17.5.2019 sovitun mukaisesti tarkkailua jatketaan edelleen.

Suomessa on määritelty ympäristönlaatunormit vain pintaveden PFOS-pitoisuudelle: 36 µg/l, joka koskee lyhytaikaista enimmäispitoisuutta (MAC-EQS) ja 0,65 µg/l, joka koskee vuosikeskiarvoa (AA-EQS). Helsinki-Vantaan lentoaseman tarkkailussa paloharjoitusalueelta laskevan ojan vedessä enimmäispitoisuus ei ole ylittynyt kertaakaan ja suurimmat todetut pitoisuudet ovat olleet alle kymmenesosan normista ja pienimmät pitoisuudet jopa alle sadasosan normista. Tulokset ovat vaihdelleet hyvin voimakkaasti riippuen mm. näytteenottoajankohdan virtaamasta, joten tulosten vertaaminen vuosikeskiarvoon ei anna todenmukaista kuvaa tilanteesta. Suomessa ympäristönlaatunormeja tai viitearvoja ei ole määritelty pohja- ja juomavedelle eikä maaperälle. Parhaillaan ollaan uudistamassa Euroopan komission ns. juomavesidirektiiviä. Ehdotuksessa on esitetty mm. ympäristönlaatunormit juomaveden PFOS-pitoisuudelle ja PFAS-yhdisteiden summapitoisuudelle. Suomi on vastaavasti uudistamassa omaa lainsäädäntöään. Vesienhoitoasetuksen (1040/2006) liitteeseen 7A ollaan ehdotuksen mukaan lisäämässä ympäristölaatunormit mm. pohjaveden PFOS-pitoisuudelle ja PFAS-yhdisteiden summapitoisuudelle. Molemmat lainsäädäntöhankkeet ovat edelleen kesken.

Finavia on osallistunut Suomen ympäristökeskuksen vetämään yhteishankkeeseen, jonka tarkoituksena oli lisätä tietoa PFAS-yhdisteiden esiintymisestä ja käyttäytymisestä ympäristössä sekä tuottaa valtakunnallisesti sovellettavaa ohjeistusta paloharjoitusalueiden kohdetutkimuksiin ja riskinarviointiin. Lisäksi tavoitteena oli myös antaa ehdotukset/suositukset kansallisesti sovellettavista viite-/vertailuarvoista ja niiden soveltamisesta riskinarvioinnissa. Hanke valmistui keväällä 2019. Hankkeen tulokset tukivat kansainvälisiä tuloksia, joissa PFAS-yhdisteistä aiheutuvien ympäristö- ja terveysriskien voidaan olettaa kohdistuvan ensisijaisesti vesiekosysteemiin sekä pohjaveden mahdolliseen käyttöön juomavetenä. Hankkeen tulosten perusteella ei pystytty antamaan ehdotuksia/suosituksia Suomessa sovellettavista viite-/vertailuarvoista, vaan arvojen määrittelemiseksi tarvitaan lisää tutkimustietoa.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Finavia ei ole vielä tässä vaiheessa katsonut järkeväksi ja tarpeelliseksi tutkia paloharjoitusalueen maaperää. Finavia jatkaa edelleen pinta- ja pohjavesien tarkkailua ja kunhan Suomeen saadaan ympäristönlaatunormit ja viitearvot pohja- ja juomavedelle sekä maaperälle, arvioidaan maaperätutkimusten tarve ottaen huomioon vesitarkkailun tulokset.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella Finavian näkemyksen mukaan määräystä ei ole tarpeen päivittää vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä (YSL 89 § 2 mom. kohdan 5 mukaan). Lisäksi Finavia toteaa, että ELY-keskuksella on toimivalta vaatia maaperätutkimuksia ja mahdollista puhdistussuunnitelmaa jo nykyisen lainsäädännön perusteella, kuten se on tehnyt vaatiessaan Finaviaa tarkkailemaan pinta- ja pohjavesiä.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset, selvityspyyntö ja luvanhaltijan vastaukset

Uudenmaan ELY-keskus on täydentänyt aloitettaan 8.3.2019 tarkentamalla ja yksilöimällä aloitteen vaatimuksia ja perusteluja.

Aluehallintovirasto on 23.4.2019 esittänyt Finavia Oyj:lle selvityspyynnön ELY-keskuksen aloitteen ja sen täydennyksen perusteella.

Finavia Oyj on esittänyt vastineen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 27.6.2019.

Aluehallintovirasto on 6.9.2019 esittänyt Finavia Oyj:lle täydennyspyynnön.

Finavia Oyj on esittänyt vastineen ja selvityksen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 31.12.2019.

Asian tiedoksiannon ja lausuntopyyntöjen yhteydessä aluehallintovirasto on ELY-keskukselle osoitetussa lausuntopyynnössä pyytänyt lisäksi tarvittaessa täydentämään ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisia perusteita aloitteessa esittämilleen luvan muutosesityksille Finavia Oyj:n selvityksissä ja vastineissa esitetyn johdosta.

Tiedottaminen

Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteesta ja sen täydennyksestä sekä Finavia Oyj:n vastineista (27.6.2019 ja 31.12.2019) liitteineen ja selvityksineen on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja em. asiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi) 21.2–30.3.2020. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Vantaan, Helsingin, Espoon, Keravan, Kauniaisten ja Järvenpään kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbaldet -lehdissä 25.2.2020.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt aloitteesta ja luvanhaltijan vastineista ja selvityksistä lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (luvanhaltijan vastineisiin ja selvityksiin sekä tarvittaessa täydentämään aloitetta), Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungeilta, Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnilta sekä edellä mainittujen kaupunkien ja kuntien ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Lisäksi lausuntoa on pyydetty Liikenne- ja viestintävirastolta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

ELY-keskus viittaa tekemänsä aloitteeseen, päivätty 16.11.2018, ja aloitteen täydennykseen, päivätty 8.3.2019, ja lausuu Finavia Oyj:n 31.12.2019 päivätystä selvityksestä seuraavaa.

Kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelma

Finavia Oyj esittää selvityksensä useassa kohdassa, että valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan tekemään selvityksiä ja suunnitelmia. Toisaalta Finavia Oyj esittää myös selvityksessään 31.12.2019 sivulla 7 kuvaavasti toimintatapaansa vaadittujen suunnitelmien ja selvitysten osalta:

”Vastineen liitteenä Finavia on toimittanut lupaviranomaiselle toiminnanharjoittajalla olevat ympäristöluvassa vaaditut selvitykset. Muiden vaadittujen selvitysten osalta Finavia on todennut, että kyseisiä selvityksiä tai raportteja ei ole laadittu, eikä niiden laatimiseen ole ollut velvoitetta, eikä selvityksiä ole myöskään mahdollista laatia asianmukaisesti epärealistisessa selvitysten toimittamiselle annetussa kahden kuukauden määräajassa.”

Vaasan hallinto-oikeus on ELY-keskuksen esityksen perusteella määrännyt päätöksessään 5.9.2013 Finavia Oyj:n laatimaan kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelman. Uudenmaan ympäristökeskus on lausunnossaan ympäristölupahakemuksesta 16.9.2008 tuonut esille tarpeen kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelman laatimiseksi.

Finavia Oyj katsoo selvityksessään, ettei em. velvoitetta enää ole, koska luvan tarkistamisvelvoite poistui. Lisäksi Finavia Oyj esittää mm., että kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelma on mielekästä tehdä vasta, kun seuraavat selvitykset lentokentällä on tehty:

– laskuojiin johdettavien valumavesien biosuodatuskäsittelyä koskevat selvitykset ja pilotit (lupamääräykset 12.–12.4.)
– hulevesien hallinnan yleissuunnitelman laskupurojen kunnostusselvitykset ja toimenpiteet (lupamääräys 7.1.)
– kiitotien 3 pengeraltaiden toimivuus- ja puhdistustehoselvitys (lupamääräys 10.)
– glykolin talteenoton tehostamista koskevan päätöksen käsittely on kesken Vaasan hallinto-oikeudessa eikä näin ollen ole tietoa vaadittavista toimenpiteistä.

ELY-keskus katsoo, että laskuojiin johdettavien vesien käsittelyt, laskupurojen kunnostaminen, kiitotien 3 pengeraltaiden puhdistustehon ylläpitäminen ja kehittäminen sekä mahdolliset glykolin talteenoton tehostamistoimet eivät poissulje tarvetta kiitoteiden 1 ja 2 kuormituksen vähentämisestä eivätkä ole riippuvaisia toisistaan. ELY-keskus pitää, kuten jo vuonna 2008, edelleen selvityksen laatimista tarpeellisena ja tärkeänä.

Kemikaalilista

ELY-keskus voi Finavia Oyj:n selvityksen mukaan pyytää listausta käytetyistä kemikaaleista jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella.

Lentoasemalla suoritetuilla tarkastuksilla asia on ollut esillä ja ELY-keskus on pyytänyt kemikaalilistaa. Finavia Oyj ei ole kuitenkaan toimittanut tietoa alueella käytettävistä kemikaaleista eikä niiden määristä. Alueella käytetään merkittäviä määriä esim. maaleja kiitotiemaalauksiin. Koska luvassa määrätään yksilöidysti toimittamaan tiedot vain jäänpoisto- ja jäänestokemikaaleista, valvojalle ei toimiteta tietoa muista alueella käytettävistä kemikaaleista. ELY-keskus katsoo, että hallintopakkotoimien käyttäminen normaalien toiminnan seurantatietojen hankkimiseksi on liian työlästä, minkä vuoksi tiedot alueella käytettävistä kemikaaleista ja niiden määristä on ympäristöluvassa määrättävä toimittamaan valvontaviranomaisille.

Purkuojat (lupamääräys 12.)

Finavia Oyj esittää selvityksessään, että Kylmäojan kunnostus ja muiden ojien kunnostus on tehty eri viranomaispäätösten mukaisesti niissä tapauksissa, kun viranomainen on katsonut tarpeelliseksi.

Kuten Finavia Oyj esittää, kunnostukset ovat vaatineet aina viranomaispäätöksen. Tämän vuoksi ELY-keskus katsoo, että ympäristölupapäätöksessä on määrättävä purkuojien jatkuvasta kunnossapitämisestä ja tarkistamisesta sekä tarvittaessa ojien kunnostamisesta valvontaviranomaisen määräyksestä.

Kalataloudellinen kunnostustyö (lupamääräys 12.3.)

Finavia Oyj katsoo selvityksessään, että jatkossa kalataloudellinen kunnostustyö Kylmäojan länsihaaran uomassa ja kunnostuskohteiden säännöllinen huolto on riittävä toimenpide eikä kunnostustyön uusiminen ole tarpeellista.

ELY-keskus katsoo, että kunnostustyön uusimistarpeen on asianmukaista viranomaisen arvioida eikä päästöjä aiheuttavan tahon.

Tarkkailuohjelma kalojen ja pohjaeläinten esiintymisestä (lupamääräys 12.4. kolmas kpl)

Finavia Oyj esittää selvityksessään, että se on toimittanut Varsinais-Suomen ELY-keskukselle suunnitelman tarkkailuohjelmasta, jolla selvitetään viiden laskupuron kalojen ja pohjaeläinten esiintymistä ja että ELY-keskuksella on toimivalta vaatia suunnitelmia ja niiden päivityksiä jo nykyisen lainsäädännön ja luvan perusteella. Lupamääräystä ei ole tarpeellista muuttaa.

ELY-keskus katsoo, että määräys tehdä selvitys kalojen ja pohjaeläinten esiintymisestä on kertaluonteinen ja että selvitys on tarvittaessa pystyttävä uusimaan ilman hallintopakkotoimia.

Melun leviäminen ja altistujien määrät

Lupaharkinta vuonna 2011 on perustunut lentomelun osalta lupahakemuksessa esitettyyn toiminnan laajuuteen ja esitettyyn arvioon toiminnan laajenemisesta vuoteen 2025 mennessä. Ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 on esitetty ko. arvio lentomelualueen laajenemisesta: ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmä”. Finavia Oyj esittää selvityksessään mm., että vuositasolla toteutuneita lentokonemelun leviämistä kuvaavia alueita ei voi sellaisenaan verrata Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyihin alueisiin, koska ne kuvaavat täysin eri tilanteita. Näin ollen toiminnanharjoittajakin myöntää, että lupaharkinnan perusteena ollut arvio lentomelun leviämisestä ei kuvaa toimintaa ja sen aiheuttamaa haittaa riittävän tarkasti. Myös ELY-keskus katsoo, että toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa vuosi- ja vuorokausitasolla olennaisesti ennalta arvioidusta (YSL 89 §:n 2 momentin kohta 1).

Ympäristöluvan toteutumista lentomelun osalta ei voida arvioida, koska toteutumaa ei voida verrata lupapäätöksen liitteen verhokäyrään eikä muita lentomelun leviämisen hyväksyttävyyttä mittaavia suureita ole päätöksessä esitetty. ELY-keskus katsoo, että ympäristölupaa on tältä osin tarkistettava. Lupamääräyksissä on selkeästi määrättävä joko melualueista kartalla tai altistujamääristä siten, että toiminnan luvanmukaisuus voidaan yksiselitteisesti vuosittain arvioida. Ympäristöluvassa on rajattava lentomelun vaikutukset hyväksyttävälle tasolle joko maantieteellisesti tai määräämällä suurin sallittu altistujamäärä. Toiminnanharjoittajan asia on ratkaista, miten sallitulla tasolla pysytään tai sinne päästään. Tämä voi vaatia myös Traficomin asettamia rajoituksia.

Finavia Oyj esittää selvityksessään lisäksi, että on odotettavissa laskennallisen melun ulottuminen viime vuosien toteumaa vastaavalla tavalla kiitoteiden 04L ja 22L keskilinjojen jatkeilla lähestymissektoreissa hieman ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyjä melualueita pidemmälle, kunnes kiitoteiden käyttö kehittyy liikennemäärän kehittymisen mahdollistamalla tavalla.

ELY-keskus kysyy, miten liikennemäärän lisääntyminen voi mahdollistaa kiitoteiden jonkinlaisen erilaisen käytön? Eikö se ennemminkin pakota siihen? Mikä estää kiitoteiden käytön kehittämistä jo nyt, kun liikennemäärät ovat vähäisemmät kuin tulevaisuudessa?

Finavia Oyj esittää selvityksessään, että vuonna 2018 lentoasemalla oli 194 000 operaatiota, kun vuoden 2025 ennusteessa lentoasemalla oletettiin olevan 334 000 operaatiota. Siten toiminta ei laajuudeltaan poikkea lupaa haettaessa oletetusta, eikä lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien lupaa myönnettäessä tunnistetun ennusteiden epävarmuuden siten voida

katsoa olevan YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

ELY-keskuksella ei ole tiedossa, että liikenne-ennusteen ja melulaskentojen epävarmuuksia olisi arvioitu voimassa olevan ympäristöluvan harkinnan yhteydessä. ELY-keskus katsoo, että Finavia Oyj:n selvitys kertoo epävarmuudesta, joka lentomelun arvioimiseen ja varsinkin verhokäyrään liittyy. Meluennusteen liikennemäärän ero toteutumaan verrattuna, lähes 150 000 operaatiota alakanttiin, on poikkeuksellisen suuri. Koska merkittävästi ennustetta pienemmästä liikennemäärästä huolimatta melutasot ylittyvät verhokäyrää laajemmilla tiheästi asutuilla alueilla, melutilanteen huononeminen tulevaisuudessa on todennäköistä. Tästä syystä melulaskennat on uusittava ja tehtävä siten, että todellinen melulle altistuminen selvitetään. On myös selvitettävä, toteutetaanko lentoja parhaalla mahdollisella tavalla meluvaikutusten minimoimiseksi.

Melualueen laajentuminen asutuilla alueilla ja melulle altistuvien määrän lisääntyminen aiheuttavat sen, että todennäköisyys haitallisten meluvaikutusten syntyyn kasvaa. Tulee myös huomioida se, että melualueen kasvu kertoo samalla sen, että myös muualla melualueen sisällä altistutaan korkeammille melutasoille, mikä lisää melun aiheuttamaa häiriötä ja mahdollisia terveysvaikutuksia. Kun vielä otetaan huomioon, että melun vuosikeskiarvon tarkastelu vähättelee melulle altistujien todellista määrää, verrattuna vuorokausitasolla tehtyyn tarkasteluun, on melualueiden laajeneminen asutuilla alueilla merkittävä haitallisia terveysvaikutuksia lisäävä tekijä.

ELY-keskus katsoo, että lentomelulle altistujien määrä olisi arvioitava nykyistä monipuolisemmin ja tarkemmin siten, että L_{DEN}-indikaattorin käytön lisäksi tarkasteltaisiin melutasoja myös vuorokausikohtaisesti erikseen päiväaikana ja yöaikana. Tällöin lentomelu olisi arvioitava kaikissa eri kiitoteiden käyttömenetelmissä lentomelun kannalta haitallisimman tuuli- ja liikennemäärätilanteen mukaan. Kokemuksen perusteella jokin kiitoteiden käyttötapa saattaa kestää viikkoja, jopa kuukausia, mikä on riittävän pitkä aika aiheuttamaan terveys- ja viihtyisyyshaittoja. Lentotoiminnassa L_{DEN}-indikaattorin käyttö on perusteltu lentomelun luonteen takia, mutta myös ympäristölupavelvollisten toimintojen kestävä ja yhdenvertainen kohtelu edellyttää lentomelun osalta vuorokausikohtaista tarkastelua vuosikeskiarvoon perustuvan tarkastelun lisäksi. Myöskään epävarman, pitkälle tulevaisuuteen ulottuvan ennustetilanteen käyttämistä lupaharkinnan pohjana ei voida pitää yhdenvertaisena muihin toimijoihin nähden.

Mikäli nykyisellä, ennustettua merkittävästi vähäisemmällä, lentoliikennemäärällä ei päästä ennustettua altistujamäärää pienempiin altistujamääriin, ei vaikuta uskottavalta, että liikennemäärän lisääntyessä tilanne voisi muuttua oleellisesti paremmaksi. Mikäli tilanne taas on niin, että esitetty verhokäyrä on saavutettavissa suuremmilla liikennemäärillä, osoittaa se, että tällä hetkellä Helsinki-Vantaan lentoliikennettä ei toteuteta meluntorjunnan kannalta tehokkaimmalla mahdollisella tavalla. Tätä kuvastaa myös se, että joissakin erityistilanteissa (kiitoteiden sulkutilanteissa, jolloin jokin kiitoteistä on osan vuotta suljettuna esim. kunnostuksen vuoksi) melulle

altistuvien määrä on pienempi kuin ns. normaalitilanteessa kaikkien kolmen kiitotien ollessa käytössä.

ELY-keskus huomauttaa lisäksi, kuten Finaviakin toteaa, että pelkkä melualueen kasvu ei automaattisesti tarkoita meluhaittojen lisääntymistä, sillä melusta aiheutuu jo valmiiksi meluhaittaa myös verhokäyrän ulkopuolelle, johtuen juuri melun tarkastelusta vuositasolla (L_{DEN}) sekä siitä, että melu voi aiheuttaa häiriötä myös ohje-/raja-arvoa alemmilla tasoilla (WHO 2018 Environmental noise guidelines for the European Region). Lentomelun on annos-vaste -selvityksissä todettu olevan häiritsevämpää kuin muut melulähteet. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta on vilkasta juuri unensaannin ja unen keston kannalta merkityksellisinä aikoina ja Finavia Oyj:n mukaan näihin ajankohtiin liittyy myös liikenteen kasvupaineita Finavia Oyj:n oman strategian takia. Lentomelun aiheuttamasta häiriöstä ja terveyshaitasta saadun uusimman tiedon perusteella WHO antoi vuonna 2018 linjauksensa, jonka mukaan lentomelusta aiheutuu haittaa jo tasolla 45 dB (LDEN) / 40 dB (Lyö). ELY-keskus katsoo, että uusimman tiedon perusteella voimassa olevan ympäristöluvan harkintavaiheessa tehdyt tarkastelut Helsinki-Vantaan lentoaseman melutilanteesta ovat riittämättömiä arvioimaan melusta aiheutuvaa haittaa ja saattavat aiheuttaa YSL 89 §:n 2 mom. 2 kohdassa mainitun kielletyn seurauksen. Lentotoiminta on järjestettävä niin, että siitä aiheutuva meluhaitta on mahdollisimman pieni.

Seuraavassa kuvassa on esitetty WHO:n vuonna 2018 julkaisemat, Environmental noise guidelines for the European Region, lentomelua koskevat suositukset.

Aircraft noise

Recommendation	Strength
For average noise exposure, the GDG strongly recommends reducing noise levels produced by aircraft below **45 dB** L_{den}, as aircraft noise above this level is associated with adverse health effects.	Strong
For night noise exposure, the GDG strongly recommends reducing noise levels produced by aircraft during night time below **40 dB** L_{night}, as night-time aircraft noise above this level is associated with adverse effects on sleep.	Strong
To reduce health effects, the GDG strongly recommends that policy-makers implement suitable measures to reduce noise exposure from aircraft in the population exposed to levels above the guideline values for average and night noise exposure. For specific interventions the GDG recommends implementing suitable changes in infrastructure.	Strong

Lisäksi Helsinki-Vantaan lentoaseman lähistölle on voimassa olevan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen kaavoitettu ns. Aviapoliksen alue, jossa on osoitettu alueita myös asumiskäyttöön. ELY-keskus katsoo, että YSL 89 §:n 2 momentin kohdassa 4 esitetyt toiminnan ulkopuoliset olosuhteet

ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan tarkistaminen on myös tämän vuoksi tarpeen.

Edellä esitetyn perusteella ELY-keskus katsoo, että lentomelualueen laajentuminen, lentomelulle altistujien määrän arviointimenetelmän epävarmuus sekä maankäytön muutokset lentoaseman läheisyydessä ovat muuttaneet olosuhteita siten, että toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta. Tiedot lentomelun aiheuttamasta haitasta lentoaseman ja sen lentoreittien ympäristössä poikkeavat olennaisesti niistä tiedoista, jotka ovat olleet käytettävissä voimassa olevan ympäristöluvan harkintavaiheessa. Lisäksi lentomeluhaitoista saadun uusimpien kansainvälisten tietojen ja suositusten perusteella Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupa on tarkistettava.

QC-järjestelmä

Ympäristönsuojelulain mukaisella määräaikaistarkastuksella 6.10.2017 on tullut esille, että Finavia Oyj on ilmoittanut ottavansa käyttöön yöaikana lentävien koneiden laskennallisen melun kokonaismäärän seurantajärjestelmän, joka on räätälöity Helsinki-Vantaan lentoaseman tarpeisiin yöaikaisen melun seuraamiseksi ja hallitsemiseksi (QC-järjestelmä).

Finavia Oyj esittää selvityksessään 31.12.2019, että QC-järjestelmä on tarkoituksenmukaista luoda ainoastaan kansainvälisesti ylläpidettävän ilmaaluskohtaisten sertifiointimelutietojen tietokannan pohjalta. Euroopan lentoturvallisuusvirasto EASA on Finavia Oyj:n käsityksen mukaan parhaillaan kehittämässä tällaista tietokantaa.

QC-järjestelmällä on mahdollista ohjata lentotoimintaa ”klo 22.00 – klo 7.00” -ajankohdan ulkopuolelle, jolloin meluhaitta asukkaille olisi vähäisempi. ELY-keskus katsoo, että järjestelmän käyttöönoton viivyttämistä ei voida jatkaa loputtomiin ja laittaa muiden tahojen syyksi. Koska QC-järjestelmää on mahdollista käyttää melunhallintaan, sen tai vastaavan ohjausjärjestelmän käyttöönotosta ja tavoitteista, joihin järjestelmällä pyritään, pitää määrätä ympäristöluvassa. QC-järjestelmä tai vastaava järjestelmä on käytössä useilla Euroopan lentoasemilla, joten se on mahdollista ottaa käyttöön myös Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Jatkuvatoiminen lentoliikenteen melunmittaus ja lentoreittien seurantajärjestelmä

Finavia Oyj:n näkemyksen mukaan sillä käytössään olevat melunmittaus ja lentoreittien seurantajärjestelmät ovat maailman markkinajohtajan toimittamat ja edustavat yleisintä sekä edistyneintä kansainvälisesti käytössä olevaa tekniikkaa, eikä määrävälein ulkoisen asiantuntijan toimesta tehtävillä järjestelmän ajantasaisuuden tai käyttökelpoisuuden arvioinneilla olisi saavutettavissa mitään hyötyjä.

ELY-keskus katsoo, että kansalaisten ja valvontaviranomaisen luottamuksen ylläpitämiseksi jatkuvatoimisen lentoliikenteen melunmittaus ja lentoreittien seurantajärjestelmän säännöllinen puolueeton arviointi on

välttämätön. Puolueeton tarkastelu edistää myös toiminnan läpinäkyvyyttä ja näin myös uskottavuutta.

Myöhäisillan ja varhaisaamun liikenne

Finavia Oyj toteaa selvityksessään, että sen perusteella lentoliikenteen kehittyminen myöhäisillan klo 22.00 – klo 00.30 ja varhaisaamun klo 5.30 – klo 7.00 tunteina ei poikkea ympäristöluvassa kuvatusta.

ELY-keskus katsoo, että toisin kuin Finavia Oyj esittää, lentokonemeluhaitta myöhäisillan ja varhaisaamun aikoina on lisääntynyt. Finavia Oyj:n selvityksen (liite 1 taulukot 5 ja 6) mukaan laskeutumiset ovat lisääntyneet klo 23.00 - klo 01.00 ja klo 06.00 – klo 07.00 eli asukkaille haitallisimpina aikoina.

ELY-keskus katsoo, että lentojen määriä ja käytettyä kalustoa on seurattava tunneittain myöhäisillan klo 22.00 – klo 00.30 ja varhaisaamun klo 5.30 – klo 7.00 aikoina. Seurantatiedot kommentoituina on esitettävä neljännesvuosiraportin yhteydessä. Vuosittain vuosiraportin yhteydessä on esitettävä seurantatietojen koko edellisen vuoden yhteenveto johtopäätelmineen.

Lisäksi

Finavia Oyj tuo selvityksensä useassa kohdassa esille, että ELY-keskus on toimivaltainen muuttamaan lupamääräyksiä.

ELY-keskus katsoo, ettei sillä ole toimivaltaa muuttaa lupamääräyksiä. Hallintopakon käyttö normaalien valvontatehtävien hoitamiseksi sekä luvassa määrättyjen velvoitteiden täyttämiseksi ei ole tarkoituksenmukaista valvonnan prosessien eikä resurssienkäytön näkökulmasta.

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom), joka 1.1.2019 alkaen vastaa aiemmin Liikenteen turvallisuusvirastolle (Trafi) kuuluneista tehtävistä, on tutustunut Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteeseen ja lausuu seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskuksen huomiot lentomelutilanteeseen vaikuttavista seikoista ovat keskeisiä tekijöitä Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinnassa, mutta suurinta osaa mainitusta tekijöistä säädellään yksityiskohtaisella, suoraan sovellettavalla tai kansallisesti erikseen täytäntöönpannulla Euroopan unionin lainsäädännöllä, eikä näiden vaatimusten soveltaminen tai niiden syrjäyttäminen kuulu Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimivaltaan tai harkintaan (mm. kiitoteiden käyttötavat, taloudelliset ohjauskeinot ja optio QC-järjestelmään, lähtö- ja tulovuorot).

Esimerkkeinä tällaisesta lainsäädännöstä voidaan mainita:

Lentoaseman melunhallinta: tasapainoisen lähestymistavan mukaista meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamista unionin lentoasemilla koskevista säännöistä ja menettelyistä sekä direktiivin 2002/30/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 598/2014 (melunhallinta-asetus).

Lentoasemaa koskevat vaatimukset: yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139 (EASA-asetus); lentopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti annettu komission asetus (EU) N:o 139/2014.

Lennonvarmistustoimintaa koskevat vaatimukset: edellä mainittu EASA-asetus ja sitä täydentävät komission asetukset, kuten ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen sekä muiden ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen palveluntarjoajia koskevista yhteisistä vaatimuksista ja näiden palveluntarjoajien valvonnasta, asetuksen (EY) N:o 482/2008 sekä täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 1034/2011, (EU) N:o 1035/2011 ja (EU) 2016/1377 kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 677/2011 muuttamisesta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373.

Ilmatilankäyttöön liittyviä vaatimuksia: edellä mainittu EASA-asetus sekä ilmatilan käyttöä koskevista vaatimuksista ja toimintamenetelmistä suorituskykyyn perustuvassa navigoinnissa annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1048.

Lentoasemamaksut: lentoasemaverkosta ja –maksuista annettu laki (210/2011), jolla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston lentoasemamaksuista annettu direktiivi 2009/12/EY.

Lennonvarmistusmaksut: lennonvarmistuspalvelujen yhteisestä maksujärjestelmästä annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 391/2013.

Monia Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteessaan mainitsemia Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallintaan liittyviä tekijöitä, kuten kiitoteiden käyttötavat, taloudelliset ohjauskeinot ja optio QC-järjestelmään, lähtö- ja tulovuorot, seurataan jatkuvasti ja on jo seurattu kolmen vuoden ajan Liikenne- ja viestintäministeriön tasapainoisesta lähestymistavasta lentoaseman melun hallinnassa annetun valtioneuvoston asetuksen (1205/2018) 3 §:n mukaisesti asettamassa melunhallinnan yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmässä on niiden tahojen edustajat, joilla on toimivaltaa ja vastuuta ilma-alusten melun vähentämisestä sen lähteellä, maankäytön

suunnittelussa, lentomelua vähentävissä lentomenetelmissä ja mahdollisten toimintarajoitusten asettamisessa sekä lentoaseman ympäristöluvan myöntämisessä ja luvan noudattamisen valvonnassa. Yhteistyöryhmän tehtävänä on välittää jäsentensä kesken tietoa eri viranomaisten ja muiden toimijoiden toimenpiteistä lentomelun hallinnassa ja melun vähentämisessä sekä sovittaa eri viranomaisten toimenpiteitä yhteen ja seurata toimenpiteiden toteutusta.

Traficom pitää tärkeänä, että ympäristöluvan ehtojen tarkastelussa huomioidaan toimintaa koskeva muu lainsäädäntö ja huolehditaan siitä, että lupaehdoissa ei puututa sellaisiin seikkoihin, jotka kuuluvat muun muassa edellä mainitun lainsäädännön nojalla muiden viranomaisten toimivaltaan.

Traficom pitää erittäin arvokkaana yhteistyöryhmässä tehtävää työtä, ja luottaa siihen, että hyvä tietojenvaihto takaa sen, että viranomaistoimintamme olisi mahdollisimman hyvin yhteen sovitettua, yhteisten tavoitteiden mukaista ja toinen toistaan täydentävää niin, että ne muodostavat hyvin toimivan kokonaisuuden kunkin viranomaisen toimivallan mukaisesti. Virastomme toivoo, että viranomaisten välistä yhteistyötä edelleen kehitettäisiin tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden edistämiseksi.

Vantaan kaupungin lausunto

Vantaa pitää Helsinki-Vantaan lentoasemaa merkittävänä taloudellisena vetovoimatekijänä alueen kehitykselle ja haluaa varmistaa lentokentän toimintaedellytykset ja kehittymisen myös jatkossa. Vantaan kaupunki katsoo, että ympäristölupamääräykset tulee päivittää ajan tasalle ja asettaa lupamääräysten edellyttämille selvityksille tietyn päivämäärän sijaan jatkossa ehto, jonka mukaan niitä tarkistetaan määräajoin tai tarvittaessa. Näin voidaan varmistaa ympäristöluvan suunnitelmien ja selvitysten päivittyminen ja ympäristöluvan ajantasaisuus.

Finavia on raportoinut vuosittain toteutuneet lentomelualueet ja niitä on verrattu ympäristölupahakemuksen liitteenä olleisiin melukäyriin (ns. ennuste 2025). Toteutuneet lentomelualueet vaihtelevat vuosittain mm. sääolosuhteista johtuen, mutta kokonaispinta-alaltaan toteutuneet melualueet ovat ennustekäyriä pienemmät, vaikka joissain kohti toteutuneet melualueet ovat paikoin kiitoteiden päässä ulottuneet mallinnettujen melualueiden ulkopuolelle. Myös operaatiomäärät ovat olleet ennustetilannetta pienempiä, noin puolet siitä. Operaatiomäärien lisääntyessä myös kiitoteiden käyttöjakauma muuttunee ennusteen suuntaan, kun nyt liikenne painottuu voimakkaasti tietyille kiitoteille. Tämän vuoksi Vantaan kaupunki katsoo, että mallinnetut lentomelun verhokäyrät ovat riittävän hyvä kuvaus lentomelualueiden kehityksestä.

Vantaan kaupungin kannalta ei ole toivottavaa, että lentomelualueet muuttuvat. Strategista maankäytön suunnittelua ohjaamaan tarvitaan riittävän pitkän aikavälin ennuste, sillä suunnitelmat ovat pitkään voimassa. Lentomeluennusteet ohjaavat kaupunkirakenteen kehittymistä pitkällä aikavälillä. Suunnitelmissa voidaan varautua ennakolta lentomelun lisääntymiseen

esimerkiksi ääneneristävyysvaatimuksin ja muilla keinoin, joita on mahdollista tarkastella myös lyhyemmällä aikavälillä.

Vantaa pitää tärkeänä, että lentokoneiden melunhallintaa ja maankäytön suunnittelua tehdään yhteistyössä pitkäjänteisesti tulevaisuuteen. Tämän vuoksi lentoaseman ympäristöluvan päivityksen yhteydessä tulisi tarkastella myös seuraavia melunhallinnan ja maankäytön suunnittelun yhteensovittamisen keinoja:

- Lentoonlähtöreitti 22R pohjoiseen

  Finavia Oyj:n on selvitettävä ja otettava käyttöön kiitotieltä 22R pohjoiseen Hämeenlinnanväylän suuntaisesti tarkka lentoonlähtöreitti niin suihkukoneille kuin potkurikoneille. Kiitotieltä 22R pohjoiseen lentoonlähtöreiteillä tulisi ensimmäinen kaarto määritellä tehtäväksi myöhemmäksi siten, että Kivistön keskustassa lentomelun haitallisia vaikutuksia voitaisiin vähentää kuitenkin siten, ettei lentomelu lisäänny Martinlaakson asuinalueella. Tällöin maankäytön suunnittelussa voitaisiin varautua lentoreitteihin, vaikka lentomelutaso nykyisten ennusteiden mukaan ei ylittäisikään L_{den} 55 dB:n tasoa. Vaikka lentomelu ei vielä rajoitakaan asumista Klaukkalan ja Kivistön välillä, niin olisi lentoaseman toiminnan turvaamiseksi tärkeätä jo nyt määritellä selkeä lentoonlähtöreitti, jotta maankäytön suunnittelussa voitaisiin varautua lentoliikenteen melun häiritsevyyteen ja suunnitella suoraan lentoonlähtöreitin alla olevat alueet muuhun kuin asumiseen, vaikka lentomelun taso olisikin alle L_{den} 55 dB. Vantaan kaupungin haluaa turvata lentoaseman kehittämisen edellytykset myös tulevaisuudessa.

- Kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentäminen

  Finavia Oyj:n on selvitettävä, miten melulle altistuvien määrää voisi vähentää ohjaamalla nykyistä enemmän yöaikaista käyttöä kiitotieltä 1 kiitotielle 3. Rinnakkaisista kiitoteistä kiitotie 3:n vaikutuspiirissä altistuu huomattavasti vähemmän asukkaista lentomelulle kuin kiitotie 1 vaikutuspiirissä. Yöaikaan kiitotietä 1 ei siksi tulisi käyttää. Kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentämisellä turvattaisiin yhä useammalle asukkaalle mahdollisuus nukkumiseen ilman lentomeluhäiriöitä. Kiitotien 1 laskeutumisreittien alle jää tiivisti asutut alueet Myyrmäessä, Martinlaaksossa ja Vantaanlaaksossa Länsi-Vantaalla sekä Vierumäki ja Vallinoja Itä-Vantaalla ja Savio Keravalla. Nousureittien alle jää vastaavasti Kaivoksela Länsi-Vantaalla sekä Vierumäki, Vallinoja, Ilola, Rekola Itä-Vantaalla ja Savio Keravalla.

Helsingin kaupungin lausunto

Helsinki-Vantaan kansainvälisen lentoaseman toiminta on erittäin tärkeää pääkaupunkiseudun ja koko Suomen elinkeinoelämän kannalta. Helsingin

kaupungin kehitykselle, kilpailukyvylle, elinkeinoelämälle ja asukkaiden palveluille lentoaseman toiminnot ovat oleellisia.

Lentoaseman toimintoja ja liikenneyhteyksiä on kehitetty ja kehitetään edelleen voimakkaasti. Kehitystyötä on tehty myös kuntien kanssa ja Helsingin kaupunki on osallistunut aktiivisesti tähän yhteistyöhön.

Lentoaseman toiminnan ja sen vaikutusalueen maankäytön huolellinen yhteensovittaminen on tärkeää paitsi tarjoutuvien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi, myös haitallisten vaikutusten torjumiseksi. Helsingin kaupungin alueelle kohdistuvista ympäristöluvalla säädeltävistä vaikutuksista tärkein on lentomelu. Helsinki-Vantaan lentoaseman meluvaikutusten huomioon ottamiselle Helsingin maankäytön suunnittelussa on nykyisen ympäristöluvan puitteissa muodostunut vakiintunut ja toimiva käytäntö.

Määräykset ympäristöpäästöjen jatkuvasta seurannasta ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä ovat perusteltuja. Meluvaikutusten jatkuva ja hyvä hallinta toiminnan kehittyessä on tärkeää. Raportointitiedot ovat tarpeen maankäytön suunnittelussa ja päätöksenteon tukena.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuuden lausunto. Kaupungin lausunto on em. lausunnon mukainen.

Järvenpään kaupungin lausunto

Järvenpään kaupunginhallituksen lausunnossa todetaan mm., että tässä lupamenettelyssä on kysymys yksinomaan ympäristövaikutuksista, joista Keski-Uudenmaan ympäristökeskus lausuu viranpuolesta, jolloin kaupungin lausunnoksi riittää sen toteaminen, että kaupunginhallituksella ei ole lausuttavaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamisen johdosta.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta kannattaa Uudenmaan ELY-keskuksen aloitetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan tarkistamiseksi. Aloitteessa kuvatuista syistä jo vuonna 2011 myönnetyn luvan huolellinen uudelleen tarkastelu on perusteltua. Kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa aloitteessa tehtäväksi esitetyistä lupamääräysten tarkistuksista sillä edellytyksellä, että näillä muutoksilla ja Finavia Oyj: n vireille saattamalla erillisellä hakemuksella ympäristöluvan ehdon 4. muuttamiseksi ei ole Tuusulan kannalta haitallisia vaikutuksia Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan mukaisiin melukäyriin tai muitakaan haitallisia ympäristövaikutuksia. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että lentoaseman melukäyrien sijainti ei saa muuttua niin, että se aiheuttaa voimassa olevaa ympäristölupaa enemmän haitallisia vaikutuksia kunnan maankäyttöön ja kaavoitukseen.

Vantaan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta toimii sekä ympäristön- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu hakemuksesta seuraavaa.

Lentokentän voimassa oleva ympäristölupa on ratkaistu pitkälti vuonna 2007 jätetyn hakemuksen perusteella, ja ulkopuoliset olosuhteet ovat muuttuneet huomattavasti viimeisten 12 vuoden aikana. Lentokentän ympäristöä on kehitetty voimakkaasti ja myös itse lentokenttäalueella on suunnitelmia toiminnan laajentamiseksi. Lentokenttäalueen rakentaminen voi muuttaa maaperä- ja pohjavesiolosuhteita, jolloin myös toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara voi poiketa olennaisesti aiemmin arvioidusta.

Lentomelualueella asuvien asukkaiden lukumäärä on noin kaksinkertaistunut ympäristöluvan hakemushetkestä, ja lentomelualueen pinta-ala on kasvanut liki kolmanneksella. Vuonna 2018 L_{DEN} >55 dB lentomelualueella asui yhteensä noin 24 000 asukasta. Vuodesta 2013 lähtien toteutunut L_{DEN} 55 dB lentomelualue on ollut paikoin luvan myöntämisvaiheessa arvioitua ”*uusi verhokäyrä*” -melualuetta laajempi.

Ympäristölautakunta toteaa, että olisi selkeämpää, jos Finavia itse tekisi hakemuksen lupa määräysten tarkistamiseksi vuoden 2021 loppuun mennessä, jolloin ympäristölupa saataisiin kokonaisuudessaan ajantasaiseksi. Finavia on vastineessaan vaatinut, että ennen laajojen selvitysten vaatimista tai asian kuuluttamista asiassa tehdään vireillepanon johdosta päätös ympäristöluvan muuttamisen tarpeesta. Mikäli aluehallintovirasto jo tässä yhteydessä tarkistaa lupamääräykset, lautakunta antaa näkemyksensä eräisiin ELY-keskuksen esille nostamiin asioihin.

Pohjavesi ja pintavesi

Lautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen näkemykseen siinä, että ympäristöluvan jo toteutetut suunnitelmat ja selvitykset sekä saadut mittaus- ja seurantatiedot antavat mahdollisuuden arvioida päästöjä ja niiden vähentämistä aikaisempaa luotettavammin. Suunnitelmat itsessään eivät kuitenkaan päästöjä vähennä ja kokonaiskuva tulisi ottaa tarkasteluun. Tämä olisi tärkeä paitsi Finavian itsensä esittämien kehittämissuunnitelmien takia myös siksi, kun ympäristön maankäytössä on tapahtunut tai tapahtumassa muutoksia. Kokonaiskuvan saaminen maaperän ja pohjavesien tilasta määräajoin on tärkeää myös Päijänne-tunnelin ja Kehäradan rautatietunnelin sijaintien vuoksi. Lisäksi Ilolan kaupunginosassa, Tuusulanväylän ja lentokentän välisellä haja-asutusalueella on muutamia yksityisiä, kiinteistötietojärjestelmän mukaan asuinkäytössä olevia talousvesikaivoja.

Lautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen aloitteeseen pintavesiä koskevien lupamääräysten 7.1, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10, 12 14 ja 15 päivitystarpeesta. Lisäksi Veromiehenkylänpuron osalta olisi raporteissa hyvä mainita myös puron nykyinen nimi, Krakanoja. Noin kaksi kolmasosaa

lentoasemalta lähtevistä valumavesistä kulkeutui vesistöön kahden runsasvirtaamaisimman purkupisteen, B1:n (Veromiehenkylänpuro eli Krakanoja) ja 4B:n (Kylmäoja) kautta. Lautakunta painottaa, että Finavian olisi tärkeää toteuttaa Krakanojan (Veromiehenkylänpuron) valuma-alueelle suunniteltu hulevesien hallintakokonaisuus (hulevesijohtamisreitti, tulva-allas ja maanalainen kosteikko) viipymättä. Se on erityisen tärkeää koska, lentokentän alueella on ollut useita uusia rakennushankkeita, joiden hulevedet johdetaan nykyisin väliaikaisen reitin kautta tulva-altaaseen ja edelleen Krakanojaan. Lisäksi uuden hulevesiviemäriverkoston rakentamisen myötä, purojen valuma-alueiden rajausta on muutettu ja osa aikaisemmin Kirkonkylänojaan johdetuista hulevesistä johdetaan nykyisin Krakanojaan. Tällöin lentokentän valumavesien kuormitus Krakanojaan on kasvanut, joten on erityisen tärkeää, että suunnitellut hulevesirakenteet toteutetaan mahdollisimman pian. Kylmäojan valuma-alueella kentän valumavesiä käsitellään biosuodatuspilottialueella, jonka toiminnasta kerätään tietoa näytteenotoin. Pilotista saatuja tietoja käytetään hulevesien hallinnan jatkosuunnitteluun ja toteutukseen.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 ja Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2016–2021 on esitetty toimenpiteitä, joilla saavutetaan pohja- ja pintavesien hyvä tila 2021 mennessä. Lautakunta huomauttaa, että pintavesien osalta Vantaanjoen vesistö on vasta tyydyttävässä ekologisessa tilassa, joten edelleen vaaditaan tehokkaita toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi. Helsinki-Vantaan lentokenttä on merkittävä pääkaupunkiseudun hulevesikuormittaja ja lentokenttäalueen hulevesien käsittelyllä on suuri merkitys pintavesien tilaan. Ympäristöministeriö asetti 28.3.2019 hankeryhmän tarkistamaan ELY-keskuksille tarkoitetun opastuksen toimenpiteiden suunnitteluun vesienhoidon kolmannelle kaudella ja merenhoidon toisella kaudelle vuosille 2022–2027. Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelun ohjeistuksessa vuosille 2022–2027 -Yhdyskunnat, haja-asutus, teollisuus (13.2.2020) ehdotetaan toimenpiteiksi muun muassa hulevesien hallinnan ja käsittelyn tehostamista.

Lentokentän pintavesitarkkailussa on havaittu jonkin verran vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia PFAS-yhdisteitä. Tarkkailukaudella 2018–2019 oli erittäin suuret virtaamavaihtelut. Lokakuun pienellä virtaamalla havaittiin useissa PFAS-pitoisuuksissa vertailukauden (2014–2019) suurimmat tasot, ja maaliskuussa suuri virtaama puolestaan laimensi useat pitoisuudet vertailukauden pienimmiksi. Pintavesille vain yksittäiselle yhdisteelle PFOS on annettu ympäristönlaatunormi enimmäispitoisuudelle (36 µg/l). Suurin havaittu PFOS-pitoisuus (2,5 µg/lokakuu 2018) oli alle kymmenesosa normista.

Melu

Ympäristölautakunta toteaa Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinnan olevan haasteellinen kokonaisuus, ja se on kokonaisuuden kannalta hyvin järjestetty. Ympäristölautakunta pitää Finavian käytäntöjä lentomelun hallitsemiseksi hyvinä ja pitää tärkeänä, että Finavia pyrkii toteuttamaan

ympäristöluvassa asetettuja kumottujen lupamääräysten 3.2.–3.4. mukaisia tavoitteita ilman lentotoimintarajoitteita myös jatkossa.

Ympäristölautakunta pitää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteessa esitettyjä näkemyksiä meluun liittyvistä lupamääräyksistä 2.1., 5., 5.1., 5.2., 6., 6A., 28., 33., 34., 34.1., 34.3., 34.6., 35., 36., 39.1. sinänsä hyvinä. Uudenmaan ELY-keskuksen muutosehdotukset edistäisivät lentomelusta raportointia sekä mahdollistavat joustavamman valvonnan voimassa oleviin lupamääräyksiin verrattuna. Ympäristölautakunnan käsityksen mukaan ELY-keskus ei aloitteessaan suoraan esitä uusia lupamääräyksiä tai niiden muutoksia lentomelun ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi.

ELY-keskus on aloitteessaan huoltokoekäyttöpaikkaan liittyvien lupamääräysten 6. ja 6A. osalta ottanut kantaa niiden päivitystarpeeseen. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä ELY-keskuksen esitystä siitä, mikäli huoltokoekäyttötoiminta muuttuu siten, että melutasot ympäristössä kasvavat merkittävästi tai se aiheuttaa meluhaittaa asutukselle, on toiminnanharjoittajan selvitettävä huoltokoekäyttötoiminnan melutasot sekä tehtävä toimenpidesuunnitelma meluhaittojen vähentämiseksi.

Ympäristölautakunta toteaa lupamääräyksen 28 osalta, että yhteydenottojen perusteella tehtyjen toimenpiteiden raportointia olisi tarpeen kehittää. Lisäksi ympäristölautakunta esittää, että Finavialle tulevat ympäristöpalautteet sekä toimenpiteet tulisi ilmoittaa kunnille alueittain, esimerkiksi karttamuodossa.

Ympäristölautakunta yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen lupamääräyksen 35 määräaikaismelumittausten osalta, ettei niiden lyhimmästä mittausjaksosta määrättäisi ympäristöluvassa, vaan mittausjakson pituus määriteltäisiin tapauskohtaisesti erillisen suunnitelman mukaan.

Lupamääräyksen 36 osalta ympäristölautakunta pitää hyvänä ELY-keskuksen näkemystä siitä, että lentomelualueet ja melulle altistuvat asukasmäärät selvitettäisiin vuosittain, ja että lentomelualueiden pinta-alojen muutosten syitä arvioitaisiin aikaisempaa tarkemmin.

Helsinki-Vantaan lentoaseman alkuyön aikaiset saapuvat lennot Euroopasta ja lähtevät lennot maakuntiin ovat matkaketjujen toimivuuden kannalta kriittisiä, mutta ristiriidassa yöaikaisiin meluhaittoihin nähden. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että alkuyön ja varhaisaamun lentomelun kehitystä hallitaan aktiivisesti, koska yksittäisetkin yöaikaiset melutapahtumat ovat asukkaiden kannalta merkityksellisiä.

Ympäristölautakunta pitää Finavian vastineessaan esittämiä selvityksiä asianmukaisina. Ympäristölautakunta korostaa yhteistyön merkitystä Finavian, eri viranomaisten sekä kuntien välillä kokonaisvaltaisen lentomelun hallinnaksi.

Raportointi

Lautakunta yhtyy ELY-keskuksen aloitteeseen lupamääräykseen 21 hajun esiintymisen seurannasta kenttää ympäröivissä puroissa, laadittavasta suunnitelmasta ja seurantatulosten toimittamisesta sekä mahdollisten hajuhaittojen selvittämisestä ja toimenpiteisiin ryhtymisestä haitan poistamiseksi. Veromiehenkylänpuron (Krakanojan) hajuongelmia on pystytty vähentämään käsittelemällä purovedet vedenkäsittelylaitoksessa, joka hapettaa veden voimakkaasti ja poistaa vedestä hajun lisäksi kiintoainesta. Tarvittaessa vastaavanlaisia vedenpuhdistuslaitoksia tulee ottaa käyttöön myös muissa puroissa.

Lautakunta toteaa lisäksi, että vedenkäsittelylaitoksen vaihtoehtona tulee selvittää, olisiko kaikkien purojen valuma-alueilla likaisimpia hulevesiä mahdollista johtaa HSY:n jätevesiviemäriin.

Lautakunta toteaa lupamääräykseen 27 liittyen, joka koskee häiriötilanteita ja muita poikkeuksellisia tilanteita, vahinkoja ja onnettomuuksia, että lentoasemalla on ollut viime aikoina useita öljyvahinkoja ja joissakin tapauksissa tiedonkulussa on ollut viivettä. Finavian tulee varmistaa tiedonkulun toimivuus ja edellyttää viivytyksetöntä raportointia urakoitsijoiltaan poikkeuksellisista tilanteista, joista saattaa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai joissa kemikaaleja, öljyjä tai muita aineita pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin tai viemäriin.

Lautakunta toteaa lopuksi, että yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen, että raportoinnissa on erityisesti analysoitava ja tulkittava tuloksia sekä arvioitava tulosten luotettavuutta ja edustavuutta. Tuloksia on tarkasteltava ja ne on kirjallisesti arvioitava. Tuloksista ja seurantatiedoista tehdyt perustellut johtopäätökset on raportoitava valvontaviranomaisille sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset ja tiedot antavat aihetta.

Teknisenä parannuksena lupapäätöksessä tulisi kirjoittaa auki kaikki velvoitteet joko määräykseen, niiden perusteluihin tai päätöksen liitteeseen kuten ELY-keskus esittää. Se selkeyttäisi velvoitteita.

Täydennys 22.6.2020

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen on 22.6.2020 täydentänyt ympäristölautakunnan 23.4.2020 lausuntoa seuraavasti:

Helsinki-Vantaa lentokentän luoteispuolella, Seutulan kylässä, sijaitsee Hanskallion tutka-asema. Tutka-aseman aiheuttamasta melusta on tehty Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen valituksia vuosien varrella, edellisen kerran kesäkuussa 2020. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 300 m etäisyydellä tutkasta. Finavia Oyj on ympäristökeskuksen pyynnöstä selvittänyt tutka-aseman aiheuttamaa melua mittauksin vuosina 2007 ja 2017.

Tutka-aseman toimintaa ei ole huomioitu nykyisin voimassa olevassa lentoaseman ympäristöluvassa. Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kuitenkin katsoo, että koska tutka-aseman toiminta kytkeytyy olennaisesti lentoaseman toimintaan, on tutka-asema otettava huomioon parhaillaan vireillä olevan ympäristölupamuutoshakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Helsingin kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Helsingin kaupungin ympäristöjohtaja, jolle kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena toimiva ympäristölautakunnan lupa- ja valvontajaosto on siirtänyt toimivallan tässä asiassa, toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ympäristöjohtaja puoltaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisessa aloitteessa (16.11.2018) esitettyjä muutoksia Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksiin.

Helsingin kannalta lentoaseman merkityksellisin ympäristökuormitus on lentomelu. Eniten meluhaittaa aiheuttaa Suutarilan suuntainen laskeutuminen (kiitotie 33) ja lentoonlähtö (kiitotie 15). Ympäristölupa kieltää edellä mainitun kiitotien käytön yöllä kello 22.00–7.00, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä. Kielto ei kuitenkaan koske potkurikoneiden lentoja yöaikaan kello 22.00–23.00 ja kello 6.00–7.00.

Lentomelun keskiäänitasoja kuvaavat melualueet L_{den} > 55 db, $L_{Aeq(7—22)}$ > 55 dB ja $L_{Aeq(22-7)}$ > 50 dB eivät Finavian mukaan nykyisin ulotu Helsinkiin, mutta ennustetilanteessa vuonna 2025 lentomelualue L_{den} > 55 dB (verhokäyrä) ulottuu kuitenkin Suutarilassa Tapulikaupungintielle asti.

Ympäristöjohtaja pitää tärkeänä, että lentomeluhaittaa erityisesti yöllä kello 22.00–7.00 pyritään vähentämään kaikin käytettävissä olevin keinoin, jos ympäristölupamääräyksiä muutetaan. Yöaikaan jokainen yksittäinenkin lentomelutapahtuma on merkityksellinen, kun siitä aiheutuu unenhäirintää. Yöaikaan tapahtuvien lentojen määrää tulee vähentää esimerkiksi huomattavasti voimakkaamman maksuohjauksen avulla.

Lisäksi ympäristöjohtaja korostaa, että lentomelu vaikuttaa myös Helsingin maankäytön suunnitteluun. Näin ollen on tärkeää, että lentomelualueen ei sallita laajenevan nykyisestä.

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Espoon kaupungin ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskus perustelee ympäristöluvan tarkistamistarvetta ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 § 2 mom. kohdalla 1 eli toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen tai sen vaaran poikkeamisella olennaisesti ennalta arvioidusta. Ympäristölautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen

näkemykseen siitä, että Finavian Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupa sisältää useita osittain vanhentuneita tai muokkausta vaativia lupamääräyksiä, jotka on tarpeen saattaa ajan tasalle seuraavaan lentoaseman ympäristölupaan. Uudenmaan ELY-keskus ei kuitenkaan ole selkeästi esittänyt aloitteessaan sellaisia asioita, joiden perusteella lentoaseman toiminnan voisi katsoa aiheuttavan pilaantumisen tai sen vaaran poikkeamista olennaisesti ennalta arvioidusta. Luvan muuttamistarpeet liittyvät ennemminkin lupamääräysten päivitystarpeisiin ja valvonnallisiin seikkoihin. Näin ollen perusteita ympäristöluvan muuttamiselle ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 mom. 1 kohdan perusteella ei ole olemassa.

Ympäristölautakunnan näkemys on, että mikäli aloitteessa esitettyjä ympäristöluvan täydennystarpeita on mahdollista toteuttaa valvonnallisin keinoin, on valvontaviranomaisen ensisijaisesti käytettävä tätä mahdollisuutta hyväkseen. Nykyinen Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupa sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 21.1.2015. Lentoaseman ympäristöluvan päivitystyö on ajankohtainen lähivuosien aikana, mutta koska prosessi on suuri ja aikaa vievä, ei siihen pidä ryhtyä ennen kuin lupahakemukseen ja -valmisteluun tarvittavaa aineistoa on riittävästi saatavilla. Lisäksi parhaillaan meneillään olevalla koronaviruspandemialla voi olla lentoliikenteeseen pitkäaikaisia vaikutuksia, joiden seurauksena lentoliikenteen ja sen aiheuttamien ympäristövaikutusten normalisoituminen tavanomaiselle tasolle voi viedä aikaa.

On myös huomattava, että toiminnanharjoittajalle on varattava riittävästi valmisteluaikaa seuraavaan ympäristölupahakemukseen, jotta ympäristöluvan päivittämiseksi vaadittavista selvityksistä saadaan riittävän kattavia ja tuloksiltaan edustavia. Lupaviranomaisen on pyrittävä muotoilemaan lupamääräyksistä lentotoiminnan muutoksiin sopeutuvia.

Lupamääräys 2.1: Selvyyden vuoksi ympäristöluvassa olisi hyvä käyttää ainoastaan yhtä yöajan määritelmää. Huomioiden lentoliikenteen erityispiirteet verrattuna muuhun liikenteeseen, ympäristölautakunta pitää mahdollisena, että ympäristöluvassa voidaan tarpeen mukaan käyttää useampia yöajan määritelmiä. Tällöin kunkin määritelmän käyttö on erikseen perusteltava.

Lupamääräys 3.1: Finavian vastineen mukaan siviili-ilmailun koulutustoiminta on lentoasemalla vähäistä, mutta koulutuslentoja kuitenkin on vuosittain satoja. Ympäristölautakunnan näkemys on, että jatkossakin ympäristöluvassa on tarpeen rajoittaa siviili-ilmailun koulutuslentojen järjestämistä klo 7–19 väliselle ajalle.

Lupamääräykset 5., 5.1. ja 5.2: ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin selkeyttävät ympäristölupaa. Ympäristölautakunta katsoo, että nykyisen ympäristöluvan päivityksen yhteydessä lupamääräykseen on kirjattava, että melunhallintasuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaisen lisäksi myös lentoaseman vaikutusalueen kunnille aina, kun suunnitelmaa on muutettu.

Lupamääräys 28: Ympäristölautakunta toteaa, että valitusten kokonaismäärän lisäksi Espoon paikallisten melua koskevien yhteydenottojen ja valitusten alueellinen esiintyminen sekä Finavian näkemys siitä, miksi yhteydenotto on tullut tietyltä alueelta, olisi hyvä olla Espoon ympäristönsuojeluviranomaisen käytettävissä. Melua koskevien yhteydenottojen ja valitusten yhteenvedossa havainnollisuuden parantamiseksi asukasvalitusten esittämistä aluekohtaisesti esimerkiksi karttaesityksenä on pohdittava ympäristöluvan päivitystyön yhteydessä.

Ympäristölautakunta yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen, että lupamääräystä päivitettäessä määräyksessä on korostettava yhteydenotoista tehtävien johtopäätösten tekemistä. Ympäristölautakunta kuitenkin katsoo, että yhteydenottojen käsittelyssä on tapauskohtaisesti harkittava, kuinka tarpeellisena yhden yksittäisen palautteen syvällinen analysointi ja jatkotoimenpiteiden määrittely nähdään.

Lupamääräys 32: Päijänne-tunnelin toimintavarmuus on ehdoton edellytys pääkaupunkiseudun vesihuollolle. Tunnelin sijainnin vuoksi lentoaseman maaperän, kallioperän ja pohjavesien tilan tunteminen haitta-aineiden suhteen on tärkeää. Ympäristölautakunta katsoo, että valvontaviranomaisen on valvonnassaan edellytettävä Finavialta tarvittavia selvityksiä edellä mainittujen olosuhteiden selvittämiseksi silloin, kun valvontaviranomainen näkee ne tarpeellisiksi.

Lupamääräys 34: Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan päivityksen yhteydessä lupamääräykseen on kirjattava, että jatkuvatoimisen melumittausjärjestelmän ajantasaisuutta ja käyttökelpoisuutta on arvioitava tarpeen mukaan esimerkiksi tehtäessä muutoksia mittauslaitteisiin tai mittausmenetelmään tai alan tekniikan kehittyessä.

Lupamääräys 34.1: Ympäristölautakunta katsoo, että Finavian on omassa toiminnassaan ja valvontaviranomaisen on valvontatyössään arvioitava jatkuvatoimisten melumittausasemien sijainnin tarkoituksenmukaisuutta sekä mahdollisia tarvittavia muutoksia. Ympäristölupaa päivitettäessä lupamääräystä on muutettava siten, ettei jatkuvatoimisia mittausasemia osoiteta tiettyihin etukäteen valittuihin paikkoihin, vaan lupamääräyksen on joustettava muuttuvien olosuhteiden mukaan. Mittausasemien sijainnin muuttaminen on etukäteen hyväksytettävä valvontaviranomaisella.

Lupamääräys 35: Ympäristölautakunta yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen, että määräaikaisten melumittausten mittausjakson pituus pitäisi harkita aina tapauskohtaisesti ja että mittaussuunnitelma on toimitettava edeltävän vuoden loppuun mennessä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi. Mittaustuloksia esitettäessä on arvioitava, antavatko tulokset aihetta toimenpiteisiin.

Lupamääräys 36: Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan ELY-keskuksen esitys siitä, että melualueiden (L_{den} 50–55 dB ja L_{den} 55–60 dB) pinta-alojen ja niiden asukasmäärien vuosittaisen selvittämisen lisäksi edellä mainituissa tekijöissä tapahtuneiden muutosten syitä on arvioitava,

on aiheellinen. Asuinalueiden väestötiheydestä on käytettävä viimeisintä käytössä olevaa aineistoa.

Ympäristölautakunta pitää hyvänä Finavian tapaa esittää vuosittaisissa lentomeluselvityksissä myös yöajan $L_{Aeq,22\text{-}7}$ 45 dB:n melukäyrä, vaikka tästä ei ympäristöluvassa määrätäkään.

Muihin ELY-keskuksen aloitteessa esitettyihin lupamääräyksiin ympäristölautakunnalla ei ole lausuttavaa.

Espoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Espoon seudun ympäristöterveys toteaa, että toiminnoista aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaista päiväohjearvoa 55 dB (L_{Aeq}) piha-alueilla. Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa on ohjeena, että ulkoa kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä alittaa melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvon (klo 7–22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22–7) 30 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen 993/1992 mukaisten melun ohjearvojen lisäksi tulee vaikutusten arvioinnissa arvioida melua ja sen laatua asumisterveysasetuksen 545/2015 mukaisesti.

Toimijan/lupamuutoksen hakijan tms. tulee varmistaa, että toiminnasta aiheutuvan melun ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet ovat riittävät.

Espoon seudun ympäristöterveys puoltaa ELY-keskuksen aloitetta ympäristöluvan muuttamiseksi. Pääkaupunkiseutu on nopean väestökasvun aluetta ja monin paikoin tapahtuu uutta kaavoitusta, joissa lentomelu on yhtenä tekijänä otettava huomioon. Esimerkiksi pohjois-Espoossa on meneillään kaavoitussuunnitelmia, jotka ovat laajalti Helsinki-Vantaan lentomelun piirissä. Lisäksi Espoon seudun ympäristöterveys kannattaa aloitetta siitä, että yömelussa käytetään vain yhtä yöaikamääritelmää, klo 22–klo 7, joka on asumisterveysasetuksen mukainen.

Muilta osin Espoon seudun ympäristöterveydellä ei ole huomautettavaa.

Tuusulan, Nurmijärven, Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on samaa mieltä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa siitä, että Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristövaikutukset poikkeavat vuonna 2011 myönnetyssä ympäristöluvassa ennalta arvioiduista. Lautakunta yhtyy ELY-keskuksen aloitteessa ja sen täydennyksessä esitettyihin näkemyksiin ja perusteluihin Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamisen tarpeesta.

Lupamääräysten tulisi olla selkeitä ja yksiselitteisiä sekä valvottavissa olevia. Nyt samaan aikaan aluehallintovirastossa vireillä olevat luvan muuttamista koskevat asiat osoittavat, ettei lentoaseman ympäristöluvassa ole riittävän yksilöityjä määräyksiä toiminnan laajuudesta, toiminnan järjestämisestä ja toiminnan seuraamisesta.

Lentomelualueen laajeneminen pitää lupamääräyksillä voida pysäyttää. Lupaa muutettaessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota yöaikaisen klo 22–7 tapahtuvan lentotoiminnan melupäästöjen vähentämiseen.

Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa. Melu on merkittävin lähiasutukseen kohdistuva lentotoimintaan liittyvä haitta. Melu voi kantautua rakenteiden läpi myös asuntoihin ja muihin oleskelutiloihin. Kun ympäristöluvassa annetaan määräyksiä lentomeluun liittyvien terveyshaittojen ennaltaehkäisemiseksi, tulisi samalla ottaa huomioon kansallisessa lainsäädännössä olevat toimenpiderajat sekä rakennusten rakenteiden keskimääräiset ääneneristävyydet. Meluhaitan arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös matalataajuinen melu ja sen kulkeutuminen asuin- ja oleskelutiloihin. Terveydensuojelulain (763/1994 & muut.) nojalla annetussa asumisterveysasetuksessa (5451201 5 & muut.) 12 §:ssä sekä asetuksen liitteessä 2 määritellään päivä- ja yöajan toimenpiderajat sisämelulle.

Lupamääräysten noudattaminen sekä melun vähentämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset on todennettava riittävin seurantamittauksin.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiaan muuta huomautettavaa.

Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei kaupungilla ei tässä yhteydessä ole lausuttavaa asiassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä lausunto

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on ilmoittanut, ettei sillä ole asiaan lausuttavaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Aloitteesta ja luvanhaltijan vastineista ja selvityksistä on jätetty yhteensä kaksi muistutusta tai mielipidettä. Niissä esitetään seuraavanlaisia huomioita ja vaatimuksia:

Mielipide 1

Mielipiteen antajat ilmoittavat valittaneensa Finavialle talonsa päällä päivittäin klo 14–16 noin 500 metrin korkeudessa lentävien laskeutuvien koneiden kovasta metelistä ja saasteesta. Myös em. ruuhka-ajan jälkeen koneita ohjataan pitkin iltaa edelleen talon päältä ja sivuilta aina klo 00.30 asti. Samoin aamuyöllä yksittäisiä koneita ajatetaan niin läheltä, että meteli kuuluu sisälle asti. Usein lentomelu alkaa jo klo 6.00 jälkeen aamulla. Mielipiteen esittäneillä on siten pitkin päivää häiritsevää lentomelua ja öisin yli puolenyön, satunnaisesti pitkin aamuyötä ja alkaa taas aamulla. Lisäksi Finavia saastuttaa tarpeettomasti kierrättämällä lentokoneita talon päältä, vaikka koko matka (29 km) R22 kiitotielle on täysin tyhjä; usein "kellon mukaan" eli klo 14.00, 14.30, 15.00, 15.30, jopa 3-4 konetta peräkkäin. Lisäksi Finavia ohjaa talon päältä ja sivuilta myös rinnakkaiselle L22 kiitotielle laskeutuvia koneita

Lentomelun mittauspisteet ovat vain Keravalle asti. Finavia on kieltäytynyt melumittauksesta mielipiteen esittäjien luona vedoten pitkään välimatkaan, ottamatta huomioon, että ohjaa talon päältä noin 500 m korkeudessa laskeutuvia koneita moottorit huutaen. Mielipiteen esittäjien mukaan koneet eivät käytä liukulentoa heidän asuinalueellaan. Mielipiteen esittäjien näkemyksen mukaan laskeutuvien koneiden korkeus heidän talollaan, 29 km Helsinki-Vantaan kentästä, on aivan sama kuin Keravalla, 12 km päässä kentästä, jossa käytetään liukulentoa.

Mielipiteiden esittäjillä on heidän pihallaan otettuja videoita, joista selviää tarvittaessa korkeus ja lentojen talon päälle keskittäminen. Talo sijaitsee pohjois-eteläsuunnassa, joten eteläpäädyn ikkunasta näkee yksiselitteisesti, että koneet ajavat ihan talon päältä ja niin läheltä sivusta, että meteli sisälle kuuluu yhtä kovana. Osa ajatetaan pidemmältä, mutta myös niistä meteli kuuluu häiritsevänä sisälle. Finavia yrittänee häivyttää aiheuttamaansa kohtuutonta lentomelua vertaamalla talon päältä laskeutuvien koneiden määrää kokonaismäärään. Klo 14–16 välillä talon suunnalta on laskeutunut yleensä noin 25–30 konetta. Jos talon päältä ja sivuilta laskeutuneiden koneiden määrää verrataan siihen, jopa yli 90 % koneista ajatetaan niin, että häiritsevän kova meteli kuuluu sisälle taloon asti. Meteli on niin kova, ettei ulkona voi työskennellä.

Finavia on sanonut mielipiteen esittäjille, että laskeutumiseen riittää kiitotien suunnassa 10 km ja ruuhka-aikana 20 km, joten koneita ohjataan talon päältä tarpeettomasti, vaikka koneet voitaisiin ohjata Järvenpään korkeudelta suoraan ylemmälle kiitotielle. Tämä vastaisi Sipoon kautta alemmalle kiitotielle laskeutuvien etäisyyttä. Palojoeltakin laskeudutaan vain 12 km päästä kentästä.

Mielipiteen esittäjien omalla melumittarilla mitattuna melu on ollut 70–90 dB tasoa. Viiden koneen on havaittu lentäneen talon yli laskutelineet jo alhaalla, kovalla metelillä.

Lisäksi mielipiteen esittäjät luona esiintyy jatkuvaa lentopetroolin hajua. Alueella ei ole mitään teollisuutta ja tieliikenne pikkuteillä on hyvin vähäistä. Finavian alueelle ohjaamat monet kymmenet koneet ovat suuri saastelähde. Alueelta on jo hävinnyt ja harvinaistunut toistakymmentä kasvia. Finavian "ympäristöteot" eivät vaikuta uskottavilta, koska kovan metelin levitys on siirretty alueelle, 29 km päähän kentästä hiljaiselle ja puhtaalle alueelle.

Vaatimus lentotoiminnan harjoittamisesta mahdollisimman vähäisellä haitalla, ei toteudu mielipiteen esittäjien kodin kohdalla, vaan heidän taloutensa kärsii kaikkein pahiten sen päälle ja sivuille keskitetystä lentomelusta. Mielipiteen esittäjät pitävät tilannetta ihmisoikeuskysymyksenä; ihmisellä on oikeus nukkua yönsä rauhassa sekä työskennellä pihallaan ilman kuulosuojaimia.

Mielipiteen esittäjät vaativat, että laskeutuvat koneet siirretään pois talon päältä hajauttamalla laskeutuminen laajemmalle alueelle ja laskeutumiskoordinaatit poistetaan niin, että talon maalittaminen lopetetaan. Mikäli tämä ei käy, katsovat mielipiteen esittäjät oikeudenmukaiseksi heitä kohtaan, että Finavia tekee pikaisesti tontilla melumittauksia riittävän kauan. He vaativat myös saastemittauksen tehtäväksi maillansa.

Mielipiteen esittäjät vaativat klo 22–7 välisen lentomelun poistamista.

Mielipiteen esittäjät katsovat myös, että valtion tulee omistajana korvata heille äänieristys, koska talo on rakennettu vuonna 1986, jolloin lentomelua ei ollut pilaamassa asumisolosuhteita. Lisäksi mielipiteen esittäjät vaativat, että heidän kotirauhansa jatkuvasta häiritsemisestä ja maan saastuttamisesta maksetaan heille asianmukaiset korvaukset, koska he katsovat joutuneensa sijaiskärsijöiksi asiassa.

Muistutus 1

Muistuttaja asuu perheensä kanssa Korson Vierumäen alueella, joka on ns. pahinta lentomelualuetta ja tällä hetkellä uudisrakennusten osalta rakennuskiellossa. Perheen omakotitalo on valmistunut 2002, mutta muistuttaja on asunut tontilla vuodesta 1980. Muistuttaja asuu paikalla vapaaehtoisesti eikä lentomelusta ole perheen kokemuksesta merkittävää haittaa.

Muistuttajan omakotitalossa on rakennusmääräysten mukaisen desibelitason mukaiset ikkunat, kaksinkertaiset ovet terassille, ääntä hyvin eristävä tiilikatto, silloista rakennusmääräystä paksumpi villaeriste katossa sekä normaalia paksummasta materiaalista tehdyt tuulenohjaimet, jotta ääntä ei pääsisi hyvin sisään. Näillä toimenpiteillä perheen talo on hiljainen, eikä lentomelu häiritse arkea.

Muistuttaja vaatii, että päätökseen Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi kirjataan kohta, jossa kaavoitusviranomaisille annetaan ohje, että rakennusmääräysten kautta uudisrakennuksille osoitettaisiin selkeät määräykset, joita noudattamalla saadaan rakennettua alueelle

lentomelun läpäisemättömiä asuinrakennuksia, eikä rakennuskieltoa uudisrakennuksille ole enää tarpeen jatkaa.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukaisessa selvityksessä ja siihen liittyvässä päätöksessä Nro 6/2020 (Dnro ESAVI/18162/2018), joka sisältää myös Vantaan kaupungin ympäristösuojeluviranomaisen lausunnon, korostetaan monessa kohtaa, että lentoaseman toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta ihmisille eikä siitä katsota aiheutuvan terveyshaittaa.

Koska terveyshaittaa ei lentomelusta ympäristösuojeluviranomaistenkaan mukaan aiheudu, muistuttaja katsoo, että vaatimus lisätä tulevaan päätökseen maininta rakennuskieltoalueen poistamisesta alueelta ei ole ristiriidassa asiantuntijaselvitysten kanssa.

Vastineet lausunnoista, muistutuksesta ja mielipiteestä

Aluehallintovirasto on varannut sekä Uudenmaan ELY-keskukselle aloitteen tekijänä että Finavia Oyj:lle luvanhaltijana tilaisuuden antaa vastineensa saapuneiden lausuntojen, muistutuksen ja mielipiteen johdosta. Uudenmaan ELY-keskukselle on edelleen varattu tilaisuus vastata vielä Finavia Oyj:n antamassa vastineessa lausunnoista, mielipiteestä ja muistutuksesta esitettyihin näkökohtiin.

Uudenmaan ELY-keskuksen vastine

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 22.6.2020 täydentänyt 24.4.2020 antamaansa lausuntoa koskien ELY-keskuksen aloitetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen tuo esille lausunnon täydennyksessään, että Helsinki–Vantaan lentoaseman luoteispuolella, Seutulan kylässä, sijaitsee Hansakallion tutka-asema. Tutka-aseman aiheuttamasta melusta on tehty Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen valituksia vuosien varrella, viimeksi kesäkuussa 2020. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 300 metrin etäisyydellä tutkasta.

Tutka-aseman toimintaa ei ole huomioitu voimassa olevassa lentoaseman ympäristöluvassa. Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo lausunnossaan 22.6.2020, että tutka-aseman toiminta on otettava huomioon vireillä olevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamishakemuksen käsittelyn yhteydessä, koska se kytkeytyy olennaisesti lentoaseman toimintaan.

ELY-keskus katsoo samoin kuin Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, että lentoliikennettä palvelevat tutkat kuuluvat olennaisena osana lentoaseman toimintaan. Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä sijaitsevien tutka-asemien aiheuttamat meluhaitat ja muut

mahdolliset haitat tai riskit ympäristöön on tämän vuoksi selvitettävä ja käsiteltävä lentoaseman ympäristölupamääräysten tarkistamisen yhteydessä.

Helsinki-Vantaan lentoaseman voimassa olevan ympäristöluvan lupaharkinnassa ei ole tunnistettu kaikkia lentoaseman toiminnasta aiheutuvia päästöjä ympäristöön, kun mm. lentoaseman läheisyydessä sijaitsevien tutka-asemien toiminnasta aiheutuvia haittoja ei ole selvitetty. Voimassa olevasta ympäristöluvasta puuttuvat näin ollen lupamääräykset tutka-asemien toiminnasta aiheutuvien haittojen estämiseksi. ELY-keskus katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti lupaharkintavaiheessa vuonna 2011 arvioidusta (YSL 89 §:n 2 momentin kohta 1) ja ympäristölupamääräyksiä on myös tämän vuoksi tarkistettava.

Muilta osin Uudenmaan ELY-keskus on ilmoittanut, että ei anna vastinetta lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyyn.

Finavian 15.9.2020 vastine

Johdanto ja ensisijainen vaatimus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on varannut Finavialle tilaisuuden antaa vastineensa Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamista koskevassa asiassa Uudenmaan ELY-keskuksen (”ELY-keskus”) aloitteesta annettujen lausuntojen ja muistutusten johdosta. Finavia viittaa aiempiin Etelä-Suomen aluehallintovirastolle toimittamiinsa vastineisiin ja selvitykseen (27.6.2019 ja 31.12.2019) ja vaatii edelleen ensisijaisesti ELY-keskuksen ympäristönsuojelulain (”YSL”, 527/2014) 89 §:n mukaisen ympäristöluvan muuttamista koskevan aloitteen hylkäämistä perusteettomana.

Ympäristöluvan muuttamisen vireillepano edellyttää, että jokin YSL 89 §:n 2 momentissa yksilöidyistä muutosperusteista täyttyy. Kuten edellä viitatuissa vastineissa on tarkemmin perusteltu, toiminnasta ei aiheudu luvan myöntämisen yhteydessä arvioidusta olennaisesti poikkeavaa pilaantumista tai sen vaaraa (2 momentin 1 kohta), YSL:ssa kiellettyä seurausta (2 momentin 2 kohta) eivätkä toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ole luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, että luvan muuttaminen olisi tarpeen (2 momentin 4 kohta). Toiminnan ympäristövaikutukset vastaavat edelleen hyvin aiemman lupaharkinnan yhteydessä esitettyä eikä toiminnan aiheuttama pilaantuminen tai sen vaara poikkea olennaisesti lupaharkinnan yhteydessä arvioidusta. Lupa-asiassa keskeisimmän ympäristövaikutuksen melun osalta todettakoon erikseen, että toteutunut melun leviäminen on ollut ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyyn verhokäyrään verrattuna kokonaisuudessaan arvioitua vähäisempää. Toteutuneet melualueet ovat olleet kokonaispinta-alaltaan verhokäyrää pienempiä. Alueet, joilla toteutunut melun leviäminen on ulottunut verhokäyrää laajemmalle alueelle, sijoittuvat kiitotien suuntaisille linjoille, joiden melutilanteessa ei ole tapahtunut olennaista muutosta. Vuoden 2018 operaatiomäärä oli vain 0,58-kertainen ympäristöluvassa arvioituun

ennustetilanteeseen nähden. Käsillä ei ole myöskään mikään muu 2 momentissa säädetty edellytys, eli parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen tai lainsäädännön muuttuminen, jonka perusteella luvan muuttaminen olisi mahdollista.

Finavian näkemyksen mukaan ELY-keskuksen aloitteen taustalla on tosiasiassa vuoden 2011 ympäristöluvassa määrätty velvoite toimittaa hakemus luvan tarkistamiseksi vuoden 2017 loppuun mennessä. Sääntely on kuitenkin muuttunut ja muutoksella nimenomaisesti pyrittiin välttämään ympäristölupien päivitystä ilman varsinaista perustetta luvan muuttamiselle. Koska lentoaseman toiminta tai sen vaikutukset eivät ole olennaisesti muuttuneet, ei luvan muuttamista voida perustaa ELY-keskuksen aloitteesta huokuvaan toiveeseen ”yleisestä luvantarkistamistarpeesta ajankulumisen johdosta”.

Ympäristöllistä tai juridista perustetta luvan muuttamiselle YSL 89 §:n 2 momentin nojalla ei ole, joten aloite tulee hylätä.

Selvyyden vuoksi Finavia haluaa kuitenkin jo tässä tuoda esiin viranomaisten välisen toimivallanjaon ja sen asettamat reunaehdot ympäristölupaharkinnalle. Osa lausunnoissa esitetyistä näkemyksistä ja vaatimuksista on sellaisia, ettei niistä ylipäätään voida antaa määräyksiä ympäristöluvassa. Aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvassa ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristölupa-asiassa ei voida meluvaikutuksiin vedoten antaa lentotoimintaa rajoittavia lupamääräyksiä, joilla rajoitettaisiin koneiden pääsyä lentoasemalle.

Koronaviruspandemian merkitys asiassa ja toissijainen vaatimus

Toissijaisesti Finavia vaati, että toimitetun vastineen ja selvitysten johdosta asiassa tehdään valituskelpoinen päätös ympäristöluvan muuttamisen tarpeesta. Lupaviranomaisen tulee ennen lupaharkintaan ryhtymistä selvitysten avulla arvioida, onko lupaa tarvetta muuttaa jonkin YSL 89 §:n 2 momentissa luetellun seikan vuoksi. Finavia on 27.6.2019 toimittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vastineensa aloitteesta ympäristöluvan muuttamiseksi YSL 89 §:n nojalla ja vaatinut, että mikäli aluehallintovirasto katsoisi välipäätöksellä, että YSL 89 §:n 2 momentin edellytykset täyttyvät ja ympäristöluvan tarkistaminen on täten tarpeen, Finavia hakee määräaikaa vuoden 2021 loppuun asti laatia toiminnanharjoittajan ympäristölupahakemus lupamääräysten tarkistamisesta.

Yleinen maailmantilanne on kuitenkin dramaattisesti muuttunut asian käsittelyn edellisten vaiheiden jälkeen. Maailman terveysjärjestö WHO julisti 11.3.2020 koronaviruksen aiheuttaman COVID-19-epidemian pandemiaksi. 16.3.2020 valtioneuvosto totesi yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa, että maassa vallitsevat koronavirustilanteen vuoksi poikkeusolot. VIranomaistoimenpiteinä ihmisten liikkumista rajoitettiin henkeä ja terveyttä uhkaavan vakavan vaaran vuoksi. Matkustaja- ja henkilöliikenne Suomeen keskeytettiin lukuun ottamatta Suomen kansalaisten ja

Suomessa asuvien henkilöiden paluuta. Matkustusrajoituksia asetettiin myös Suomen sisällä eri alueiden välillä.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Finavian toiminta on tämän globaalin koronaviruspandemian seurauksena joutunut tilanteeseen, jossa lentojen ja matkustajien määrä ovat romahtaneet ennennäkemättömällä tavalla. Helsinki-Vantaalla matkustajamäärät olivat huhti–kesäkuun 2020 aikana peräti 97,6 prosenttia pienemmät kuin vastaavaan aikaan vuosi sitten. Lentojen määrä oli huhtikuussa noin kymmenesosa normaalista. Rahdin ja postin määrä väheni tammi–kesäkuun jaksolla noin kolmanneksen edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tilanne ei ole korjaantunut, vaan niin matkustajien kuin lentojen määrä Helsinki-Vantaalla on vain murto-osa tavallisesta tasosta (kuva 1).

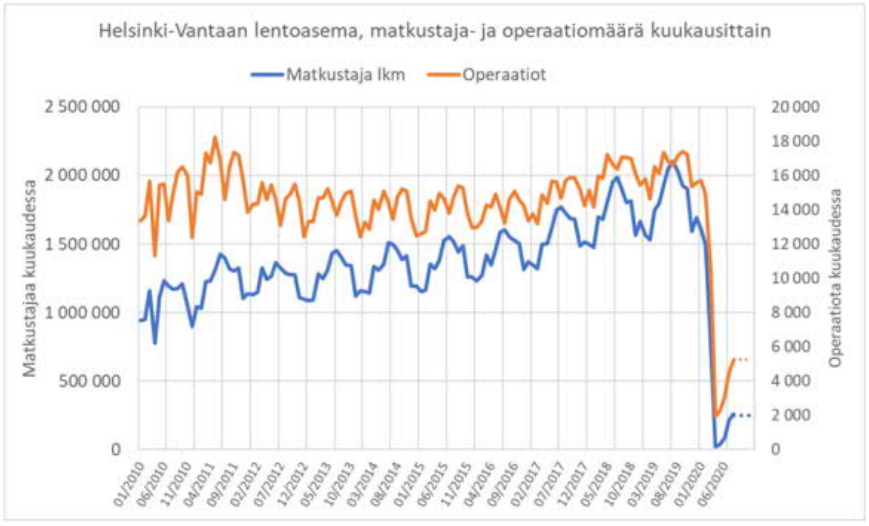

Kuva 1. Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustaja- ja operaatiomäärät kuukausittain vuosina 2010–2020.

Suomessa matkustajamäärät ovat palautuneet syyskuussa 2020 heikommin kuin Euroopassa yleensä, johtuen Suomessa sovellettavista muita maita tiukemmista liikkumisrajoituksista (kuva 2).

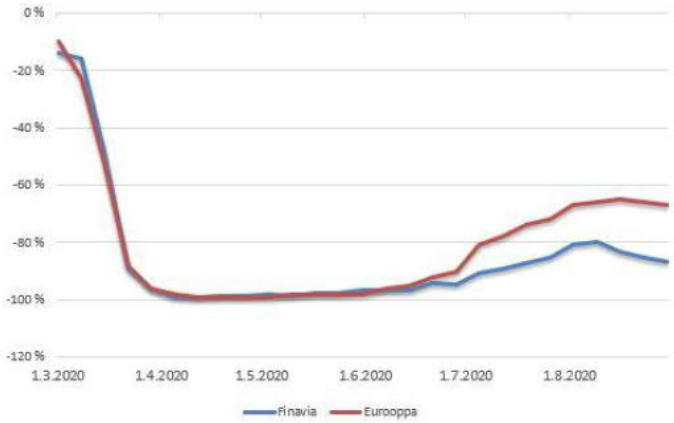

Kuva 2. Euroopan lentoasemien ja Finavian lentoasemien matkusta- ja määrien suhteellinen muutos vuoden 2020 aikana.

Kyseessä on lentoliikennealan historian merkittävin kriisi, jonka seurauksena sekä lentoasematoimijat että lentoyhtiöt ovat joutuneet vaikeaan tilanteeseen myös taloudellisesti. Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n arvion mukaan kuluvan vuoden (2020) aikana lentojen määrä putoaa yli puoleen viimevuotisesta ja matkustajaliikenteen tappiot paisuvat maailmanlaajuisesti jopa 390 miljardiin euroon. Lentoyhtiöistä muun muassa Finnair on todennut tilanteen niin huonoksi, että se on ilmoittanut noin 1 000 työpaikan vähennystarpeesta sekä jatkuvista lomautuksista. Lentoyhtiöitä palveleva maahuolintayhtiö SwissPort Finland on ilmoittanut 700 työntekijän vähentämistarpeesta. Myös Finavia on jo tässä vaiheessa joutunut turvautumaan koko henkilökuntaa koskeviin lomautuksiin ja henkilöstöjärjestelyihin.

Tilannetta pahentaa se, ettei pandemian kestosta tai vaikutuksista lentoliikenteeseen ole tällä hetkellä saatavilla luotettavia ennusteita. Tilanteen pitkittyminen tekee osaltaan palautumisen ennakoimisen hankalaksi, mutta liikenteen nopeaa palautumista normaalitasolle ei pidetä todennäköisenä. Lähikuukausien ja jopa lähivuosien yksityiskohtaisempi ennustaminen on mahdotonta. Lentoasemajärjestö Airports Council International (ACI) julkaisi 30.8.2020 ennusteen lentoliikenteen matkustajamäärän palautumisesta maailman tasolla (kuva 3). Matkustaja-volyymin ennustetaan palaavan vasta vuonna 2024 vuoden 2019 tasolle. Kehittymisen ennustamiseen tämän jälkeen sisältyy hyvin suuria epävarmuuksia.

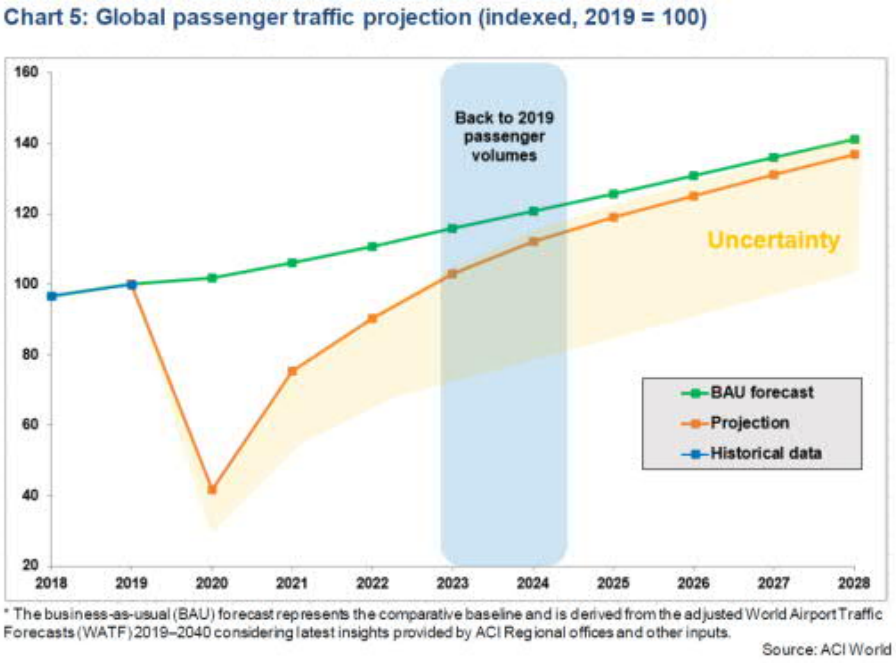

Kuva 3. ACI:n ennuste (31.8.2020) matkustajamäärien palautumisesta globaalilla tasolla COVID-19-pandemian jälkeen.

Pandemialla on merkittäviä vaikutuksia myös kyseessä olevassa ympäristölupa-asiassa. Näissä olosuhteissa Finavia katsoo, että on entistäkin selvempää, että toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten hallinta ei edellytä ympäristöluvan muuttamista ELY-keskuksen aloitteen johdosta.

Myös toiminnan ympäristövaikutukset, ml. meluvaikutukset, ovat operaatiomäärien laskun seurauksena selkeästi tavanomaista tasoa pienemmät. Samalla pidemmälle tulevaisuuteen tähtäävien uskottavien liikenne-ennusteiden laatimisesta on tullut mahdotonta.

Lentoaseman koko ympäristöluvan muuttaminen on mittava ja merkittävästi sekä toiminnanharjoittajan että muiden osallisten aikaa ja resursseja vaativa prosessi. Luvan muuttaminen muutaman vuoden välein ei ole järkevää eikä käytännössä edes mahdollista. Tämän vuoksi lupaa muutettaessa toiminnasta ja toiminnan kehittymisestä tulee olla saatavilla riittävät tiedot. Nykyisessä tilanteessa on kuitenkin mahdotonta ennustaa luotettavasti edes sitä, miten ja missä aikataulussa Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta palautuu tavanomaiselle tasolle. Lupaharkinnan edellyttämiä tietoja tulevasta toiminnasta on siis käytännössä mahdotonta tuottaa. Siten Finavia Oyj ei aiemmin toissijaisen vaatimuksensa mukaisesti esittämällään tavalla voi laatia ympäristölupahakemusta lupamääräysten tarkistamisesta vuoden 2021 loppuun mennessä. Se on mahdollista vasta sen jälkeen, kun lentoliikennetoimialan palautuminen ja mahdolliset toimialaa koskevat rakennemuutokset hahmottuvat lähivuosien aikana. Finavia katsoo, ettei ympäristöluvan muuttamisessa nyt kyseessä olevassa poikkeustilanteessa ja saatavilla oleviin epävarmoihin tietoihin perustuen ole mitään järkeä.

Finavia haluaa myös tuoda esiin tilanteen vaikeuden yhtiön näkökulmasta. Edellä selostetusti lentoliikenneala on joutunut täysin ennakoimattomaan ja taloudellisesti hyvin vaikeaan tilanteeseen. Myös Finavia on joutunut tekemään vaikeita päätöksiä mm. koko henkilöstön – mukaan lukien ympäristöasiantuntijat – lomauttamisesta toimintaedellytysten säilyttämiseksi. Yhtiön omat resurssit ovat siis poikkeustilanteen vuoksi tavanomaista rajallisemmat eikä nopeita muutoksia tilanteeseen ole näköpiirissä. Nykyisessä tilanteessa, jossa tulevaa toimintaa ja sen tarpeita on mahdotonta ennustaa ja mitään laillista perustetta tai edes erityistä tarvetta lainvoimaisen luvan muuttamiselle ei ole, on luvan muuttaminen Finavian näkökulmasta kohtuuton vaatimus. Mikäli aluehallintovirasto katsoo koko toiminnan luvan muuttamisen olevan tarpeen, tulisi menettely vähintäänkin ajoittaa koronaviruspandemian jälkeiseen aikaan. Tässä tapauksessa Finavia hakee ympäristölupahakemuksen jättämiselle määräaikaa vuoden 2025 loppuun asti.

Vastine lausuntoihin

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

Finavia toteaa aluksi kokoavasti, ettei ELY-keskus ole lausunnossaan esittänyt mitään uusia perusteita, jotka antaisivat aihetta arvioida luvan muuttamisen edellytyksiä Finavian aiemmin esittämästä poikkeavasti. Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset eivät täyty.

Kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelma

Lentoaseman laskuojien kunnostustarveselvitysten perusteella suunnitelluilla toimenpiteillä on vesistökuormitusta vähentävä vaikutus. Järjestelmät eivät ole vielä loppuun rakennettuja eikä niiden vesiä puhdistavasta vaikutuksesta ole toistaiseksi tietoa. Lisäksi edelleen käynnissä oleva koronaviruspandemia on vähentänyt voimakkaasti lentoliikennettä myös Helsinki-Vantaalla ja tilanteen normalisoituminen kestää useita vuosia. Poikkeavissa olosuhteissa tehtävä kuormitusselvitys ei anna oikeaa kuvaa tilanteesta. Finavian näkemyksen mukaan näiden seikkojen vuoksi selvitystä kiitoteiden 1 ja 2 tämänhetkisestä kuormituksesta ja siihen perustuvaa uutta toimenpidesuunnitelmaa ei ole mielekästä tehdä. Lentoasemalla on käynnissä laaja, yli sata tarkkailupistettä käsittävä säännöllinen tarkkailu, jolla saadaan yleiskuva lentoasematoiminnan pinta- ja pohjavesivaikutuksista ja niissä tapahtuvista mahdollisista muutoksista. Finavia katsoo, ettei kiitoteitä 1 ja 2 koskevaa erityisselvitystä ole syytä kiirehtiä.

Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Kemikaalilista

Finavia ei tunnista saaneensa ELY-keskukselta pyyntöä kemikaalilistasta eikä ELY-keskus tarkenna mihin pyyntöön asiassa viittaa. Finavia on toimittanut Uudenmaan ELY-keskukselle tietoja kiitoteiden liukkaudentorjunta-aineista, lentokoneiden jäänpoisto- ja jäänestoaineista sekä polttoaineista ja öljyistä. Ympäristöluvassa määrätty selvitys liukkaudentorjunta-aineiden sekä jäänesto- ja jäänpoistoaineiden varastoinnista on toimitettu ELY-keskukselle 23.12.2011 ja sitä on ELY-keskuksen pyynnön mukaisesti täydennetty 30.6.2012. Finavia on myös laatinut ELY-keskuksen edellyttämän ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaisen ennaltavarautumissuunnitelman, jossa on huomioitu kaikki merkittävää riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle aiheuttavat kemikaalien varastointipaikat ja -määrät. Ennaltavarautumissuunnitelmassa on esitetty tiedot lentoasema-alueella merkittävissä määrin käytettävistä kemikaaleista ja polttoaineista, joita ovat liukkaudentorjunnassa käytettävät formiaatit, lentokoneiden jäänpoistossa ja -estossa käytettävät propyleeniglykolinesteet, lentokoneiden polttoaine kerosiini (lentopetroli) sekä maakaluston polttoaineet kevyt polttoöljy ja diesel. Finavia on toimittanut ennaltavarautumissuunnitelman ELY-keskukselle 29.6.2018 ja sitä on ELY-keskuksen pyynnön mukaisesti täydennetty 14.11.2018. Lisäksi lentoasemalla on jatkuvasti päivittyvä arkisto käytössä olevien huolto- ja muiden kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteista.

Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Purkuojat

Lentoaseman purkuojien kunnossapito on kiitoteiden ja asematasojen kuivatuksen kannalta tärkeää ja osa Finavian normaalia toimintaa. Finavia puoltaa ELY-keskuksen ehdotusta purkuojien kunnossapidon sisällyttämistä lentoaseman ympäristölupaan. Asia on hyvä pitää mielessä lupaa seuraavan kerran muutettaessa. Kyse ei kuitenkaan ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Kalataloudellinen kunnostus

Finavian vuonna 2019 teettämä Kylmäojan länsihaaran kalataloudellinen kunnostus perustui asiantuntijan tekemään suunnitelmaan, jossa oli hyvin kattavasti käyty läpi kaikki potentiaaliset taimenen kutupaikat ja tehty suunnitelma niiden kunnostamiseksi. Toteutus vastasi hyvin tehtyä suunnitelmaa. Kylmäojan länsi- ja osin päähaaraan rakennettiin 13 kohteessa kaikkiaan 49 taimenen kutusoraikkoa ja lisäksi purouomaan tehtiin eroosiosuojauksia ja pohjan kiveyksiä. Finavia katsoo, että velvoitetta vastaavan mittavan kunnostustyön tekemiseen Kylmäojassa ei tule määrätä.

Kyse ei ole asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Tarkkailuohjelma kalojen ja pohjaeläinten esiintymisestä

Helsinki-Vantaan lentoasema osallistuu Vantaanjoen vesistöalueen yhteistarkkailuun. Yhteistarkkailun osana on Kylmäojan länsihaaran kala- ja pohjaeläintarkkailu, jota on laajennettu ympäristöluvan mukaisesti vuonna 2017. Lentoaseman muissa laskuojissa ja -puroissa määräaikaista kala- ja pohjaeläintarkkailua on tehty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymän suunnitelman mukaan vuodesta 2019.

Voimassa oleva sääntely ja ympäristölupa huomioiden ELY-keskuksella on valvontaviranomaisena oikeus määrätä tarkkailuohjelmien tarkennuksista ja muutoksista tarpeellisista syistä. Finavia katsoo, että tarvittaessa tehtävistä tarkkailuista ja erillisselvityksistä voidaan sopia valvojan kanssa. Mikäli ELY-keskus kuitenkin katsoo, että tarkkailumääräyksiä on tarve muuttaa, tulee asian käsittelyssä noudatettavaksi YSL 65 §:n mukainen menettely. Tarkkailumääräysten muuttaminen ei edellytä luvan muuttamista eikä myöskään ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen luvan muuttamisen peruste.

Melun leviäminen ja altistujien määrät

Finavia tarkentaa, että ympäristölupapäätöksen liitteen 2 mukaisia alueita ei suoraan tule tulkita arvioksi lentomelualueen laajenemisesta kuten ELY-keskus lausunnossaan esittää. Sen sijaan alueet kuvaavat verhokäyränä yhdistelmää eri tulevaisuuden ennustetilanteista. Finavia viittaa vastinee-

seensa ja selvitykseen 31.12.2019, joissa se on yksityiskohtaisesti kuvannut ennustetilanteille tehtyjä oletuksia ja arvioinut niiden toteutumista.

Oleellista on ymmärtää, että melualueet eivät muutu vaikuttavien muuttujien suhteen lineaarisesti, ja eri tekijöiden muutokset vaikuttavat melualueisiin eri suuntaisesti. Esimerkiksi konekaluston kehittyminen vähämeluisampiin konetyyppeihin vaikuttaa näiden operaatiomääräosuuden kasvaessa merkittävästi melualueita pienentävästi, samalla kun jotkin muut tekijät vaikuttavat melualuetta kasvattavasti. Samalla myös kiitoteiden käyttötapa vaikuttaa osaltaan melualueen muotoon. Siten ELY-keskuksen tulkinta, jonka mukaan toiminnanharjoittaja myöntäisi, että lupaharkinnan perusteena ollut arvio lentomelun leviämisestä ei kuvaa toimintaa ja sen aiheuttamaa haittaa riittävän tarkasti, on väärä. Ympäristöluvan liitekartassa 2 esitetyt melualueet kuvaavat ennustetilannetta, jonka kaltainen kokonaistilanne ei sellaisenaan ole toistaiseksi toteutunut. Useista eri tekijöistä johtuen vuosittaista melun leviämistä kuvaavat alueet jonkin verran vaihtelevat muodoltaan ja kooltaan. Kyse on normaalista vuosittaisesta vaihtelusta, jonka perusteella ei suoraan voi tehdä johtopäätöksiä pitkäaikaisista muutoksista tietyn alueen melutilanteessa.

Ympäristöluvan toteutumista koskevaa arviointia koskevan ELY-keskuksen lausunnon osalta Finavia viittaa aiempaan vastineeseensa ja selvitykseen 31.12.2019, sekä Vaasan hallinto-oikeuden ympäristölupaa koskevaan päätökseen, jossa hallinto-oikeus on arvioinut ympäristölupapäätöksen liitteessä 2 esitetyn melualueen juridista merkitystä todeten, että liite 2 on voinut olla aluehallintoviraston lupaharkinnan perusteena, mutta liitteellä ei ole muuta oikeudellista ulottuvuutta.

ELY-keskus edellyttää lausunnossaan, että ympäristölupaa olisi tarkistettava siten, että lupamääräyksellä määrättäisiin yksiselitteisesti melualueesta tai altistujamäärästä. Toiminnanharjoittajan asia olisi ratkaista, miten sallitulla tasolla pysytään tai sinne päästään. Tämä voi vaatia myös Traficomin asettamia rajoituksia. Finavia toteaa, että ympäristönsuojelulain nojalla ei ole mahdollista asettaa lentotoimintaa rajoittavia määräyksiä. Toiminnanharjoittajaa ei myöskään voida ympäristöluvalla velvoittaa sellaisiin rajoitteisiin, joiden antaminen on yksinomaan Traficomin toimivallassa.

Finavia on selvityksessään 31.12.2019 todennut seuraavasti: on odotettavissa, että laskennallinen melun leviäminen ulottuu viime vuosien toteumaa vastaavalla tavalla kiitoteiden 04L ja 22L keskilinjojen jatkeilla lähestymissektoreissa hieman ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyjä melualueita pidemmälle, kunnes kiitoteiden käyttö kehittyy liikennemäärän kehittymisen mahdollistamalla tavalla ja samalla lentokonekalusto muuttuu vähämeluisammaksi. ELY-keskus on lausunnossaan jättänyt huomioimatta viitatun lauseen lopussa mainitun lentokonekaluston muuttumisen vähämeluisammaksi, mikä vaikuttaa olennaisesti melun leviämistä vähentävästi vaikka liikennemäärä kasvaisikin. Finavia on selvityksessään 31.12.2019 todennut myös, että kiitoteiden käyttöperiaatteisiin ei ole lähivuosina odotettavissa merkittäviä rakenteellisia muutoksia, vaikka kiitoteiden rinnakkaiskäyttö tulee myöhemmin kehittymään liikenteen edellyttämällä tavalla.

Lisäksi Finavia huomauttaa, että 31.12.2019 selvityksen jälkeen tilanne on täysin muuttunut COVID-19-pandemiasta johtuneiden liikennerajoitusten seurauksena. Ei ole odotettavissa, että vuoden 2020 aikana toteutunut melun leviäminen vastaisi viime vuosien toteutunutta tilannetta, vaan jää vähäisemmän operaatiomäärän takia olennaisesti aiempaa pienemmäksi. Liikenteen normaalitasolle palautumisen ennakointi on hankalaa, mutta tällä hetkellä arvioidaan sen vievän useampia vuosia.

Finavia on selvityksessään 31.12.2019 todennut, että toteutuvan operaatiomäärän ollessa olennaisesti lupahakemuksessa ennustetilanteelle esitettyä pienempi, ei toiminnan voida katsoa laajuudeltaan poikkeavan lupaa haettaessa oletetusta, eikä lentotoiminnan kehittymiseen liittyvien lupaa myönnettäessä tunnistetun ennusteiden epävarmuuden siten voida katsoa olevan YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle. Selvyyden vuoksi todettakoon myös, että toiminnan volyymin jääminen luvan hakemisajankohtana arvioituun nähden *pienemmäksi* ei ole myöskään vakiintuneessa hallintokäytännössä katsottu edellyttävän luvan muuttamista.

ELY-keskuksen lausunnossaan esittämä johtopäätös, jonka mukaisesti melutilanteen huononeminen tulevaisuudessa on todennäköistä, on virheellinen. Perusteena johtopäätökselle ELY-keskus pitää sitä, että merkittävästi ennustetta pienemmästä liikennemäärästä huolimatta melutasot ovat vähäisesti ylittyneet verhokäyrää laajemmilla tiheästi asutuilla alueilla. ELY-keskus on kuitenkin johtopäätöksessään täysin sivuuttanut Finavian selvityksessään useaan kertaan esiin tuomat seikat ja melun leviämiseen vaikuttavat tekijät. Esimerkiksi lentokonekaluston kehittyminen vähämeluisammaksi on keskeinen melun leviämistä vähentävä tekijä.

Finavia viittaa aiempaan vastineeseensa 31.12.2019, jossa se toteaa, että esimerkiksi konekaluston osalta nyt ennakoitavissa olevasta kehittymisestä vuoteen 2025 mennessä ei ole käytettävissä riittävän tarkkoja tietoja, jotka mahdollistaisivat aiemman ennusteen laadinnassa käytettyjen lähtötietojen tarkentamisen tarkoituksenmukaisella tavalla. Finavia viittaa lisäksi edellä luvussa ”Koronaviruspandemian merkitys asiassa” -esittämäänsä. Uusien lähitulevaisuuden ennustetilanteita kuvaavien melualueiden laskennallinen tarkastelu luotettavasti ei tässä tilanteessa ole käytännössä mahdollista eikä järkevää.

Todellisen melun leviämistilanteen arvioinnin osalta Finavia toteaa, että sen arviointiin soveltuu parhaiten vuosittain ympäristöluvan mukaisesti tehtävä toteumaselvitys. Ennustetilanteille laadittuihin arvioihin sisältyy kuitenkin toiminnan luonteesta johtuen väistämättä vaikuttavien tekijöiden normaalista vaihtelusta syntyviä epävarmuuksia. Tämä nähdään esimerkiksi vaihteluna vuosittaisten toteutuneiden melun leviämisalueiden muodossa ja koossa.

Finavia toteaa, että vastineessaan ja selvityksessään 31.12.2019 todetun mukaisesti laskennallisen melualueen kärkien alueilla nähtävää vuosittaista vaihtelua ei voi pitää olennaisena muutoksena alueen melutilan-

teessa. Kiitotien suuntaisesta melutasojen loivasta gradientista (melutason muutos maantieteellisen etäisyyden suhteen) johtuen kiitoteiden keskilinjan suuntaisilla alueilla melukäyrän kärjen siirtymät voivat vaikuttaa karttatarkastelussa huomattaviltakin ilman, että alueen melutilanteessa olisi tapahtunut aistein havaittavaa muutosta.

On virheellistä todeta, että melun vuosikeskiarvon tarkastelu vähättelisi melun piirissä asuvien todellista määrää verrattuna vuorokausitasolla tehtyyn tarkasteluun. Sen sijaan kyse on yksinomaan tarkasteluun käytettävän indikaattorin määritelmästä. L_{den} -indikaattori on vakiintunut ja luotettava indikaattori lentomelun kuvaamiseen ja sen katsotaan antavan luotettavan kuvan melutasoista. Tämän lisäksi erilaisten määritelmien käyttö eri yhteyksissä hankaloittaisi tulosten vertailua ja tulkintaa, eikä siksikään ole tarkoituksenmukaista.

Esimerkiksi ympäristömeludirektiivin (2002/49/EY) liite 1 ja valtioneuvoston asetus meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista (823/2018) määrittelevät L_{den} -indikaattorin siten, että sen määrityksessä käytetyt tunnusluvut on määritettävä kalenterivuoden kaikkien päivä-, ilta- ja yöaikojen sekä sään kannalta keskimääräisen vuoden perusteella. Muunkaltaisten määritelmien soveltaminen olisi harhaanjohtavaa ja lisäisi tulosten tulkintaan liittyviä väärinkäsityksiä.

Finavia toteaa, että ELY-keskuksen vaatimus melun piirissä asuvien määrän arvioinnista ja melutasojen tarkastelusta vuorokausikohtaisesti erikseen päiväaikana ja yöaikana, sekä kaikissa eri kiitoteiden käyttömenetelmissä lentomelun kannalta haitallisimman tuuli- ja liikennemäärätilanteen mukaan ei ole tarkoituksenmukaista eikä millään tavoin perusteltua. Tällainen tarkastelu edellyttäisi valtavaa ja jatkuvaa työpanosta, mutta on epäselvää, mitä sillä käytännössä saavutettaisiin. Melun kuvaamiseen käytettävien keinojen osalta on myös huomioitava melun arviointiin kansainvälisesti sovellettavat käytännöt.

ELY-keskuksen näkemys toiminnanharjoittajien eriarvoistavasta kohtelusta on täysin perusteeton. Ympäristölupaa edellytetään hyvin erityyppisiltä toiminnoilta, joiden vaikutukset eroavat toisistaan merkittävästi. Yksinomaan muiden ympäristölupavelvollisten toimintojen yhdenvertaista kohtelua ei voi ELY-keskuksen esittämän mukaisesti käyttää perusteena valita toimintaan ja sen erityispiirteisiin huonosti sopivaa tarkastelutapaa. Toiminnanharjoittajien yhdenvertainen kohtelu ei tarkoita tasapäistämistä, vaan sitä, että kutakin toimialaa tarkastellaan sen erityispiirteet huomioiden. Lentoliikennettä ja siitä aiheutuvia meluvaikutuksia ei voida eikä ole järkevää käsitellä samalla tavoin kuin esimerkiksi pistemäisestä teollisesta toiminnasta aiheutuvaa melua. Toisin sanoen lentoliikenteelle ei voida ympäristöluvassa antaa kivenmurskaamon tai teollisuuslaitoksen toimintaan soveltuvia ympäristölupamääräyksiä. Lentoliikenteen luonteesta johtuen melun leviämisen ajallinen vaihtelu on sille ominaista, jolloin pitkän aikavälin keskiäänitasot soveltuvat toiminnan kuvaamiseen vuorokausitasoa paremmin.

Finavia toteaa, että ELY-keskus on lausunnossaan sivuuttanut täysin Finavian vastineessaan ja selvityksessään 31.12.2019 esittämät melun leviämiseen vaikuttavat keskeisimmät tekijät. Näistä merkittävin on lentokonekaluston kehittyminen vähämeluisammaksi. Nykytilanteessa konekalusto ei vielä ole kehittynyt siten kuin verhokäyrän perusteena olevassa ennustetilanteessa on oletettu. Siten tilanteesta ei ELY-keskuksen esittämän mukaisesti voi päätellä, että lentoaseman lentoliikennettä ei toteutettaisi meluntorjunnan kannalta tehokkaimmalla mahdollisella tavalla tai ettei olisi uskottavaa, että liikennemäärän lisääntyessä tilanne voisi muuttua oleellisesti paremmaksi.

Finavia on selvityksessään 31.12.2019 vertaillut esimerkkinä yhden Helsinki-Vantaan lentoaseman lähellä sijaitsevan mittauspisteen osalta uutta teknologiaa edustavien konetyyppien mitattuja melutasoja aiempaa teknologiaa edustaviin vastaaviin konetyyppeihin. Eräistä uusista koneista on hyvin vähän mittaustuloksia ja osasta mittaukset kattavat vain talviolosuhteet. Siten vertailu on vain karkeasti suuntaa antava, eikä tuloksia ole tarkoitettu tulkittavaksi yksityiskohtaisella tasolla tai käytettäväksi tarkempiin johtopäätöksiin. Vertailut antavat kuitenkin osviittaa seuraavan 10 vuoden aikana tapahtuvasta konekannan muutoksesta. Ensimmäisten mittaustulosten perusteella tässä mittauspisteessä:

- A320 NEO vs. A320
  - ero lähestymisissä: -2 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -6 dB
- B738 MAX vs. B738
  - ero lähestymisissä: -2 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -6 dB
- A359 vs. A333
  - ero lähestymisissä: -1,5 dB
  - ero lentoonlähdöissä: -5 dB

Mittaustulosten perusteella nähdään, että konekaluston uudistuessa melutaso erityisesti lentoonlähdöissä alenee hyvin merkittävästi. Myös lähestymisten melutaso alenee, mutta ei yhtä merkittävästi kuin lentoonlähtöjen osalta. Ennustetilanteiden melutilanteen tarkempi arviointi edellyttäisi kuitenkin käytettävissä olevia tarkempia tietoja tulevaisuuden konetyypeistä ja niiden uusinta-aikataulusta.

Finavia toteaa selvyyden vuoksi, että sen omassa strategiassa ei ole ELY-keskuksen esittämän mukaisia tavoitteita kasvattaa liikennettä unensaannin ja unen keston kannalta merkityksellisinä aikoina. Lentoyhtiöt määrittelevät lentoaikataulunsa kysynnän ja omien lähtökohtiensa perusteella. Finavialla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta rajoittaa liikennettä, vaan toimintarajoitusten antamisessa toimivalta on Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla.

ELY-keskuksen viittaamien World Health Organizationin (”WHO”) suositusten osalta Finavia tarkentaa, että kyseessä ei ole WHO:n suositukset, vaan WHO:n Euroopan aluetoimiston julkaisu.

WHO:n Euroopan aluetoimiston vuonna 2018 julkaisemat lentokonemelua koskevat ohjearvot ja niiden taustalla käytetty tutkimusotanta on kansainvälisellä tasolla laajalti kyseenalaistettu. Finavia viittaa muun muassa puolueettoman tutkijan Truls Gjestlandin julkaisuun ”A Systematic Review of the Basis for WHO’s New Recommendation for Limiting Aircraft Noise Annoyance”, joka on vastineen liitteenä 1. Julkaisussa on siinä esitetyn mukaisesti käyty järjestelmällisesti läpi WHO:n Euroopan aluetoimiston lentokonemelua koskevien suositusten perusteena oleva tutkimusotanta. Siinä esitetään, että eri tavoin poimittu tutkimusotanta johtaisi täysin erilaisiin johtopäätöksiin. Samalla on kyseenalaistettu suositusten perustana käytettyjen tutkimusten soveltuvuus yleistettyjen johtopäätösten tekemiseen, koska valittujen tutkimusten tutkimusotannat eivät vastaa yleistettyjä olosuhteita ja valituissa tutkimuksissa painottuvat erilaiset muutostilanteet. Julkaisussa esimerkiksi todetaan, että tutkimusotannan kyselytutkimusaineistossa yksi ainoa lentoasema kattaa 40 % vastauksista, jolloin mahdolliset paikalliset tekijät ylikorostuvat eivätkä tulokset ole laajalti yleistettävissä. Tutkimusotannan aineistossa korostuu myös ikäryhmiä, jotka ovat erityisen meluherkkiä, eikä otanta edusta yleisesti lentoasemien ympäristön asukkaiden ikäjakaumaa.

Suomessa Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy on laatinut kirjallisuusselvityksenä kattavan tutkimusotannan lentokonemelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä (vastineen liite 2). Julkaisussa Kari Pesonen on muun muassa koonnut eri tutkimuslähteistä ja eri melunlähteitä käsittäen annosvastesuhteita melusta suuresti kiusaantuneiden osalta. Otanta näistä annosvastesuhteista on esitetty kuvassa 4 vertailuna WHO:n Euroopan toimiston suositusten perustana käytettyyn annosvastesuhteeseen. Kuvasta nähdään ensinnä eri tutkimuksista poimittujen annosvastesuhteiden suuri hajonta – tulokset ovat hyvin tilanteesta ja olosuhdetekijöistä riippuvaisia. Toisekseen kuvasta nähdään olennainen ero tyypillisten annosvastesuhteiden ja WHO:n Euroopan toimiston suositusten perustana käytetyn annosvastesuhteen välillä erityisesti pienillä melutasoilla. Vertailun perusteella nyt valittua annosvastesuhdetta voidaan pitää ylikonservatiivisena (kts. myös vastineen liite 3).

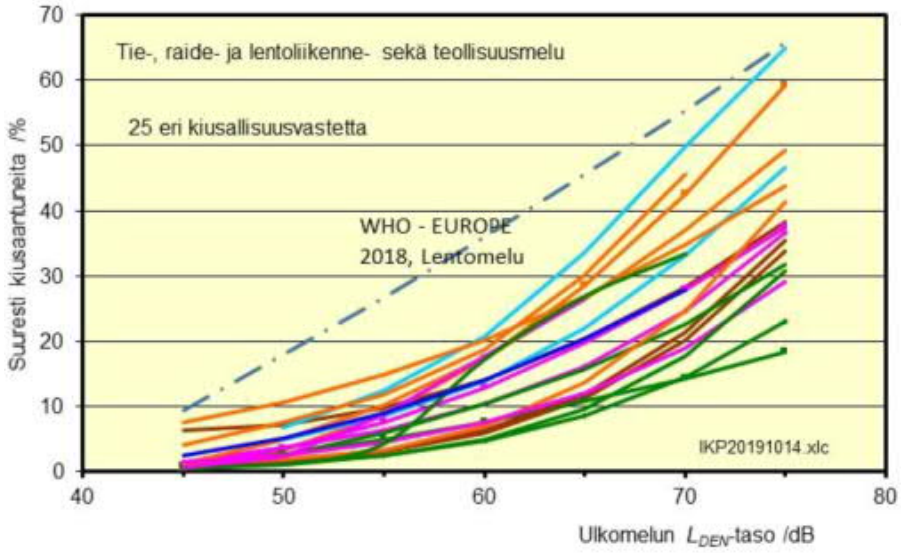

Kuva 4. Annosvasteiden vertailu.

Lentoasemia edustava järjestö Airports Council International (”ACI”) on julkaisussaan “Addressing the Future of Aviation Noise” (vastineen liite 4) koonnut kansainvälisellä tasolla yleisimmin esitettyjä näkökantoja koskien WHO:n Euroopan toimiston suosituksia ja niiden taustalla olevan tutkimusnäytön laatua. Näiden suositusten pohjana oleva tutkimusnäyttö on arvioitu laadultaan matalaksi, samalla kun WHO:n määrittämät päätöksentekoperusteet edellyttävät annettavien voimakkaiden suositusten perusteeksi tätä vahvempaa tutkimusnäyttöä.

ACI:n mukaan on todettu kyseenalaiseksi soveltaa valittua yöajan suositusarvoa, joka on määritetty melutasona ulkona. Uneen tai unensaantiin vaikuttavana tekijänä merkittävämpi on kuitenkin melutaso sisätiloissa. Sisämelutaso riippuu rakennusten ääneneristävyydestä ja esimerkiksi Suomessa tyypillisillä rakennusten ääneneristävyysominaisuuksilla arvioituna WHO:n Euroopan aluetoimiston suositusarvo L_{night} 40 dB vastaavana sisämelutasona on huomattavan pieni.

Edelleen ACI viittaa esitettyyn kritiikkiin koskien tutkimusotantaa, joka perustuu kiusaantuneisuuden ja itse arvioitujen unihäiriöiden osuuteen yksinomaan melutasosta riippuvana. Samalla tutkimusotannassa on sivuutettu täysin muiden kuin akustisten tekijöiden merkitys. Nämä tekijät saattavat vaikuttaa jopa melutasoa merkittävämmällä osuudella kiusaantuneisuuden kokemukseen.

WHO:n Euroopan aluetoimisto ei suosituksia antaessaan ole myöskään esittänyt millään tavoin arvioineensa antamiensa suositusten toteutettavuutta esimerkiksi kattavasti kustannuksia ja hyötyjä vertailemalla.

Näillä perustein Finavia katsoo, että WHO:n Euroopan aluetoimiston suositukset eivät sovellu melusta aiheutuvan haitan arviointiin sillä tavoin, että Helsinki-Vantaan lentoaseman lainvoimaisen ympäristöluvan lupaharkinnan aikaan käytettävissä olevia tarkasteluja voitaisiin pitää riittämättöminä.

Vastauksena ELY-keskuksen Aviapolista koskien esittämään Finavia toteaa, että kyseessä ei ole YSL:n 89 §:n 2 momentin 4 kohdan tarkoittamasta toiminnan ulkopuolisten olosuhteiden olennaisesta muuttumisesta siten, että luvan muuttaminen olisi tämän vuoksi tarpeen. Vaikka toiminnan ulkopuolisten olosuhteiden muuttumisella voidaan sinänsä tarkoittaa vaikutusalueella tapahtuneita maankäytön muutoksia, ei Aviapoliksen alueen kaavoittaminen täytä säännöksen soveltamisen edellytyksiä. Säännöksestä ilmenevästi ulkopuolisten olosuhteiden muuttuminen ei ole peruste luvan muuttamiselle, vaan muutoksesta tulee seurata luvan muuttamisen tarve. Aviapoliksen alueen kaavoittaminen ei ole muuttanut alueen olosuhteita siten, että luvan muuttaminen voisi tällä perusteella olla tarpeen.

Aviapoliksen alue sijaitsee L_{den} 55 dB alueen ulkopuolella. Aikaprioriteetti huomioiden alueen kaavoituksessa on otettu huomioon Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta. Kaavoituksessa on siis vältetty asuinrakentamisen kaavoittamista L_{den} 55 dB alueelle ja yhteensovitettu kaavassa osoitettu maankäyttö ja olemassa oleva lentoasematoiminta. Toiminnan ulkopuoliset olosuhteet, eli Aviapoliksen alueen kaavoittaminen, ei siis edellytä ympäristöluvan muuttamista. Olosuhteet eivät siis ole muuttuneet olennaisesti tai siten, että luvan muuttaminen olisi tästä syystä tarpeen. YSL:n 89 §:n 2 momentin 4 kohdan edellytykset eivät näin ollen täyty.

Finavia huomauttaa myös, että ELY-keskuksen esittämä tulkinta johtaisi käytännössä kestämättömään tilanteeseen. Mikäli asiaa arvioitaisiin ELY-keskuksen esittämällä tavalla, tulisi luvan muuttaminen kyseeseen aina, kun missä tahansa koko pääkaupunkiseudulla sijoitettaisiin asuinrakentamista lähelle melualuetta. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Yhteenvetona Finavia toteaa, että se on aiemmin 31.12.2019 toimittamassaan selvityksessä osoittanut, että lentomelualueet eivät ole olennaisesti laajentuneet lupahakemuksessa esitetystä. Lentomelun piirissä asuvien määrän arviointiin ei liity sellaisia epävarmuuksia, joita olisi mahdollista lupaa tarkistamalla muuttaa. Pääkaupunkiseudun maankäyttö on vakiintunut uuden verhokäyrän mukaiseksi, eikä tilanteessa ole tapahtunut muutoksia, joita olisi pidettävä YSL 89 §:n 2 momentin mukaisina perusteina luvan muuttamiseksi. Lisäksi Finavian edellä esittämän mukaisesti WHO:n Euroopan aluetoimiston julkaisemat suositukset ja niiden taustalla oleva tutkimusnäyttö on kansainvälisesti kyseenalaistettu laajalti. Siitä syystä julkaisua ei ole syytä pitää sellaisena uutena tietona, jonka perusteella aiemmin arvioidut luvan myöntämisperusteet olisivat jollakin tapaa muuttuneet.

QC-järjestelmä

Finavia tarkentaa, että se on aiemmin ilmoittanut suunnittelevansa QC-seurantajärjestelmän käyttöönottamista. Tällainen seurantajärjestelmä olisi laskennallinen lentokoneiden meluenergian summan seurantajärjestelmä. Seurantajärjestelmän keräämien tietojen perusteella olisi mahdollista arvioida myöhemmän päätöksenteon tueksi ELY-keskuksen aloitteessaan esittämän QC-järjestelmään sidottujen lähtö- ja tulovuorojen jakamisen vaikutuksia.

QC-seurantajärjestelmä on kuitenkin tarkoituksenmukaista luoda ainoastaan kansainvälisesti ylläpidettävän ilma-aluskohtaisten sertifiointimelutietojen tietokannan pohjalta. Euroopan lentoturvallisuusvirasto EASA on EU:n asetuksen 598/2014 velvoittamana kehittämässä tällaista yhteistä palvelua ja tietokantaa ilma-aluskohtaisille sertifiointimelutiedoille. Finavia on tiiviisti seurannut EASA:n tietokannan kehittämistä ja ollut asiasta useasti yhteydessä sekä suoraan EASA:an että ACI:n kautta. Tietokannan valmistuminen on kuitenkin lykkääntynyt useita kertoja. EASA:n kertoman mukaisesti tietokannan viivästyminen on johtunut sekä teknisistä haasteista että vaikeuksista saada lentoyhtiöiltä pyydettyjä tietoja.

Niiltä osin kuin QC-järjestelmään sidottujen lähtö- ja tulovuorojen jakaminen rajoittaisi ilma-alusten pääsyä lentoasemalle, kyseessä on kuitenkin toimintarajoitus, jonka antamiseen toimivalta on Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla. Siten ympäristönsuojelulain perusteella annettavassa ympäristöluvassa ei ole mahdollista määrätä QC-järjestelmän soveltamisesta lähtö- ja tulovuorojen jakamisen yhteydessä. Tältä osin Finavia viittaa lisäksi Traficomin asiassa antamaan lausuntoon.

Kyseessä ei myöskään ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiseksi.

Jatkuvatoiminen lentoliikenteen melunmittaus ja lentoreittien seurantajärjestelmä

Finavia on toimittanut lupamääräyksen edellyttämän mukaisesti ulkopuolisen asiantuntijan lausunnon jatkuvatoimisen melun mittausjärjestelmän ja lentokoneiden reittien seurantajärjestelmän luotettavuudesta ELY-keskukselle vuonna 2012. Arvioinnin suorittivat Iso-Britannian siviili-ilmailuviranomaisen (UK CAA) osana toimivan ympäristön tutkimus- ja konsultointiyksikön (ERCD) asiantuntijat, jotka käyttävät järjestelmää Lontoon suurten lentoasemien toiminnan seurannassa. Finavian käsityksen mukaan arvio on edelleen validi, koska järjestelmä on pysynyt samana. Finavia katsoo, että ulkopuolisen asiantuntijan arvio järjestelmän toiminnasta voisi olla perusteltu esimerkiksi tilanteissa, joissa järjestelmä kokonaisuudessaan vaihtuu. Sen sijaan yksinomaan määräväliajoin tehtävä arviointi tilanteissa, joissa järjestelmän toiminnassa ei ole toteutettu muutoksia, ei tuo asiaan mitään uutta.

Kyseessä ei myöskään ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiseksi.

Myöhäisillan ja varhaisaamun liikenne

Finavia toteaa, että 31.12.2019 selvityksen taulukkojen 5 ja 6 mukaisesti laskeutumiset ovat viime vuosina lisääntyneet vuoden 2007 tasolta klo 23.00 – klo 01.00 ja klo 06.00 – klo 07.00 välillä kuten ELY-keskus lausunnossaan on huomioinut. Liikenteen kehittyminen ei kuitenkaan poikkea ympäristölupahakemuksessa kuvatusta toiminnan kehittymisestä, jolloin

kehitys ei muodosta ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 mom. mukaista luvan muutosperustetta.

Lisäksi

Finavia tarkentaa, että se ei ole selvityksessään esittänyt, että ELY-keskuksella olisi toimivaltaa muuttaa lupamääräyksiä. Finavian käsityksen mukaan ympäristöluvan valvontaviranomaisella on toimivalta pyytää valvonnan kannalta tarkoituksenmukaisia tietoja. Finavia katsoo lisäksi, että voimassa oleva sääntely ja lupa mahdollistavat sen, että valvoja ja Finavia voivat sopia selvitysten tai tarkkailujen toteuttamisesta sekä rajatusti myös lupamääräysten tarkoituksenmukaisesta soveltamisesta. Mikäli ELY-keskus pitää tarkoituksenmukaisena, voi se myös pyytää määräyksiin liittyen YSL 92 §:n mukaista selventävää kirjallista lausumaa lupaviranomaiselta.

Lisäksi Finavia huomauttaa, että ELY-keskus perustelee luvan muuttamisen tarvetta useassa kohdin seurantaan ja tarkkailuun liittyvillä perusteilla. Seuranta- ja tarkkailumääräysten muuttamistarve ei kuitenkaan ole YSL 89 §:n mukainen luvan muuttamisen peruste. Sen sijaan muutettaessa voimassa olevan luvan tarkkailumääräyksiä tulee noudatettavaksi YSL 65 §:n mukainen menettely. Mikäli ELY-keskus nyt kyseessä olevassa asiassa katsoo luvan muuttamisen tarpeelliseksi tarkkailumääräysten osalta, voi se laittaa menettelyn vireille 65 §:n mukaisesti. Koko luvan muuttaminen ei siis tällä perusteella ole tarpeen eikä 89 §:ssä säädetty huomioiden edes mahdollista.

Hallintopakon osalta Finavia toteaa selvyyden vuoksi, että se noudattaa toiminnassaan ympäristölupaa ja siinä annettuja määräyksiä. Asiassa ei ylipäätään ole kyse hallintopakosta tai sen käyttämisen edellytyksistä.

<u>Vastine Uudenmaan ELY-keskuksen vastineeseen Vantaan ympäristönsuojeluviraston tutka-asemaa koskevan lausuntotäydennyksen johdosta</u>

Finavia toteaa, että tutka-asema ei ole osa ympäristöluvanvaraista toiminnallista kokonaisuutta siten, että se voisi kuulua osaksi lentoaseman ympäristölupaa. Vakiintuneen tulkinnan mukaan osatoiminnot voivat ylipäätään olla osa toiminnan ympäristölupaa vain silloin, jos ne sijaitsevat maantieteellisesti samalla alueella. Näin ei nyt kyseessä olevassa asiassa ole, sillä etäisyys lentokentältä Hanskallion tutka-asemalle on yli 2 kilometriä. Sillä, että lentoasemalta lähtevä tai sinne saapuva lentoliikenne hyödyntää tutka-asemaa, ei ole merkitystä toiminnallisen kokonaisuuden arvioinnissa tutka-aseman etäisyys huomioiden.

Hanskallion tutka-asema on ollut toiminnassa vuodesta 2004 lähtien. Finavia on selvittänyt tutka-aseman toiminnasta aiheutuvia melutasoja vuosina 2007 ja 2017. Uudenmaan ympäristökeskus (nyk. ELY-keskus) pyysi vuonna 2007 saamansa yhteydenoton perusteella Ilmailulaitokselta tutka-aseman aiheuttaman melun selvittämistä. Myös Ilmailuhallinto vastasi yhteydenottoon siltä osin kuin asia liittyi Ilmailuhallinnon silloiseen toimivaltaan. Ilmailuhallinto toteaa 29.6.2007 päivätyssä kirjeessään, että

Uudenmaan ympäristökeskus on ilmoittanut Ilmailuhallinnolle 25.5.2007 lähettämässään viestissä, että toimivaltainen ympäristöviranomainen on Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen. Samalla Finavian antamasta selvityksestä Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että toiminnanharjoittajan antama selvitys on riittävä tutkan aiheuttaman melutason arvioimiseksi ja että toiminnanharjoittajan esitys melun estämismahdollisuuksien kartoittamisesta ja meluntorjuntatoimien toteuttamisesta muun huollon yhteydessä ovat riittävät. Uudenmaan ympäristökeskuksen siirrettyä asian käsittelyn Vantaan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Finavia on sittemmin selvittänyt asiassa Vantaan ympäristönsuojeluviranomaiselle tutka-aseman toiminnasta aiheutuvia melutasoja myös vuonna 2017. Selvitysten mukaan mittaustulosten ja mittausraportissa esitettyjen laskennallisten tarkastelujen perusteella ei ole perusteltua syytä arvioida, että Hanskallion tutka-aseman melu ylittäisi tutka-aseman ympäristön piha-alueilla $L_{Aeq,22\text{-}07h}$-tasoa 45 dB. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen on pitänyt tällöin toiminnanharjoittajan antamia selvityksiä riittävinä.

Ilmailuhallinto on vuonna 2007 tutkinut vaatimuksen tutka-aseman aiheuttaman meluhaitan poistamiseksi ilmailulain (1242/2005) 81 § 4 momentin nojalla. Ilmailuhallinto ei lausunnossaan nähnyt aiheelliseksi kieltää tutka-aseman käyttöä.

Siten ELY-keskuksen vastineessaan esittämä väite, jonka mukaan tutka-asemasta johtuvia haittoja ei olisi selvitetty on eriskummallinen, koska Uudenmaan ympäristökeskus (nyk. ELY-keskus) on aiemmin vuonna 2007 todennut pyytämänsä selvityksen perusteella, että asiassa annettu selvitys on riittävä. Tutka-aseman toiminnassa ei ole tämän jälkeen tapahtunut muutoksia. Selvyyden vuoksi Finavia tuo tässä yhteydessä esiin, ettei myöskään vastineessa yksilöimättömistä tutka-asemista aiheudu meluvaikutuksia, joita olisi tarpeen rajoittaa lupamääräyksin.

ELY-keskuksen vastineessaan esittämä näkemys, että tutka-asemien huomioinnin osalta Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaisi olennaisesti lupaharkintavaiheessa vuonna 2011 arvioidusta (YSL 89 §:n 2 momentin kohta 1) on virheellinen ja on siksi jätettävä huomiotta.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin lausunto

Kuten Traficom myös Finavia pitää tärkeänä, että toimivaltakysymykset huomioidaan arvioitaessa luvan muuttamistarpeen perusteita ja annettaessa toimintaa koskevia määräyksiä. Aluehallintovirasto ei voi sisällyttää lentoaseman ympäristölupaan sellaisia ehtoja tai lentokonemelua koskevia määräyksiä, joiden EU-asetuksen 598/2014, ilmailulain tai KHO:n päätöksen 2015:12 mukaan voidaan katsoa mitenkään rajoittavan lentokoneiden pääsyä lentoasemalle. Tällaiset määräykset ovat ilmailulain perusteella yksinomaan Traficomin ratkaistavaksi kuuluvia, melunhallinta-asetuksen tasapainoisen lähestymistavan mukaisia toimintarajoituksia.

Vantaan kaupungin lausunto

Finavia huomauttaa aluksi, että luvan muuttamistarpeen arvioinnin tulee perustua yksinomaan voimassa olevaan lainsäädäntöön ja lupaa voidaan näin ollen muuttaa ainoastaan ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten täyttyessä. Kuten Finavia on 31.12.2019 päivätyssä vastineessaan yksityiskohtaisesti perustellut, lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara ei olennaisesti poikkea ennalta arvioidusta eikä toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain mukaisia edellytyksiä luvan muuttamiselle ei ole.

Vantaan kaupungin esitykseen lupamääräysten mukaisten selvitysten laatimisesta/päivittämisestä Finavia toteaa, että tämänkaltaiset lupamääräykset tukisivat paremmin luvan ajantasaisuutta. Kyseessä ei kuitenkaan ole tässä tilanteessa YSL 89 §:n 2 momentissa esitetty luvan muutosperuste. Lisäksi ympäristönsuojelulaista on kumottu säännös, jonka nojalla luvan tarkistamisesta voitiin erikseen määrätä.

Meluennusteiden osalta Finavia katsoo Vantaan kaupungin näkemystä vastaavasti, että lentokonemelun hallinta on monitahoinen kokonaisuus, joka tällä hetkellä kokonaisuutena toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla, eikä siihen tule tavoitella muutoksia uusin lupamääräyksin. Finavian näkemyksen mukaisesti vuonna 2008 julkaistu verhokäyrä, joka perustuu muun muassa silloin arvioidun noin vuotta 2025 koskevan ennustetilanteen mukaiseen melun leviämisalueeseen, soveltuu edelleen käytettäväksi maankäytön suunnittelussa. Esimerkiksi ennustetilannetta koskevaa liikennemäärää ja konekalustoa koskevat oletukset eivät ole vielä toteutuneet. Toisaalta esimerkiksi konekaluston ennakoitavissa olevasta kehittymisestä ei ole toistaiseksi käytettävissä riittävän tarkkoja tietoja, jotka mahdollistaisivat aiemman ennusteen laadinnassa käytettyjen lähtötietojen tarkentamisen tarkoituksenmukaisella tavalla.

Operaatiomäärien kehityksen osalta Finavia viittaa kohdassa ”koronaviruspandemian merkitys asiassa” esittämäänsä. Pandemian seurauksena liikennemäärät ovat romahtaneet ja lentoliikenteen palautumisesta ja sen aikataulusta ei ole mitään luotettavaa arvioita, joten voimassa olevan luvan perusteena olevien ennusteiden päivittämisessä ja luvan muuttamisessa epävarmoihin tietoihin perustuen ei tällä hetkellä ole mieltä. Luvan muuttaminen nykyisessä pitkittyneessä poikkeustilanteessa, jossa myös toiminnan vaikutukset ovat tavanomaista pienemmät, on kohtuutonta Finavialle, joka muutoinkin kärsii hyvin raskaasti pandemian seurauksista.

Kaupungin esittämien melunhallinnan ja maankäytön yhteensovittamisen keinojen osalta Finavia toteaa, että se arvostaa kaupungin näkemystä siitä, että melunhallintaa ja maankäytön suunnittelua tehdään yhteistyössä ja pitkäjänteisesti tulevaisuuteen. Finavia korostaa, että se pyrkii jatkuvasti kehittämään ja optimoimaan toimintaansa siten, että melua koskevat seikat otetaan mahdollisimman hyvin huomioon. Kaupungin yksityiskohtaisiin esityksiin Finavia vastaa seuraavaa:

Lentoonlähtöreitti 22R pohjoiseen

Finavia toteaa aluksi, että ympäristönsuojelulain nojalla annetussa ympäristöluvassa ei voida yksityiskohtaisesti määrätä lentoreiteistä, vaan toimivalta asiassa perustuu yksinomaan ilmailulakiin. Siten esitetyn kaltaisia vaatimuksia lentoreittejä koskien ei ole mahdollista huomioida ympäristöluvassa.

Samalla Finavia kuitenkin toteaa, että jo tällä hetkellä suihkukoneiden lentoonlähtöreitit on suunniteltu siten, että meluvaikutukset sekä Kivistön että Martinlaakson asuinalueilla tulevat huomioiduksi niin hyvin kuin mahdollista. Reittien siirto nykyistä kauemmaksi Kivistöstä ei ole mahdollista ilman, että muutos samalla vaikuttaisi myös Martinlaakson alueella. Tällä hetkellä lennonjohto ohjaa pääosan kiitotieltä 22R pohjoiseen ja itään suuntautuvista lentoonlähdöistä liikenteellisesti sopivassa kohdin kohti seuraavaa sopivaa reittipistettä, jolloin kaartokohtien maantieteellinen hajonta on suurta. Ehdotetun mukaista, Hämeenlinnanväylää mukailevaa lentoonlähtöreittiä ei kuitenkaan ole mahdollista käyttää turvallisesti, mikäli samanaikaisesti on esimerkiksi kiitotielle 15 lähestyvää liikennettä. Kiitotie 15 on ensisijainen laskeutumisiin käytettävä kiitotie, jonka käytettävyyttä ei tule vaarantaa poistamalla lennonjohdon mahdollisuus ohjata lentoonlähdöt laskeutuvaan liikenteeseen nähden. Näistä syistä esitettyä muutosta ei ole mahdollista ottaa käyttöön, eikä asiaa ole tarvetta selvittää yksityiskohtaisemmin.

Kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentäminen

Finavia toteaa, että jo nyt ympäristölupamääräyksen mukaisesti yöaikaan ensisijainen lentoonlähtökiitotie on kiitotie 22R ja ensisijainen laskeutumisiin käytettävä kiitotie on kiitotie 15. Useista eri tekijöistä johtuen ensisijaiseksi määrätyn kiitotien käyttö ei ole aina mahdollista, mutta ensisijaisuusperiaatteen mukaisesti sitä käytetään aina kun siitä ei ole perusteltua syytä poiketa. Merkittävin yksittäinen syy muun kuin ensisijaisen kiitotien käytölle on vallitsevat tuuliolosuhteet. Itä- ja pohjoistuulten vallitessa toimitaan siten, että laskeutumiset painottuvat yöaikana valtaosin kiitotielle 04L. On kuitenkin huomioitava, että riittävän kiitotiekapasiteetin varmistamiseksi on useimmiten välttämätöntä, että lentoonlähdöille ja laskeutumisille on käytettävissä eri kiitotiet. Tämän merkitys korostuu erityisesti myöhäisillan klo 22–24 ja aamun klo 6–7 vilkkaan liikennekysynnän aikoina. Siksi lentoonlähtöihin käytetään näissä tuuliolosuhteissa kiitotietä 04R. Yhtenä vaikuttavana tekijänä on myös huomioitava, että kiitotien 3 käyttö kiitotien 1 sijasta lisää tarvittavaa rullausmatkaa maassa, vaikuttaen yksittäisten lentojen kokonaisaikaan, päästöihin ja polttoaineen kulutukseen maassa. Näistä syistä Finavia katsoo, että kiitoteiden käyttötapaa ei lupamääräyksin ole mahdollista kehittää nykyisestä, eikä asiaa ole tarvetta selvittää yksityiskohtaisemmin.

Lausunnossa ei ole esitetty mitään 89 §:n 2 momentin mukaisia seikkoja, joihin luvan muuttaminen voitaisiin perustaa.

Helsingin kaupungin lausunto

Finavia yhtyy Helsingin kaupungin näkemykseen Helsinki-Vantaan lentoaseman merkityksestä pääkaupunkiseudulle ja koko Suomen elinkeinoelämälle. Helsingin kaupunki toteaa lausunnossaan, että Helsinki-Vantaan lentoaseman meluvaikutusten huomioon ottamiselle Helsingin maankäytön suunnittelussa on nykyisen ympäristöluvan puitteissa muodostunut vakiintunut ja toimiva käytäntö. Tämä vastaa myös Finavian käsitystä nykyisen melunhallinnan tilanteesta.

Finavian näkemyksen mukaan nämä tavoitteet toteutuvat hyvin jo lainvoimaisen ympäristöluvan määräyksin, eikä tältä osin ole tarpeen muuttaa lupaa.

Tuusulan kunnan lausunto

Finavia toteaa Tuusulan kunnanhallituksen lausunnon johdosta, että luvan muuttamistarpeen arvioinnin tulee perustua yksinomaan YSL 89 §:n 2 momentissa esitettyihin muuttamisperusteisiin.

Finavia katsoo, että lentoaseman melunhallinnan kokonaiskuva on nykyisellä tavalla toteutettuna olosuhteisiin ja toimintaympäristöön nähden erittäin hyvin optimoitu. Liikenteen ohjauksen ja melunhallinnan suuret linjat ovat Helsinki-Vantaalla vakiintuneet ja ne ottavat huomioon nykyisen ja tulevan suunnitellun maankäytön eri suunnissa Uusimaata. Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset luvan muuttamiselle eivät täyty.

Vantaan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Finavia toteaa vastineessaan, että se on lupaa haettaessa kuvannut toiminnan kehittymistä ja arvioinut melun leviämistä tilanteessa, jossa operaatiomäärä on kasvanut samalla kun konekalusto on kehittynyt aiempaa vähämeluisammaksi. Konekalusto ei toistaiseksi ole kehittynyt ennustetilanteessa oletetun mukaiseksi. Vuosittaisen lentokonemelun leviämisalueen koko ja muoto vaihtelee useista eri tekijöistä johtuen, eikä laskennallisen melualueen reunan sijaintia tai lentokonemelun piirissä asuvien asukkaiden lukumäärää ole siksi tarkoituksenmukaista tarkastella liian yksityiskohtaisesti.

Finavia viittaa vastineen (15.9.2020) alussa toteamaansa, ettei aiemmin toissijaisen vaatimuksensa mukaisesti esittämällään tavalla voi laatia ympäristölupahakemusta lupamääräysten tarkistamisesta vuoden 2021 loppuun mennessä. Sen sijaan se on mahdollista vasta sen jälkeen, kun lentoliikennetoimialan palautuminen ja mahdolliset toimialaa koskevat rakennemuutokset hahmottuvat lähivuosien aikana. Muilta osin Finavia yhtyy Vantaan ympäristölautakunnan näkemyksiin lupamääräysten tarkistamisprosessista ja siitä, että ennen laajojen selvitysten vaatimista tai asian kuuluttamista asiassa tulisi tehdä vireillepanon johdosta päätös ympäristöluvan muuttamisen tarpeesta. Finavia katsoo kuitenkin edelleen, ettei perustetta

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiselle ole olemassa ja ELY-keskuksen aloite tulee hylätä perusteettomana.

Pintavesi ja pohjavesi

Lentoasema-alueella ja sen ympäristössä on säännöllinen pinta- ja pohjavesien laadun velvoitetarkkailu, jota ELY-keskus on harkintansa mukaan täydentänyt. Nykyisellään tarkkailu on hyvinkin raskas toteuttaa. Tarkkailun tuloksista laaditaan vuosittain koosteraportti, jonka laajuus liitteineen on satoja sivuja. Jatkuvan tarkkailun lisäksi Finavia on tehnyt ympäristöluvan velvoittamana lukuisia erityisselvityksiä. Muun muassa lentoasema-alueen maaperän riskialueisiin kohdennettu glykolipitoisuusselvitys on tehty kerran ja lentoasema-alueen kattava pohjavesien glykolipitoisuusselvitys jo kahdesti. Finavia katsoo, että käynnissä oleva säännöllinen pohjavesitarkkailu antaa hyvän kokonaiskuvan pohjaveden tilasta. Lentoasemalla on viime vuodet ollut käynnissä mittava kehitysprojekti. Kaiken maarakentamisen yhteydessä tehdään tarvittavat pohjaveden ja maaperän laadun tutkimukset. Finavian näkemys on, että velvoitetarkkailu ja rakentamisen yhteydessä tehtävät pohjavesi- ja maaperätutkimukset antavat riittävän kokonaiskuvan lentoasematoiminnan vaikutuksista pohjaveden laatuun ja maaperän tilaan. Mikäli laajoja erityisselvityksiä vaaditaan tehtäväksi määräajoin, on säännöllistä pohjavesien velvoitetarkkailua voitava keventää merkittävästi.

Finavia on sitoutunut toteuttamaan lentoaseman laskupurojen kunnostustarveselvityksissä esitettyjä toimenpiteitä. Biosuodatuksen pilottialue on valmistunut keväällä 2019 ja sen toiminnan tarkkailu on käynnissä. Käynnissä oleva koronaviruspandemia on väliaikaisesti aiheuttanut suurta painetta kulujen karsimiseen ja keväällä 2020 keskeytettiin useita rakennusprojekteja. Maanalaisen kosteikon rakentaminen on toistaiseksi pysähtynyt, mutta sitä pyritään jatkamaan keväällä 2021.

PFAS-yhdisteitä on niiden veden ja rasvan hylkivyyden vuoksi käytetty vuosikymmenten aikana laajalti yhteiskunnan eri toiminnoissa, muun muassa tekstiilien ja metallien pinnoituksessa, puhdistusaineissa, hydrauliöljyissä ja sammutusvaahdoissa. Yhdisteet ovat pysyviä ja niitä liikkuu ilmavirtojen mukana kaukokulkeutumana myös syrjäisille alueille. Näiden ominaisuuksiensa vuoksi yhdisteitä havaitaan vaihtelevina pitoisuuksina vesissä lähes kaikkialla ja vielä kauan päästöjen loputtua. Sammutteiden aiheuttamien PFAS-päästöjen rajoittamiseksi Finavia on lopettanut polttonestepalojen sammutusharjoittelun lentoaseman paloharjoitusalueella. Finavia tarkkailee PFAS-yhdisteiden esiintymistä lentoasema-alueen pinta- ja pohjavesissä ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaan. Lisäksi Finavia osallistuu Vantaanjoen vesistöalueen yhteistarkkailuun, johon kuuluu myös säännöllinen PFAS-tarkkailu.

Finavia katsoo, että se on pinta- ja pohjavesikuormitusta vähentävillä ja vesiympäristöä parantavilla toimenpiteillään, kuten glykolivesien keräyksen ja hulevesien käsittelymenetelmien kehittäminen, paloharjoitustoiminnan

rajoittaminen ja kalataloudelliset kunnostukset, tukenut alueen vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista.

Melu

Vantaan ympäristölautakunnan käsitys, että Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinta on kokonaisuuden kannalta hyvin järjestetty, vastaa myös Finavian käsitystä. Myös Finavia katsoo, että osa ELY-keskuksen esittämistä lupamääräysten tarkennuksista olisivat valvontaa helpottavia. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan ole YSL 89 §:n mukaisia luvan muutosperusteita. Vantaan ympäristölautakunnan näkemystä vastaavasti myös Finavia katsoo, että ELY-keskus ei aloitteessaan suoraan esitä uusia lupamääräyksiä tai niiden muutoksia lentomelun ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi.

Vantaan ympäristölautakunnan näkemystä vastaavasti myös Finavia katsoo, että mikäli huoltokoekäyttötoiminta muuttuu siten, että melutasot ympäristössä kasvavat merkittävästi tai se aiheuttaa meluhaittaa asutukselle, on toiminnanharjoittajan selvitettävä huoltokoekäyttötoiminnan melutasot sekä tehtävä toimenpidesuunnitelma meluhaittojen vähentämiseksi.

Lupamääräystä 28. koskien Finavia toteaa, että se on vastuullisuusraportissaan (esimerkiksi vuoden 2019 vastuullisuusraportti: https://www.finavia.fi/sites/default/files/2020-03/Vastuullisuusraportti_0.pdf) julkaissut jo vuosia yhteydenottojen ja yhteydenottajien lukumäärät kunnittain, sekä vastaanottamiensa ympäristöpalautteiden sijoittumisen karttaesityksenä.

Finavia huomauttaa myös, että lupamääräys 28. jo nykyisellään edellyttää Finaviaa laatimaan vuosiraportoinnin yhteydessä yhteenvedon melua koskevista yhteydenotoista sekä selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin yhteydenottojen perusteella on ryhdytty. Siten lupamääräys jo toteuttaa ELY-keskuksen aloitteessaan vaatimat tavoitteet. Esitetyt vaatimukset eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Finavia pitää Vantaan ympäristölautakunnan viittaamaa EL-keskuksen esitystä lupamääräyksen 35. muuttamisesta sinänsä perusteltuna, mutta toteaa, että kyseessä ei ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Finavia toteaa, että se määrittää jo nykyisin lupamääräyksen 36. mukaisten melualueiden laskennan yhteydessä keskeisimpien melualueiden pinta-alan ja niiden piirissä olevien asukkaiden määrän. Vuosittain toteutuneille melualueille on tyypillistä, että melualueiden koko ja muoto vaihtelee jonkin verran useista eri tekijöistä johtuen. Siksi muutosten liian yksityiskohtainen tarkastelu ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista. Finavia on jo tähänkin asti pyrkinyt meluselvitysraporteissaan arvioimaan merkittävimpiä vuoden aikana melun leviämiseen vaikuttaneita tekijöitä. Koska Finavia jo nyt oma-aloitteisesti toteuttaa ELY-keskuksen aloitteessaan esittämät tavoitteet, ei lupamääräyksen muutos tosiasiallisesti muuttaisi tilannetta.

Kyseessä ei myöskään ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Vantaan ympäristölautakunnan käsitys vastaa Finavian käsitystä siitä, että alkuyön saapuvat ja lähtevät lennot ovat matkaketjujen kannalta kriittisiä ja siten välttämättömiä. Finavia pyrkii maksuohjauksella osaltaan ohjaamaan lentojen ajoittumista muihin vuorokaudenaikoihin yöaikaa välttäen sekä vaikuttamaan siihen, että lentoyhtiöt suosisivat yöaikaisessa toiminnassaan mahdollisimman vähämeluista konekalustoa. Samalla Finavia pyrkii yhteistyössä lentoyhtiöiden kanssa kehittämään yöajan toiminnan melunhallintaa siten, että toiminnasta aiheutuva meluhaitta hallitaan mahdollisimman hyvin.

Finavia yhtyy Vantaan ympäristölautakunnan käsitykseen siitä, että yhteistyö eri toimijoiden välillä on lentokonemelun hallinnassa tärkeää. Edellä mainittujen lisäksi Finavia tekee melun hallinnassa yhteistyötä toimijoiden kesken muun muassa lentoaseman CEM-työryhmässä (Collaborative Environmental Management). CEM-työryhmässä on mukana edustus lentoasemalta, lennonjohdosta sekä operaatiomäärältään merkittävimmistä lentoyhtiöistä.

Raportointi

Krakanojan/Veromiehenkylänpuron hajuhaittojen vähentämiseksi lentoasemalla käytössä ollut vedenkäsittelylaitos on nyttemmin poistettu toimintahäiriöiden vuoksi. Laitoksessa aiemmin käsitellyt Veromiehenkylänpuroon hajuhaittaa aiheuttaneet vedet on johdettu syksystä 2019 alkaen jätevesiviemäriin. Käyttökokemusten perusteella Finavia ei tule Helsinki-Vantaan lentoasemalla enää ottamaan vastaavaa vedenkäsittelylaitosta käyttöön.

Finavia edellyttää öljyvahinkojen torjuntaa koskevassa ohjeistuksessaan lentoasematoimijoita ilmoittamaan tapahtuneista kemikaali- ja polttoainepäästöistä lentoaseman pelastuspalveluun, joka vastaa vahinkojen torjunnasta. Finavia ilmoittaa vesiä tai maaperää vaarantavista vahingoista valvoville viranomaisille, jotka ohjeistavat tarvittavat jatkotoimenpiteet. Vahinkotapauksesta on ilmoitettava myös Finavian sähköisen poikkeamahavaintoilmoitusjärjestelmän kautta. Tapahtuma ja tehdyt toimenpiteet käsitellään lentoaseman turvallisuus- ja laaturyhmässä. Sattuneiden vahinkojen ilmoittamisessa lentoaseman sisällä on sattunut harmillisia viiveitä, jonka vuoksi vahinkojen välittömän ilmoittamisen tärkeyttä on terävöitetty toimijoille.

Vantaan ympäristölautakunnan lisäksi ELY-keskuksen eri yhteyksissä esittämiin vaatimuksiin tulosten tulkinnasta Finavia toteaa, että on tunnistettava se, että melunhallinnan kokonaisuus on hyvin monitahoinen. Siksi eri toimijat voivat myös tulkita tilannetta eri tavoin. Finavian meluselvitykset ja meluun liittyvä raportointi on jo nykyisellään hyvin yksityiskohtaista. Raporteista on löydettävissä tarvittavat tiedot johtopäätösten tekoon, mutta Finavia ei voi niitä tehdä useiden eri sidosryhmien näkökulmista valmiiksi.

Finavia pitää sinänsä tarkoituksenmukaisena kehityksenä selkiyttää lupamääräysten velvoitteita, mutta muistuttaa, että kyseessä ei ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa.

Tutka-asema

Hanskallion tutka-asema on ollut toiminnassa vuodesta 2004 lähtien.

Finavia toteaa, että tutka-asema ei ole osa ympäristöluvanvaraista toiminnallista kokonaisuutta siten, että se voisi kuulua osaksi lentoaseman ympäristölupaa. Vakiintuneen tulkinnan mukaan osatoiminnot voivat olla osa toiminnan ympäristölupaa vain silloin, jos ne sijaitsevat maantieteellisesti lähekkäin. Yleisesti ottaen toiminnallisen kokonaisuuden käsite määräytyy toiminta-alueen asemapiirroksen mukaisesti. Nyt kyseessä oleva Hanskallion tutka-asema sijaitsee maantieteellisesti täysin eri alueella, yli 2 kilometrin etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoasemasta. Kyse on siis täysin erillisestä ja etäällä sijaitsevasta toiminnasta, jota ei voida käsitellä osana lentoaseman lupaharkintaa. Sillä, että lentoasemalta lähtevä tai sinne saapuva lentoliikenne hyödyntää tutka-asemaa, ei ole merkitystä toiminnallisen kokonaisuuden arvioinnissa tutka-aseman etäisyys huomioiden.

Toiminallisen kokonaisuuden määrittelyssä annetaan merkitystä myös omistussuhteille. Tutka-asema on 1.4.2017 toteutetun lennonvarmistustoimintojen eriyttämisen jälkeen lennonvarmistuksesta Suomessa vastaavan Air Navigation Services Finland Oy:n hallinnassa oleva lennonvarmistuslaite. Se liittyy kiinteästi ANS Finlandin tarjoamien lennonvarmistuspalveluiden tuottamiseen. Tästäkään syystä kyse ei ole lentoaseman luvan piiriin kuuluvasta toiminnasta.

Finavia huomauttaa lisäksi, että tutka-asema on ollut olemassa jo nykyisen luvan myöntämisen ajankohtana eikä sen ole katsottu kuuluvan lupaharkinnan piiriin. Lausunnossa ei ole esitetty mitään perusteita, miksi asiaa tulisi tulkita nyt eri tavalla.

Tutka-aseman aiheuttamasta melusta tulleiden valitusten osalta asiassa toimivaltainen viranomainen on Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen. Finavia on aiemmin selvittänyt Vantaan ympäristönsuojeluviranomaiselle tutka-aseman toiminnasta aiheutuvia melutasoja vuosina 2007 ja 2017. Selvitysten mukaan mittaustulosten ja mittausraportissa esitettyjen laskennallisten tarkastelujen perusteella on ilmeistä, että Hanskallion tutka-aseman melu ei ylitä tutka-aseman ympäristön asuinrakennusten piha-alueilla ulkomelun $L_{Aeq,22\text{-}07h}$ -tasoa 45 dB. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen on pitänyt tällöin toiminnanharjoittajan antamia selvityksiä riittävinä.

Ilmailuhallinto on vuonna 2007 tutkinut vaatimuksen tutka-aseman aiheuttaman meluhaitan poistamiseksi ilmailulain (1242/2005) 81 § 4 momentin nojalla. Ilmailuhallinto ei lausunnossaan nähnyt aiheelliseksi kieltää tutka-aseman käyttöä.

On selvää, että kyseessä ei ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Finavia huomauttaa aluksi, että luvan muuttamistarpeen arvioinnin tulee perustua yksinomaan voimassa olevaan lainsäädäntöön ja lupaa voidaan näin ollen muuttaa ainoastaan ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten täyttyessä. Kuten Finavia on 31.12.2019 päivätyssä vastineessaan yksityiskohtaisesti perustellut, lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara ei olennaisesti poikkea ennalta arvioidusta eikä toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain mukaisia edellytyksiä luvan muuttamiselle ei ole.

Lentoliikenteen aiheuttaman melun osalta Finavia toteaa, että nykyisellään laskeutumiset kiitotielle 33 ovat käytössä vain tilanteissa, jolloin mikään muu kiitotie ei ole mahdollinen. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi huomattavan voimakkaat pohjoistuulet. Lentoonlähdöt kiitotieltä 15 taas ovat välttämättömiä ns. huonon näkyvyyden toimintamenetelmiin liittyen. Tällä varmistetaan turvallinen toiminta erittäin huonoissa näkyvyysolosuhteissa. Tämänkaltaisia perusteltuja, lentoturvallisuuteen vaikuttavia syitä lukuun ottamatta kiitotiesuuntaa ei käytetä yöllä. Siten nykyinen ympäristölupamääräys on tältä osin tarkoituksenmukainen ja riittävä.

Maksuohjauksen osalta Finavia toteaa, että yöaikaista melumaksua kiristettiin merkittävästi vuoden 2018 alussa siten, että maksu kasvaa jyrkästi lentojen ajoittuessa sydänyön tunneille ja toiminnassa käytetyn lentokoneen sertifioidun melutason ollessa suuri. Tavoitteena on ohjata lentoyhtiöitä välttämään sydänyön aikaisia lentoja ja käyttämään mahdollisimman vähämeluisaa kalustoa. Melumaksujen asettaminen perustuu lentoasemamaksuja koskeviin säädöksiin, eikä niistä voida määrätä ympäristönsuojelulain nojalla annettavalla ympäristöluvalla.

Lausunnossa ei ole esitetty mitään YSL 89 §:n 2 momentin mukaisia seikkoja, joihin luvan muuttaminen voitaisiin perustaa.

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Finavia toteaa, että Espoon ympäristölautakunnan näkemykset vastaavat myös Finavian käsitystä tilanteesta. Finavia huomauttaa lisäksi, että vasta lausunnon antamisajankohdan jälkeen on käynyt selväksi, kuinka dramaattisia vaikutuksia koronaviruspandemialla on lentoliikennealalle. Kuten edellä on tuotu esiin, luvan muuttaminen vallitsevassa tilanteessa ei ole järkevää eikä toiminnanharjoittajan kannalta kohtuullista.

Lupamääräysten osalta Finavia esittää vastineenaan seuraavaa:

Lupamääräys 2.1.: Finavia viittaa aiemmin 31.12.2019 antamaansa vastineeseen, jossa esitetyn mukaisesti ympäristöluvan eri määräyksissä ei tule

lähtökohtaisesti soveltaa pelkästään yksikäsitteisyyden takia yhdenmukaisia aikarajoituksia, vaan kukin sovellettava aikaraja tulee olla kyseiseen tarpeeseen nähden täsmällisesti perusteltu. Määräyskohtaisia voimassaoloaikoja ei siten edes tulisi nähdä erilaisina yöajan määritelminä, vaan täsmällisesti tiettyyn tilanteeseen perustellusti asetettuina aikarajoina.

Finavia on nykyisen ympäristölupaprosessin eri vaiheissa tuonut esiin useita lähtökohtia, joilla on perusteltu nyt lainvoimaisen ympäristöluvan määräyksissä olevia aikarajoja. Tärkein näistä koskee lentoliikenne-järjestelmän perustana olevaa aikataulujen ja matkaketjujen toimivuutta. Suomen elinkeinorakenteen ja kilpailukyvyn kannalta on täysin korvaamatonta, että samanpäiväiset yhteydet Euroopasta takaisin Suomeen ja sen eri alueille voidaan tulevaisuudessakin taata. Tämä edellyttää ensimmäisiä saapuvia ja lähteviä lentoja varhain aamulla, ennen kello seitsemää. Vastaavasti Euroopan kohteista työpäivän jälkeen palaavat lennot saapuvat vasta klo 22 jälkeen ja yhteys maakuntiin edellyttää vielä lentoonlähtöjä tämän jälkeen. Näiden lentojen aikaistaminen johtaisi siihen, että suomalaisten matkustajien kannalta välttämätön paluuyhteys katkeaisi työpäivän päätyttyä.

Edelleen lupamääräyksen 2.1. osalta Finavia viittasi vastineessaan 31.12.2019 aluehallintoviraston antamaan ympäristölupapäätökseen ja siinä kuvattuihin lupamääräysten perusteluihin. Lupamääräysten perusteluissa todetun mukaisesti kiitoteiden käyttötapa on pysynyt pitkälti samanlaisena vuodesta 2002 kiitotien 3 käyttöönoton jälkeen. Ennakoimattoman melualueen muuttumisen estämiseksi kiitoteiden käytön ensisijaisuudesta eri vuorokauden aikoina on määrätty vastaavasti kuin aiemmin myönnetyssä sijoituslupapäätöksessä.

Määräyksessä annettu aikaväli on lupaharkinnassa katsottu tarkoituksenmukaiseksi ja perusteltu. Pelkästään aikavälien yhdenmukaisuuden tavoittelu ei ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lupamääräys 3.1.: Finavia viittaa vastineeseensa 31.12.2019 asiassa, jossa todetun mukaisesti Finavia katsoo, että olosuhteet eivät ole muuttuneet siten, että ELY-keskuksen esittämä harkinta määräyksen tarpeellisuudesta olisi ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lupamääräykset 5., 5.1. ja 5.2.: Finavia viittaa vastineeseensa 31.12.2019, jossa se toteaa, että ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin olisivat valvonnallisesti selkeämpiä, mutta esitetyt muutokset eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lisäksi Finavia huomauttaa, että lainvoimaisen ympäristöluvan lupamääräys 5. nykyiselläänkin määrää, että melunhallintasuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan, Espoon, Kauniaisten, Keravan ja Helsingin kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Suunnitelmasta on lisäksi tiedotettava yleisölle vähintään Finavian internetsivuilla ja se on pidettävä yleisön saatavilla.

Lupamääräys 28.: Finavian vastine lupamääräyksen 28. osalta on samansisältöinen kuin Vantaan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunnosta on kohdassa ”Melu” annettu vastine.

Lupamääräys 32.: Finavia tiedostaa Päijänne-tunnelin tärkeyden koko pää- kaupunkiseudun vedenhankinnan kannalta ja oman vastuunsa tunnelissa johdettavan veden laadun turvaamisessa. Finavia on lausunnonantajan kanssa samaa mieltä siitä, että valvova viranomainen voi ja sen pitää valvonnassaan edellyttää tarvittavia vesien- ja maaperän laatua koskevia selvityksiä. Vaikutusten seurantaa ja tarkkailua koskevien tietojen edellyttäminen tarvittaessa ei vaadi koko ympäristöluvan muuttamista eikä ole YSL 89 §:n 2 momentin mukainen luvan muuttamisen peruste. Mikäli viranomainen kuitenkin katsoisi, että asiassa on edellä esitetystä huolimatta tarpeen määrätä, tulee asiassa noudatettavaksi YSL 65 §.

Lupamääräys 34.: Finavia viittaa vastineeseensa 31.12.2019, jossa se lupamääräyksen 34. osalta toteaa, että näkemyksensä mukaan käytössä oleva lentokonemelun mittaus- ja lentoreittien seurantajärjestelmä on maailman markkinajohtajan toimittama ja edustaa yleisintä sekä edistyneintä kaupallisesti saatavilla olevaa ja kansainvälisesti käytössä olevaa tekniikkaa. Järjestelmän toiminnasta on tehty ulkopuolisen asiantuntijan arviointi vuonna 2012, ja se on toimitettu valvontaviranomaisille. Arvioinnin suorittivat Iso-Britannian siviili-ilmailuviranomaisen (UK CAA) osana toimivan ympäristön tutkimus- ja konsultointiyksikön (ERCD) asiantuntijat, jotka myös käyttävät samaa järjestelmää Lontoon suurten lentoasemien seurannassa. Määrävälein ulkoisen asiantuntijan toimesta tehtävillä järjestelmän ajantasaisuuden tai käyttökelpoisuuden arvioinneilla ei ole saavutettavissa hyötyjä tilanteessa, jossa järjestelmä ei ole kokonaisuutena muuttunut.

ELY-keskuksen esittämissä tarkennuksissa lupamääräykseen ei ole kyse asiasta, joka ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan aiheuttaisi luvan muuttamistarpeen.

Lupamääräys 34.1.: Finavia viittaa aiempaan vastineeseensa, jossa se toteaa, että tällä hetkellä käytössä olevat jatkuvatoimiset melun mittauspaikat on sijoitettu lupamääräyksen mukaisesti. Finavia katsoo, että jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnit on valittu huolellisesti, eivätkä olosuhteet muutu lyhyellä aikavälillä siten, että mittauspaikkojen tarkoituksenmukaisuutta olisi tarpeen säännöllisesti arvioida. Nykyinenkin lupamääräys antaa toiminnanharjoittajalle tarvittaessa mahdollisuuden esittää jatkuvatoimisen mittausaseman sijainnin muuttamista valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Lisäksi toteutetaan lupamääräyksen mukaisesti lyhytaikaisia mittauksia.

Siten ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräykseen eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Lupamääräykset 35. ja 36.: Finavia viittaa vastineeseensa 31.12.2019. Nämä ELY-keskuksen esittämät tarkennukset lupamääräyksiin eivät ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle.

Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Finavia huomauttaa aluksi, että luvan muuttamistarpeen arvioinnin tulee perustua yksinomaan voimassa olevaan lainsäädäntöön ja lupaa voidaan näin ollen muuttaa ainoastaan ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten täyttyessä. Kuten Finavia on 31.12.2019 päivätyssä vastineessaan yksityiskohtaisesti perustellut, lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara ei olennaisesti poikkea ennalta arvioidusta eikä toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain mukaisia edellytyksiä luvan muuttamiselle ei ole.

Lentoaseman tapauksessa kyse on yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömästä toiminnasta, jonka vaikutukset muun liikennemelun tapaan kohdistuvat esimerkiksi yksittäiseen teollisuuslaitokseen verrattuna laajalle alueelle. Tällä laajalla alueella sijaitsee hyvin erilaisia, eri ikäisiä ja eri tavoin rakennettuja rakennuksia. Finavialla ei ole yksittäisenä toimijana mitään mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, miten rakennukset on rakennettu ja miten hyvin niissä huomioidaan ympäristön ääniolosuhteet. Toiminnan ja sen vaikutusten luonne huomioiden on selvää, ettei ympäristölupaharkinta voi perustua sellaisiin välillisiin vaikutuksiin, joiden aiheutumisen edellytyksiin ei toimija voi yksittäisen rakennuksen osalta vaikuttaa. Tästä syystä lentokonemelun aiheuttaman kiusallisuuden arviointiin käytetään A-painotettua keskiäänitasoa ulkona, lisättynä vuorokauden aikaa koskevalla painotuksella.

Finavian näkemyksen mukaan asumisen ja melua aiheuttavien toimintojen yhteensovittamisen lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla melulle altistuvien kohteiden tarkoituksenmukainen huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa. Finavia korostaa tässä yhteydessä kaavoituksesta vastaavien kuntien, myös Porvoon kaupungin vastuuta kaavoituksen toteuttamisesta siten, ettei tiedossa oleville melulle altistuville alueille osoiteta asuinrakentamista tai muita herkkiä toimintoja.

Kuntien vastuu rakentamisen lupamenettelyistä vastaavana tahona korostuu myös rakentamista koskevan sääntelyn soveltamisessa. Rakentamiseen liittyvä sääntely perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999), jonka 117 f §:ssä säädetään meluntorjunnasta ja ääniolosuhteista. Säännös edellyttää muun muassa rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtivan siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan siten, että rakennuksen ääniolosuhteet eivät vaaranna terveyttä, lepoa tai työntekoa. Tarkempia säännöksiä rakennusten äänieristävyydestä annetaan ympäristöministeriön asetuksessa rakennuksen ääniympäristöstä (796/2017). Sen 3 §:n mukaisesti rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan melu- ja tärinäolosuhteet. Sääntelyn systematiikasta seuraa, että sisämelun pysyminen hyväksyttävällä tasolla tulee

varmistetuksi paitsi kaavoituksen myös rakentamista koskevien säännösten ja määräysten kautta.

Edellä todettu huomioiden Finavia yhteenvetona toteaa, että lentoaseman ympäristölupaharkinnassa ei voida - eikä ole myöskään tarpeen - erikseen ottaa huomioon sisämelutasoja koskevia toimenpiderajoja.

Finavia katsoo, että lentoasemalla jo käytössä oleva lentokonemelun ja reittien seurantajärjestelmä sekä lupamääräykset suunnitelman mukaisista määräaikaismittauksista ja mittaustulosten raportoinnista mahdollistavat riittävän tilannekuvan muodostamisen, eikä näiden lisäksi muilla, erillisillä seurantamittauksilla ole saavutettavissa lisähyötyjä.

Selvyyden vuoksi Finavia toteaa, että myös voimassa olevan luvan mukaiset määräykset ovat riittävät sen varmistamiseksi, ettei toiminnan aiheuttamasta melusta aiheudu naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta eikä toisaalta myöskään ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista terveyshaittaa.

Lausunnossa ei ole esitetty mitään 89 §:n 2 momentin mukaisia seikkoja, joihin luvan muuttaminen voitaisiin perustaa.

Espoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Finavia viittaa edellä vastineenaan Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaostolle esittämäänsä. Espoon seudun ympäristöterveyden viittaamien Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisten ohjearvojen osalta Finavia toteaa, että kyse on maankäytön suunnittelussa käytettäväksi tarkoitetuista suunnitteluohjearvoista.

Finavia katsoo, että nykyisellä tavalla toteutettuna lentoaseman melunhallinta on olosuhteisiin ja toimintaympäristöön nähden erittäin hyvin optimoitu. Tämän on todennut myös Vantaan kaupunki lausunnossaan. Liikenteen ohjauksen ja melunhallinnan suuret linjat ovat Helsinki-Vantaalla vakiintuneet ja ne ottavat huomioon nykyisen ja tulevan suunnitellun maankäytön eri suunnissa Uusimaata. Toiminnasta aiheutuvan melun ehkäisemiseksi tehtyjä toimenpiteitä voi siten pitää riittävinä.

Finavia on huolissaan viimeaikaisesta kehityksestä, jossa pääkaupunkiseudun kaavoitushankkeissa yhä enemmän lisätään asutusta alueille, jotka ovat lentokonemelun piirissä. Tätä ei kuitenkaan voi pitää perusteena lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi ja lentoaseman toimintaedellytysten rajoittamiseksi. Sen sijaan maankäytön suunnittelussa tulisi riittävällä tavalla huomioida lentoaseman toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa. Maankäytön suunnittelussa ja myös YSL:n mukaisissa prosesseissa on tärkeää huomioida valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kuten valtakunnallisesti merkittävien lentoasemien kehittämismahdollisuuksien turvaaminen.

Yöajan määritelmää koskien Finavia viittaa edellä asiassa esittämäänsä. Eri yöajan määritelmiin viitattaessa kyse on osin väärintulkinnasta. Ympäristöluvan eri määräyksissä sovellettavia kellonaikarajoja ei tule suoraan tulkita erilaisiksi yöajan määritelmiksi. Eri ympäristölupamääräyksissä olevat toimintaa ohjaavat kellonajat perustuvat erilaisiin operatiivisiin lähtökohtiin. Pelkästään yksikäsitteisyyden vuoksi samaa määritelmää ei tule soveltaa automaattisesti eri yhteyksissä, vaan kukin lupamääräyksissä sovellettava aikaraja tulee olla kyseiseen tarpeeseen täsmällisesti perusteltu.

Lausunnossa ei ole esitetty mitään 89 §:n 2 momentin mukaisia seikkoja, joihin luvan muuttaminen voitaisiin perustaa.

Tuusulan, Nurmijärven, Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan olevansa samaa mieltä ELY-keskuksen kanssa siitä, että Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristövaikutukset poikkeavat vuonna 2011 myönnetyssä ympäristöluvassa ennalta arvioidusta ja lupaa on tarpeen muuttaa. Lausunnosta ei kuitenkaan ilmene, millä perustein Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on päätynyt tähän johtopäätökseen. Finavia katsoo vastineessaan ja selvityksessä 31.12.2019 esitetyn mukaisesti, että lentoaseman ympäristövaikutukset eivät olennaisesti poikkea ympäristöluvassa arvioiduista vaikutuksista.

Finavia on samaa mieltä siitä, että lupamääräysten tulisi olla selkeitä ja yksiselitteisiä, sekä valvottavissa olevia. Nämä tavoitteet eivät kuitenkaan ole YSL 89 §:n mukaisia luvan muutosperusteita.

Lentomelualueen laajenemisen osalta lausunnossa viitattaneen maankäytön suunnittelua ohjaavaan melualueeseen. Finavia viittaa vastineeseensa ja selvitykseen 31.12.2019, jossa osoitetun mukaisesti lainvoimaisen ympäristöluvan liitteenä 2 esitetyt alueet kuvaavat ennustetilannetta, jota ei sellaisenaan voi suoraan verrata vuosittaiseen toteumaan tällä hetkellä. Samalla vuosien 2011–2018 aikana vuosittaisten melualueiden muodostumisen pohjana oleva kokonaismeluenergia on kaikkien vuosien osalta ollut pienempi kuin ympäristöluvan liitteenä 2 esitettyjen alueiden kokonaismeluenergia. Erot viime vuosina toteutuneiden ja ennustetilanteelle oletettujen kiitoteiden käyttösuhteiden ja konekaluston meluominaisuuksien välillä selittävät sen, että toteutuneilla tilanteilla lasketut alueet ulottuvat kahden laskeutumisiin käytetyn kiitotien keskilinjan jatkeilla hieman ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyjä melualueita kauemmaksi. Melutilanne näillä alueilla ei kuitenkaan ole olennaisesti muuttunut. Alueet, joilla vuosittainen toteuma vuosina 2011–2018 on ulottunut ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyä verhokäyrää laajemmalle alueelle ovat vastanneet 1–8 % verhokäyrän pinta-alasta ja sijoittuvat kiitoteiden suuntaisille linjoille. Samalla pinta-alaltaan moninkertaisella alueella melutaso on ollut alle verhokäyrän kuvaaman tason.

Klo 22–07 välillä tapahtuvan lentotoiminnan osalta toiminta vastaa ympäristölupahakemuksessa kuvattua toimintaa tai on sitä vähäisempää. Toiminnan melupäästöjen vähentämistä koskevia lupamääräyksiä on Finavian näkemyksen mukaan jo lainvoimaisessa ympäristöluvassa tarkoituksenmukaisessa määrin. Kyseessä ei ole YSL 89 §:n mukainen luvan muutosperuste.

Vastine mielipiteeseen 1

Mielipiteen esittäjät ovat monesti ollut yhteydessä myös suoraan Finaviaan. Finavia on pyrkinyt yhteydenottojen johdosta tarjoamaan tietoa lentoliikenteen toimintaperiaatteista ja korjaamaan mielipiteen esittäjien kokemia esimerkiksi kiinteistöönsä kohdistuvaan maalittamiseen liittyviä virheellisiä käsityksiä, jotka ovat täysin perusteettomia.

Mielipiteen esittäjien kiinteistö sijaitsee noin 28 km etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitotien 22R kynnyksestä, hieman yli 4 kilometriä sivussa kiitotien 3 (04L/22R) keskilinjasta. Alueen yli lentää erityisesti kiitotielle 22R laskevaa liikennettä sekä kiitotielle 22L pohjoisesta saapuvaa liikennettä. Havaittavien lentokoneiden lukumäärä alueella vaihtelee, riippuen muun muassa kulloinkin käytössä olevasta kiitoteiden käyttötilanteesta. Kiitotien 22R käyttö laskeutumisiin muina aikoina kuin iltapäivän saapumisruuhkan aikana on ollut vähäistä.

Mielipiteen esittäjät viittaavat havaitsemiinsa huomattavan mataliin lentokorkeuksiin kiinteistönsä kohdalla. Näissä tapauksissa on mitä ilmeisimmin kyse väärinkäsityksestä. Finavian käsityksen mukaan havainnot perustuvat internetin kautta saatavilla oleviin lentokoneiden reittitietoja tarjoaviin palveluihin. Oletettavasti nämä sivustot käyttävät korkeustiedon lähteenä ilma-alusten lähettämää korjaamatonta painekorkeustietoa eli korkeutta keskimääräisen merenpinnan korkeudesta standardipaineasetuksella 1013,25 hPa. Siirtopinnan (5000 jalkaa, noin 1500 m) alapuolella ilma-alukset käyttävät kuitenkin korkeusmittarin asetuksena ilmoitettua paikallisesti vallitsevaa ilmanpainetta, mistä syystä sivustojen ilmoittamat korkeudet ovat virheellisiä todelliseen lentokorkeuteen nähden. Mielipiteessä viitatulla alueella ilma-alukset lentävät matalimmillaan rinnakkaisten kiitoteiden riippumattoman käytön aikana vaakalennossa 2000 ft eli 610 metrin korkeudella keskimääräisestä merenpinnasta.

Ihmiset kokevat havaitsemansa lentokoneet ja lentokonemelun yksilöllisesti ja hyvin vaihtelevalla tavalla. Mielipiteen esittäjät kokevat niistä ilmeisen suurta kiusaantuneisuutta. Vaatimusta heidän kokemansa lentoliikenteen poistamisesta ei kuitenkaan ole mahdollista toteuttaa kohtuullisin toimenpitein. Samoin vaatimukset rakennuksen äänieristyskorvauksista on jätettävä huomiotta. Lentokoneiden aiheuttaman melun tasoa tai toistuvuutta alueella ei voida pitää koko pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan kuvassa erityisen suurena. Kohde sijaitsee kaukana melualueen ulkopuolella eikä lähestymissuunta ole yöaikana ensisijaisesti käytetty lähestymissuunta.

Vastine muistutukseen 1

Finavia toteaa vastineenaan, että ympäristönsuojelulain mukaisella ympäristöluvalla ei voida antaa muistuttajan vaatiman mukaisia, kaavoitusviranomaisia koskevia ohjeita tai määräyksiä.

Vastineen liitteet

Vastineen liitteenä on toimitettu seuraavat asiakirjat:

– Liite 1. Gjestland T, A Systematic Review of the Basis for WHO's New Recommendation for Limiting Aircraft Noise Annoyance, Int J Environ Res Public Health. 2018 Dec; 15(12): 2717,
– Liite 2. Lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy. 2018,
– Liite 3. WHO:n Euroopan osaston esittämän lentomelun kiusallisuusvasteen (%HA) vertailu aikaisemmin julkaistuihin vasteisiin. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy. 20.8.2020, ja
– Liite 4. Addressing the Future of Aviation Noise. Airports Council International. 2018.

Uudenmaan ELY-keskuksen vastine Finavian vastineessa esitettyyn

Uudenmaan ELY-keskus on ilmoittanut, ettei anna vastinetta Finavia Oyj:n 15.9.2020 vastineessa esitetystä.

Neuvottelut

Asiassa on järjestetty neuvottelu 30.8.2019, jossa käsiteltiin aluehallintoviraston selvitys- ja vastinepyyntöä sekä Finavia Oyj:n 27.6.2019 vastineessa esitettyjä näkemyksiä ja selvitysten aikataulua. Neuvottelusta ei ole laadittu muistiota, mutta aluehallintovirasto on laatinut neuvottelun perusteella vastauksen Finavia Oyj:n vastineessa esitettyihin menettelyä koskeviin vaatimuksiin ja jatkanut selvitysten määräaikaa (täydennyspyyntö 6.9.2019).

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluvan muuttaminen

Aluehallintovirasto muuttaa Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaa koskevaa ympäristölupaa nro 49/2011/1, siten kuin muutettu Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 13/0230/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 21.1.2015 taltionumero 94. Aluehallintovirasto lisää ympäristölupaan lupamääräykset 10.A, 10.B, 34.A, 36.A ja 36.B. sekä muuttaa lupamääräyksiä 12.3, 15., 21. ja 32. jäljempänä esitettävällä tavalla.

Lupamääräykset

Päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään

10.A Finavia Oyj:n on laadittava suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä. Suunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 28.3.2025 mennessä. Aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä suunnitelman perusteella.

10.B Finavia Oyj:n on tehtävä selvitys kiitotien 3 valumavesien maaperäkäsittelyyn käytettyjen pengeraltaiden puhdistustehon parantamismahdollisuuksista sekä pengeraltaiden pohjalle kerrostuvien formiaatti- ja glykolipitoisten vesien kulkeutumisreiteistä ja vaikutuksista. Puhdistustehon parantamismahdollisuuksina tulee tarkastella ainakin veden kierrätystä ja hapetuksen lisäämistä. Selvityksen tulee sisältää lupamääräyksen 10. mukaisesti vuonna 2017 laaditun pengeraltaiden toimivuutta ja puhdistustehoa koskevan selvityksen päivitys sekä analyyttinen vertailu vuoden 2017 selvityksen tuloksiin.

Finavia Oyj:n tulee toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkistettavaksi suunnitelma selvityksessä käytettävistä menetelmistä ja siinä tarkasteltavista vaihtoehdoista 30.12.2022 mennessä.

Selvitys tulee toimittaa hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 28.3.2025 mennessä. Aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä suunnitelman perusteella.

12.3 Finavia Oyj:n on säännöllisesti huollatettava kustannuksellaan Kylmäojan länsihaaraan vuonna 2019 teetetyt kalataloudelliset kunnostuskohteet. Tarvittaessa kunnostustyöt on uusittava.

Finavia Oyj:n on laadittava edellä mainittujen kalataloudellisten kohteiden huoltosuunnitelma ja kunnostustarpeen arviointisuunnitelma. Kunnostustarpeen arvioinnin tulee perustua ulkopuolisen asiantuntijan arvioon ja arvio on tehtävä säännöllisin väliajoin. Suunnitelmaan tulee sisältyä esitys huolto- ja kunnostustoimenpiteiden ennakkotiedottamisesta valvontaviranomaisille ja sidosryhmille sekä toteutettujen toimenpiteiden raportoinnista viranomaisille.

Kalataloudellisten kohteiden kunnostustarpeen arviointi- ja huoltosuunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (kalatalousviranomaisena) sekä tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille 30.12.2022 mennessä.

Kylmäojan länsihaaran kalataloudellisten kohteiden huoltosuunnitelmaa ja kunnostustarpeen arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa toimivaltaisen kalatalousviranomaisen hyväksynnällä. Toimivaltainen kalatalousviranomainen voi myös perustelluista syistä hyväksyä tämän määräyksen mukaisten toimien lopettamisen, mikäli niiden jatkamiselle ei myöhemmin katsota olevan kalataloudellista tarvetta.

15. Nykyisellä paloharjoitusalueella polttonestepalon sammutusharjoitukset, joissa polttonestettä poltetaan maaperässä, on kielletty.

Paloharjoitusalueen pilaantuneisuus on tutkittava ja maaperän puhdistamistarve arvioitava tarvittaessa, mikäli tarkkailutulosten tai muun lisätiedon perusteella osoittautuu mahdolliseksi, että alueen tilasta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueen pilaantuneisuus on tutkittava ja maaperän puhdistamistarve arvioitava kuitenkin viimeistään paloharjoitustoiminnan loppuessa. Finavia Oyj:n on esitettävä arvio maaperän puhdistamistarpeesta ja mahdollinen suunnitelma maaperän puhdistamiseksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kahden kuukauden kuluessa maaperätutkimuksista kuitenkin vähintään 6 kuukautta ennen puhdistamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Uuden tai korvaavan paloharjoitusalueen rakennussuunnitelmat on esitettävä viimeistään 6 kuukautta ennen rakentamisen aloittamista aluehallintovirastolle ja tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Aluehallintovirasto voi täydentää tältä osin tarvittaessa lupaa.

Haju

21. Finavia Oyj:n on uusittava selvitys hajun esiintymisestä lentoaseman hulevesien laskuojien varrella. Selvitys tulee tehdä 1.4.–31.8. välisenä aikana viimeistään vuonna 2025. Selvitys on tehtävä vertailukelpoisesti aiemmin vuosina 2008, 2012 ja 2017 tehtyjen hajuselvitysten kanssa. Selvityksessä tulee vertailla uusia tuloksia aiemmin tehtyjen selvitysten tuloksiin, esittää yhteenveto viimeisimmän viiden vuoden aikana tulleista hajuhaittailmoituksista, niiden sijainneista ja syistä sekä esittää ulkopuolisen asiantuntijan arvio hajuhaittojen vähentämisen ja hajutarkkailun tarpeesta jatkossa. Mikäli hajuhaittojen vähentäminen tai hajun jatkotarkkailu on asiantuntija-arvion perusteella tarpeen, tulee selvitykseen sisältyä myös esitys hajuhaittojen vähentämistoimenpiteistä tai jatkotarkkailusta tarkkailumenetelmineen.

Selvitys tulee toimittaa hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2025 mennessä. Aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä suunnitelman perusteella.

Pinta- ja pohjavesitarkkailu

32. Lentoaseman alueen maaperästä ja pohjavesistä vuonna 2015 laadittu selvitys glykolipitoisuuksista ja glykolien hajoamistuotteista tulee uusia viimeistään vuoden 2025 aikana ja tämän jälkeen tarkkailutulosten tai muun

lisätiedon perusteella tarvittaessa. Selvityksessä on glykolin ja glykolin hajoamistuotteiden lisäksi tutkittava myös muiden lentoaseman toiminnasta maaperään tai pohjavesiin mahdollisesti joutuvien, ympäristön pilaantumisen kannalta olennaisten haitta-aineiden esiintymistä.

Selvityksen tekemisestä on laadittava suunnitelma, joka tulee toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle etukäteen tarkistettavaksi viimeistään 31.3.2025 mennessä. Selvityksen tulokset ja johtopäätökset on esitettävä raportissa, johon tulee muun ohella sisältyä vertailu vuonna 2015 laaditun selvityksen tuloksiin. Raportissa tulee myös esittää ulkopuolisen asiantuntijan arvio lentoaseman pinta- ja pohjavesitarkkailun täydentämis- tai muutostarpeista selvityksen tulosten perusteella. Raportti tulee toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ja Tuusulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille 31.12.2025 mennessä.

Melun tarkkailu

34.A Helsinki-Vantaan lentoasemalla on otettava käyttöön ns. QC-järjestelmä (Quota Count System eli lentokoneiden meluenergian summan laskennallinen seurantajärjestelmä) viipymättä, kun kansainvälisesti ylläpidettävän ilma-aluskohtaisten sertifiointimelutietojen tietokannan tiedot ovat käytettävissä, kuitenkin viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä. Tarvittaessa QC-järjestelmän käytön on väliaikaisesti perustuttava muihin saatavilla oleviin tietoihin ilma-alusten sertifioiduista tai vastaavista melutasoista.

Finavia Oyj:n on esitettävä suunnitelma QC-järjestelmän käyttöönotosta. Suunnitelmassa tulee esittää perusteltu aikataulu QC-järjestelmän käyttöönotolle, laskennalla seurattavat ajanjaksot ja laskennassa käytettävät tiedot. Suunnitelmaan tulee sisältyä esitys QC-seurantajärjestelmän tulosten raportoinnista. QC-seurannassa ja siihen liittyvässä raportoinnissa yöaika tulee jaotella alkuyöhön (klo 22:00–00:30), keskiyöhön (klo 00:30–05:30) ja varhaisaamuun (klo 05:30–07:00). Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä takautuvasti vuoden 2019 toimintaan perustuva ja vuoden 2025 ennustetilanteeseen perustuva QC-laskenta, joihin QC-järjestelmällä seurattavaa melutilanteen kehittymistä voidaan jatkossa verrata.

QC-järjestelmän käyttöönottoa koskeva suunnitelma tulee toimittaa tarkistettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tiedoksi liikenne- ja viestintävirastolle 31.8.2022 mennessä.

36.A Finavia Oyj:n on viiden vuoden välein laadittava selvitys Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen ja lentokonemelun leviämisalueiden kehittymisestä edellisen viiden vuoden aikajaksolla. Selvityksen sisällön lähtökohtana tulee pitää Finavia Oyj:n 31.12.2019 vastineen liitteenä 1 esitettyä selvitystä. Eri tekijöiden kehitys ja muutokset tulee esittää mahdollisimman havainnollisesti mm. graafeina ja muutoksiin vaikuttaneita syitä tulee analysoida. Selvityksessä tulee olla kuvattuna ainakin:

– toteutuneet liikennemäärät,

– lentoyhtiöiden käyttämä kalusto,
– kiitoteiden käyttö,
– lentomelualueiden muutokset,
– lentoliikenteen kehittyminen yöaikana (22:00–07:00), ml. alkuyön (22:00–00:30) ja varhaisaamun (05:30-07:00) tunnit erikseen tarkasteltuna, ja
– johtopäätökset ml. vertailu aiemman selvityksen tietoihin sekä ympäristöluvan mukaiseen vuoden 2025 ennustetilanteeseen.

Selvitys on ensimmäisen kerran laadittava koskien vuosina 2019–2024 toteutunutta toimintaa ja se tulee toimittaa tarkistettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä tiedoksi lentoaseman vaikutusalueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja liikenne- ja viestintävirastolle tarkastelujaksoa seuraavan vuoden syyskuun loppuun mennessä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi edellyttää ja hyväksyä selvityksen sisältöön ja esitystapaan tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia.

36.B Lupamääräyksessä 36.A määrätyn selvityksen kehittämiseksi Finavia Oyj:n on laadittava esitys niistä indikaattoreista, joiden avulla Helsinki-Vantaan lentoaseman meluvaikutusten ympäristöluvan mukaisuutta voidaan aiempaa tehokkaammin seurata ja valvoa. Esityksessä tulee tarkastella ainakin seuraavien indikaattoreiden seurantaa:

– raportoitavien lentokonemelun leviämisalueiden pinta-alat (km^2) ja asukasmäärät eri melualueilla ja niiden muutokset (km^2, %) verrattuna aiempiin vuosiin,
– ylittymisen aste (melutasona L_{den}, $L_{Aeq\ klo\ 22–7}$ ja $L_{Aeq\ klo\ 7–22}$), niillä alueilla, jotka ulottuvat ympäristöluvan karttaliitettä 2 laajemmalle,
– lentokonemelun leviämisalueiden kokonaismeluenergian määrä ja muutokset niissä, ja
– QC-seurantajärjestelmän tuottamat tiedot ja niissä tapahtuvat muutokset.

Tarkasteltavien indikaattoreiden tiedot tulee myöhempää vertailu varten esittää takautuvasti vuoden 2019 toteutuneen toiminnan ja vuoden 2025 ennustetilanteen mukaisilla tiedoilla arvioituna ja laskettuna esityksen yhteydessä.

Tämän määräyksen mukainen esitys tulee toimittaa aluehallintovirastolle hyväksyttäväksi ja tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, lentoaseman vaikutusalueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä liikenne- ja viestintävirastolle 30.4.2024 mennessä. Aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupamääräyksiä selvityksen perusteella.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Asiassa on kysymys Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tekemästä ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisesta aloitteesta, joka koskee Finavia Oyj:n (Finavia) Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan nro 49/2011/1 muuttamista.

Aluehallintoviraston on asiaa ratkaistessaan tullut arvioida luvan muuttamisen perusteita ja tarvetta ympäristönsuojelulain 89 §:ssä säädetyin edellytyksin aloitteen ja sen johdosta pyydettyjen selvitysten, vastineiden ja muun kuulemisen perusteella. Ympäristölupaa on aloitteen johdosta muutettu lisäämällä ja muuttamalla eräitä lupamääräyksiä siten kuin edellä ”Ratkaisu” -kohdasta käy ilmi. Muutokset on perusteltu tarkemmin kohdassa ”Lupamääräysten yksilöidyt perustelut”. Aluehallintovirasto katsoo, että enimmältä osin luvan muuttamiselle ei ole osoitettu olevan ympäristönsuojelulain 89 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ja aloite on näiltä osin hylätty ja lupa jätetty muuttamatta. Sen lisäksi, mitä ratkaisun muissa perusteluissa esitetään aluehallinvirasto on kohdassa ”Vastaus ELY-keskuksen aloitteessa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin” vastannut ja perustellut ratkaisunsa ELY-keskuksen niiden vaatimusten osalta, joiden johdosta aluehallintovirasto ei ole katsonut olevan perustetta muuttaa lupaa.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä lain ja sen nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Lähtökohtana ratkaisussa ovat olleet aloitteessa esitetyt vaatimukset ja niiden perustelut sekä saadut selvitykset ja vastineet. Harkinnassa on otettu huomioon myös saadut lausunnot, mielipiteet ja muistutukset.

Aluehallintovirasto on asiaa käsitellessään ottanut huomioon myös sen, että Helsinki-Vantaan lentoasema on Euroopan parlamentin ja neuvoston (EU) asetuksen No. 598/2014 (melunhallinta-asetus) soveltamisalaan kuuluva lentoasema ja sen melunhallintaa koskeviin toimintarajoituksiin sovelletaan melunhallinta-asetuksen lisäksi ilmailulain (864/2014) 129 §:ää. Toimintarajoituksia koskevissa asioissa toimivaltainen viranomainen on näin ollen liikenne- ja viestintävirasto. Selvyyden vuoksi todetaan, että luvan muuttamista koskeva harkinta on tässä ratkaisussa perustunut yksinomaan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisiin luvan muuttamista koskeviin edellytyksiin. Aluehallintovirasto ei ole harkinnassaan katsonut, että aloitteen johdosta lupaa olisi ollut tarpeen muuttaa siten, että ympäristövaikutusten rajoittamista koskevia määräyksiä olisi ollut tarvetta tarkastella suhteessa aluehallintoviraston ja liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan. Toimivaltakysymystä on päätöksen perusteluissa kuitenkin tarkasteltu tarkemmin eräiden ELY-keskuksen ja lausunnon antajien esittämien vaatimusten johdosta.

Aluehallintovirasto katsoo, että ELY-keskuksen alkuperäisessä aloitteessa on jossakin määrin virheellisesti arvioitu aloitteella voitavan ilman

tarkemmin yksilöityjä esityksiä ja perusteluja käynnistää ympäristönsuojelulain kumotun 71 §:n mukaisen tarkistamisen kaltainen lupamääräysten kokonaisvaltainen tarkistamismenettely. Asiassa käydyn vuoropuhelun perusteella ELY-keskus on täydentänyt aloitettaan 8.3.2019. Lisäksi aluehallintovirasto on toiminnanharjoittajalta saatuja selvityksiä ja vastineita koskevassa lausuntopyynnössään varannut ELY-keskukselle tilaisuuden tarvittaessa täydentää ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisia perusteita aloitteessa esittämilleen luvan muutosesityksille. Hallintolain 31 §:n 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista ja muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen

Aluehallintovirasto katsoo, että useat ELY-keskuksen vaatimukset ovat luonteeltaan lupamääräysten varsinaiseen asiasisältöön vaikuttamattomia päivityksiä tai muita vastaavia ajantasaistuksia, mitkä olisi ympäristönsuojelulaista kumotun 71 §:n mukaisessa lupamääräysten kokonaisvaltaisessa tarkistusmenettelyssä voitu ottaa huomioon korvattaessa vanhoja lupamääräyksiä uusilla, mutta ne eivät ole sellaisia, joiden perusteella lupaa olisi perusteltua muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin nojalla.

Aloitteessa on myös esitetty monia tarkkailu- ja raportointimääräyksiä koskevia vaatimuksia. Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista menettelyä ei sovelleta tarkkailumääräysten muutoksiin eikä esitetyt tarkkailu- ja raportointimääräysten muutokset aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ole muutoinkaan sellaisia, että niiden perusteella olisi ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia edellytyksiä luvan muuttamiselle. Tarkkailu- ja raportointimääräyksiä koskeviin muutoksiin tulee tarvittaessa soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä. Aluehallintovirasto katsoo, että sellaisten tarkkailu- ja raportointimääräysten osalta, joissa on erikseen mainittu tarkkailua voitavan muuttaa ELY-keskuksen hyväksynnällä, ympäristölupa voi mahdollistaa aloitteessa esitettyjä raportointi- ja tarkkailumuutoksia jo nykyisellään ilman määräyksiin tehtäviä muutoksia. Lisäksi ympäristönsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaan 64 §:n mukaisen suunnitelman hyväksynyt viranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä tai hyväksymäänsä suunnitelmaa luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta. ELY-keskus voi siten myös em. säännöksen nojalla itse muuttaa niitä tarkkailua ja seurantaa sekä niihin liittyvää raportointia koskevia suunnitelmia, joissa suunnitelman hyväksyminen on lupamääräyksissä ohjattu ELY-keskukselle (esimerkiksi lupamääräykset 34.3 ja 34.6).

Osa aluehallintoviraston lupamääräyksiin tekemistä muutoksista on tarkkailuun ja seurantaan liittyviä muutoksia. Näissä on kuitenkin kysymys joko kokonaan uuden seurannan käynnistämisestä tai aiemmin kertaluonteiseksi määrätyn tarkkailun jatkosta, ei käynnissä olevan tarkkailun ja siihen liittyvän raportoinnin muuttamisesta.

Selvyyden vuoksi todetaan vielä, että tässä asiassa aloite ja esitetyt muutosvaatimukset ovat tulleet vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisena. Koska luvanhaltijan on vastineissaan vastustanut luvan

muuttamista aloitteen perusteella eikä ole ottanut tarvittavalla tavalla kantaa seurantaa ja tarkkailua koskevien määräysten muutoksiin, ei tarkkailumääräysten muuttamiselle ole ollut edellytyksiä muilta kuin lupamääräysten yksilöidyistä perusteluista ilmi käyvin osin ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten perusteella.

Asian käsittelyssä on otettu huomioon Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 ja merenhoitosuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Ympäristöluvassa nro 49/2011/1 ja sen jälkeen annetuissa aluehallintoviraston päätöksissä on annettu tarpeelliset määräykset lentoaseman hulevesien kuormituksen ja haittojen vähentämiseksi, mihin liittyen lentoasemalla on menossa merkittäviä toimenpiteitä. Lisäksi tällä päätöksellä on lupaan lisätty mm. pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämistä koskeva määräys. Määräyksillä ja toimenpiteillä on pinta- ja pohjavesikuormitusta vähentävä vaikutus eikä toiminnasta määräykset huomioon ottaen aiheudu muuta ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista luvan muuttamisen perustetta suhteessa em. vesienhoitosuunnitelmien tavoitteisiin.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 4 momentin mukaan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Aluehallintovirasto on pyytänyt aloitteesta ja sen perusteella Finavialta pyydetyistä selvityksistä ja vastineista lausunnot ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti sekä antanut ne tiedoksi sekä tiedottanut asiasta ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti. Asiaa ei ole voitu pitää merkitykseltään niin vähäisenä eikä laatua sellaisena, että tiedoksiantamiselle tai tiedottamiselle ei olisi ollut tarvetta.

Finavia Oyj:n vaatimus luvan muuttamistarvetta koskevasta erillisestä päätöksestä

Finavia on vastineissaan vaatinut, että ennen laajojen selvitysten vaatimista tai asian kuuluttamista asiassa tulisi vireillepanon johdosta tehdä erillinen päätös ympäristöluvan muuttamisen tarpeesta.

Asiassa 30.8.2019 järjestetyn neuvottelun jälkeen aluehallintovirasto on 6.9.2019 täydennyspyynnössä vastannut Finavian erillispäätöstä koskevaan vaatimukseen seuraavasti:

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisessa aloiteasiassa on kyse kokonaisuudesta, jossa luvan muuttamisen peruste (89 § 2 momentti) ja tarve (sisältö) tutkitaan ja ratkaistaan samanaikaisesti. Menettelyyn ei liity erillistä päätöstä luvan muuttamisen tarpeesta tai perusteesta. Menettelyllisesti asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 89 §:n 3 momentti edellyttää toiminnanharjoittajan kuulemisesta ja tarpeellisista selvityksistä sekä mitä ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään (89 § 4 momentti). Lupaa on saapuneen aloitteen johdosta muutettava, mikäli ja niiltä osin kuin ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset täyttyvät. Aluehallintoviraston yksilöidyssä selvityspyynnössä Finavialta on pyydetty selvityksiä, jotka aluehallintovirasto on katsonut tarpeelliseksi sekä luvan muuttamisen perusteen arvioimiseksi että sen arvioimiseksi, miten lupaa mahdollisesti on muutettava.

Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan lupaviranomaisen on valvovan viranomaisen aloitteesta muutettavaa lupaa, jos (kohta 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo aloitteen 8.3.2019 täydennyksessään, että tehtyjen lukuisten selvitysten perusteella ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti vuonna 2011 arvioidusta (89 § 2 mom. kohta 1.) ja että lupapäätöksessä tulee antaa määräyksiä mm. lentomelun, purkuojien, hajun, kiitoteiden pinta- ja pohjavesikuormituksen osalta eikä maaperän ja pohjaveden tilan osalta.

Lentomelun osalta ELY-keskus katsoo, että ympäristön pilaantuminen poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, sillä vuodesta 2013 lähtien toteutunut 55 dB (L_{DEN}) -lentomelualue on ollut luvanmyöntämisvaiheessa arvioitua ”verhokäyrä/kehitystilanne 2025 yhdistelmän” melualuetta oleellisesti laajempi sekä lounaan että koillisen suunnissa ulottuen nykyisin molemmissa suunnissa luvanmyöntämisvaiheessa olemassa olleille tiheästi asutuille asuinalueille. Melualueen laajeneminen kiitoteiden jatkeiden suunnissa tarkoittaa myös melutilanteen pahenemista luvanmyöntämisvaiheen lentomelualueella olemassa olleilla asuinalueilla melutason voimistumisen vuoksi.

Finavia on aluehallintoviraston pyynnöstä 31.12.2019 toimittanut mm. selvityksen (vastineen liite 1) lentoliikenteen kehittymisestä ja melun leviämisalueista vuoteen 2018 asti.

Aluehallintovirasto toteaa, että lentokonemelun vuosittaiset leviämisalueet poikkeavat ympäristölupapäätöksen karttaliitteessä 2 esitetystä, mutta leviämisalueiden vaihtelu ja muutokset eivät yksinään merkitse toiminnan meluvaikutusten olennaisesti muuttuneen. Asiassa saadun selvityksen mukaan lähestymislinjoilla kiitotien suuntaisesti melutasojen gradientti (melutason muutos maantieteellisen etäisyyden suhteen) on loiva ja alueet, joilla vuosittainen toteuma vuosina 2011–2018 on ulottunut ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyä verhokäyrää laajemmalle alueelle ovat vastanneet 1–8 %:a verhokäyrän pinta-alasta ja sijoittuvat kiitoteiden suuntaisille linjoille. Samalla pinta-alaltaan moninkertaisella alueella melutaso on ollut alle verhokäyrän kuvaaman tason.

Lentomelualueiden vertaamisessa ympäristöluvan liitteessä 2 esitettyyn, aluehallintovirasto toteaa, että mainitun karttaliitteen oikeudelliseen merkitykseen on otettu kantaa lupa-asian aikaisemmissa käsittelyvaiheissa seuraavasti:

– Ympäristölupapäätöksen nro 49/2011/1 kohdassa ”Luvan myöntämisen edellytykset ja lupaharkinnan perusteet” todetaan, että ”Lupaharkinta on perustunut lupahakemuksessa esitettyyn toiminnan laajuuteen ja esitettyyn arvioon toiminnan muutoksesta vuoteen 2025

mennessä. Lupaharkinnan lähtökohtana on, että lentomelualueet eivät olennaisesti laajene nykyisistä ja aiemmin ennustetuista siten, että olemassa olevia asuntoalueita jää uusille melualueille."

– Vaasan hallinto-oikeus toteaa 5.9.2013 antamassa päätöksessään nro 13/0230/1, että "luvassa on asetettu määräyksiä, joiden tarkoituksena on lentoaseman toiminnasta aiheutuvan melun ja sen haittavaikutusten hallinta ja vähentäminen siten, että melualueet eivät olennaisesti laajene nykyisestä ja aiemmin ennustetuista. Liitekartta osoittaa todetut epävarmuudet huomioon ottaen kuitenkin sen alueen, jolla on todennäköistä, että laskennan lähtötietojen toteutuessa L_{den} > 55 dB ja L_{den} 60 dB ylittyy. Liite 2 on voinut olla aluehallintoviraston lupaharkinnan perusteena, mutta liitteellä ei ole muuta oikeudellista ulottuvuutta."
– Korkein hallinto-oikeus on 21.1.2015 antamassaan päätöksessä taltionumero 94 viitannut siihen, mitä Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä on ympäristöluvan liitteestä 2 lausuttu.

Aluehallintovirasto katsoo, ottaen huomioon lupapäätöksen liitteen 2 edellä esitetty oikeudellinen merkitys sekä lupapäätöksen nro 49/2011/1 perusteluissa esitetty lähtökohta lentomelualueiden *olennaisesta* laajenemisesta, että asiassa ei ole lentomelualueisiin liittyen esitetty ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita muuttaa lupaa.

Lentokonemelusta aiheutuvan pilaantumisen tai sen vaaran osalta aluehallintovirasto on harkinnassaan ottanut huomioon myös maaliskuussa 2020 alkaneen maailmanlaajuisen COVID-19 koronaviruspandemian aiheuttaman lentoliikenteen romahduksen vaikutukset Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaan. Finavia on tarkastellut koronaviruspandemian aiheuttamia vaikutuksia lentoaseman toiminnalle lausunnoista ja muistutuksista antamassaan vastineessa 15.9.2020.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupa-asian aiempien käsittelyjen yhteydessä on todettu, että erityisesti yöaikaisesta lentoliikennetoiminnasta saattaa aiheutua merkittävää meluhaittaa, sillä unihäiriöitä pidetään tutkimusten mukaan kiusallisuusvaikutusten ohella tärkeimpänä melun terveyshaittana. Tästä johtuen melun rajoittamista, seurantaa ja raportointia koskevissa määräyksissä on kiinnitetty erityistä huomiota yöaikaan.

Pahimpana melun aiheuttamana unihäiriönä pidetään heräämistä valvetilaan ja nukahtamisen tai uudelleen nukahtamisen estymistä tai vaikeutumista, millä perusteella Vaasan hallinto-oikeus määräsi 5.9.2013 antamassaan päätöksessä Finavian selvittämään alkuyön ja varhaisaamun lentooperaatioiden kehityssuunnat, jotta voidaan arvioida koettua meluhaittaa suhteessa operaatiomäärissä ja niiden kohdentumisessa eri vuorokauden aikoihin mahdollisesti tapahtuviin muutoksiin sekä melunhallintatoimenpiteiden tarvetta jatkossa myös alkuyön ja varhaisaamun tunteina.

Finavian toimittaman, 31.12.2019 päivätyn, selvityksen perusteella voidaan meluvaikutusten osalta todeta, että lentoaseman lentoliikenteen kehittyminen myöhäisillan klo 22.00–00.30 ja varhaisaamun klo 5.30–7.00 tunteina

ei poikkea olennaisesti ympäristöluvassa kuvatusta. Näiltä osin aluehallintovirasto viittaa lisäksi ympäristöluvan myöntämisedellytyksiä tarkastelleessa aluehallintoviraston 27.1.2020 antamassa päätöksessä nro 6/2020 esitettyyn. Päätös on lainvoimainen.

ELY-keskus on lausunnossaan 24.4.2020 tuonut myös esiin, että Helsinki-Vantaan lentoaseman lähistölle on voimassa olevan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen kaavoitettu ns. Aviapoliksen alue, jossa on osoitettu alueita myös asumiskäyttöön. ELY-keskus katsoo, että ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin kohdassa 4 esitetyt toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan tarkistaminen on myös tämän vuoksi tarpeen. Korkein hallinto-oikeus on 21.1.2015 antamassaan päätöksen kohdassa ”5.3.4.3.2.3 Kaavoituksen huomioon ottaminen” ottanut kantaa kaavoituksen merkityksestä ympäristölupaharkinnassa. Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ”Ympäristölupaharkinnassa kaavoilla eli maankäytön suunnitelmilla ei lähtökohtaisesti voi olla muita kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjä oikeusvaikutuksia.” Ja edelleen ”Ympäristön alueen kunnissa kaavoitustilanne vaihtelee ja voi myös muuttua erilaisten kaavahankkeiden seurauksena. Näistä lähtökohdista kaavoitustilanteen huomioon ottamiselle ympäristölupaharkinnassa jää hyvin vähän käyttöalaa.” Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään hylännyt vaatimukset kieltää lentomelualueen laajeneminen kaavoitukseen liittyvillä perusteilla. Aviapoliksen alueelle suunniteltu asutus ja siten olemassa olevalle lentomelualueelle tehty kaavoitus, ei aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ole sellainen toiminnan ulkopuolisen olosuhteiden olennainen muutos, että se muodostaisi ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisen perusteen muuttaa ympäristölupaa.

Lentomelualueiden laajentumista ja maankäytön muutoksia koskevien muutosten lisäksi ELY-keskus on 24.4.2020 lausunnossaan katsonut, että lentomelulle altistujien määrän arviointimenetelmän epävarmuus ja lentomeluhaitoista saadut uusimmat kansainväliset tiedot ja suositukset ovat peruste Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan tarkistamiseksi. Lausunnossa on viitattu WHO:n vuonna 2018 julkaisemiin ”Environmental noise guidelines for the European Region” suosituksiin, joissa lentomelua suositellaan rajoitettavaksi keskimäärin tasolle 45 dB L_{den} ja yöaikana tasolle 40 dB L_{den}. Finavia on vastineessaan 15.9.2020 kyseenalaistanut ELY-keskuksen mainitsemien suositusten tutkimuksellisen tason viitaten kansainvälisiin julkaisuihin. Aluehallintovirasto katsoo, ettei ELY-keskuksen mainitsemat lentomelua Euroopan alueella koskevat suositukset ole sellaista uutta lisätietoa, joka olennaisesti muuttaisi ympäristöluvassa tai luvan antamisen jälkeisissä myöhemmissä käsittelyvaiheissa tehtyä meluvaikutuksiin liittyvää lupaharkintaa. Melun terveysvaikutukset on otettu ympäristöluvassa huomioon mm. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:n vuonna 2008 laatiman selvityksen pohjalta. Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:n selvityksen vuonna 2018 päivitetty versio lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä on esitetty Finavian 15.9.2020 vastineen liitteenä ja sama päivitetty selvitys on asian aiemmassa käsittelyssä otettu huomioon ympäristöluvan myöntämisedellytysten tarkistamista koskevassa aluehallintoviraston päätöksessä nro 6/2020.

ELY-keskus on Finavian selvityksestä ja vastineista antamassaan lausunnossa 24.4.2020 todennut, ettei ympäristöluvan toteutumista voida lentomelun osalta arvioida, koska toteutumaa ei voida verrata lupapäätöksen nro 49/2011/1 liitteen 2. verhokäyrään eikä muita lentomelun leviämisen hyväksyttävyyttä mittaavia suureita ole lupapäätöksessä esitetty. ELY-keskus vaatii, että ympäristölupaa on tältä osin tarkistettava. Lupamääräyksissä olisi ELY-keskukseen mukaan selkeästi määrättävä joko melualueista kartalla tai altistujamääristä siten, että toiminnan luvanmukaisuus voidaan yksiselitteisesti vuosittain arvioida. Ympäristöluvassa olisi ELY-keskuksen mukaan rajattava lentomelun vaikutukset hyväksyttävälle tasolle joko maantieteellisesti tai määräämällä suurin sallittu altistujamäärä. ELY-keskus myös toteaa, että toiminnanharjoittajan tulisi ratkaista, miten sallituilla tasoilla pysytään tai miten sinne päästään. ELY-keskus myös katsoo, että asia voi vaatia myös liikenne- ja viestintäviraston asettamia rajoituksia.

Aluehallintovirasto toteaa, ettei ympäristöluvassa ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista määritellä sellaisia ehdottomia maantieteellisiä rajoja tai lentomelulle altistuvien asukkaiden lukumäärää, jolloin Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnan voitaisiin katsoa olevan ympäristöluvan vastaista. Lisäksi aluehallinvirasto toteaa, että erilaisten lentoaseman toimintaa suoraan tai epäsuorasti rajoittavien melumääräysten asettamista tulee aluehallintoviraston käsityksen mukaan pitää lainsäädännön ja oikeuskäytännön perusteella melunhallinta-asetuksen ja ilmailulain nojalla liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvana, kuten kohdassa ”Aluehallintoviraston toimivalta” on esitetty. Vastauksena ELY-keskuksen esittämiin vaatimuksiin yksiselitteisesti valvottavien melurajoitusten asettamisesta aluehallintovirasto huomauttaa, että liikenne- ja viestintävirasto on päätöksellään 21.10.2015 (TRAFI/8440/05.00.11.01/2012) asettanut Helsinki-Vantaan lentoasemalle meluntorjuntatavoitteen, jonka toteutumisen seurannasta ja toimeenpanosta vastaava liikenne- ja viestintävirasto itse. Tasapainoisesta lähestymistavasta lentoaseman melun hallinnassa annetun valtioneuvoston asetuksen (VNA 1205/2018) 3 §:n 1 momentin mukaan, jos meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien valossa on todennäköistä, että meluntorjuntatavoite jää toteutumatta, eikä tämä johdu tilapäisistä syistä, liikenne- ja viestintäviraston on ryhdyttävä toimenpiteisiin toimintarajoituksen tarpeen arvioimiseksi. Meluntorjuntatavoitteeseen ja Helsinki-Vantaan lentoaseman meluhaittojen vähentämisen kannalta olennaisen, toimintarajoituksiin liittyvän, toimivallan kuuluessa liikenne- ja viestintävirastolle, katsoo aluehallintovirasto, että ELY-keskuksen tulisi tarvittaessa esittää meluhaittoja ja niiden rajoittamista koskevia huomioita toimivaltajakoa vastaavilta osin liikenne- ja viestintävirastolle sekä VNA 1205/2018 2 §:n mukaiselle yhteistyöryhmälle.

Aluehallintovirasto huomauttaa, että liikenne- ja viestintäviraston asettama meluntorjuntatavoite perustuu ympäristölupapäätöksen nro 49/2011/1 karttaliitteessä 2 esitettyyn lentokonemelun L_{den}>55 dB leviämisalueiseen ja sen piirissä asuvien asukkaiden kokonaismäärään, minkä aluehallintovirasto katsoo osaltaan olevan yhdenmukainen ELY-keskuksen lausunnossa esitettyjen melurajojen asettamista koskevien vaatimusten kanssa. Aluehallintoviraston katsoo, että meluntorjuntatavoite on yhdenmukainen ja

linjassa lainvoimaisessa ympäristöluvassa nro 49/2011/1 (siten kuin muutettu myöhemmillä päätöksillä) esitetyn toiminnan tai asetettujen lupamääräysten kanssa.

Aluehallintovirasto on kuitenkin ELY-keskuksen aloitteessa, sen täydennyksessä ja ELY-keskuksen lausunnossa esitetyn perusteella katsonut tarpeelliseksi ja ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin edellytysten mukaiseksi antaa täydentäviä määräyksiä (34.A, 36.A ja 36.B) lentoaseman toiminnan meluvaikutusten seuraamisesta ja raportoimisesta siten, että ELY-keskuksella olisi aiempaa paremmat edellytykset arvioida poikkeavatko lentoaseman toiminnan meluvaikutukset olennaisesti voimassa olevassa ympäristöluvassa nro 49/2011/1 ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä nro 6/2020 esitetystä. Lupamääräyksessä 36.B on myös otettu huomioon ELY-keskuksen esitys lentomelulle altistuvien asukkaisen määrän arvioinnista yhtenä valvonnan seurantaindikaattorina.

Lentoliikenteen volyymin, konekaluston kehittyminen ja muun Helsinki-Vantaan lentoaseman meluvaikutuksiin vaikuttavan toiminnan ennustaminen on Finavian toimittaman selvityksen perusteella osoittautunut vaikeaksi jo ennen COVID-19 koronaviruspandemiaa ja esimerkiksi lentoaseman liikennemäärät kasvoivat vuoteen 2018 mennessä huomattavasti ympäristöluvan nro 49/2011/1 hakemusvaiheessa arvioitua vähemmän. Koronaviruspandemian voidaan arvioida vaikeuttavan lentoliikenteen muutoksien ennustamista entisestään ja pelkästään lentoliikenteen palautumisen ennustaminen ennen koronaviruspandemiaa vallinneelle tasolle on epävarmaa. Liikenne- ja viestintäviraston 10.6.2021 lehdistötiedotteen mukaan Eurocontrol (www.eurocontrol.int/covid19) arvioi, että Euroopan maissa lentoliikenteen operaatiomäärät olisivat vuonna 2024 samalla tasolla kuin pandemiaa edeltävällä ajalla.

Näin ollen, edellä mainittuihin ympäristölupaan lisättyihin täydentäviin lupamääräyksiin liittyen, aluehallintovirasto toteaa, ettei lentoliikenteen, sään tai muiden olosuhteiden aiheuttamasta toiminnan luonnollisesta vuosittaisesta vaihtelusta johtuen ole tarkoituksenmukaista arvioida toiminnan meluvaikutusten ympäristöluvan mukaisuutta yksittäisen vuoden lentomelualueiden tai muiden meluun liittyvien yksittäisten seurantaindikaattoreiden perusteella, mikäli toiminta itsessään ei olennaisesti poikkea aiemmasta. Aluehallintovirasto katsoo, että toiminnan luvanmukaisuutta on tarkoituksenmukaisempaa tarkastella pidemmän aikavälin kehityksen ja useiden tekijöiden muodostaman kokonaiskuvan perusteella.

Johtopäätöksenä ELY-keskuksen esittämien melua koskevien rajoitteiden ja muiden vaatimusten osalta, aluehallintovirasto toteaa, että asiassa toimitettujen vuoteen 2018 ulottuvien selvitysten perusteella ja sen jälkeen alkaneen koronaviruspandemian vaikutusten seurauksena Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta aiheutuvasta melusta johtuvan ympäristön pilaantumisen ei voida arvioida poikkeavan olennaisesti ennalta arvioidusta, eikä aiheuttavan ympäristönsuojelunlaissa kiellettyä seurausta tai muitakaan ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia seurauksia.

Muilta kuin lentomelua koskevilta osin ELY-keskus ei ole enempää perustellut, mitä ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lentoaseman toiminnasta selvitysten perusteella aiheutuu lukuun ottamatta niitä maaperää sekä pinta- ja pohjavesiä koskevia seikkoja, joiden johdosta ympäristölupaa on muutettu ”lupamääräysten yksilöidyt perustelut” -kohdassa tarkemmin esitetyin perustein.

Tutka-asemaa koskeva vaatimus

ELY-keskus on vastineessaan 24.6.2020 yhtynyt Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon täydennyksessä (22.6.2020) esitettyyn vaatimukseen täydentää Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupaa Hansakallion tutka-aseman toiminnalla. ELY-keskuksen mukaan lentoaseman voimassa olevan ympäristöluvan lupaharkinnassa ei ole tunnistettu kaikkia lentoaseman toiminnasta aiheutuvia päästöjä ympäristöön, kun mm. lentoaseman läheisyydessä sijaitsevien tutka-asemien toiminnasta aiheutuvia haittoja ei ole selvitetty. Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen mukaan tutka-aseman aiheuttamasta melusta on valitettu vuosien varrella. ELY-keskus katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa tutka-aseman takia olennaisesti lupaharkintavaiheessa vuonna 2011 arvioidusta (YSL 89 §:n 2 momentin kohta 1) ja ympäristölupamääräyksiä on myös tämän vuoksi tarkistettava.

Aluehallintovirasto viittaa Finavian 15.9.2020 vastauksiin Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyn johdosta. Tutka-asema on ollut käytössä vuodesta 2004 alkaen, se sijaitsee Finavian ilmoituksen mukaan yli 2 kilometrin etäisyydellä lentoasemasta ja se on 1.4.2017 alkaen siirtynyt lennonvarmistuksesta vastaavan Air Navigation Services Finland Oy:n (ANS Finland Oy) vastuulle. Tutka-aseman meluvaikutuksia on Finavian ilmoituksen mukaan selvitetty Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 2007 ja 2017.

Aluehallintovirasto toteaa, että hakemusasiassa ratkaisun lähtökohtana on hakemus (tässä tapauksessa aloite), sen johdosta pyydetyt selvitykset ja vastineet sekä asiassa toimitettu kuuleminen. Pelkästään tällä perusteella tutka-aseman lisääminen tässä ratkaisussa käsiteltäväksi vasta kuulemisvaiheen lopussa esiin nostettuna ei ole mahdollinen. Lisäksi aluehallintovirasto katsoo, ettei Hansakallion tutka-asemaa voi Finavian esittämien tietojen perusteella lähtökohtaisesti pitää lentoaseman toimintoihin kuuluvana sen sijaitessa yli 2 kilometrin etäisyydellä lentoasemasta. Se, että lentoasema hyödyntää tutka-asemaa ei sellaisenaan muodosta sellaista ympäristönsuojelulain 41 §:n mukaista teknistä ja toiminnallista yhteyttä lentoasemaan, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa olisi tarpeen tarkastella yhdessä. Tutka-aseman ympäristövaikutusten voi arvioida olevan luonteeltaan erityyppisiä kuin lentoaseman ympäristövaikutusten ja kummankin toiminnon ympäristövaikutuksia tulisi tällöin joka tapauksessa tarkastella ja rajoittaa toisistaan erillisinä toimintoina. Näin ollen aluehallintovirasto on hylännyt ELY-keskuksen vaatimuksen ympäristöluvan muuttamisesta Hansakallion tutka-aseman johdosta. Aluehallintovirasto katsoo, että

em. perustein tutka-aseman ympäristöluvan tarvetta tulee tarkastella erillään lentoasema-alueen toiminnoista.

Aluehallintoviraston toimivalta

ELY-keskuksen aloitteessa, aloitteen täydennyksessä ja lausunnossa 24.4.2020 on vaadittu melun rajoittamista erilaisin konkreettisien päästöraja- ja tavoitearvojen tai muiden numeraalisien luku- ja kynnysarvojen perusteella. Lisäksi on vaadittu mm. QC-järjestelmän (ns. Quota Count eli melukiintiöjärjestelmä) käyttöönottoa lentotoimintojen ohjaamiseksi yöajan ulkopuolelle. Samankaltaisia vaatimuksia on esitetty myös muissa lausunnoissa ja asiassa jätetyssä mielipiteessä. Finavia ja liikenne- ja viestintävirasto ovat puolestaan korostaneet ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan liittyviä rajoituksia vastineissaan ja lausunnoissaan.

Kuten aluehallintovirasto on edellä kohdassa ”Yleiset perustelut” todennut, luvan muuttamista koskeva harkinta on tässä ratkaisussa perustunut yksinomaan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisiin luvan muuttamista koskeviin edellytyksiin. Aluehallintovirasto ei ole harkinnassaan katsonut, että aloitteen johdosta lupaa olisi ollut tarpeen muuttaa siten, että ympäristövaikutusten rajoittamista koskevia määräyksiä olisi ollut tarvetta tarkastella suhteessa aluehallintoviraston ja liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan. Aluehallintovirasto katsoo kuitenkin tarpeelliseksi esittää tässä lyhyesti ympäristölupaviranomaisen ja liikenne- ja viestintäviraston toimivallan jaosta asiassa eri osapuolten esittämien vaatimusten johdosta.

Helsinki-Vantaan lentoasema on Suomen ainoa lentoasema, joka kuuluu EU:n ns. melunhallinta-asetuksen (598/2014/EU) soveltamisalaan. Asetus koskee tasapainoisen lähestymistavan mukaista meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamista unionin lentoasemilla. Asetuksessa ’lentoasemalla’ tarkoitetaan lentoasemaa, jolla kolmen melunarviointia edeltävän kalenterivuoden liikennetapahtumien keskimääräisen lukumäärän perusteella on kalenterivuoden aikana yli 50 000 siviili-ilmailun liikennetapahtumaa (lentoonlähtöä tai laskua). ’Toimintarajoitus’ taas määritellään asetuksessa seuraavasti:

> *toimintarajoitukset ovat meluun liittyviä toimia, joilla rajoitetaan pääsyä lentoasemalle tai lentoasemakapasiteetin optimaalista käyttöä, mukaan luettuina toimintarajoitukset, joilla pyritään tietyillä lentoasemilla poistamaan käytöstä vaatimukset niukasti täyttävät ilma-alukset, sekä luonteeltaan osittaiset toimintarajoitukset, joita sovelletaan esimerkiksi tiettyinä vuorokaudenaikoina tai ainoastaan lentoaseman tietyillä kiitoteillä.*

Esittämättä säädösmuutoksista tässä yhteydessä enempää, aluehallintovirasto toteaa, että ilmailulaissa (864/2014) tasapainoisesta lähestymistavasta ja toimintarajoitusten asettamisesta säädetään 129 §:n 1 ja 2 momenteissa seuraavasti:

Melunhallinta-asetusta sovelletaan asetuksen tarkoittamalla tavalla siviili-ilmailussa käytettäviin ilma-aluksiin. Melunhallinta-asetuksen 2 ja 5

artiklassa tarkoitetun tasapainoisen lähestymistavan mukaisesti lentoliikenteen melua saa hallita ja rajoittaa asetuksen 2 artiklan 6 kohdan mukaisilla toimintarajoituksilla vasta sen jälkeen, kun on harkittu ja arvioitu muita tasapainoisen lähestymistavan mukaisia toimenpiteitä.

Liikenne- ja viestintävirasto asettaa lentoasemalle meluntorjuntatavoitteen. Liikenne- ja viestintävirasto myös arvioi 1 momentissa tarkoitetun toimintarajoituksen asettamisen tarpeellisuutta tasapainoisen lähestymistavan mukaisesti sekä päättää sen asettamisesta.

Ilmailulain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus tasapainoisesta lähestymistavasta lentoaseman melun hallinnassa (VNA 1205/2018), jonka 3 §:ssä säädetään meluntorjuntatavoitteen toteutumisen valvonnasta ja liikenne- ja viestintäviraston velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli meluntorjuntatavoite jää todennäköisesti toteutumatta.

Melunhallinta-asetuksen ja ilmailulain mukaisten Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnan melua rajoittavien toimintarajoitusten tarvetta ja määräämistä koskevissa asioissa toimivaltainen viranomainen on ilmailulain nojalla liikenne- ja viestintävirasto.

Ympäristölupaviranomaisen toimivaltaa suhteessa liikenne- ja viestintäviraston melunhallintadirektiivissä (nyk. melunhallinta-asetus) ja ilmailulaissa säädettyyn toimivaltaan on arvioitu oikeudellisesti korkeimman hallinto-oikeuden 21.1.2015 antamassa päätöksessä (taltionumero 94), joka koski Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupaa koskevia valituksia. Päätöksen kohdassa ’5.3.4.3.1 Toimintarajoitukset’ on todettu mm. seuraavaa (alleviivaukset aluehallintoviraston):

”Lähtökohtana on siis pidettävä sitä, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta aiheutuvasta pilaantumisesta, joka aiheutuu erityisesti melupäästöistä, on annettava tarpeelliset määräykset ympäristönsuojelulain nojalla annettavassa ympäristöluvassa. Ympäristölupaharkinnan yhteydessä on kuitenkin samalla selvitettävä, aiheutuuko ilmailua koskevasta tai muusta erityissääntelystä rajoituksia mahdollisuuksiin antaa ympäristönsuojelulain nojalla ja ympäristölupa-asiassa toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä lentoaseman toimintaa koskevia lupamääräyksiä melupäästöjen vähentämiseksi tai hallitsemiseksi.”

…

”Asiassa on riidatonta, että Helsinki-Vantaan lentoasema on melunhallintadirektiivissä (nyk. asetus) ja ilmailulaissa tarkoitettu lentoasema. Samoin asiassa on edellä selostetut ilmailulain säännökset huomioon ottaen selvää, että toimivalta direktiiviin perustuvien ja ilmailulain säännösten mukaisten toimintarajoitusten antamiseen on yksinomaan Liikenteen turvallisuusvirastolla (nyk. liikenne- ja viestintävirasto). Lisäksi on otettava huomioon, että menettelystä toimintarajoitusten antamisesta on säädetty ilmailulaissa. Edellä lausutusta seuraa, että aluehallintoviraston toimivaltaan

kuuluvassa ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristölupa-asiassa ei voida antaa puheena olevia toimintarajoituksia vastaavia lupamääräyksiä.”

…

”Periaatteessa selkeästi säädetystä viranomaisten välisestä toimivallan jaosta ja hallituksen esityksessä mainituista periaatteellisista lähtökohdista huolimatta ympäristönsuojelulain mukaisen menettelyn soveltamisala ja samalla ympäristölupaviranomaisen toimivalta suhteessa ilmailulain mukaiseen toimintarajoitusprosessiin on muutoin vaikeasti hahmotettavissa arvioitaessa sitä, millaisia lupamääräyksiä melusta voidaan antaa ympäristönsuojelulain mukaisessa menettelyssä. Koska edellä lausuttu huomioon ottaen muiden kuin uusiksi toimintarajoituksiksi luettavien lupamääräysten antaminen on lähtökohtaisesti mahdollista, asiaa on lähestyttävä toimintarajoituksen käsitteen kautta.

Toimintarajoituksen tarkempaa sisältöä ei ole määritelty kansallisessa lainsäädännössä. Näin ollen tulkittaessa sitä, milloin lupamääräyksessä on tosiasiassa kysymys toimintarajoituksesta, on otettava huomioon melunhallintadirektiivi ja sitä koskeva unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

Edellä mainitusta melunhallintadirektiivin tulkintaa koskevasta unionin tuomioistuimen ratkaisusta asiassa C-120/10 (*European Air Transport SA v. Collége d'environnement de la Région de Bruxelles-Capitale*) ilmenee, että ympäristölupamenettelyssä voidaan antaa lentoaseman toiminnasta johtuvia melua rajoittavia määräyksiä ympäristölupaviranomaisen päätöksellä edellyttäen, että määräyksillä ei ole merkityksellisten taloudellisten, teknisten ja oikeudellisten asiayhteyksien vuoksi samaa vaikutusta kuin direktiivissä tarkoitetuilla toimintarajoituksilla.”

Aluehallintovirasto huomauttaa, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä viitattu melunhallintadirektiivin mukainen ’toimintarajoituksen’ määritelmä poikkeaa nykyisen melunhallinta-asetuksen mukaisesta määritelmästä. Melunhallinta-asetuksen mukainen toimintarajoituksen määritelmä on vielä aiempaa laajempi ja sisältää mm. toimintarajoitukset, jolla vaikutettaisiin lentoasemankapasiteetin optimaaliseen käyttöön tai joita sovellettaisiin ainoastaan tietyllä kiitotiellä.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen kohdassa 5.3.4.3.2.1 todetaan lisäksi lentoliikenteen ohjaamisesta mm. seuraavaa: ”Kun otetaan huomioon hakemuksessa kiitoteiden yleisimmistä käyttöperiaatteista esitetyt seikat, lentomenetelmien sekä lähtö- ja tuloreittien olennainen merkitys lentoliikenteen turvallisuuden kannalta sekä edellä mainittu ilmailulain 115 §:n 1 momentti (nyk. 110 §), lentomenetelmistä sekä lähtö- ja tuloreiteistä tai liikenteen ohjaamiseen liittyvistä seikoista ei voida määrätä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvassa vaarantamatta samalla toiminnan häiriöttömän ja turvallisen harjoittamisen edellytyksiä. Ympäristölupahakemuksessa esitetyt lentoreitit ja -linjaukset, kiitoteiden käyttötavat ja ilmatilan käyttö ovat toiminnan sisältöön erittäin olennaisesti liittyviä seikkoja. Näistä seikoista määrääminen hakemuksesta poikkeavalla tavalla ei käytännössä

ole mahdollista ympäristölupaharkinnan yhteydessä, koska tämä tarkoittaisi koko liikenteen ohjausjärjestelmän uudelleen arviointia ja harkintaa. Ympäristölupaharkinta perustuu pääosin hakemuksessa esitettyihin seikkoihin. Ympäristölupaharkinta ei voi perustua lentotoiminnan järjestämiseen kokonaan uudestaan."

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään (kohta 5.3.4.3.2.2) lausunut myös enimmäismelutasoista mm. seuraavaa (alleviivaus aluehallintoviraston): "Kun otetaan huomioon, mitä edellä tässä päätöksessä on todettu ympäristölupaviranomaisen ja toisaalta ilmailulain mukaisen viranomaisen toimivallasta toimintarajoitusten antamisen osalta, on selvää, että ympäristöluvassa voidaan antaa vain sellaisia määräyksiä, jotka eivät ole ilmailulaissa tarkoitettuja toimintarajoituksia. Edellä mainitussa unionin tuomioistuimen asiassa C-120/10 (*European Air Transport SA v. Collége d'environnement de la Région de Bruxelles-Capitale*) todetulla tavalla tällaisia toimintarajoituksia voivat olla kaikki sellaiset määräykset, joilla voi merkityksellisten taloudellisten, teknisten ja oikeudellisten asiayhteyksien vuoksi olla sama vaikutus kuin pääsyn kieltämisellä asianomaiselle lentoasemalle. Tämä tarkoittaa sitä, että myös sellaiset määräykset, jotka voivat välillisten vaikutusten vuoksi johtaa pääsyn kieltämiseen asianomaiselle lentoasemalle, ovat toimintarajoituksia. Tällaisena määräyksenä voidaan pitää esimerkiksi enimmäismelutasoa koskevaa määräystä, ellei nimenomaisesti voida varmistua siitä, ettei määräyksen antamisen seurauksena pääsy lentoasemalle esty.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään

Lupamääräys 10.A Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 13/0230/1 ympäristölupamääräysten tarkistamista koskevaan määräykseen lisätty ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 21.1.2015 taltionumero 94 pysytetty määräys laatia suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä, on tällä päätöksellä muutettu lupamääräykseksi 10.A.

Lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus, jonka liitteenä suunnitelma olisi tullut esittää, tuli korkeimman hallinto-oikeuden muuttaman määräajan mukaisesti toimittaa aluehallintovirastolle 31.12.2018 mennessä. Ympäristönsuojelulain 71 §:n mukainen lupamääräysten tarkistamismenettely on ympäristöluvan voimaantulon jälkeen kumottu ympäristönsuojelulain muutoksella (423/2015). Siirtymäsäännösten mukaisesti 71 §:n kumoaminen ulotettiin vaikuttamaan myös sen perusteella lainvoimaisissa luvissa oleviin ympäristölupamääräysten tarkistamishakemuksiin velvoittaviin määräyksiin. Näin ollen voimassa olevassa ympäristöluvassa määrätty lupamääräysten tarkistamishakemusta ja siihen liitettäviä suunnitelmia koskeva velvoite on rauennut. Finavia on 31.12.2019 selvityksessään ja vastineessaan ilmoittanut, ettei kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä koskevaa suunnitelmaa ole vielä laadittu.

ELY-keskus on aloitteessaan, sen täydennyksessä ja lausunnossaan 24.4.2020 esittänyt pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämistä ja lupamääräyksen 10.A mukaisen suunnitelman tarvetta koskevia vaatimuksia. Pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämissuunnitelmaa koskeva vaatimus on ensimmäisen kerran esitetty jo vuonna 2008. Vaasan hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus ovat päätöksissään katsoneet lentoaseman pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisen tarpeen olevan ilmeinen.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen perustelujen mukaan Finavia on tehnyt kiitotielle 3 pohjavesisuojauksen kiitotien rakentamisen yhteydessä, mutta kiitoteille 1 ja 2 pohjavesisuojauksia ei ole rakennettu. Kiitoteillä käytettävät liukkaudentorjunta-aineet sekä lentokoneiden jäänestossa ja -poistossa käytettävät kemikaalit aiheuttavat riskin pinta- ja pohjavesien pilaantumiselle. Lentoaseman ja sen kiitoteiden vaikutuspiirissä sijaitsevat Päijänne- ja Kehärata-tunnelit, kaksi pohjavesialuetta sekä myös pintavesien osalta pilaantumiselle herkkiä alueita. Lentokenttäalueen toiminnasta on todettu päässeen kemikaalipitoisia vesiä maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintovirasto on muuttanut ympäristölupaa määräämällä rauenneen velvoitteen mukaisen suunnitelman laatimisesta lupamääräyksen 10.A mukaisesti ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 3) ja 5) kohtien nojalla.

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Suunnitelman laatiminen on tarpeen ympäristönsuojelulaissa yksilöityjen vaatimusten täyttämiseksi ja aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 71 §:n kumoaminen on sellainen 89 §:n 2 momentin 5) kohdan mukainen luvan myöntämisen jälkeinen muutos laissa, joka voidaan ottaa huomioon luvan muuttamisen perusteena. Lisäksi, kun otetaan huomioon, ettei kiitoteille 1 ja 2 ole rakennettu pohjavesisuojauksia ja vaatimus suunnitelman laatimisesta on ensimmäisen kerran esitetty vuonna 2008, on selvää, että vähentämissuunnitelman laatimisen perusteena on pidettävä myös parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Aluehallintovirasto on myös ottanut huomioon, että toiminnasta voi aiheutua pilaantumista tai sen vaaraa.

Vastauksessaan aluehallintoviraston selvityspyyntöön Finavia katsoo, että suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä on mielekästä tehdä vasta vuoden 2024 jälkeen, jolloin tietoa erityisesti hulevesikuormituksen hallitsemiseksi kokeiltavien uusien järjestelmien tehokkuudesta on olemassa ja pystytään paremmin arvioimaan, onko uusille toimenpiteille tarvetta. Aluehallintovirasto toteaa, että luvanhaltijalla on meneillään merkittäviä pilot-luonteisia toimenpiteitä hulevesien

erottelemiseksi ja niiden käsittelemiseksi aluehallintoviraston päätöksissä nro 156/2016/1 ja nro 155/2017/1 annettujen määräysten mukaisesti (uudet lupamääräykset 12.1–12.4). Aluehallintovirasto pitää tarkoituksenmukaisena, että tulokset näiden toimenpiteiden toimivuudesta ja tehokkuudesta voidaan ottaa huomioon lupamääräyksen 10.A mukaista vähentämissuunnitelmaa laadittaessa. Lisäksi aluehallintovirasto on suunnitelman kiireellisyyttä arvioidessaan ja määräaikaa asettaessaan ottanut huomioon aluehallintoviraston päätöksellä nro 225/2019 hyväksytyssä selvityksessä esitetyt seikat propyleeniglykolin talteenoton tehostamiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja lupamääräyksessä 8. määrätyn talteenottovaatimuksen, millä toimenpitein vesistökuormitusta on jo vähennetty lupa-asian aiemmissa käsittelyissä esitettyyn nähden.

Lupamääräys 10.B Määräyksessä on ELY-keskuksen aloitteessa esitetyn mukaisesti määrätty selvittämään kiitotien 3 valumavesien käsittelyyn käytettyjen pengeraltaiden toimintaa, toiminnan tehostamista sekä päivittämään pengeraltaiden puhdistustehoa tarkasteleva selvitys (Vanhanen Environment Oy, 16.1.2018). Aluehallintovirasto katsoo, että ELY-keskuksen vaatimus pengeraltaiden pohjalle kerrostuvien formiaatti- ja glykolipitoisien vesien kulkeutumisreittien ja vaikutusten selvittämisestä on tarpeen ympäristönsuojelulain 6 §:n selvilläolovelvollisuuden ja 7 §:n mukaisen ympäristönpilaantumisen ehkäisemisen ja rajoittamisen vaatimuksen mukaisesti.

ELY-keskus on aloitteessaan yksilöinyt mahdollisia keinoja parantaa pengeraltaiden puhdistustehokkuutta. Ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentin mukaan päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan, joten aluehallintovirasto pitää ELY-keskuksen esitystä puhdistustehokkuuden parantamisen selvittämisestä perusteltuna. Aluehallintovirasto katsoo, että puhdistustehokkuuden parantamiseen liittyviä tarkasteluja varten on syytä päivittää em. Vanhanen Environment Oy:n selvitys ja ottaa mahdolliset puhdistustehon muutokset huomioon tehostamistarkastelussa. Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimusta pengeraltaiden toimivuuden ja puhdistustehon selvittämisestä määrävälein on tarkoituksenmukaista tarkastella vasta, kun lupamääräyksen 10.B mukainen selvitys on laadittu. Lisäksi ELY-keskuksella on lupamääräyksen 10. mukaisesti mahdollisuus edellyttää luvanhaltijalta sellaista tarkkailua, jolla puhdistustehoa voidaan riittävällä tavalla seurata.

Asiassa on edellä esitetyllä tavalla saatu ympäristöluvan myöntämisen jälkeen laadittujen selvitysten perusteella sellaista uutta tietoa, että luvan muuttamiselle lupamääräyksessä 10.B määrätyllä tavalla on ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 3) ja 5) kohtien mukaiset perusteet.

Aluehallintovirasto on pitänyt tarpeellisena määrätä selvityksen laatimiseen liittyvän suunnitelman toimittamisesta ELY-keskukselle erityisesti formiaatti- ja glykolipitoisiin vesiin liittyvien tarkastelujen yksityiskohtien vuoksi.

Lupamääräys 12.3 Määräystä on muutettu ELY-keskuksen aloitteessa esitetyn perusteella ottaen huomioon, mitä Finavian vastineessa on esitetty

siitä, että Kylmäojan länsihaarassa kunnostettujen kalataloudellisten kohteiden säännöllistä huoltoa on pidettävä lähtökohtaisesti riittävänä. Aluehallintovirasto katsoo, että kalataloudellisten kohteiden huollon tulee olla suunnitelmallista ja mahdollisten merkittävämpien kunnostustoimenpiteiden tarve tulee arvioida säännöllisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Suunnitelluista huolto- ja kunnostustoimenpiteistä tulee tiedottaa etukäteen sekä viranomaisille että keskeisille sidosryhmille, kuten Vantaanjoen kalastusalueelle, Suomen luonnonsuojeluliiton paikallisille yhdistyksille, Vantaan ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistykselle, Virtavesien hoitoyhdistykselle sekä alueen asukasyhdistyksille.

Huolloista, kunnostustarpeen arvioinnista, tiedottamisesta ja raportoinnista on tarpeen laatia suunnitelma muutetun lupamääräyksen 12.3 mukaisesti. Suunnitelma tulee toimittaa toimivaltaisen kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi, joka voi tarvittaessa ottaa kantaa mm. huoltotoimenpiteisiin sekä huoltojen ja kunnostustarpeen arviointien tarkoituksenmukaiseen aikatauluun.

Aluehallintovirasto on päätöksessään nro 156/2016/1 katsonut, että lentoasema-alueen hulevesien johtamisesta Kylmäojan länsihaaraan on pitkällä aikavälillä aiheutunut haittoja Kylmäojan kalastolle, mistä syystä Finavia Oyj:lle määrättiin päätöksessä ympäristönsuojelulain 57 §:n mukainen kalatalousvelvoite. Kalatalousvelvoitteen mukaiset toimet on toteutettu päätöksen edellyttämällä tavalla, mutta koska kysymyksessä oli kertaluonteinen toimenpide, katsoo aluehallintovirasto, että aiemmin määrätyn kalatalousvelvoitteen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää Kylmäojan länsihaarassa kunnostettujen kohteiden säännöllistä huoltoa ja mahdollisesti perusteellisempaa kunnostusta.

Aluehallintovirasto pitää mahdollisena, että mm. lentoaseman hulevesikuormituksen hallitsemiseksi meneillään olevat ja suunnitellut toimenpiteet sekä jo toteutetut kalataloudelliset kunnostustoimenpiteet huolellisesti ylläpidettynä vakiinnuttavat pitkällä aikavälillä Kylmäojan länsihaaran kalataloudellisen tilan siten, että lupamääräyksen 12.3 mukaisia toimenpiteitä ja niihin liittyvää suunnitelmaa voi olla tarvetta muuttaa tai toimenpiteet voidaan jopa lopettaa. Nämä mahdolliset muutostarpeet on otettu huomioon määräyksessä.

Muutetun lupamääräyksen 12.3 mukaiset toimenpiteet ovat tarpeen ympäristönsuojelulaissa yksilöityjen vaatimusten täyttämiseksi ja aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 71 §:n kumoaminen on sellainen 89 §:n 2 momentin 5) kohdan mukainen luvan myöntämisen jälkeinen muutos laissa, joka voidaan ottaa huomioon luvan muuttamisen perusteena lupamääräystä 12.3 muutettaessa.

Lupamääräys 15. Määräystä on muutettu ELY-keskuksen aloitteessa esitetyn perusteella ottaen huomioon, mitä Finavian selvityksessä (31.12.2019) on esitetty paloharjoitusalueen ja sammutusvaahtojen käytöstä sekä lentoaseman pinta- ja pohjavesien tarkkailusta, mukaan lukien perfluoro-oktaanisulfonaatista (PFOS) em. asiakirjoissa esitetyt tiedot.

ELY-keskuksen aloitteen täydennyksessä on esitetty ympäristölupapäätöksen nro 49/2011/1 antamisen jälkeen tullutta uutta tietoa mm. perfluorooktaanisulfonaatin (PFOS) pitoisuuksista Vantaanjoessa sekä paloharjoitusalueiden merkityksestä suurimpana PFOS-päästölähteenä yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoiden ohella. PFOS on yksi vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun asetuksen (VNA 1022/1006) liitteeseen 1 C 1 asetuksen muutoksella 1308/2015 lisätyistä uusista aineista.

Ottaen huomioon toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuus ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista, aluehallintovirasto katsoo, että lupamääräystä 15. on perusteltua muuttaa siten, että siinä korostuu Finavian velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin paloharjoitusalueen pilaantuneisuuden selvittämiseksi jo ennen paloharjoitustoiminnan lopettamista, mikäli alueen tilasta voi tarkkailutulosten tai muun lisätiedon valossa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle. Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksella on ympäristönsuojelulain mukainen toimivalta antaa määräyksiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisasioissa, joten aluehallintovirasto ei ole pitänyt tarpeellisena tarkemmin määrätä pilaantuneisuuden selvittämiseen liittyvistä yksityiskohdista.

Lupamääräystä 15. on muutettu ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin kohdan 5) nojalla.

Haju

Lupamääräys 21. Määräystä on muutettu ELY-keskuksen aloitteessa ja sen täydennyksessä esitetyn perusteella ottaen huomioon, mitä Finavian 31.12.2019 vastineessa on esitetty Veromiehenkylänpuron hajuhaittojen vähentämisestä sekä vuonna 2017 laaditun hajuselvityksen johtopäätökset.

Vuoden 2017 hajuselvityksen (VTT-O-185286-17, 29.9.2017) mukaan Kylmäojan tilanne oli pysynyt ennallaan verrattuna vuoden 2012 tuloksiin eikä selvää hajua edelleenkään esiintynyt koko haistelujakson aikana. Kirkonkylänojan tilanne oli selvästi parantunut vuodesta 2012 eikä selvää hajua enää esiintynyt koko haistelujakson aikana. Sen sijaan Veromiehenkylänpuron tilanne oli heikentynyt ja selvän hajun esiintyminen oli selvästi lisääntynyt vuodesta 2012. Veromiehenkylänpuron hajuhaittojen vähentämiseksi Finavia aloitti vedenkäsittelykokeilun puroveden käsittelemiseksi pienpuhdistamossa vuonna 2017 helmikuussa. Finavia on vastineessaan 31.12.2019 todennut, että Veromiehenkylänpuron sivuhaarassa ollut pienpuhdistamo ei ollut riittävän tehokas ja se oli toiminnaltaan epäluotettava. Puhdistamon käytöstä on luovuttu ja sivuhaaran vesi on lokakuusta 2019 alkaen johdettu jätevesiviemäriin, mikä on edelleen vähentänyt hajua Veromiehenkylänpurolla. Finavialla ei ole suunnitelmia vastaavien puhdistamojen rakentamiseksi tai valumavesien lisäjohtamiseksi jätevesiin muualla lentoaseman alueella.

Aluehallintoviraston käsityksen mukaan hajun esiintymistä ei ole edellä kuvattujen toimenpiteiden jälkeen selvitetty, joten hajuselvitys on tarpeen

uusia ainakin kertaalleen nykytilanteen todentamiseksi (ympäristönsuojelulaki 6 §, selvilläolovelvollisuus). Selvitykseen tulee muutetun lupamääräyksen 21. mukaisesti sisältyä ulkopuolisen asiantuntijan arvio hajuhaittojen vähentämisen ja hajutarkkailun tarpeesta jatkossa sekä tarvittaessa suunnitelma. Selvityksen määräaikaa asetettaessa on otettu huomioon lentoaseman hulevesien erottelemiseksi ja niiden käsittelemiseksi aluehallintoviraston päätöksissä nro 156/2016/1 ja nro 155/2017/1 annettujen määräysten mukaisesti (uudet lupamääräykset 12.1–12.4) meneillään olevat toimenpiteet, joilla voi olla vähentävä merkitys hajuhaittojen esiintyvyydelle, sillä lentoaseman laskuojien hajuhaitta on aiheutunut glykolin tai sen hajoamistuotteiden hajusta.

Selvitys on määrätty toimitettavaksi aluehallintovirastolle sillä sen johdosta voi olla tarpeen antaa määräyksiä hajuhaittojen vähentämisestä tai muista jatkotoimenpiteistä.

Muutetun lupamääräyksen 21. mukainen selvitys on tarpeen ympäristönsuojelulaissa yksilöityjen vaatimusten täyttämiseksi ja aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 71 §:n kumoaminen on sellainen 89 §:n 2 momentin 5) kohdan mukainen luvan myöntämisen jälkeinen muutos laissa, joka voidaan ottaa huomioon luvan muuttamisen perusteena lupamääräystä 21. muutettaessa.

Pinta- ja pohjavesitarkkailu

Lupamääräys 32. Määräystä on muutettu ELY-keskuksen aloitteessa ja sen täydennyksessä esitetyn perusteella ottaen huomioon 9.6.2016 päivätyn ”Maaperän ja pohjaveden glykolipitoisuusselvitys” -raportin johtopäätökset, joiden perusteella glykoleja ei kulkeudu lentoasema-alueen ulkopuolelle. Hajoamistuotteista asetaldehydiä todettiin useissa pohjavesiputkissa sekä alueen sisällä että reunoilla kohdissa, joilta pohjavettä kulkeutuu pois alueelta. Mitatut asetaldehydin pitoisuudet olivat kuitenkin pieniä, joten kulkeutuvan asetaldehydin määrä on raportin mukaan vähäinen. Pienimmät asetaldehydipitoisuudet ovat todennäköisesti luontaisia pitoisuuksia eivätkä johdu glykolin hajoamisesta. Muiden hajoamistuotteiden pitoisuudet ovat pieniä ja niiden merkittävää kulkeutumista pois alueelta ei raportin mukaan arvioida tapahtuvan.

ELY-keskuksen aloitteen täydennyksessä esitetyn mukaisesti glykolia ja sen hajoamistuotteita on esiintynyt mm. Kehäratatunnelin rakentamisvaiheessa. Lisäksi lentoaseman ja sen lähiympäristön alueella on meneillään merkittäviä aluerakentamiseen liittyviä hankkeita, joihin liittyy mm. räjäytystöitä ja muita alueen kallioperän rakosysteemeihin mahdollisesti vaikuttavia toimintoja. Kun lisäksi otetaan huomioon pääkaupunkiseudun vesihuollon kannalta olennaisen Päijännetunnelin reitin sijoittuminen lentoaseman vaikutusalueen läpi, katsoo aluehallintovirasto, että vuonna 2015 laadittu lentoaseman alueen maaperän ja pohjaveden tilaa tarkasteleva selvitys on tarpeen uusia muutetun lupamääräyksen 32. mukaisesti. Muuttuneiden olosuhteiden vaikutus suhteessa vuoden 2015 tuloksiin on tarpeen selvittää, lisäksi selvityksen uusiminen parantaa aiemmin laaditun selvityksen

johtopäätösten luotettavuutta, mikäli uuden selvityksen tulokset ovat yhdenmukaiset. Selvityksen uusimisen määräaikaa asettaessaan, aluehallintovirasto on ottanut huomioon vuonna 2015 laaditun selvityksen johtopäätökset glykolin ja sen hajoamistuotteiden kulkeutumisesta sekä sen, että lentoasema-alueen ja sen lähiympäristön muuttuneiden olosuhteiden vaikutukset (erityisesti rakentamishankkeet) olisi mahdollista havaita.

Selvityksessä tulee muutetun määräyksen 32. mukaisesti ottaa huomioon myös muut lentoaseman toiminnasta maaperään tai pohjavesiin mahdollisesti joutuvat, ympäristön pilaantumisen kannalta olennaiset haitta-aineet kuin glykoli ja glykolin hajoamistuotteet. Selvityksen tekemisestä on laadittava suunnitelma, johon tulee muun ohella sisältyä perusteltu esitys tarkasteltavista haitta-aineista.

Jatkossa lentoasema-alueen maaperän ja pohjaveden tilaa tutkiva selvitys tulee uusia tarvittaessa tarkkailutulosten tai mahdollisen muun lisätiedon perusteella. Näin ollen alueen pinta- ja pohjavesitarkkailun tulee olla sellainen, että tarkemman tutkimisen kynnystä on mahdollista arvioida. Selvitystä koskevassa raportissa tulee siten esittää ulkopuolisen asiantuntijan arvio lentoaseman pinta- ja pohjavesitarkkailun täydentämis- tai muutostarpeista.

Muutetun lupamääräyksen 32. mukainen vuonna 2015 laaditun selvityksen uudistaminen on tarpeen ympäristön pilaantumisen vaaran ja muiden ympäristöriskien selvittämiseksi. Määräystä on muutettu ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin kohtien 4) ja 5) perusteella.

Melun tarkkailu

Lupamääräys 34.A Määräyksellä 34.A ympäristölupaan on lisätty velvollisuus ottaa käyttöön ns. QC-seurantajärjestelmä. Finavia on useammissa eri yhteyksissä tuonut esiin ottavansa käyttöön yöaikana liikennöivien lentokoneiden laskennallisen melun kokonaismäärän seurantajärjestelmän räätälöitynä Helsinki-Vantaan lentoaseman tarpeisiin yöaikaisen melun seuraamiseksi ja tarvittaessa hallitsemiseksi. Järjestelmä ei kuitenkaan vielä ole käytössä ja ELY-keskuksen aloitteen täydennyksessä on esitetty mm. QC-järjestelmän käyttöönoton selvittämistä. QC-järjestelmä (Quota Count System) on järjestelmä, jonka avulla voidaan seurata, ohjata ja rajoittaa lentokoneiden yöaikaisia nousuja ja laskuja ns. QC-kiintiöiden avulla. Järjestelmässä lentokoneet luokitellaan ja pisteytetään erikseen lentoonlähtö- ja laskeutumismelun perusteella.

Finavia on vastineissaan (31.12.2019 ja 15.9.2020) esittänyt, että QC-seurantajärjestelmä on tarkoituksenmukaista luoda ainoastaan kansainvälisesti ylläpidettävän ilma-aluskohtaisten sertifiointimelutietojen tietokannan pohjalta. Finavian mukaan Euroopan lentoturvallisuusvirasto EASA on EU:n asetuksen 598/2014 velvoittamana kehittämässä tällaista yhteistä palvelua ja tietokantaa ilma-aluskohtaisille sertifiointimelutiedoille. Tietokannan valmistuminen on kuitenkin lykkääntynyt useita kertoja. Aluehallintovirasto toteaa, että QC-järjestelmä on kuitenkin jo pitkään ollut käytössä

useilla eurooppalaisilla lentoasemilla. QC-järjestelmän käyttöön ottamiseksi on siten katsottava olevan olemassa luotettavaa ja yleisesti sovellettua tietoa ilma-alusten melutasoista siitä riippumatta onko Finavian mainitsema yhteinen tietokanta käytettävissä tai ei.

Aluehallintovirasto katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman melutarkkailua tulee viipymättä täydentää QC-seurantajärjestelmällä, jonka avulla voidaan saada havainnollisella tavalla lisää tietoa yöaikaisten lentoonlähtöjen ja laskeutumisten melukuormituksen muutoksista. Seurantajärjestelmän käyttöönotolle on lupamääräyksessä kuitenkin asetettu kohtuulliseksi katsottu siirtymäaika, jona aikana järjestelmä voidaan luoda ja mahdollisesti saada käyttöön myös Finavian mainitseman kansainvälisen tietokannan tiedot. Mahdolliset lisäviivästykset tietokannan valmistumisessa eivät kuitenkaan ole este järjestelmän käyttöönotolle, vaan käytettävissä on muuta luotettavaa ja varmistettua tietoa lentokoneiden melutasoista edellä todetun mukaisesti.

QC-järjestelmän käyttöönotosta tulee laatia määräyksen mukainen suunnitelma. QC-seurantajärjestelmällä tulee seurata erityisesti yöaikaista melukuormitusta ja sen muutoksia. Yöajan jaottelusta on määrätty tarkemmin, mutta Finavian tulee suunnitelmassa esittää ne erilaiset ja tarkoituksenmukaisimmat ajanjaksot, jota QC-seurannalla tarkastellaan. Erilaisilla ajanjaksoilla tarkoitetaan esimerkiksi vuositasoa, kuukausitasoa, kesä- ja talviaikaa jne. Esitetyt ajanjaksot tulee suunnitelmassa perustella. Yöaikaisen melukuormituksen muutosten seuraamiseksi määräyksessä on määrätty vertailuvuosien takautuvasta laskennasta. Vuoden 2019 voidaan katsoa riittävällä tavalla edustavan COVID-19 pandemiaa edeltävää ns. normaalia toimintaa ja vuoden 2025 ennustetilanteella viitataan ympäristölupapäätöksen nro 49/2011/1 liitteen 2 mukaiseen ennustetilanteeseen.

Määräyksen 34.A tarkoituksena on täydentää Helsinki-Vantaan melun tarkkailua ja melukuormituksen seurantaa. Määräykseen ei sisälly QC-kiintiöihin perustuvaa yöaikaisen lentotoiminnan rajoittamista, minkä aluehallintovirasto katsoo olevan sellainen melunhallinta-asetuksen (598/2014/EU) ja ilmailulain 129 §:n mukainen toimintarajoitus, jossa toimivalta kuuluu liikenne- ja viestintävirastolle. QC-seurantajärjestelmän käyttöönotolla voidaan kuitenkin olennaisesti edistää lentoaseman meluvaikutusten seurantaa ympäristönsuojelulain edellytysten täyttymisen tarkastelemiseksi.

Lentoaseman meluvaikutusten ja erityisesti yöaikaisessa melukuormituksessa tapahtuvien muutosten monipuolinen seuranta on tarpeen ympäristönsuojelulaissa yksilöityjen vaatimusten täyttämiseksi ja aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 71 §:n kumoaminen on sellainen 89 §:n 2 momentin 5) kohdan mukainen luvan myöntämisen jälkeinen muutos laissa, joka voidaan ottaa huomioon luvan muuttamisen perusteena lupamääräystä 34.A asetettaessa.

Lupamääräykset 36.A ja 36.B Ympäristölupaan lisätyillä uusilla lupamääräyksillä 36.A ja 36.B Finavia velvoitetaan täydentämään ja kehittämään Helsinki-Vantaan lentoaseman nykyistä vuosittaiseen tarkasteluun

painottuvaa meluvaikutusten seurantaa ja raportointia pitkäaikaisten (viiden vuoden tarkastelujakso) kehityssuuntien tarkastelulla. Määräykset on lisätty ympäristölupaan ELY-keskuksen 24.4.2020 lausunnossa esitettyjen ympäristöluvan lentomelun valvottavuutta koskevien vaatimusten ja esitysten johdosta. Kuten edellä perustelujen kohdasta ”Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara” käy ilmi, aluehallintovirasto ei pidä tarkoituksenmukaisena arvioida toiminnan meluvaikutusten ympäristöluvan mukaisuutta erilaisista sää- ja muista olosuhteista johtuvan vuosittaisen vaihtelun aiheuttamien verrattain pienien muutosten perusteella, mikäli toiminta itsessään ei olennaisesti poikkea aiemmasta. Aluehallintovirasto katsoo, että esimerkiksi lentokonemelun leviämisalueiden yhtä vuotta pidemmällä aikavälillä havaittavissa oleva laajenemisen trendi on merkittävämpi indikaatio tarpeesta selvittää tilannetta ja toiminnan luvanmukaisuutta. Tämän voidaan myös katsoa olevan yhdenmukainen lähestymistapa liikenne- ja viestintäviraston asettaman meluntorjuntatavoitteen kanssa, minkä mukaan *”lentokonemelualue L_{den} >55 dB ei pitkällä aikavälillä kokonaisuutena muutu ympäristöluvan liitteenä esitetystä siten, että sen piirissä asuvien asukkaiden kokonaismäärä kasvaisi".*

Edellä mainitun perusteella ympäristölupaan lisätyssä lupamääräyksessä 36.A Finavia määrätään laatimaan Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaa ja sen meluvaikutuksia tarkasteleva viisivuotisraportti. Raportin lähtökohtana voidaan pitää Finavian 31.12.2019 selvityksen liitteenä 1. esitetyn selvityksen sisältöä siinä tarkasteltujen indikaattoreiden osalta. Em. liitteen 1. selvityksen sisältöä voidaan muilta osin muuttaa viisivuotisraportin trendiseurantaan paremmin sopivaksi ja viisivuotisraportissa tulee kiinnittää erityistä huomiota muutosten havainnollistamiseen ja selittämiseen. Finavian selvityksen liitteenä toimitetussa (päivätty 31.12.2019) selvityksessä on tarkasteltu toiminnan kehittymistä vuosina 2007–2018 ja lentokonemelualueiden muutoksia vuosina 2011–2018, joten ensimmäinen lupamääräyksen 36.A mukainen viisivuotisselvitys on määrätty laadittavaksi koskemaan vuosia 2019–2024 ja se tulee toimittaa määräyksen mukaisille viranomaisille seuraavan vuoden syyskuun loppuun eli 30.9.2025 mennessä.

Ympäristölupaan lisätyssä lupamääräyksessä 36.B Finavia määrätään laatimaan esitys määräyksen 36.A mukaisen viisivuotisraportin sisällön kehittämisestä edelleen, ottaen huomioon ELY-keskuksen 24.4.2020 lausunnossa esitetyt erilaiset meluvaikutusten tarkasteluun liittyvät tekijät ja näkökulmat sekä lupamääräyksessä 34.A käyttöön otettavaksi määrätty QC-seurantajärjestelmä. Esitys on määrätty toimitettavaksi aluehallintoviraston käsiteltäväksi siten, että QC-seurantajärjestelmä on tullut jo ottaa käyttöön ja siten, että esitys voidaan ottaa huomioon vuosia 2025–2029 koskevassa viisivuosiraportissa.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lentomeluasioiden valvontaa on tarpeen suunnata ja kehittää pitkäaikaisempien kehityssuuntien seurantaan. Lentoaseman toiminnan ja meluvaikutusten viisivuosittainen seuranta on tarpeen ympäristönsuojelulaissa yksilöityjen vaatimusten täyttämiseksi ja aluehallintovirasto katsoo, että ympäristönsuojelulain 71 §:n kumoaminen on sellainen 89 §:n 2 momentin 5) kohdan mukainen luvan

myöntämisen jälkeinen muutos laissa, joka voidaan ottaa huomioon luvan muuttamisen perusteena lupamääräyksiä 36.A ja 36.B asetettaessa.

VASTAUS ELY-KESKUKSEN ALOITTEESSA ESITETTYIHIN YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Yksityiskohtaiset perustelut ELY-keskuksen yksilöimien, aluehallintoviraston hylkäämien vaatimusten osalta esitetään seuraavassa.

– Aloitteen 8.3.2019 täydennyksessä esitetään, että ”lentoaseman ympäristölupapäätöksestä puuttuvat ympäristöpäästöjen seuranta- ja tarkkailumääräykset esim. lentomelun haittavaikutusten vähentämisestä asukkaille haitallisimpina alkuyön ja varhaisaamun aikoina, purkuojien kunnon varmistamisesta, toiminnan hajuvaikutuksista, kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä sekä selvilläolomääräykset maaperän ja pohjaveden tilasta. Näitä on päätöksessä määrätty selvittämään, mutta määräyksiä, miten toimitaan selvitysten jälkeen, ei ole ympäristöluvassa.”

  Aluehallintovirasto toteaa, että ympäristöluvassa on annettu selvitysmääräyksiä, joista osassa selvitys on tullut toimittaa lupaviranomaiselle ja osa ympäristönsuojelun valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaiselle toimitettavien selvitysten tarkoitus on saada selvitettävistä seikoista selvilläolovelvollisuuden (ympäristönsuojelulain 6 §) mukainen käsitys ja tieto. Tarvittavia toimenpiteitä ei ole voitu selvitysmääräystä asetettaessa ennakoida eikä jatkotoimenpiteille välttämättä ole selvitysten perusteella tarvetta. Asiantuntija- ja valvontaviranomaisena ELY-keskus tällöin arvioi, onko selvitysten tulosten perusteella aihetta ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisiin toimenpiteisiin ja voiko luvan tai tarkkailumääräysten muuttaminen (ympäristönsuojelulain 89 ja 65 §:t) olla tarpeen.

– Aloitteessa ja sen täydennyksessä (mm. lupamääräystä 2.1 koskeva vaatimus) ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä on käytetty useita ”yöaikoja”, mm. klo 22 – klo 7 ja klo 23.00 – klo 06.00. Kansallisesti yöajalla tarkoitetaan klo 22 – klo 7, tätä käytetään mm. L_{DEN}:n laskennassa. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvyyden ja yksiselitteisyyden vuoksi pitäisi ympäristöluvassa käyttää yhtä yöaikamääritelmää, klo 22 – klo 7, ja muut tästä poikkeavat yöajat olisi kulloinkin perusteltava.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ympäristöluvassa erilaisten kellonaikojen käyttö perustuu huolelliseen lupaharkintaan, niille on lentoaseman toimintaan perustuva olennainen peruste ja erilaisia aikamääreitä on tarvittaessa perusteltu päätöksessä, kuten lupamääräysten 3. ja 3.1–3.5 yksityiskohtaisissa perusteluissa. Keskeisimpiä huomioon otettuja seikkoja ja perusteita on, että Helsinki-Vantaan lentoasema toimii Suomen keskeisenä ulkomaanliikenteen ja toisaalta ulkomaan ja kotimaanliikenteen välisenä lentoasemana. Suomen

sisäinen lentoliikenne on järjestetty Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta tapahtuvaksi ja merkittävässä määrin syöttöliikenteeksi ulkomaan lennoille. Aluehallintovirasto viittaa myös Finavian 31.12.2019 vastineessa (kohta 4.3.3.2) asiasta sanottuun. Lupamääräysten kellonaikojen yhtenäistäminen ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentissa määrättyjen edellytysten mukainen peruste muuttaa lupaa.

– Aloitteen täydennyksen liitteessä ELY-keskus esittää, että on harkittava onko lupamääräys 3.1 (siviili-ilmailun koulutuslentotoiminta) tarpeellinen ja onko määräyksen mukaista koulutuslentotoimintaa mahdollista toteuttaa Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

  Finavian vastineen mukaan määräyksen mukaisia koulutuslentoja on vuosittain joitakin satoja. Lupamääräyksen 3.1 muuttamiselle ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita.

– ELY-keskus on aloitteen täydennyksessä todennut lupamääräyksiin 3.5 ja 4. liittyvien asioiden olevan vireillä aluehallintovirastossa.

  Aluehallintovirasto toteaa, että asioissa on sittemmin annettu lainvoiman saaneet päätökset nro 6/2020 (lupamääräystä 3.5 koskeva) ja nro 91/2021 (lupamääräyksen 4. muuttaminen).

– ELY-keskus esittää, että määräysten 5., 5.1 ja 5.2 mukaiset asiat liittyvät kiinteästi toisiinsa, joten ne pitäisi sisällyttää yhteen melunhallintasuunnitelmaan. Suunnitelma olisi toimitettava viipymättä ympäristöluvan valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Lisäksi vuosittain suunnitelman päivitystarve olisi arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään melunhallintasuunnitelman.

  Aluehallintovirasto katsoo, että ao. lupamääräysten mukaisten suunnitelmien yhdistämisestä on mahdollista sopia luvan haltijan ja valvontaviranomaisen kesken. Lupamääräykset eivät estä suunnitelmien esittämistä yhdessä yhteisessä suunnitelmassa. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan lupamääräyksiin liittyvänä sisällöllisenä muutoksena ELY-keskus esittää luopumista säännönmukaisesti kolmen vuoden välein tapahtuvasta päivittämisestä ja esittämään sen sijaan vuosittain arvio päivitystarpeesta valvontaviranomaiselle, joka voisi määrätä päivittämisestä. Aluehallintovirasto katsoo, ettei kyseessä ole ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukainen peruste luvan muuttamiselle. Aluehallintovirasto viittaa edellä kohdassa ”Yleiset perustelut” sanottuun tarkkailumääräysten muuttamisesta ja toteaa, että tarkkailua ja suunnitelmia koskevia määräyksiä tulee tarvittaessa muuttaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisella menettelyllä.

– Lupamääräyksen 6. (siten kuin muutettu päätöksellä nro 291/2015/1) osalta ELY-keskus katsoo, että määräyksen ensimmäinen kappale on vanhentunut. Lisäksi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan

määräyksen 6. mukaiset tiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle, jos huoltokoekäytöistä aiheutuu haittaa. Huoltokoekäyttöpaikan ulkopuolella on valvontatietojen mukaan tehty koekäyttöjä myös muiden kuin vaikeiden tuuliolosuhteiden vuoksi. Lisäksi olisi harkittava, onko tarpeellista määrätä koekäyttöjen kappalemäärästä huoltokoekäyttöpaikan ulkopuolella.

Aluehallintovirasto toteaa, että huoltokoekäyttöjen raportoinnista on määrätty ympäristölupaan aluehallintoviraston päätöksellä nro 291/2015/1 lisätyssä lupamääräyksessä 39.1. Lupamääräyksen 39.1 mukaisesti koekäyttötoimintaa koskevaa raportointia voidaan muuttaa ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Näin ollen aluehallintovirasto katsoo, että lupamääräys 39.1 mahdollistaa ELY-keskuksen esittämän raportointimuutoksen jo nykyisellään, eikä esitetty muutos edellytä luvan muuttamista. Selvyyden vuoksi todetaan, että kyseessä ei myöskään ole ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa.

Lisäksi aluehallintovirasto toteaa, että aloitteessa tai sen johdosta esitetyissä selvityksissä ei ole tullut esiin sellaisia ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukaisia perusteita, joiden johdosta olisi tarvetta harkita huoltokoekäyttöpaikan ulkopuolella tapahtuvien koekäyttöjen määrästä määräämistä. Asiaan liittyvänä selvityksenä luvanhaltija on toimittanut mm. muutetun lupamääräyksen 37. mukaisen ensimmäisen mittausraportin ja uuden lupamääräyksen 37.1 mukaisen päivitetyn meluselvityksen (Finavian 27.6.2019 vastineen liitteenä).

Aluehallintovirasto katsoo, että koekäyttöjen määrään on otettu riittävästi kantaa aluehallintoviraston päätöksellä nro 291/2015/1 muutetussa lupamääräyksessä 6., jonka viimeisessä lauseessa määrätään, ettei koekäyttöpaikan ulkopuolisten tyhjäkäyntitehoa suurempien koekäyttöjen määrä saa kahtena peräkkäisenä vuotena yli kaksinkertaisesti ylittää suunnitelman täydennyksessä esitettyä. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan em. kriteeri on riittävän selvä sen arvioimiseksi, milloin ympäristöluvan muuttaminen voi tulla koekäyttöjen järjestelyihin liittyvien seikkojen perusteella harkittavaksi. Meluvaikutusten arvioinnista on määrätty erikseen em. muutetussa lupamääräyksessä 37. ja ympäristölupaan lisätyssä lupamääräyksessä 37.1 (päätös nro 291/2015/1).

Aluehallintovirasto myös huomauttaa, että huoltokoekäytöt ovat sellainen lentoturvallisuuteen olennaisesti liittyvä tekijä ja niiden rajoittaminen vähintään välillisesti sellainen melunhallinta-asetuksen (598/2014/EU) mukainen toimintarajoitus, josta määräämistä ympäristöluvassa nyt määrättyä laajemmin on pidettävä liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvana.

– Lupamääräykseen 6.A (lisätty päätöksellä nro 291/2015/1) liittyen ELY-keskus esittää, että mikäli huoltokoekäyttötoiminta aiheuttaa

meluhaittaa asutukselle tms., toiminnanharjoittajan on selvitettävä toiminnan melutasot ja esitettävä tarvittaessa toimenpiteet meluhaitan vähentämiseksi.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan lupamääräyksen 6 A. toinen kappale sisältää jo tämän vaatimuksen mukaisen määräyksen. Aluehallintoviraston katsoo, ettei ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukaista perusteita muuttaa lupaa ole.

– Lupamääräyksen 6.A osalta ELY-keskus katsoo lisäksi, että huoltokoekäyttötoiminnan muuttuessa siten, että melutasot ympäristössä kasvavat merkittävästi, huoltokoekäyttötoiminnan aiheuttamat melutasot on selvitettävä yksityiskohtaisesti ja toiminnanharjoittajan on laadittava toimenpidesuunnitelma ja aikataulu koekäyttötoiminnan meluvaikutusten saattamisesta hyväksyttävälle tasolle. Selvitys tulee toimittaa lupaviranomaiselle lisämääräysten harkintaa varten ja tiedoksi valvontaviranomaisille.

  Aluehallintovirasto viittaa ympäristönsuojelulain 29 § 1 momenttiin, jonka mukaan toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Aluehallintovirasto huomauttaa, että lähtökohtana lupaharkinnassa on hakemus. Ympäristölupaharkinnassa ei voi eikä ole tarkoituksenmukaista ennakoida mahdollisia muutoksia, vaan näistä tilanteista on säädetty erikseen. Toiminnan muuttuessa ELY-keskus on toimivaltainen viranomainen arvioimaan, edellyttääkö muutos ympäristölupaa. Aluehallintovirasto katsoo, että aluehallintoviraston päätöksellä nro 291/2015/1 määrätyt mittaukset ja selvitykset muodostavat riittävän lähtökohdan arvioida huoltokoekäyttötoimintaa koskevaa luvan muuttamisen tarvetta tarvittaessa ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentin mukaisia perusteita luvan muuttamiselle vaatimuksen perusteella ole.

– Lupamääräykseen 7.1 (Vaasan hallinto-oikeuden 5.9.2013 lisäämä) liittyen ELY-keskus katsoo, että suunnitelma hulevesien käsittelystä lentoaseman alueella on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä muutetaan. Lentoasema-alueelta pois johdettavat hulevedet on käsiteltävä siten, että ne eivät aiheuta purkuojissa haittaa, kuten vedenlaadun heikkenemistä, liettymistä tai haittaa kaloille tai muulle vesieliöstölle. Hulevesien käsittelysuunnitelman päivitystarve olisi vuosittain arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään hulevesien käsittelysuunnitelman. ELY-keskus katsoo, että mahdollisia jatkotoimenpiteitä lupamääräyksen 7.1. mukaisessa, 31.1.2017 Uudenmaan ELY-keskukselle toimitetussa suunnitelmassa esitetyn johdosta voidaan harkita vasta sitten, kun lupamääräyksen 12.1. mukaisesta biosuodatuskokeesta on saatu lisätietoa.

Aluehallintovirasto katsoo, että vaatimus suunnitelman ajan tasalla pitämisen määräämisestä ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa ja viittaa ympäristönsuojelulain 65 §:ään. Niiltä osin kuin ELY-keskus vaatii lentoasema-alueelta pois johdettavien hulevesien käsittelyä, aluehallintovirasto toteaa – kuten ELY-keskuksin – että luvanhaltijalla on meneillään ja osittain jo toteutettu merkittäviä toimenpiteitä hulevesien erottelemiseksi ja niiden käsittelemiseksi aluehallintoviraston päätöksissä nro 156/2016/1 ja nro 155/2017/1 annettujen määräysten mukaisesti (uudet lupamääräykset 12.1–12.4). Ympäristölupaan lisättyjen lupamääräysten 12.2 ja 12.4 mukaan luvanhaltijan on toimitettava hulevesien käsittelyä koskevat selvitykset ja jatkoesitykset sekä aluehallintovirastolle että valvontaviranomaisille. Aluehallintovirasto voi antaa lisämääräyksiä selvitysten johdosta. Vaatimukset lupamääräyksen 7.1 muuttamiseksi ovat aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ennen aikaisia ja tilannetta on tarkoituksenmukaista arvioida vasta em. aluehallintovirastoon toimitettavien selvitysten pohjalta.

– ELY-keskus on aloitteen täydennyksessä todennut lupamääräyksen 8. ensimmäiseen kappaleeseen liittyen asian olevan vireillä aluehallintovirastossa.

  Aluehallintovirasto toteaa, että asiassa on sittemmin annettu lainvoiman saanut päätös nro 225/2019.

– Lupamääräyksen 8. toiseen kappaleeseen (Vaasan hallinto-oikeuden 5.9.2013 lisäämä) liittyen ELY-keskus katsoo, että maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen sijaintipaikat on hyväksytettävä valvontaviranomaisella suunniteltaessa uusia jäänpoisto- tai jäänestokäsittelyalueita, kemikaalien varastopaikkoja, likaisen lumen sijoituspaikkoja tms. ennen niiden toteuttamista. Marraskuussa 2017 tapahtuneen kaliumformiaattivuodon vuoksi ELY-keskus on 1.2.2018 edellyttänyt Finavia Oyj:n toimittamaan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi kemikaalisäiliöiden varastointipaikkojen muutokset. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että määräys on päivitettävä siten, että suunnitelma maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden varasto- tai käsittelypaikkojen säännönmukaisesta tarkastamisesta on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun sitä on muutettu. Suunnitelman päivitystarve olisi vuosittain arvioitava ja esitettävä vuosiraportoinnin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä päivittämään suunnitelman.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimus suunnitelman ajan tasalla pitämisen määräämisestä ei täytä ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita muuttaa lupaa ja viittaa ympäristönsuojelulain 65 §:ään, mikäli määräyksen muuttamista on ELY-keskuksen mainitseman 1.2.2018 kehotuksen lisäksi pidettävä tarpeellisena.

– Lupamääräyksiin 8.1, 23. ja 24. liittyen ELY-keskus katsoo, että Finavian käyttämät periaatteet maaperän ja pohjaveden suojausrakenteista ja niiden tiiviysvaatimuksista esim. kemikaalien käsittely- ja varastointialueilla, jätteiden varastointialueilla ja likaantuneen lumen varastointialueilla olisi toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille samoin kuin tiedot toteutuneista rakenteista (lupamääräykset 8.1., 23. ja 24.). Lupamääräyksiin 23. ja 24. liittyen ELY-keskus katsoo lisäksi, että maaperän tai pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien aineiden varastointipaikkojen sijainnit on hyväksytettävä valvontaviranomaisella. Marraskuussa 2017 tapahtuneen kaliumformiaattivuodon vuoksi ELY-keskus on 1.2.2018 edellyttänyt Finavia Oyj:n toimittamaan valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi kemikaalisäiliöiden varastointipaikkojen muutokset.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimat tiedot ovat tarpeellisia lupamääräysten 8.1, 23. ja 24. noudattamisen valvomiseksi. Aluehallintovirasto huomauttaa, että ympäristönsuojelulain 172 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus tehtävänsä suorittamista varten saada välttämättömiä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä toiminnanharjoittajalta. ELY-keskus on omankin ilmoituksensa mukaan antanut asiassa kehotuksen. Aluehallintovirasto katsoo, ettei ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita luvan muuttamiselle ole.

– ELY-keskus katsoo, että lupamääräyksiä 9.1. ja 9.2. on tarve täydentää siten, että lentoasemalla käytettävistä kemikaaleista olisi pidettävä listaa ja tarkistettava, onko käytössä olevista kemikaaleista jokin mainittu asetuksessa 1022/2006 vesiympäristölle haitalliset ja vaaralliset aineet tai tähän asetukseen tulleissa tai tulevissa muutoksissa. Käytössä olevien kemikaalien lista olisi toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tulee muutoksia. Tieto kemikaalilistan tarkistamisesta on vuosittain esitettävä vuosiraportin yhteydessä. ELY-keskus toteaa Finavian vastineen perusteella lisäksi lausunnossaan (24.4.2020), että lentoasemalla suoritetuilla tarkastuksilla asia on ollut esillä ja ELY-keskus on pyytänyt kemikaalilistaa. Finavia Oyj ei ole kuitenkaan toimittanut tietoa alueella käytettävistä kemikaaleista eikä niiden määristä. Alueella käytetään merkittäviä määriä esim. maaleja kiitotiemaalauksiin. Koska luvassa määrätään yksilöidysti toimittamaan tiedot vain jäänpoisto- ja jäänestokemikaaleista, valvojalle ei toimiteta tietoa muista alueella käytettävistä kemikaaleista. ELY-keskus katsoo, että hallintopakkotoimien käyttäminen normaalien toiminnan seurantatietojen hankkimiseksi on liian työlästä, minkä vuoksi tiedot alueella käytettävistä kemikaaleista ja niiden määristä on ympäristöluvassa määrättävä toimittamaan valvontaviranomaisille.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimat kemikaalitiedot ovat tarpeen sekä ympäristönsuojelulain että kemikaalilain edellyttämän valvonnan toteuttamiseksi. Aluehallintovirasto kuitenkin katsoo, ettei asiassa ole esitetty sellaisia kemikaaleihin, niiden käyttöön,

varastointiin tai ympäristövaikutuksiin liittyviä olennaisesti muuttuneita tietoja, joiden perusteella aluehallintovirastolla olisi edellytyksiä muuttaa ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin kohtien nojalla. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ELY-keskuksen vaatimuksessa onkin enemmän kysymys pyydettyjen tietojen toimittamatta jättämisestä. Asiassa saadun selvityksen (Finavian vastineet ja ELY-keskuksen lausunto Finavian selvityksistä) perusteella Finavia ei tunnista saaneensa pyyntöä kemikaalilistasta (vastine 15.9.2020). Aluehallintovirasto toteaa, että ympäristönsuojelulain 172 §:n ja kemikaalilain 48 §:n nojalla valvontaviranomaisella on oikeus tehtävänsä suorittamista varten saada välttämättömiä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä toiminnanharjoittajalta.

– Lupamääräykseen 12. (Vaasan hallinto-oikeuden 5.9.2013 ja korkeimman hallinto-oikeuden 21.1.2015 muuttama) liittyen ELY-keskus on esittänyt, että määräys 12. on muutettava siten, että lentoasema-alueen hulevesien purkuojat on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on säännöllisesti tarkistettava. Arvio purkuojien kunnosta sekä tarvittavista ja tehdyistä kunnostustoimenpiteistä on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Tarvittaessa valvontaviranomainen voisi määrätä purkuojien kunnostamisesta. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että määräyksissä 12.1.,12.2. ja 12.4 (lisätty päätöksillä nro 156/2016/1 ja 155/2017/1) ensimmäisessä kappaleessa on tarkistettava päivämäärät ja että määräyksen 12.4 kolmannen kappaleen mukainen selvitys on jatkossa uusittava tarvittaessa kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

  Aluehallintovirasto toteaa, että luvanhaltijalla on meneillään aluehallintoviraston päätöksissä nro 156/2016/1 ja nro 155/2017/1 annettujen määräysten mukaisia toimenpiteitä, joiden jatkumona luvanhaltija on määrätty toimittamaan ympäristölupaan lisättyjen lupamääräysten 12.2 ja 12.4 mukaiset selvitykset mm. aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto katsoo, että mahdolliset ympäristöluvan lupamääräyksiä 12., 12.1, 12.2 ja 12.4 koskevat muutos- ja tarkistamisvaatimukset on tarkoituksenmukaista esittää em. selvitysten käsittelyn yhteydessä. Lupamääräyksissä 12.1 ja 12.2 asetettuja päivämääriä koskevaa vaatimusta ei ole myöskään tarkennettu eikä perusteltu eikä korvaavia ajankohtia esitetty. Kyseessä on keskeneräiset seikat eikä päivämäärät ole vanhentuneita. Aluehallintovirasto katsoo, ettei luvan muuttamiselle ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita em. vaatimusten perusteella.

– ELY-keskus katsoo, että lupamääräystä 26. on täydennettävä siten, että ympäristönsuojelulain 15 §:n (527/2014) mukaista ennaltavarautumissuunnitelmaa on pidettävä ajan tasalla ja se on toimitettava valvontaviranomaisille aina, kun siihen tehdään muutoksia. Vahinkotilanteissa ympäristövaikutusten tarkkailu on käynnistettävä välittömästi valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Ennaltavarautumissuunnitelman ajantasaisuus on arvioitava ja esitettävä vuosittain vuosiraportissa.

Aluehallintovirasto toteaa, että ympäristölupapäätöksessä nro 49/2011/1 on sovellettu hakemuksen vireille tullessa voimassa ollutta vanhaa ympäristönsuojelulakia (86/2000). Ennaltavarautumissuunnitelmaa koskeva säännös (15 §) on uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen. Finavian 15.9.2020 vastineesta käy kemikaalilistaa koskevasta osiosta ilmi, että Finavia on ELY-keskuksen edellyttämänä laatinut ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaisen ennaltavarautumissuunnitelman, joka on toimitettu ELY-keskukselle 29.6.2018 ja jota on täydennetty ELY-keskuksen pyynnön mukaisesti 14.11.2018. Aluehallintovirasto katsoo, että ELY-keskuksella on vastaavat edellytykset ja toimivalta velvoittaa luvanhaltijaa myös tarkistamaan ja tarvittaessa päivittämään ennaltavarautumissuunnitelmaa. Aluehallintovirasto viittaa ympäristönsuojelulain 65 §:ään ja toteaa, ettei asiassa ole esitetty ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaisia perusteita luvan muuttamiselle.

– ELY-keskus katsoo lupamääräykseen 28. liittyen, että asukkailta tulevien yhteydenottojen kirjaamista ja niihin vastaamista varten on oltava selkeä toimintatapa/suunnitelma, joka on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaisille. Jos tähän toimintatapaan tulee muutoksia, muutettu suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaisille. ELY-keskus myös katsoo, että määräyksessä on korostettava melua koskevien yhteydenottojen perusteella tehtävien johtopäätösten tekemistä ja esittämistä sekä selvityksen esittämistä niistä toimenpiteistä, joihin on yhteydenottojen perusteella ryhdytty, koska valvonnan yhteydessä joudutaan jatkuvasti puuttumaan tähän asiaa.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimat johtopäätökset ja tiedot ovat valvonnan kannalta tarpeellisia, mutta katsoo, että lupamääräys 28. on jo nykyisellään ELY-keskuksen vaatimuksen mukainen ja valvontaviranomaisella on toimivalta vaatia luvanhaltijaa esittämään vaatimuksensa mukaiset tiedot. Kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa.

– ELY-keskus katsoo lupamääräykseen 30. liittyen, että lentoaseman käyttö- ja päästötarkkailusta pitää laatia ohjelma ja se on pidettävä ajan tasalla. Ohjelma on toimitettava valvontaviranomaiselle ja se on tarvittaessa tarkistettava valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla.

  Aluehallintovirasto toteaa, ettei kyseessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa ja viittaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaiseen menettelyyn.

– ELY-keskus katsoo, että lupamääräys 31. (Vaasan hallinto-oikeuden 5.9.2013 muuttama) on päivitettävä seuraavaan muotoon: Pinta- ja pohjavesitarkkailu on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailussa on käytettävä mm. jatkuvatoimisia vedenlaatu- ja virtaamamittareita. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa

tarkistaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla tai valvontaviranomaisen aloitteesta siten, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta ja tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta. Valumavesien kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Aluehallintovirasto toteaa, että lupamääräyksessä 31. todetaan jo nykyisellään, että tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla lupamääräyksen mukaisin edellytyksin. Tarkkailun perusteltu täydentäminen on siten lupamääräyksen perusteella mahdollista jo nykyisellään. Kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa. Lisäksi aluehallintovirasto toteaa, että tarkkailua ja suunnitelmia koskevia määräyksiä tulee tarvittaessa muuttaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisella menettelyllä. Kalatalousasioissa toimivaltaisen viranomaisen vaihtuminen ei myöskään ole peruste muuttaa lupaa.

– ELY-keskus katsoo lupamääräykseen 31.1 (lisätty päätöksellä nro 156/2016/1) liittyen, että Helsinki-Vantaan lentoaseman valumavesien kalataloudellisten vaikutuksia on tarkkailtava. Tarkkailu voidaan toteuttaa osallistumalla Vantaanjoen yhteistarkkailuun.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen mahdollinen lupamääräystä 31.1 koskeva vaatimus on epäselvä, mutta huomauttaa, että valumavesien kalataloudellisien vaikutuksien tarkkailusta on määrätty ELY-keskuksen mainitsemalla tavalla lupamääräyksessä 31. ja lupamääräys 31.1 koskee valumavesien kalataloudellisen vaikutustarkkailun täydentämistä Kylmäojan länsihaaran tarkkailulla. Finavia osallistuu Vantaanjoen yhteistarkkailuun ja ilmoittaa vastineessaan toimivan lupamääräyksen 31.1 mukaisesti.

– Lupamääräykseen 34. liittyen ELY-keskus katsoo, että jatkuvatoimisen lentoliikenteen melun mittausjärjestelmän ajantasaisuutta ja käyttökelpoisuutta on tarkasteltava määrävälein, esim. 10 vuoden välein, ja silloin, kun mittauslaitteisiin tai mittausmenetelmään tehdään muutoksia. Määrävälein tehtävä laadunvarmennus on tehtävä sertifioidun asiantuntijan toimesta. Kun laadunvarmennus tehdään mittauslaite- tai menetelmämuutoksen tms. vuoksi, se on tehtävä käyttäen ulkopuolista asiantuntijaa.

  Aluehallintovirasto toteaa, että lupamääräyksen 34. mukainen jatkuvatoiminen melun mittausjärjestelmä ja lentokoneiden reittien seurantajärjestelmä on olennainen lentoaseman toiminnan ympäristövaikutuksien seuraamiseksi ja sen ajantasaisuudesta ja laadunvarmennuksesta tulee huolehtia ELY-keskuksen vaatimalla tavalla. Aluehallintovirasto kuitenkin toteaa, ettei kysymyksessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa, joten asiassa tulee tarvittaessa soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä.

– ELY-keskus katsoo lupamääräykseen 34.1 liittyen, että määräys sisältää vanhentunutta tekstiä ja se on päivitettävä. Lentoliikenteen aiheuttamaa melua on mitattava jatkuvatoimisesti. Mittauspaikkojen tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava säännöllisesti esim. 5–10 vuoden välein. Jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnin muuttaminen on esitettävä hyväksyttäväksi etukäteen valvontaviranomaiselle.

  Aluehallintovirasto toteaa, ettei kysymyksessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa, joten asiassa tulee soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä, mikäli tarpeen. Aluehallintovirasto huomauttaa, että jatkuvatoimisten mittausasemien sijainnin muuttaminen on määräyksen 34.1 perusteella mahdollista, mikäli ne eivät ole enää tarkoituksenmukaisia.

– ELY-keskus katsoo, että määräykset 34.3 ja 34.6 on päivitettävä. Valvontaviranomaisen huomautuksista huolimatta jatkuvatoimisten melumittauspisteiden mittaustulokset ja reittien seurannan tulokset toimitetaan valvontaviranomaisille kommentoimattomina tai niukasti kommentoituina, minkä vuoksi raportointisuunnitelmien ajantasaisuus on tarkistettava. Melumittausten ja reittien seurannan tulosten raportointi voidaan esittää samassa raportointisuunnitelmassa. ELY-keskus katsoo, että raportointisuunnitelmassa on korostettava tulosten analysointia ja tulkintaa sekä tulosten luotettavuuden ja edustavuuden arviointia. Tuloksia on tarkasteltava ja ne on kirjallisesti arvioitava. Raportointisuunnitelman muuttaminen on tehtävä valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Päivitetty jatkuvatoimisten melumittausten ja reittien seurannan raportointisuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle aina, kun sitä on muutettu.

  Aluehallintovirasto toteaa, että ELY-keskuksen vaatimukset tulosten analysoinnista ja tulkinnasta ovat perusteltuja. Luvanhaltijan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (ympäristönsuojelulain 6 §). Aluehallintovirasto katsoo, että em. vaatimus edellyttää erilaisten tarkkailu- ja seurantatulosten arviointia ja analysointia. Aluehallintovirasto kuitenkin toteaa, ettei kysymyksessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa. Mikäli raportoinnin sisällöstä ei muutoin ole mahdollista sopia, tulee asiassa soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä. Lupamääräyksissä 34.3 ja 34.6 raportointisuunnitelmat on määrätty esitettäväksi ELY-keskuksen hyväksyttäväksi. Ympäristönsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaan ympäristönsuojelulain 64 §:n mukaisen suunnitelman hyväksynyt viranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä tai hyväksymäänsä suunnitelmaa luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta. Muutosta koskeva päätös voidaan tehdä päätöksen tehneen viranomaisen omasta aloitteesta.

– ELY-keskus katsoo, että lupamääräykseen 35. on päivitettävä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mittausjakson pituus pitäisi harkita aina tapauskohtaisesti siten, että lyhimmästä mittausjaksosta ei annettaisi ympäristöluvassa määräystä. Tällöin olisi mahdollista lyhyillä mittauksilla todentaa esim. yksittäisten koneiden aiheuttamia melutasoja. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että ympäristöluvassa on määrättävä toimittamaan mittaussuunnitelma mittausvuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle jatkotoimenpiteiden harkintaa varten. Mittaustulokset on kirjallisesti arvioitava sekä esitettävä, mihin toimenpiteisiin tulokset antavat aihetta. ELY-keskus on 21.2.2018 (Dnro UUDELY/5281/2015) joutunut antamaan Finavia Oyj:lle valituskelpoisen päätöksen liittyen lupamääräyksen 35. noudattamiseen, koska mm. kahden vuoden mittauksia koskevia suunnitelmia ei ole toimitettu ympäristöluvassa määrätyn mukaisesti, vuosina 2016 ja 2018 mittaukset on aloitettu ennen mittaussuunnitelman toimittamista ja koska mittaustuloksia ei oltu asianmukaisesti kommentoitu eikä johtopäätöksiä oltu tehty.

  Aluehallintovirasto toteaa, ettei kysymyksessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa, joten asiassa tulee soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä, mikäli tarpeen.

– ELY-keskus katsoo lupamääräykseen 38. liittyen, että näytteiden ottajien tulee olla ko. näytteiden ottoon sertifioituja henkilöitä ja että analyysit tulee tehdä akkreditoiduilla määritysmenetelmillä tai valvontaviranomaisen kanssa sovittavilla, muilla tavoin varmistetuilla menetelmillä. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että näytteiden oton ja analysoinnin laadunvarmennus ja näytteenottajien pätevyys (ei nimitietoja) on esitettävä vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

  Aluehallintovirasto katsoo, että mittauksien ja tarkkailujen laadunvarmennus ELY-keskuksen vaatimuksessa mainituin keinoin on tarpeen ja yleisesti edellytetty toimintatapa. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan yksilöidymmät vaatimukset akkreditoiduista menetelmistä, näytteen ottajien sertifioinneista yms. olisi kuitenkin yksiselitteisintä esittää ja hyväksyä kunkin tarkkailusuunnitelman yhteydessä spesifisesti kuhunkin mittaukseen tai tarkkailuun liittyvänä. Selvyyden vuoksi aluehallintovirasto toteaa, ettei kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa.

– ELY-keskus katsoo, että lupamääräys 39.1 (lisätty päätöksellä nro 291/2015/1) on osittain vanhentunut ja se on päivitettävä. Lisäksi määräys on aiheuttanut keskustelua tyhjäkäyntitehoilla tehtävien koekäyttöjen raportoinnista. ELY-keskus on katsonut, että uudella huoltokoekäyttöpaikalla tyhjäkäyntiteholla tehtäviä koekäyttöjä ei tarvitse raportoida, koska niistä ei lupamääräyksen mukaan raportoida koekäyttöpaikan ulkopuolellakaan.

Aluehallintovirasto toteaa, ettei kysymyksessä ole ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukainen peruste muuttaa lupaa, joten asiassa tulee soveltaa ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaista menettelyä, mikäli tarpeen. Aluehallintovirasto huomauttaa, että määräyksen mukaan koekäyttötoimintaa koskevaa raportointia voidaan muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

– ELY-keskus on huomauttanut useiden jo tehtyjen selvitysten tai toteutettujen toimenpiteiden johdosta vanhentuneista kohdista lupamääräyksissä.

  Aluehallintovirasto viittaa edellä kohdassa ”Yleiset perustelut” määräysten ajantasaistamisesta ja päivittämisestä sanottuun.

VASTAUS MUISSA LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla, minkä lisäksi aluehallintovirasto viittaa edellä kohdassa ”Vastaus ELY-keskuksen aloitteessa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin” annettuihin vastauksiin. Lisäksi, liittyen Vantaan kaupungin lausunnossa esitettyyn yksityiskohtaiseen vaatimukseen määrätä Finavia selvittämään lentoonlähtöreitin 22R pohjoiseen muuttamista ja kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentämistä, aluehallintovirasto viittaa edellä kohdassa ”Aluehallintoviraston toimivalta” sanottuun sekä Finavian 15.9.2020 vastineessa esitettyyn asiassa.

Aluehallintovirastoon jätetyssä mielipiteessä vaaditaan mm. lentoreittien siirtämistä pois muistuttajien asuintalon päältä ja hajauttamaan laskeutumisreittejä laajemmalle alueelle. Lisäksi mielipiteessä vaaditaan yöaikaisen lentomelun poistamista sekä taloon tarvittavan äänieristyksen korvaamista. Aluehallintovirasto viittaa kohdassa ”Aluehallintoviraston toimivalta” sanottuun ja Finavian 15.9.2020 vastineeseen ja toteaa lisäksi, että Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallinta ja lentoliikenteen ohjaus muodostavat monimutkaisen kokonaisuuden, johon vaikuttavat monet toisistaan riippuvaiset seikat, kuten lentoturvallisuuteen liittyvät tekijät. Korkeimman hallinto-oikeuden 21.1.2015 antaman päätöksen mukaan lentomenetelmistä sekä lähtö- ja tuloreiteistä tai liikenteen ohjaamiseen liittyvistä seikoista ei voida määrätä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvassa vaarantamatta samalla toiminnan häiriöttömän ja turvallisen harjoittamisen edellytyksiä. Korvausvaatimukseen liittyen aluehallintovirasto toteaa, että ympäristönsuojelulain mukaisessa lupamenettelyssä voidaan korvata vain vesistön pilaantumisesta aiheutuvia vahinkoja. Muiden ympäristövahinkojen korvaamisesta säädetään mm. laissa ympäristövahinkojen korvaamisesta (ns. ympäristövahinkolaki, 737/1994).

Aluehallintovirastoon jätettyyn muistutukseen liittyen aluehallinvirasto toteaa, ettei ympäristölupapäätöksessä voida antaa kaavoitusviranomaisia koskevia ohjeita tai määräyksiä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VOIMASSAOLO

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätöksen ei haeta muutosta.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 14–17, 48–49, 51−54, 57, 62–64, 66, 87, 89, 89 a, 198 ja 205 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 26 100 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2018 annetun valtioneuvoston asetuksen (997/2017) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon alakohdan 1. mukaan lupamääräysten muuttamista (ympäristönsuojelulaki 89 §) koskevan asian käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 30 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu (32 230 euroa). Alakohdan 4. mukaan, jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea tai alhainen, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Tämän asian käsittelyyn on käytetty 435 tuntia (60 htp).

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 5 momentin mukaan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesta luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta maksu

peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Finavia Oyj

Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungit

Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnat

Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaiset

Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset

Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupunkien terveydensuojeluviranomaiset

Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kuntien terveydensuojeluviranomaiset

Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto

Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Vantaan, Helsingin, Espoon, Keravan, Kauniaisten ja Järvenpään kaupunkien sekä Tuusulan, Nurmijärven ja Sipoon kuntien verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbaldet -lehdissä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Päivi Vilenius ja Heli Rissanen. Asian on esitellyt Heli Rissanen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 8.10.2021**.**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

  Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
  - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja − ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihde: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma−pe kello 8.00−16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja ESAVI/22998/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/22998/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Rissanen Heli 30.08.2021 10:45

Ratkaisija Vilenius Päivi 30.08.2021 09:55

23 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston toimi- ja päätösvallan siirto ympäristöterveydenhuollon asioissa

VD/6605/00.01.01.02/2016

TL/KR/KHI

Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 3 §:n mukaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toimii terveydensuojelulain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Vantaan kaupungin hallintosäännön 10.5.2021 § 6 ja hallintosääntö astui voimaan 1.8.2021.

Hallintosäännön 10 luvun 14 §:n mukaan lautakunta, liikelaitoksen johtokunta ja lupajaosto sen toimiessa viranomaisena voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Päätöksenteko- ja toimivaltaa on siirretty ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoille edellisen kerran 11.5.2021 § 5.

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädännöissä, kuten tupakka- (549/2016, 8 §), terveydensuojelu- (763/1994, 7 §) ja elintarvikelaissa (297/2021, 27 §) on säädetty kunnanvaltuuston mahdollisuudesta siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle.

Ympäristöterveydenhuollon terveydensuojelutiimissä aloittaa uusi viranhaltija, johtava terveydensuojelutarkastaja. Viranhaltijan titteli on uusi, joten toimi- ja päätösvaltaa tulee päivittää ajan tasalle tämän osalta. Lisäksi päätösvaltaa ehdotetaan siirrettäväksi ympäristöjohtajalle, jotta päätöksenteko varmistetaan kaikissa tilanteissa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 42 §:n mukaan lupaviranomaisen on pyydettävä sen käsittelyssä olevasta ympäristölupahakemuksesta lausunto toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta. Koska ympäristölautakunta toimi sekä ympäristön- että terveydensuojeluviranomaisena, on terveydensuojeluviranomaisen lausunto delegoitu ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalle ympäristölautakunnassa 19.8.2015 § 14 erillisellä päätöksellä. Lausunnon antaminen on hyvä siirtää jatkossa osaksi muuta ympäristöterveydenhuollon toimi- ja päätösvallan siirtoa. Lainsäädäntömuutoksista annettavien lausuntojen kohtaa on täsmennetty kaupunkiympäristölautakunnan tekemän päätöksen kaltaiseksi. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädännön piiriin kuuluvat naapurikunnille annetut lausunnot, kiireelliset lausunnot ja vastineet esimerkiksi aluehallintovirastolle ja hallinto-oikeudelle on hyvä siirtää viranhaltijalle lausunnon antamisen sujuvuuden varmistamiseksi.

Muilta osin toimi- ja päätösvallan siirto pysyisi aiemman päätöksen mukaisena.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 5.10.2021 § 23

Ympäristöjohtajan esitys:

a) Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 14 §:n nojalla päätetään siirtää toimivaltaa seuraavasti:

1. Tupakkalain (549/2016) mukainen toimivalta:
1) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee vanhan tupakkalain nojalla vähittäismyyntiluvan saaneiden 48 §:n mukaiset ilmoitukset nikotiininesteiden vähittäismyynnistä ja toimittaa ilmoituksen tekijälle vastaanottoilmoituksen,
2) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee 49 §:n mukaiset ilmoitukset tietojen muutoksista ja myynnin lopettamisesta ja ilmoittaa Valviralle luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta,
3) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee 50 §:n mukaiset tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden tukkumyynnistä tehtävät ilmoitukset, toimittaa ilmoituksen tekijälle vastaanottoilmoituksen ja ilmoittaa tukkumyynnistä Valviralle,
4) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija huolehtii 82 §:n mukaisten ilmoitusten tekemisestä toisille viranomaisille tupakointitilaan ja ulkona tupakointiin liittyvistä säännösten ja määräysten rikkomisesta,
5) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 86 §:n mukainen tarkastus- ja näytteenotto-oikeus,
6) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 87 §:n mukainen tiedonsaantioikeus,
7) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 88 §:n mukainen tietojen luovuttamisoikeus,
8) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 89 §:n mukainen oikeus saada virka-apua ja
9) 1. kaupungineläinlääkäri pitää 95 §:n mukaista rekisteriä elinkeinonharjoittajista.

2. Terveydensuojelulain (763/1994) mukainen toimivalta:
1) terveydensuojelutarkastaja, terveysinsinööri, johtava terveydensuojelutarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 15 §:n mukaisesti 13 ja 18 a §:n ilmoitukset uuden toiminnan aloittamisesta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta,
2) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja päättää 18 §:n mukaisesti talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksymisestä,
3) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja hyväksyy 20 §:n mukaisen talousveden riskinarvioinnin ja antaa 20 §:n tarkoittamia määräyksiä,
4) epidemiaepäilyissä talousvettä valvova terveydensuojelutarkastaja, johtava terveydensuojelutarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ryhtyy 20 a §:n mukaisiin toimenpiteisiin,
5) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja, terveysinsinööri tai tarkastuksen tehnyt muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija valvoo, noudatetaanko 26 §:ssä asetettuja terveydellisiä vaatimuksia ja antaa 27 § mukaiset velvoittavat määräykset asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvän terveyshaitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi ja lisäksi ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja voi kieltää tai rajoittaa käyttämästä asuntoa tai oleskelutilaa tarkoitukseensa,
6) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja kieltää 29 §:n perusteella käyttämästä uimarantaa, uimahallia, kylpylää, kuntoutus-, hieronta- ym. allasta,
7) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja määrää tarvittaessa 30 §:n perusteella käymälän rakennettavaksi yleiselle alueelle,
8) kohteen valvoja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija velvoittaa 31 § 1 momentin perusteella kiinteistön tai yleisen alueen omistajan tai haltijan ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaittaa aiheuttavien vahinkoeläinten tai mikrobien hävittämiseksi, mutta laajempia alueita koskevista velvoitteista päättävät kuitenkin tuhoeläintorjuntaan erikoistunut terveydensuojelutarkastaja, ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja, jotka voivat päättää myös 31 § 2 momentin mukaisista hävittämistoimenpiteistä,

9) terveydensuojelutarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ratkaisee TsL:n 42 §:n hautausmaita ja hautaamista sekä TsA:n 40-42 §:n mukaiset hautaamista ja ruumiin siirtämistä koskevat asiat,
10) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 44 §:n mukainen oikeus saada tietoja valvonnan suorittamiseksi,
11) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 45 §:n mukainen tarkastus-, näytteenotto- ja mittausoikeus,
12) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja antaa 46 §:n tarkoittaman kirjallisen määräyksen yksityiselle kuuluvan asunnon tarkastamisesta, ja
13) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja on oikeus antaa 51 §:n 1 momentin mukaisia yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä.

3. Elintarvikelain (297/2021) mukainen toimivalta:
1) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri voi 7 § mukaisesti pyytää toimijasta Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 5 §:ssä tarkoitetun velvoitteidenhoitoselvityksen,
2) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 8 §:n ilmoituksen alkutuotannosta ja tallentaa tiedot alkutuotannon rekisteröinnistä ympäristöterveydenhuollon keskitettyyn toiminnanohjaus- ja tiedon- hallintajärjestelmään ja ilmoittaa toimijalle tietojen tallentamisesta,
3) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri hyväksyy 9 §:n mukaisen itujen alkutuotantopaikan ennen sen toiminnan aloittamista tai toiminnan olennaista muuttamista,
4) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 10 §:n mukaisen ilmoituksen elintarvikehuoneistosta ja tallentaa tiedot elintarviketoiminnan rekisteröinnistä ympäristöterveydenhuollon keskitettyyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmään ja ilmoittaa toimijalle tietojen tallentamisesta,
5) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri tekee 11 §:n mukaisen päätöksen elintarvikehuoneiston hyväksymisestä ennen sen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista ja asettaa päätöksessä tarvittavat ehdot vaarojen ehkäisemiseksi sekä tallentaa tiedot elintarviketoiminnan hyväksymisestä ympäristöterveydenhuollon keskitettyyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmään ja ilmoittaa toimijalle tietojen tallentamisesta,
6) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 13 §:n mukaisen ilmoituksen kontaktimateriaalitoiminnasta ja tallentaa tiedot kontaktimateriaalitoiminnan rekisteröinnistä ympäristöterveydenhuollon keskitettyyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmään ja ilmoittaa toimijalle tietojen tallentamisesta,
7) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 40 §:n mukainen tarkastus- ja läsnäolo-oikeus,
8) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 41 §:n mukainen näytteenotto-oikeus ja etäviestintälaitteiden välityksellä myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden ja elintarvikekontaktimateriaalien tilausoikeus,
9) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 43 §:n mukainen luovuttaa tiedonsaantioikeus,
10) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 44 §:n mukainen oikeus luovuttaa tietoja oma-aloitteisesti,
11) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 45-46 §:n mukainen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuus,
12) epäiltäessä ruokamyrkytystä kohteen valvoja yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon epidemiaryhmään määrätyn viranhaltijan kanssa selvittää 47 §:n mukaisesti ilmoituksen ruokamyrkytyksestä tai ruokamyrkytysepäilystä ja toimittaa tarpeelliset ilmoitukset ja selvitykset Ruokavirastolle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle,

13) kaupungineläinlääkäri, valvontaeläinlääkäri tai tarvittaessa muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija toteuttaa 48 §:n mukaisesti tarvittavat toimenpiteet asian selvittämiseksi tarvittaessa yhteistyössä tartuntatautilaissa säädettyjen viranomaisten kanssa, jos elintarviketuotantoon käytettävien eläinten pitopaikassa esiintyy toistuvasti zoonooseja tai jos pitopaikan epäillään olevan tartuntalähde ihmisessä todetulle zoonoosille,
14) elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri valvoo 51 §:n mukaisesti elintarvikkeiden ja elintarvikekontaktimateriaalien vientiä ja elintarviketarkastaja, kaupungineläinlääkäri tai valvontaeläinlääkäri antaa elintarvikkeiden elintarvikemääräysten mukaisuutta koskevia vientitodistuksia,
15) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri vastaanottaa 54 §:n mukaisesti nimisuojatuotteita valmistavan toimijan ilmoituksen,
16) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri voi määrätä elintarvikemääräysten vastaisuuden korjattavaksi 55 §:ssä säädetyllä tavalla,
17) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri antaa 56 §:n mukaiset kiellot,
18) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri voi 57 §:n mukaisesti määrätä poistamaan elintarvikkeen tai elintarvikekontaktimateriaalin markkinoilta ja tiedottaa siitä yleisesti toimijan kustannuksella, jos toimija ei noudata velvollisuuttaan ilmoittaa asiasta kuluttajalle.
19) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri päättää 58 §:n mukaisesti elintarvikkeen haltuunotosta,
20) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri päättää 59 § säädetyn mukaisesti elintarvikemääräysten vastaisenelintarvikkeen käytöstä ja hävittämisestä ja
21) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri määrää toimijalle 67 § mukaisen seuraamusmaksun.

4. Ympäristöterveydenhuollon lausunnot ja ilmoittaminen esitutkintaviranomaiselle:
1) ympäristöjohtaja tai 1. kaupungineläinlääkäri antaa Vantaan kaupungille merkitykseltään vähäiset ja aikaisempiin kaupungin linjauksiin perustuvat ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntömuutoksiin liittyvät lausunnot,
2) 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja antaa Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätöksenalaisista ympäristölupahakemuksista ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 tarkoittaman terveydensuojeluviranomaisen lausunnon,
2) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja allekirjoittaa muille kunnille annettavat terveydensuojeluviranomaisen lausunnot vesihuollosta, ympäristölupahakemuksista ja maa-aineslupahakemuksista,
3) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annettavat terveydensuojeluviranomaisen ja muiden ympäristöterveydenhuollon viranomaisten lausunnot sekä vastineet, vastaselitykset ja lausunnot hallinto-oikeudelle tehtyihin valituksiin,
4) ympäristöjohtaja, 1. kaupungineläinlääkäri tai johtava terveydensuojelutarkastaja allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa terveydensuojeluviranomaisen ja muiden ympäristöterveydenhuollon viranomaisten valitukset hallinto-oikeuksille muiden viranomaisten päätöksistä ja
5) ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ilmoittaa esitutkintaviranomaiselle ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön vastaisesta toiminnasta.

b) todeta, että tämä päätös korvaa kokonaisuudessaan ympäristölautakunnan päätökset 11.5.2021 § 5 ja 19.8.2015 § 14.

Päätös:
Päätettiin ympäristöjohtajan esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 4. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Kirsi Hiltunen, puh. 040 7248590, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Valitus rakennus- ja toimenpidelupaa koskevasta päätöksestä

Rakennus- ja toimenpidelupaa koskeviin **päätöksiin §:t 18 ja 19** saa hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusoikeus on:
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla
- sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnalla
- jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakennusluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella
- oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.
- jos lupapäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimuspäätökseen saa hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on maankäyttö- ja rakennuslain 192 §:n mukaan valitusoikeus asiassa.

Se, joka on valittanut pääasiassa tehdystä päätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia aloittamisoikeutta koskevaa päätöstä kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** siitä, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu. Päätöksen antamispäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin kunnan virastoissa ei työskennellä, saa valituskirjelmän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava **Helsingin hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava:
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksena tueksi, jollei niitä ole aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000
Faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelu: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Tällöin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa valitusajan kuluessa myös faksina, sähköpostina tai asiointipalvelussa.

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen lokakuun 7 päivänä 2021, jolloin sen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon.

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkiympäristölautakunnalle**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
    - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
    - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
    - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
Puhelin: (09) 8392 2184
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 9. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristönsuojelulain nojalla tehdystä päätöksestä

Valitusviranomainen

Tässä kokouksessa ympäristönsuojelulain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Valitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle kirjallisella valituksella. Myös asian käsittelystä peritystä maksusta haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus on

- asianosaisella;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- valtion valvontaviranomaisella sekä vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöksen ja sitä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780, vaihde 029 56 42611
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Asiakaspalvelu on avoinna maanantaista perjantaihin kello 8.00– 6.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituksen on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei tuomioistuinmaksulain 9 §:n nojalla peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä erikseen säädetyissä asioissa eikä saman pykälän 15 kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on tuomioistuinmaksulain 6 §:n nojalla asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.